Collection of medical and pharmacological treatises

Publication/Creation

c.1430-1434

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/y3dqr9mf

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
https://wellcomecollection.org

Est virtus placitis abstinuisse rebus: ·1534·

Est inertia modus modus est prohibere dolor

2292

Lavare capillis tu respice quid sit in illis
Opus tua res tua sors tua mors tua restat in illis

Wer dy hitze hot der sal ein tuch netzen yn fenchessem esste vnd sal dis thuch legen vff den kirrets bis an dis hertzen Wen dis tuch erwerme ab erets so sal mans widder netzen vnde vff legen

Otez mid sal auch nemen yn dem thuchen sutz vnde dis netz in yn esste vnd dy frosse mette endene verben

Wer da dimpik vst vnd dy brust der sal braten gebe ader drey wenetim knoblouch vnde sal dy ebarm Ehymgen Wen der [illegible] vnde nome ternusken

Wer sere gefallen hot der sal nome korb der yn den garten wechst vnde den wol sloßen [illegible] vnde leme ternusken

AVICENNA. Compendium et de Canon
Compendium de regimine sanitatis
[illegible] 1307

C.W.G.V.M.

WELLCOME HISTORICAL MEDICAL LIBRARY
ACCESSION NUMBER
59562
PRESS MARK
105

Cist virtus placitis abstinuisse rebus: 1534

Est mensura modus, modus et prudentia iuris

Lædere tapillis tu respice quid sit in illis
Opus tua res tua sors tua mors tua restat in illis

2292

Wer dy hutze hot der sal eyn thuch netzen yn sirkewasser eyste vnd sal dus thuch legen vff den kirrels bys an dus hertzen Wen dus thuch erwermet als reth so sal mans widder netzen vnde vff legen
Item man sal ouch nemen yn dem thuchen sulz vnde dus netz yn yn eyste vnd dy furße mettē vnder die kerben

Wer du lumpik vff vnd dy bruste der sal braten alde ader drey wenetsm knobloch vnde sal dy clarem clymmen Wen der [illegible] sal vnde nemē ernusken
Wer sere gefallen hot der sal nemē korth der yn den garten wexet vnde den wol slosen [illegible] sal deme ernusken

AVICENNA. Compendium et liber Canonis
Continendum de cognitione simplicium
[illegible]

C.W.G.V.N.

59562

Nec medicina silet vbi morbi causa senescit
Tollere nodosam nescit medicina podagram
Humor de veri facies fictum timeri
Deiat exclusum multa querela dueri

& ton lapidem remd certissimu

Re sem apij petrsilmi pirome rreneste samsiatte aā ʒ ij amsi semdi tarui aā ʒ vj
sem gim ana ʒ vj milij solis ana ʒ j Spice cynamomi aā ʒ j liquirc ʒ iij Quiar elect
ana ʒ j ℈ fit pulus subtilis et sumat demane ex qñ placet cū vino calido

Ite electuariū duc est valet

Electū bom saporis parthe

Rmadom elect
Hermodactili
Dragidij aā ʒ j

Rubit albi ʒ ij
Zinziberis albi
Spicenardi
Reubarbai aā ʒ ß
Folia sene
Mastic
Amisij aā ʒ j ʒ ß.
Gariofili ʒ ß.
Cucurbi ʒ vj
Dos ʒ ß.

Contra podagram

Recipe terebintinu terui limatū in minutissimas ptes et pone in ollam
vitream et pone in ignem et coque adminū ℈ tue laua pedes cū ista
aqua calida et recipe tue flaueū pānū et mundū in ista aqua
et tredūnolue pedes

Re pill aur ethiocharas de agarico aā ʒ j cū q.s de Dragidij et addas ʒ ß pul tūt
ß pill et addant hmodi tertiū ß puluerisent et pill deuorent cū iuse
de materialibus rectis

Capitulum primum de virtute medicine 1
et de quibus considerandum est 1
Secundum de quatuor elementis
Tertium de complexionibus membrorum 2
Quartum de complexionibus etatum 2
Quintum de humoribus 3
Sextum de membris 3
Septimum de ventribus corporis 4
Quintus decimus de regimine senum 16
Capitulum primum de virtute generis humani 16
sanitatis et preservativis vite ad tempus
amatum de quinto regimine est presentis
Secundum de regimine infantum 17
Tertium de regimine adolescentum 18
Tertium de speciali corporis in primis 18
Quintum de fricatione in balneo 19
Sextum de regie cibi et potus 19
Septimum de regimine somni et vigilie 20
Octavum de regimine seminis 21
Nonum de regie diversorum complexionum 21
Decimum de regie generis tocius anni 22
Undecimum de regie aeris et aquarum 22
Duodecimum de signis presentis futurorum 23
infirmitatum et de cautelis ad
evadendum easdem
Tractatus quartus de omnibus 23
binis regulis ad curandum quosdam
egritudines
Capitulum primum de medicina medicinalium 23
infirmitatum
Secundum de medicina medicinarum egritudinum 24
egritudinum curationem
Tertium de curatione regularis et extra regulis 24
Quartum de curatione per medicinas laxativas
Quintum de curatione per flebotomiam 24
et cucurbitas sigillatim
Sextum de ventosis 24
Septimum de scarificatione dolorum
Octavum de curatione egritudinum quinarum
Tractatus quintus de cibis et potibus
Capitulum primum de pane 25
Secundum de potu
Tertium de carnibus animalium 26
Quartum de piscibus

Septu de pulmet⁹ et oloribz

Tractat⁹ p̄m⁹ de egritudinibz q̄ accidut extra corp⁹ de scribit⁹ 2 eoꝝ spēb⁹ 2 eoꝝ cā⁹

Capl⁹ p̄m⁹ de diuīsa febriū et eoꝝ spēb⁹ 29

Sedm⁹ de febre effimera 2 eoꝝ cā 29

Tertiu de febre putrida 30

Quartu de febre tertiana et eoꝝ spēb⁹ 30

Tractat⁹ de cā febū sequentiū 31

Septu de accidentib⁹ que accidut febribz sup̄dict⁹ et ibid de p̄uocatione somni 32 33

Octau⁹ de cā cotidiane flematice 3x

Nonū de cā q̄rtane 3x1

Decim⁹ de regie febriū pestilentialiū 3x1

Vndecim⁹ de p̄uatre sanoꝝ apestilentia 3x6

Iudecim⁹ de ethica et eius cā

Tractat⁹ 2⁹ de particulib⁹ egritudinū singlor membroꝝ 2 eoꝝ cā

Capl⁹ p̄m⁹ de dolore capitis 31

Sedꝰ de pūgine frenesi 38

Tert⁹ de apoplexia · litargia

Quartu de epilepsia 38

Quintu de paralisi 39

Sextu de Spasmo

Septim⁹ de tremore oīb 40

Octauꝰ de punctionib⁹ sine spasmo x1

Nonꝰ de katharro et coriza

Decim⁹ de obtalmia x2

Vndecim⁹ de albugine oculi x2

Duodecim⁹ de nubē oculoꝝ 2 vlceꝝ eoꝝ x3

Tredecim⁹ de obscuritate visus

xiiij⁹ & dolore aurium x5

xv⁹ & tynitu aurium 2 apostemate x5

xvi⁹ & surditate audit⁹ 2 predictis

Decim⁹ septim⁹ de dolore dentium x6

Decim⁹ octauꝰ de abstersione dentium x7

Decim⁹ nonꝰ de stupore dentium x7

xx⁹ de infirmitate gyngiuarum

xxi⁹ & casu vuule x7

xxii⁹ de squinantia x8

xxiii⁹ & tussi x8

xxiiij⁹ de asmate

xxv⁹ & pleuresi x1

xxvi⁹ & pleumonia x8

xxvii⁹ & p̄iectione sanguinis in sputo x8

xxviii⁹ de ptisi x9

xxix⁹ & vomitu cordis x9

xxx⁹ de doloribz stomachi x0

xxxi⁹ & infirmitatibz epatis x0

xxxii⁹ & sterilitate x1

xxxiii⁹ de ydropsi x1

xxxiiij⁹ de opilatione splenis 2 eius diuersis x2

xxxv⁹ & yliaca passione x3

xxxvi⁹ & vmbilici in uentre x3

xxxvii⁹ & fluxu ventris x4

xxxviii⁹ & difficultate urinandi cū pide uesice et renū x4

xxxix⁹ de arbore renis x4

xl⁹ & quadruplici⁹ & motu sanguis x4

xli⁹ de dyaria 2 dysenteria passione

xlii⁹ & meseraice sup̄fluis 2 eius egritudinib⁹

xliii⁹ & p̄cipitatione matricis

xliiij⁹ & apostemate matricis

xlv⁹ & emola matricis

xlvi⁹ de suffocatione matricis

xlvii⁹ & p̄fluuio ab abortu et difficultate pariendi

xlviii⁹ & vlce 2 cancre vīge vulue

xlix⁹ de elephantia

l⁹ de pedagra

Tractatus 29 de morbis q̄ put
accidē indifferenē q̄busl̄ p̄tib⁹
corp⁹

Caplm̄ p̄mi de variolis — 1 A

Secundi de lepra — 1 B

Tertii de ombie sp̄ecie malo mor
tuo et gruen vsticca

Quarti de apostatibz inflatōe cystus
lōrū et mamillarū — 29

Quinti de frenesi —

Sexti de lentigīnibz — 19

Septimi de combustione ignis — 1

Octauū de bubo fistula z ulcere

Noni de morsu canis rubidi

Decimi de venenis additōnū signis
et curacōn⁹ p̄cauendi ibid⁹

Partensis q̄rti de medicam
compositis

Caplm̄ p̄mi de scrupis diuis — 60

Secundi de ydromelle et oximelle — 61

Tertii de medicamīs pluuialis

Quarti de clysteribz cōpanendis —

Quinti de opiatis et philonio

Sexti de cepotio

Septimi de diasulphur

Octauū de philonio

Noni de anatthasia

Decimi de gsectoribz et cōfortatiuis

Et p̄mo de zucharo rosato q̄uo gsecta =

De zucharo violato =

De zucharo bugloss =

Quinti de cythonijs —

Quinti de sirop cythonior —

De apijno z quinceto de aithanijs

De alijs cōfectionē minor

De confectione minor aceto

De syrup

De modo sumendi aliqd electuarij
de medicinis et emplastris
de oleis diuis et ipōrū operatione

Partensis q̄rti de medicam in
q̄bus simp⁹ et eor⁹ spēbz

Caplm̄ 2m̄ de cauf et modo sapor⁹ — 1 66
2m̄ de p̄ris zis et tēpis vtendis me
dicinarū simplicium — 1 71

Tertii de vtendis spēbz in singulis — 68
seu spalibz et de medicinis maturatiuis
mollificatiuis aptiuis ꝛc

Quarti de lutis et de vtendis tēpis
medicinarū

Tractatus spēbz de medicinis — de herbis
simplicibz in singulis — 68

Aloe Orangalund

Absinthiū vermute

Abrotanū Eberstz

Acetosa Sawerbel

Ameniacū Gelbe cruda bouis

Affodillus cuptis illius

Acacia Olibensaff

Acetosa Sawerlumph

Aueria habir

Adianū swesselwortz

Altheā Sobistz — 10

Agrimonia Hanne stramp z pom — arbor vocat
cupressus p ꝛo — Bmey H. Labus
& simil

Amigdale mandelin

Acetum anatpulis

Anastologia Holwortz

Anubium swalfstzame

Asa fetida Hundisdspelz —

Anisū Anys

Fizelnd Hazilwortz z p ꝛo p̄ zuzib

Anetum

Apud eppe

Acorus kindelkauch Orodoxywolt
kindelkauch
Antimonium e metallis zassiliet
Asthrolabium esthlauch
Ardillus dorlauch
Amidd. amedick ul noctmel
Agrimonia Odermynie
Amarusca meydeblumey
Apiacea Ocephalea benesugen
Alkid pp meyb mgeb'
Asa foetida Sgroialis benenys
Angelica kelerphalb
Arsenicum citrinu
Auripigmentu orpiment
Alumen pulpid alun
Argentu Silber
Aurd Lunaru gesolt geld
Bombax Schawmbolle
Bistorta swinegrune ul Quickel
Barba hirci Ouzgbeynwelle
Balsamu balsam zu pco oleu laurin
Borrago Sbugel
Branca ursina grunkrafft
Balsamita pferde mynge
Balaustia flos malgranati
Bulbi i cepulas
Bugloss Ochsenzunge
Benedicta
Cros i ponenung
Capilli veneris vrodertun
Cori Gracht
Cinogella agsyer
Crassa fistula Sdorkis horn
Camomilla Hermel
Caulis kol
Cymbala dreyeruz
Cassia flatschgyl
Canis ligni gruenwel
Canellus kenel
Cyperus Sandyn
Cicoria quitten
Cupressus Cypressboum nosblumey
Cerasa kirsen
Centrum amoris hundsblumey
Cicer Erbsen
Consolida gotlicher
Campus ider hauff
Cucurbita kurbis
Cydamen erdapfel
Cinamomu cynamey
Viminu kornil
Canu carbbe
Cubeba cubebe
Calidonia goltwag alls Ochsenzung
Calamentu bynuntge
Centaurea Sprenk gurtheide
Coriandru coriand'
Camphora Caryofelin kirbel
Catholica Opnierkrut
Cynoglossa hundszunge wudkut
Cazuppelen stubensib
Camepitheos gamand'
Cobaia Eberwurz
Capone kapinnik
Cathapucia krugerwurz
Carbeny Haynbutte
Cipenus babilonicy reutnegelin
Cardus benedictus krugenz
Capenus pupelwurl pfifferplatte
Cardo cartbe
Centra Oerling wadstue Ebugling
Cepe Zwyfel
Cystus Lastbolz
Citrus Essige

Colosonia Spinckwurz
Centa bleywis
Cob wettich
Cab kalk

D Dactilus dactily
Dyparus ertwurz
Dypsus weldkrute
Dulpinea Hottenwurz
Dragugiten dragot hunt arbe
Danaus skacia pastinapastinak
Doptanum giftwurz westrant

E Epatica leberwurt
Electrum i sucy cummeis agste
Enula hedrich
Eupa ag agreste stukelo ulweis zauf
Elleborus swyzenwurz
Elleborus niger hotterwurtz
Eben Hebenbawm
Enula aland
Euforbiu est gumi venosu
Esula pluyst Ondisel
Endiuia pluyst Ondisel
Ebulus etich
Eben tirstrb acfegula gudrun
frumentu
Eber Orimbrechte
Fenu tie erdrauch swalbente
Fragum erdber crawt
Febrifuga swetwurtz
Filicula Hobinekrawt
Fenugi Orwene
Fraxinus Eschenbawm

G Glans
Granum
Gummi cerasor gewesse kirsbawm
Granu tritici i spice tritici
Galla

H Herba ambrosia
Hermodactilus Zitrolose
Humulus lupulus hopfe

I Iperion weltkopf ul hartheu
Ysopus yssp
Iuridum Kalterwurz
Irinus Orygil swelgwortel
Iuniperus Wachandelbawm
Iusquiamy Pilsenpune
Ignis vinalis bonenkr
Iuniperi poma fri ichis

L Lumedroß i graus tie
Lanopiche ros
Lens linze
Ladanu
Lupinus swalfbone
Lactu lactella zudsal ul welfmilch
Lilin
Leuistus swalkeboym
Lenticulus agrestis Horspung
Ligu aloes
Lenticula gneerlinzen
Lactuca
Laurus Lorberbawm
Lapis lazuli Lazurstein
Lapis iudaicus Asphaltu bitumen id
Liuricud
Lapsana gartkrotche

M Melilotu bonesugen gelele
Malu spin Wilde strenbrotche
Malu hinse
Musa i pomu paradisi
Mirabolani
Malagranata
Malu papel

Mori
Master · o gumi gut
Mastix Tessin
Mel hönik
Melon pfeben
Minii Zinober
Maiorana Majoran
Menta Münze
Mespilus acci Segebast
Melissa · Zitronblat
Mux muscata muskatnuss
Mur auellana Haselnuss
Myrtilli Stare
Mastrutium · cresse
Mitri Spat

Olem oel
Orobus pluestris Wicken
Ozimi caüfflus
Oxymy Berste
Oliban Weihrauch
Oxypanax
Opij agtkopfsaft
Origanum Dost

Pionia
Pinus kienbaum
Papaver Mohnsamen
Piri
Porrastud Breitlauchsamen
Polipodium Steinmoos
Pfeffer
Planunge Ringelblum
Petersil Peterlin
Pfer pferich
Portulaca Burgel
Pfeffer
Pfirsbaum Pfirsichbaum

Porri Lauch
Plumbi blei / paritaria nacht und tag
Paliuria Wolfswurz oder Donnerbesen

Reisigit
Rose · rose
Rapa · rube
Rhy barbari
Raphanus Rettich
Resina Harz

Sparagus
Spongia Schwamm
Stroides Frauenblumen
Senff lein Leinsamen
Sem Seyde
Stoma
Spicanardi
Serpentina Natternwurz
Seue
Sorbi
Salix weide
Sumeya pfefferkraut
Salvia Salbey
Scolopendria Herschzunge
Sabinum Sadebaum
Salicaria Katzenzagel
Sambucus Holunder
Serpillu Feldthymel
Scorpiu
Sarmenta
Squilla
Semacien Bonenkraut
Sagwis Druckwurz Tausendblat
Spodiu eber Rebenasch
Sandali
Semperuiua Hauswurz
Saxifraga Steinbrech
Strobus Zirbel
Spinapud Zeiland
Sulphur Schwefel

Dalsalz
Dalarmoniacu
Arbulus dsal
Arubru Dytimallu buchsbaume
Amarelle
Arbuth
Arntmollus walstmilch zaff
Dua passa wolfsche weinber
Arme weyen
Arenie weinsse
Viola veiol
Arcuraz
Arinziber

Aractatus 2 9 2 trauz & medi
cinis 9 simul ex aialibz et
mebrib dalin 2 cet 2 supor
fluitatibus

De lepore
& ameta
& Kalbe
& cimace simile
& ranco pluuiali arbus
& Scorpione
& Krisio egil
& serpente waterschoppe
& wolfe swarte
& cimbrice Spulwurme
& celidonijs lapis yrudinis
& amandis
& Sanu
& cagulo leporis
& castoreo
& Duis
& Sputo
& Urina
& Sagrime

De cerebro
& Oreroze
& epate
& Caseo lacte et butiro
& felle
& medulla
& pigredine
& spolio serpentis
& aqua piscis
& ossibus cambuste
& Cola animc
& Lana
& vermibus

In nomine dñi nri ihesu xpi
vobis bonis viris et scolaribus
meis dilectis sum ad erudiendum in moribus et scis
Quia pus vobis tradidi compendium moralium in q̃ continentur
sine philosophi et theologici aliq
vobis tradidi breuit̃ sinalis libri
vel artis maioris philosophie z puri
naturalium scitu consequenter se
cundi pmissione vobis ame fa
vente impetri vellem et methodum
artis medicine cui exprimet et
secretis que illi quibus maiores
medici et phi habuerunt ppositi
adiuuante me in tanto nomine
hoc opus aggrediar.

Dico in primis q̃ medicina
est scia qua sanitas con
seruatur et pdita expul
sa sanitate recuperatur scitur est
medicine artis medicine ut pos
seruatoria sanitatis et expulsiue
egritudinis vita pcernetur
hominis quia hoc est impossibile
fit ut vita hominis pdurabilis
sit ad tempus pcedens a natura
determinati Quodlibet enim individuum sortitur tempus naturale sui es
sentie complexionis ut scribit aui
et auicen et patet de homine
volunt hi theologi scilicet in septu
agesimi tempus omnes qui
plures non poterunt Sed quia
pauci homines pter inordinatum
regimen pueniunt ad tempus pbi
a natura determinatum scribit ipa medi
cinalis consulit quo ad pus vel
saltem principium quo sci possit ad
ipm pueniri no quo vltra
ipa vita prendat quia hoc est
impossibile Sicut enim est medicus
maior natura Sed bene auxiliat
eam natura q̃d e nocius ad sanitatem
consumdo aut ad egritudinem no
cibale expellendo vel alterando
Unde patet sanitas ipso q̃ cultiui
antes medicina eo q̃ multi no
uerunt q̃b vtuntur medicis q̃ ipsa
sit vtilis Ditty illi y dem postqm
aduenit eis defectus medicine pti
rent omnia bona sua si ipsi se
de infirmitate eorum intromittent
Et sic eorum sanitas reddit testimo
nium q̃ sciam medicinam cultiuna
ri sunt Amplius cui sanitas
et egritudo no cognite cognos
cent et p quos istis sanitas q̃ sua
no egritudo repellit nisi predenti
bus signis certis sanitatis et egritu
dinis atq; significancies no cog
noscitur nisi p causas Cause
aut sunt significandi aut
vtiles aut nocibiles q membra
aut costat ex humoribus thq̃m ex
principiis medicine et humores
constat ex elemento Sic ergo
dicendi de elemento z de humoribus
atq; membris et vtilibus Rursus
quia sex res no nales vtile ex
uentur ad sanitatem vel egritudinem
et sunt iste q̃ circa nos circundantes
dicitur z posty z alia q̃ corpus in
greditur scilicet motum et quies

Quatuor sompnus et vigilia crudi-
tas euacuacio et repletio Decem accidentia
animi sc gaudium et tristicia et hui⁹
Fiunt etiã ex his rebus dñiantib⁹
Et quia mediana diuidit in pauca
tam et speculatiua qd sic patz pmo
dicendũ elementũ humoris et sic
gutti ad pma principia Ro qd elemẽ
radices humoris se habent ex pte
speculatiue artis Nam radices humo
rum cognoscimus inquirendo que se
nantur ex pte medicine practice pti
alid requirit spalem Nã qm
medicine sunt ad ista ordinate
administrant ad conseruandã sanitatẽ
et ad humorũ cognoscendos est ⁊a
principia Et medicinis simplicibus
et tm principia est de medicina prac
tica Nã pte abeuntiũ ex his relin
quit spalem principia est de compositis me
dicinis Sed in tria ipa principia
reducũt medicinales tractatus ad cer
titudinẽ eorundẽ sufficienter duo
ad dicendũ

Elementa sunt quatuor scili
cet aqua aer et ignis
quorũ duo sc̃ humida aqua ⁊ tria
duo humida aer et ignis Et ⁊ tria
frigida et sicca aqua frigida et
humida aer calidus et humidus
ignis calidus et siccus Humanum
tm tria in corporibus humanis ⁊ ut pau
corpus in frigidum Nã si tm lu
ceret in corpore humano non subito esset
nisi esset a calore solis elementa Et
pter hoc in corpore ex medicis q plus
habet de tribus sunt magis frigida sicut
ossa Et que minus habet de tribus
sunt minus frigida sicut cãs ⁊ mus
culi Item pma innitur ad figurandum
subtile Nã aqua liquida facile acci
pit figurandum nec tm retinet ei
nisi detur ei tm Comisceat igit
tm de aqua ut facile esset subtili
accipere corpus humanum figurand
Nec esset humanum tm aque
in corpore humano Est etiã aliud ex
emplum nisi aque Nã ex corpus
esset indigeat medicinis multis quod
liceat aut ab aqua sic innitur ipa
aqua ad generandum mollitiem me
brorũ Humanum tm aut aeris est
ut corpus nutriat et alleuiet Nã
corpus qd est in statu solidi te p d
lapidis et corpa minerali non est
aptum vite esset innitur ipe aer corpori
alleuiando quia ẽ elementum mo
bile Humanum igitur ẽ ut na
triat et subtiliet penetret ⁊ penetret
et aer introitum habeat Nã aer
per se nõ possit in tm corpus solidum
nisi ab igne penetret et nutriatur
Est etiã aliud cum humanum tm ut
elementum fugat a pelli elementa est
ab excessum qualitatibus ⁊ reducit
ad temperiem Nec enim elementa put
mere in mixto formam sc tm humi
Sed igit duo corpa et ignis innitur
ad subtilitatem seu mobilitatem quod
illi homines qui humidum ignem et
aerem sunt veloces et mobiles ⁊ abi
les agiles Et tm aut et ag innitur
ad stabilitatem et quietem Non illi
omnes qui humidum aquam et tm
sunt tardi et pigri ad omne opus fiendũ
et morosi in actibus sunt Amp com
plexio q venit ex humore tm dicitur
corpo qz hic ẽ simpl ⁊ prima qualitas

qpa complexio ſ. pma z pma. qlitu
adiuuat cuctpio ſtra q̄ nimi illiq
tangat nim alterius ſcant pt videri &
cognoscere corpalit vim et ag ſobi
mi nim tangit nim alterius ſic
addit talem diuſionem coplexionu
alia equalis alia inequalis & inqua
lis dicat iſte que ē optimissima nu
eſt eny dare equalem coplexionem ad
pondus i neut pmam qualitatu
alterā ſupet nec ſupetur q̄ talis corp
net eſſe graue nec leue ſed patet ſi
nam coplexionem int omnia aialia
et int omnia nyxta habet homo
Sed huiy qualitat ſeu tpamen
e nyxta latitudē q̄ aialia coplex
ionē habet hiemalē in tres calid
aliam in tres frigidi ſte in cad
tm alie ſunt calidiores alie ſtero
res alie frigidiores alie humidiores
ſtram ſtd in etate vaiant coplex
iones ſic qd plus e in eod corpe
alia membra et alia alia e alia
ſortit coplexionem ut postea vide
bit ſi in equalis aut coplexio di
uidit in 16 coplexiones ſcas
complexionales aut ſunt in quatuo
aut ſine mā q̄ ſine mixtura hor
ſt duobz mois ſc quatuor ſimpli
tibus qualitatibz pmis z q̄tuor
compositis matijs ſunt eny corpus
eſt calidū aut frigidū aut ſiccū a
humidū ita q̄ ſupet in vna q̄litū
aut calidū et humidū aut calidū et
ſiccū aut frigidū et humidū aut fri
gidū et ſiccū ſtra q̄ ſupeniūt due
qualitates habz octo coplexiones
ſupiuas eid matia erunt i omnis
16 ſtruny adiuncta eis q̄plexione
equali erunt 24 coplexiones &
amplius calidicat z ſicc ſimilia
ut in colera pura et macilenta
& emplū aut calidū z ſiccū
cuy matia in inuenies in hiemalib
p̄ce qlibz

Nunc enī dicendū ē qd alia
membra et alia alijs et alijs
coplexionib ſunt aliqua enī ſunt
calidiora et alia frigidiora alia
humidiora et alia ſiccioza Calidi
tas enī qd eſt in corpe humano eſt
cor et ſpūs qui in corde gignit et
eſt ſpūs quidā fumy valde ſubtilis
& ſubtilissimus sagine i corde gnāt
qui dicunt p arterias et totū corp
calefiat et nutriat Et ſtis ē causa
pulsus arteriaz Vnde constat q
cor in corpe eſt quasi ignis i celebano
Et ſicut ignis celebanū calefa
cit Celebanus aut p ſe calore nō
habet Sic cor corpus calefacit
quod p ſe calore nō habet Post cor
et ſpūs in corpe ē calidus sanguis
p̄ter eius vicinitate ad cor Post
sanguinē eſt calidus membz epar
Post epar calidus membz ē cere
bz eny minus habet de calore p̄t
neruos ſibi mixtos Post
calidus membz eſt musculus
Etam musculus habet minus de calo
re p̄t nerui ligamēta et cordas
Post musculū calidus membz
eſt ſplen eo q̄ multū habet de ſero sāg
nonis Et post ſunt renes quia ne
eſt in eis multus sanguis p̄ q̄n
calidus membz arteriale z p̄t de
ſuny sanguinē z ſpūd in eis p̄ter

Rone que ia mig hunt dicalide co q
pliu sagnis e in eis ¶ posterne cut
valé / ¶ Frigidum vo qd in corpe
e flegma / postea pili / demu os
cartilago / postea ligamenta / pa
corda / postea paniculus / demu nez
uus postea mecha / postea cebrū
demu adeps postea pigredo / po
ea cutis ¶ humidus vo qd est
in corpe pm flegma / postea sagis
postea pigredo / postea adeps / po ea
cerebro / po mecha / po eo mudanil
laza z testiculos / post pulmo / po
epar / demu renes / postea miseri
lus demu cutis / ¶ Et hic e ordo
quo Galienus sic disponit ¶ Et
ces sinaces in corpe sunt / primo pi
li ypi em sunt congelati & primo
ab humoribus repletis / postea est
os / ¶ Nam ipm gnatur ex sagine
et est pdurum in medio carnis ut
humores naturales existent ¶ Et
ergo ossa nutriunt multe annulis
pili vero nullu animal nutriunt
pter minias corpis sterilitate ¶ post
os in sterilitate e cartilago / cruf
tis / postea ligamenta / pa ea
corda / post paniculi / ¶ post arteria
¶ post vene / post nui motui pa ea
cor / postea sensus quia omes eis
nui frigidiores et sterniores exeunt
sunt quamuis ¶ Terreni aut sūt
frigidiores quidā nō multū ¶
quamuis sterniores aut fortes ¶
cib pinqui z nō ex frigid ¶ ur
ab eo valde remoti / post e cutis

Tribus homis sunt gener / p
ma vocat etas adolescentie
et durat fere vsq ad triginta annos
Secunda etas e etas consistencie et
durat ad 50m vel 60m annos ¶ Tria
e etas senectutis et durat fere vs
q ad septuagesimum annu ¶ Quarta etas
finis et durat vsq ad finem ¶ In pa
etate homo crescit et roborat nec
scunda etate nec homo crescit nec
roborat ¶ sed qz in qlibet statu puer
net quem hunt circa trigesimu annu
seu in fine prime etatis ¶ In tercia
etate virtus minuit ¶ z no mani
feste ¶ In qrta etate virtus homis
manifeste minuit ¶ Unde vocat
circa istu etatis decrepitus ¶ ma
nifeste virtus decrescit ¶ Adhuc
prima etas diuidit in etatem
infantie et e qn puer no pot
loqui ¶ Et secunda etas e adoles
centia ab ortu dentiu quousq
dentes accrescunt ¶ Tercia etas ad
lescentie replecione pinguedinis per
dentes quousq ponunt ¶ Quarta
e vltimus quousq barba crescit
¶ Quinta est vltimus q usq & finat
crescit ¶ Complexio adolescentis
e calida et humida et sagunea ¶ Com
plexio consistentis e calida et
sicca z colerica ¶ Complexio senis
a senectute e frigida et humida z
flegmatica ¶ Complexio senis a se
nio e frigida / sicca z melancolica
¶ Et humiditate complexionis intel
ligi debet humiditas sen
tutis / complexione adolescentis qui
humidior est senex q senectute

a senectute dicto a semo ¶ Di aut corpus
rib cum ad consistentie pe est sen
or eo sphe quo io ti q calor nalis
radicalit' manet in humido naturali
et continuo agit in ipm cosumedo
vsq; ad tm in vte ¶ cuius exemplu
potis videre in incendio lampadis
ut dicunt fuit in nulli phi sy
consult q prima etas e humida ceti
stem ¶ cui stetur estiua
¶ et quia in prima etate humidit
humiditas igitur sunt ossa mol
lia et carnes molles atq; tue ac
dunt nulplices fluxus flematis
¶ et quia secunda etas e stetur igi
tunc sunt ossa duriora et carnes
duriores et fluxus colerici z sag
uinei ¶ et quia tria et pe pue
qtia etas e valde stem igit sunt
ossa durissima et cutis aspera
sumpsit pacien senes a semo
cathazard posse aliter videri q
ipi erent humidiores si no est ver
quia cathazarus e de humidate
ethica et nadefatente et non de
humidate nali sonde constat trend
q in prima etate dicatur aqueus
et accretiuus ¶ in stili aut dicatur
igneus ¶ in tria aut z qrta nigre
dominatur tertius ¶ et dicit Galie
q in prima etate caliditas influend
et nutriend e equalis in nullie nisi
q caliditas e obtensior pt humidum
tali humiditatis ¶ caliditas aute
nutriend e acutior pt secretu nie
mento ¶ et alibi ¶ sanguine com
plexionis corpus et membra pcea
debitu

¶ Secundu nim clementoz mudi
est mud humor qui sit
clementi corpis humani ¶ et sic hu
¶ sagreis qui e calidus z humidus
et correspondet aeri qui etiam est
calidus et humidus ¶ colera rubea
que e calida et sicca z correndet
igni qui etiam est talis ¶ in primis
qualitatib ¶ colera nigra sicut
melancolia que est frigida et
sicca et correspondet tre q etiam
est talis ¶ flegma quod e frigid
et humidu correndet aque hoz
humoz quidem talis e ¶ cum
cibo masticato et i spo matho recipe
quidam p digestione stomachi q
humiditas ad pli tudine tyriace
albe que vocat chylus ¶ et sanguis
huius e ¶ post accepto cibi q
mouit vadebat ad cibu ministra
tiu et ipm unu esse plenu alba
humiditate ¶ et sanguis humiditas
dat chylus e nutrit oim humoz
¶ postea epar p venas vale qui
libz q ipsum circuiunt et ipe
vene mesaice coniungunt epar spo
matho atq; p eas attrahit chylum
ipsum ad epar ¶ chilus aute
in epate recepto mutat i sanguine
cui et coiuncti sunt ceti humores
sc flegma colera rubea colera ni
gra melancolia atq; humores alios
humidat salte colera et melancolia
¶ natura regitiua diuidit illos
a sanguine quib ipe est alius
coniunctus ad nutriendu corpus
igit superfluu colere estimat ad
ipsu seu ad pellicula follis ¶ su
perfluu aut colere nigre mittit
ad splene flegmatis ¶ natura
aut nis scit spale recipiendu
ut cum sanguine veniunt ad

humida nobis et ut pñs conetur
in sagrem nã p suppssionẽ repe
mittit in sagine ¶ Item quippe e
sagreis emuctis postremo sagis
ille pmientis q̃ cũ erunt ab epa
te et ad singula membra diffunt
et diffundunt et inde se nobis
mittunt ¶ Ex hoc notatur q̃ quin
sint digestiones ꝓmũt in ore
sed in stomacho ¶ Ita in epate
qrtu in omib⁹ membris ꝯ fiat digestio in ore pz ex eo q̃
cibus nõ masticatus nõ habet cui
spore nec odore que prius habuit
¶ Illi qui ponũt in tres digs
tiones sp̃ndi in stomacho z in
epate tñ z in alijs membris
omnibus ¶ Debẽt dicere q̃ ibi
stare tres digestiones habet
supfluitates suas q̃ supflui
tas p̃me digestionis est fex q̃
trusmittit ad intestinũ z illa
fece intestina se nutrunt et res
sud ꝓtim inibiem et adustiõ
nutriendi et exportandi p posteri
orem ptem expellit ¶ Supfluitas
secunde digestionis que est in
epate · que vocat̃ a nostris fellis
¶ colera cui nigra que vocat̃ a
splene · et in se tristis fellis et splen
nutrunt ¶ Residuũ aut est cui
unt ut postea dicet̃ vbi videbi
& humectat nerbos ¶ Item
adhuc alia est supfluitas hui⁹
digestionis s̃z aquositas z illa
attrahit a venibus et inde po
trahunt nutrimẽtũ sud · et resi
duũ quo no indigent mittut ad
vesicã · et inde itr̃ vrinã quod
nutrimẽt aptũ ad nutrimẽtũ sui
inde se nutrat et in se convertit et
resid̃m expellit · ¶ In tra digs
tionẽ cruda est supfluitas aquo
stas ut patet in fluxu hominis
et rei simi seu vrinoz · que expel
lunt p̃ sudationes et insensi
biles evaporationes · qd patet
p fetore multoz corpis · ¶ Et
hec sic q̃ sagis non est sagis
nec est aptus ad nutrimẽtũ corpis
nisi ꝑputrefiat · & duabz colerꝫ
sicud nutrimẽtũ non esset nisi
& putrefiat a spumositate et a
fece · ¶ colera aut est sicud spuma
sagis et ẽ supfluus decoctus ex
humoribz aut est vros sagis et q̃
est obstipũ nigr et grauis · Hoc
aut humores acquirũt ꝑ lienẽ in sta
fillis et in splene · ¶ Et quia nutri
mentum debet colerꝫ · et ergo
aliqua ps eius tristitie sagis
qd aute supfluum est cito mittit
ad nerbos ꝑdd · ¶ Et quia sti
humores q̃tuor natos q̃ sunt
in debita qualitate et q̃titate corpis
est sanꝫ · ¶ Cũ aut alter · alterũ
superpredit · et vnus ultr̃ plures et in
q̃or in q̃litate ultr̃ q̃titate sunt
humores vnus et innaturales q̃ sunt
corpis egritudines · ¶ Sicud qui sagi
ter vrit acre et cupit se aliquis
tunc colerꝫ et papule in q̃litate
vndẽ nutrit debent expelli flumen
orum nerbos ultr̃ alios morbos calidos
¶ Inde cũ q̃tuor q̃ q̃ colerꝫ z ꝯ
tra que vocat̃ cruginosa et est

sibus augmẽ hoꝝ. et illa ꝙ nu-
tribus et nõ apparet nisi in vombu
ul sessu. Deum eo ordinatu dicta
quatuor colera pssima et ẽ sibus pu
co pssyce et ꝙ vndiq̃ valde sqe
quatur colera vitellina et ẽ sibus
vitello aui. Simlit eo ordinatu
dicta quatuor flegma male aut
salsum aut accessu aut insipidu
et ille dspciat humor i matrix
lud cognoscat cera in sapore orbs
stam excellẽte humore sapo-
ribus indicat in Qi humidit
colerã rubea. dt sapor. oꝝ amary
Qi humidauit melancolia i malis
dt sapor accessus. Et si humidauit
colem et flegma dt sapor salsus
pter. qd corpus ꝙ vtile custo-
endum et regendꝫ sic ut humores
in statu naturali pmaneat

Capitulum septimum de membris

Membrũ ꝙ qd constitut
ex humoꝝ cõmixtione
membroꝝ alia simplicia alia
compositu Simplicia sut que
sũt homogenea pties eiusdẽ spẽ
oꝝ cum nimb. Quelibꝫ eoꝝ pbs
ossis ꝙ os. quelibꝫ pbs cartilaginis ꝙ
cartilago. quelibꝫ pbs nerui ꝙ nerus
et dicuntur cera ista membra silia
Sed membra composita que ex diuersis
officialia. sunt ea q̃ sũt composita ex
simplicibꝫ membris et sũt augmenta
tiõe diuersa vocabula. ut manus
manus pbs. brachiu. Sic eoꝝ
quelibꝫ pbs manuum ꝙ manus
et sic de ceteris. Item eoꝝ in summa dce
dum ꝙ de humanis membris

Ossium eoꝝ numeꝝ ꝙ ut sit
sustentaculum totius corporis. Et qz
dicꝫ ꝙ in libro de motu tibi ista
legit. q̃ no potest membra alia mo
uere nisi mediãte aliq̃ quiescẽte
et firmu. ut dicitur in homine.
spodales dicti sunt quasi fundã
mentũ corporis. quia sine ipis q̃
scẽtes alia membra mouent
Et quia non esset conueniens
motus aialis nisi dicti essent
aut qualit flexibile nã ostat
ipis dicti ea nisi ossibꝫ ad
iuice coniunctis mediãtibꝫ ligamẽt
subtilibꝫ Et a superiori pte oriã
tur coste ad costarũ pectoris
Est eni pectus quasi capsa
ordis et sunt superiores coste
integre sed cõiũcte in pte anteriori
vsqꝫ post stomachũ. deinde ma
gis ac magis abbreuiant vsqꝫ
ad renes ꝙter ventre qui quasi
magis extendit ꝙt cibus et quasi
ꝙt motu corpis. et in pte vltima
dicti iam magnificat os qd
ꝙ inflexibile. quibꝫ ipis aptus
sit subsapere vertebre. ab arce.
dicendo dictis qd ẽ os sinciput. femur
ꝙ tibia. Postea ꝙ aliud os
magnũ ei pus oblongũ quod
vocat vtile. Apposita sunt ossa
pedis expedientia. Deinde ad costi
tuendũ brachiorũ naturam ordi
nauit duo ossa in dicto superiori costis
que dicunt spatule in quarũ ea
pitellis sunt coniunctes in q̃bꝫ
ea pinat adiutoria brachiorũ
i duo ossa brachiorũ aut cubitus

et stapulū ꝓpost ab⁹ in singlis
brachijs sunt duo ossa sc̄z vnū
parū et vnū magn⁹ · tres sunt
int' tybiā et ossa pedis · Et vnū sut
ossa vlc ganffer manus et digi
toꝝ · Sunt sex spondilis dorsi
sunt spondilis colli · et sex illis
spondilis trauers bent⁹ qđ ꝺ
sicut clipeus cerebri · Et est
spus animalis copiosꝰ seu crassꝰ
tū ex pluribus partibus nisi sen
tili ꝓter hoc ut vapores cerebri
possint exire · Item ꝺ mandi
bula ad dentes superiores et inferi
res ad cibi masticacōm · Et illud
transuersū ꝺ varamina · vbi nerui
bent⁹ constitui et vbi aer mittit
ad odoramū ſ̄tem in auribus vbi
erunt nūi obtusi · Item ad fauces
sunt multa ossa cartilaginosa
subtilia vbi purgat⁹ cerebrū
per nares · Item spondilia colli
et dorsi sunt p̄ transuersa ꝓcessus
tum p̄ foramina transeūtia · quib⁹ ibi
tri ſcat mucha · et quia a mucha
oriuntur nūi p̄ brevia et ſ̄ spon
dilis illis ut p̄ foramina ibi tri ſcat
nūi · Et q̄ ossa nō sunt sibi by
coniuncta sine lesione cōtra cōtra ꝺ esset
in motu · nisi mediante aliq⁹ corpe
medio inter mollicie et duricie
igit⁹ natura ordinauit cartilla
gines quib⁹ mediantib⁹ q̄ui
guntur sibi ossa · Sunt etiā q̄ꝺ
membra principalia in quibus stat
essencia individui sc̄z cerebrū cor
et par · Et ꝺ q̄tū membra p̄ncl
ad essentiā sui generis illud q̄ꝺ

medium⁹ homo sibi ſcl̄z quin
que aut membra ꝺ sentiant
et cerebrū bonū ꝺ in tamen q̄ꝺ
tenditur ꝺ duabz pelliculis et
ab ipo cerebro oriunt⁹ mucha et ne
dulla spine dorsi · Habet etiā ce
brum quatuor ventriculos · duos
apte anteriores · vnū apte posteriorē
et vnū in medio seu in quibz
quantum spus · qui recipiunt p
nūos phibit sensum · et motum
toti corpi · Et tu debēs ymaginā
re q̄ cerebrū ꝺ q̄ medio arboꝝ
a quo oriuntur nūi et ramificā
tur totum vsq̄ ad nūos capillā
res · et p hos neruos defert spus
qui phibent vtile sensus et moty
membroꝝ · Et tu debes scire q̄
aliqui ſ̄ nūi ſ̄ motui tm aliq⁹
sensitiui tm · aliqui ſ̄ motiui
et sensitiui sunt · Item quia
mucha ꝺ sub cerebro · ab ipa
quid oriuntur nūi qui transeunt
p̄ foramina spondilium dorsi · Et quid
pannicli quibus sunt duplicatu
ra et pannicul⁹ costaꝝ · cuius
oriuntur ab strictis nūli · Et patet
q̄ fundamentū spus et motus
ꝺ cerebrū · et q̄ nūi et pannicu
li⁹ deseruiunt · Cor ꝺ principiū
vite · et ꝺ sit duos ventriculos
deorsū sc̄z ad que transit vena
magna ab epate vnde sibi sangu
neū infundat⁹ · et tres in sum⁹
tres ventriculos dicent⁹ sanguis
et subtiliat⁹ aeri · spus vitalis
transmittit⁹ qui diffundit⁹ p totū
corpus · et arterias · et ꝺ plenū

rium. Et a sinistro ventriculo
oriunt arthene que comune et an
tiquum ramificant ad totum corpus
Unde constat. q cor est caud spiritu
radix et arthene sunt caud spi
ritus et rami. Dic caud patz q' ar
thene de sunt cordi. Et cor e
stend in pulmone. et pulmo attra
hendo extrinsecum aerem frigid. & frigi
dat calore cordis. et ipm cor. ali
quantulu relaxat vsq; latus si
nistru. et cum p quod trahit aer
& pulmone vocat theca arteria
i. guttur. Et quia si aliqd de ci
bo et potu intraret in ista canna ho
suffocaretur. natura ordinauit
una pars quod eminet ad pte
superiorem sinus et ad quantitate et
grossitudinem arteriarum epiglotis
que vocat operculu et illa obstruit
thaniad et qn ho deglutit ci
bu ut potu ne intret asperitudo. illud
Unde si cum aliqy bibendo qtu
cuq; modo ad insallamit & intra
in canna homo cogit tussire ut hoc
expellatur. Et est pulmo rare
et mollis subtil ut aer possit illud
ingredi. sic caud patz q' pulmo
cordi deseruit. Et cum membro
principale e epar in cuy comunitate
est vena magna que vocat porta
q' quod attrahit de chylus a stomacho
et in pte cuius concauitas est vena
que dicit ueam thus ventre. q
ramificat ad totu corpus et per
venit ptm digit sanguine ad totu
corpus. Unde patet q epar est
caud tocius ut stipes aliarum
membrorum huius tocius p totu corpus.
Unde patet q vene de sunt quasi
caud stomachus. & deseruit
epati. Et est dra nisi venas
epatis et cordis. quia vene epa
tis no pulsant. si cordis pulsat
Secundo quia e nisi vnus tunicu
venar epatis. si arthenarum e duo
tunicar. Et notu q a vena quas
ramificant aque vene q tunican
tur in ano q dicur emorroydes
Fel habet duas meatus. Unus
est ad epar. ut inde attrahat colera
Alter est ad fundu stomachi. ac
ad nutrimentum ut ea pungat et vin
tem expellendo extrahat. Splen
quod est in pte sinistra et est ad
iuctu stomacho habet duos
meatus. Unum ad epar ut inde
attrahat faecem sanguinis. i. melan
colicam seu colera nigra. Aliud
est ad orificiu stomachi ut ipm
similit acetositate pungat et ven
tem appetitum mitiget. sustinet
Appetitus piquid alu et potu
sustinetur. p vel acetositatem
constat splene et fel deseruire epati
Unde sunt duo venes unus spi
nam dorsi caud epati deseruens
et quilibz corpz caud est duos
meatus. Unus ad epar ut inde
trahat aquositate sanguinis que
no valet ad nutrim corpz. Aliud
meatu mittit ad vesicam ut illam
vrinam transmittat. Vesica
orificiu suu est curuum ut possit
se restringe ad vrinae retentionem et
se apime ad eius emissionem

Ex quo patet q̃ cui vesica deficit
epar deficiat aut qui deficit
ad conservacõem speciei sunt cito pe-
rime punissimi sub ut nul
gnetur spetma. Alter meatus e
ad veretrũ ut p ipm egrat sper-
ma. Veretrũ aut deficit ta ve
sice q̃m testiculis quia p ipm
emittit vrina et eiã sperma. Ar
y magnãe habẽs sed y extensiõz
ossiũ corpis humani esse expetias
venaꝝ et arteriaꝝ et plit ee
nuꝝ extremaꝝ. Et hr a tribꝰ me
bris principalib; sc cerebro. corde
et epate. Ex quibus constat esse
ea indumdui. Deus aut glose
ster decere animalib ad replend
vacuitatẽs nut nuꝝ venaꝝ et
arteriaꝝ p duxit ty sic ut y sua
liter cuꝫ est ipt repletoꝝ vacui
tatis. Et si aliqua eaꝝ sunt
et ẽ aliqua cuꝫ co mpositã co
aliqua carne et ligamẽt q vocã
musculis. Deposita oritur acorde
ligamẽta quibꝫ ptract meatus
tam musculos constrigendo sc
contrahẽdo pq se cordam et tribꝰ
pq se trahit membrũ cui cõiũc
ta est. et q musculus laxatus
et remittitur cordã. et p eiusdẽ
membrũ cui illa cõiuncta est. Per q̃
sunt ligamẽta quibꝫ ossa co
ngũtur. Item quia cuꝫ est vena
et vene et nũi aliqui et arterie
aliquẽ transeunt meatꝰ ossa
no pt manẽ solid indumdui
Et sentẽtia calidit et frigidit
acris et aque et pt abundancia
liquidꝰ ligni et humoꝝ que a q
libet tactu ipm offendit sed
dicit autem ut ipa defendat
a supradictis nocumentis. Sic
quia extrema artetiꝝ digitoꝝ
manuꝫ et pedũ frequẽt constri
guntur ad duram et mollicie pt
necessariam aduersus corpis ne
cio offenderet nã sic ordinant
unguiculi ad p tegendũ pdictas ar
teriolas ne offendant. Sic quia
cerebrũ humidũ est magnũ et
frigidum ne ipm cito pt frigi
ditate acris offenderetur natura
in capite p duxit pilos. q natia
corũ est fumus sterilis ab humidi
bus resolutus. et est toty totius
corpis amy meatus tendit ad
facie oris et illic meatus vocat
mem nãl ysophagus. Et ori stom
stomachi incipit cõa tunica pecto
ris et ab eius fundo oriũt intes
tina et omia sunt sibi coniuncta
et sunt quedã grossiora et pinguia
et quedã grossiora et sicciora
Et de grossibus ruy vocat ylion
uel yleon et eius steris est inutu
tubilicũ. et ab eo dicit ylenon
passio. et ut dicunt q dam tendit in
anu vera celadon et inde dicat
colica passio. et attendit sibi adhuc
stomachi pq ysophagũ. et secũdo di
cit p intestina et p venaꝝ mesenty
con transmittit chylum epati. Tertiũ
est medium duobꝰ corpꝰ. tus
cis in extremitate pcedẽtis que

vocatur dyafragma · et cuius nu
mento est diuisū mebru spualia
i· cor et pulmone a mebris nut'
tiuis i· stomacho et epate et aliis
intestinis· Pectus eni sup dyafrag
ma est vacuu et oportet ee nu
cuu ut pulmo possit dilatari et
constringi eciā pter hoc q pectus
possit eleuari et diuitti· ne cor· ab
alio membro pcuiat· angustiaq
et ecia pter· hoc q possit eleuari et
diuitti p acib inspiratoy et expi
atoy· Unde patet q vsophagus
p spiratu· dyafragma Postea
est zubd et est retro aulā· Cuius
munimentū est tale· Stoma
chus et intestina et mebra ond
p' dyafragma & cuius munimento
ualy dicy est· Munimentū eius ut
consuet eleuet in multis et si
gnis pter dyafragma & cuius
munimento ualy dicend est· Et me
bra insensibilia insiti subtus q cib
seruant sanū epar ren et splen
humoi eni mebra insiti subtus uaty
seruant· Sed si fuerit ventosi
tas in eib ut apostema ut sint
pres mebranaq· descensio et sen
cuit q cib sic pter p dictu descen
sionem carnuq· mebranarū
Et nisi mebranas alias ster q
cogit costas nitiuas vsq· plenum
et nisi dicat plenes et e aposthu
genitu nisi costas que ascendit
plenum et facit vehemente dolore
Sed mebranas q tangit ventre
nitiuas vocat cyphacē et eius
munimentū est retinē intestina
ne defluant seu qn d cyphacē
vulnerat· in seruis· descendunt
intestina ad hostiu i· ad humsd
testiculoz et fiunt hernie
Si aut cyphacē ruptu fuit in
alia parte ut sup pectinis a si
nistro ubi sunt pubes et intesti
na exeunt ibid Et nota q stomi
chus p digestione bene cibi est
epar a dextro late et splen ex a
sinistro zubd a pte anteriori et
eius officiū ut dicy est· nec pt
se in sanguine pectis et sanguis est
pane p duos digitos sup umbili
cū· Et hoc tamen potius intelli
gere qn dolor in stomacho e
vel ne· hoc nō breuit et se
matim sit dicy de anatomia ner
uoz et spoz uniuersaliū· Qui
ficat eni traditio ista ad sanit
conseruacoy et mebri curacoy
Cui aut profundius scrutari ne
cessit et amplius uti ad
libros auicenne et Rabi
et ad libros Epistolis et sibi
traditoy illoz sufficiat asser
tui suo· omē motum et omnia
ibi expressime reperiat· Qz nobis
pauis et scolaribus tuitis sufficiat
at videre intestina et alia mēbra
ra et mebra· Ramificatoy
arteriaz et venaz et mebroz
et nuroz· nō quitu ad cuius ve
nas si quitu ad nos deuenis
caudi· et sicy tulii exemplū
potius ymaginari autem anatu
mid habit· Sed ut debitū in
presentiarū ne recedere intuy vob

hoc sufficiat ad cognitionem cognitorum
quantum ad viros sapientes matheseos
communis oculis veris subiecta

Dicto de membris dicendum
est de virtutibus quorundam
eorum despumat quibus virtutibus et ope
rantur sedum potentias corporis et hec
virtutes nominantur per operationes. quod
potentie cognoscendi patuerunt ut dictum
est in libro de anima. Aliud autem trium
virtutum sunt naturalium vitalium et
animalium. Et quia virtus sit in
membris tanquam radicibus seu minis
quibus hec virtutes procedunt et
sunt illa tria / sc. cor / epar / et cerebrum. Virtus quidem epar est radicis seu
minium virtutibus naturalibus. Cor est ra
dicis seu minium virtutibus vitalibus
Cerebrum est radicis et minium
virtutis animalis. Et tu debes scire
quod sedum antiquos sunt ille virtutes
predunt accidere / licet manifestius vir
tutis naturalis primo appareat in cerebro
et manifestius virtutis vitalis primo
appareat in epate. Sed Galienus
non vult hoc quia vult quod tria membra sint
tres radices trium virtutum principalium
Et antiquis dicat veritas quoniam
quia ad eundem cognitionem vel ad
consimiles sanitates tales diversitates
non impedit cognitionem. Est autem
virtutis naturalium. alia est ad co
nservationem speciei. alia ad conservationem
individui. Et ea que est ad co
nservationem speciei est adhuc duplex
quia alia est generativa quantum
et alia est virtutis formativa

Unde constat quod membrum de hiis
quibus duabus partibus virtutis sc. ge
nerative seminative et formative
sunt testiculi. In eis nempe
generatur de sanguine subtilissimus ge
neratur. et ibi virtus seminalis
attribuitur. Virtus formativa que
formatur linea recta membrorum et
duplo centrie illorum. Generativa
enim ipse est homogeneum sic et
menstruum inferius. Unde quod ex hiis
non possit formari duplo centrie mem
brorum sc. ossium carnium nervorum
cordis arteria linearum figura
nisi in seminate masculi est virtus
formativa quod extrinseco ipsius do
mus qui formatur debite corpus alie
Et debes scire quod iste vires alie
virtutes accedunt procedunt sibi invicem
ad invicem nisi quod ipsa primo manifestatur in testiculis. Virtus autem
naturalis que est ad conservationem
sanitatis individui dicitur quia diuidi
in duas partes. Una enim est ad
ministrativa seu cui administratur da
lia est nutritiva alia crescitiva
Nutritiva est quod retinere corpus
nistanatur. et quia ab eo resolutum
est reparat per administrationem cibi et
potus. Sed virtus crescitiva est
que sedum quantitatem addit corpori
et hoc sedum talem proportionem
Sed virtus talis administrativa dividitur in quatuor partes Una alia
attractiva. alia retentiva alia
digestiva. alia expulsiva Quarum
harum virtutum sunt in sero matheo

ab corp opacoribz ¶ Stomachus q
dm cibu attrahit et cibu attractu
retinet tamdiu dnec digerat et
sic retentu digerit ¶ Digestiue appl
ta feces superfluas expellit. Simi
liter intelligi in epate et in omib
membris hab esse vtutes sic attrac
tiua ¶ Et nota q digestiue vtutis
pis est assimilatiua et adhesiua
¶ Ista aut sunt vtutes que in ipsis
membris cibu illi assimilat et ipsi
assimilatu membro adherê faciunt ¶ Ite
q de cibo in carne fiat caro et de
nno fiat nnus. et de osse fiat os
rsus. ¶ Amplius ille vtutes
nistrantes opant mediantib spib
qualitatibz actiue et pssiue mete
talore nali ¶ Passiue aut mete
siccitate et humiditate. Effigies aut
no innat p opatoes nisi p actus
¶ Et signu huius est. q membra in
frigidata et congelata no possunt
nouere tota corpa sunt nisi gradu
tim ut pe in morte penis extinct
omib ptenuia ad nuos. ¶ Amplius
constat. q tria acta et pssa ad opa
neb vtutu et motus membroz se
cuent talore naliu. ¶ Virtus ve
vitalis est que plebat toti corpi in
loreus naturalem et p quas vtutes
vita tria constat in cordis nali
et huius radicali ut alibi dictu
est in phisica nali. ¶ Et quia spus
talore est in corde. q constat cor
esse fundamentu vite animalis. ¶ Vir
tus vero animalis est qua ipm aial
differt a vegetabilibz et animat
¶ Vtus e que dat sensu et motum

¶ Et cum fundamentu sedes ba
lie nd est cerebru. et membra
de quibus huic vtuti fit nni
¶ Virtus vo sensitiua dicat pn
alia est que opat p organa exte
riora ut vita p visu gustu audi
tu tactu et olfactu. ¶ Alia est que
opatur p interiora membra ut
pte p ventriculos cerebri. Alia
sensib communib et fantasia figit
in ipis duobus ventriculis cerebri
¶ Sed vtus cogitatiua seu ymagi
natiua et estimatiua vigent in
medio ventriculo. ¶ Sed vtus re
miniscitiua vigent
in postremo ventriculo cerebri. Et
debet sic q fiant ex humore gros
sore quibus membra q fiunt
grossa sic ex corpe subtilitate
generant vapores subtiles qui
dicunt spus et isti spus vapo tum
diuis vtutu fumi in epate geni
ti subtiles dicunt spus naturales
et ipi defluunt ad venas ad oia
membra et ibunt cib vtutes
nales. ¶ Sed fumi subtiles i corde
geniti dicunt spus vitales et
deuenerunt p omes arterias ad tom
corpus atq; ibunt ci calore et
vitu. ¶ Sed fumi subtiles geniti
in cerebro dicuntur spus animales
¶ Ipi quidem detinent p nnas ad
omia membra et plebant cib
pensum et motu. pulsu hijs q apta
sunt sentire et moueri. ¶ Inde
spus sunt tria membra principalia
sc cor. cerebrum et epar. sic st tres
vtutes in animali sc vita animalis

virtutib⁹ / et naturalib⁹ / et illiq⁹ vtu
tum ſpⁱa⁹ ſiue vehicula ſunt tra
qua ſpūs · qui ab ipſis vtutibus
denominantur · quilibꝫ ſpūs aut
lis · ¶ ſpūs vitalib⁹ ſpūs naturalib⁹
vnde debet medicus ſenſum et p
ceptum ¶ Galieni qui intrat prue
tica ſua ingreſſu ad infirmum vul
& attente conſiderare · illa tā me
bra · atq; illas tres vtutes et ſic
fit p cognitionē operationū illarū
¶ et ſcdm Galienū omnes pdicti ſpūs
generantur in corde · nisi q in epa
te p qualitate quarū alterantur
et ſunt naturales ſpūs q̄ veniunt
ad cerebꝝ alterantur ibi ſpūes
ſpūs animales · et hoc p qualite
et vtute cerebri · ¶ Sed ſcdm Galie
nū iſti tres ſpūs ſunt cōſi p̄ma
aut dem ſunt ſimp & vtutibꝫ ſcdm
tradicōnē Galieni

6 Sanitas eſt bona diſpo
ſitio corpis qua melius
pnt fieri operationes ſuas molu
mentū ¶ vnde conſtat q̄ p̄tinua
cōſtitudo eſt mala diſpoſitio corpis
quando membra nō pnt fieri
operationes ſuas incolumes ¶ ſunt
nempe tres diſpoſitiones corpis
humani ſ⁹ ¶ Sanitas cōſtitudo et
neutra ¶ Corpus quidē ſanum
in nullo impedit q̄ omnia eius
membra pnt operationes ſuas malas
exercere / audire / videre / auresq;
audire / lingua guſtare / ſtomachus q
appetere et digere / ¶ Par / ſegritu
dinis vitium &
bite expelle · ¶ Cor pulſare · ¶ Pe
bra p̄ magnas · Pedes ambulare
reſpe ¶ Sed corpus cōgruū eſt cui
membra nullo impediuntur ut non
pnt ſuas operationes malas exercere
reputet ſi ſtomachus cibū non
appetit · aut appetitū nō digerit
¶ oculus vidē nō potest · et aures
nō audire reſpe ! ¶ Sed neutrum
corpus q̄d nec eſt ſimp ſanum nec
ſimp cōgruū · ut puta ſi alicui o
culi caligat aut aures tinnit
aliis membris ſanis
¶ vel ſi corpus vnū ſpe cōgrotat
et aliud ſpe eſt ſanum · ac ſecūd
aut vicissim · aut ſubiacet cōtu
dini aut ſanitati · talia nō poſſi
dicā ſimp ſanum nec cōgruū ſi neutr
¶ Egritudinum alia ſimp alia
compoſita · alia conjuncte ¶ Sim
plex egritudo eſt ſimilium mem
brorū · et ē diſpoſitio in ſuis
qualitatibꝫ ſ⁹ caliditate frigiditate
humiditate et ſiccitate · ¶ In aliqua
ſuarū qualitatū excedit preter
ordinem et cursū naturę · nec eſt
corpus cōgruē ¶ Compoſita egri
tudo eſt diſpoſitio · i · officialium
membrorū et hoc ſicut in quātite
continue vel diſcreta · ¶ Continue
quātitate ut ſi vas ſtruct · vel ſi pla
num aſperatur · aut ſi cōtinuitas
cōtinui aut ſi fiat apilatio ſpūmū
¶ Item plus de quātitate diſcreta
ut ſi eſſet digitus ſuperfluus vel
alio modo diminutus · vel ſi lapis

gnitudines in membris ut in rigore oculi
cum talibus dicta dispositiones dicuntur
a naturali dispositione. Complexio
vocatur subita ymutatio. Tremor
est fractura ossis. ut volutrago
vel apostema. Et tu debes scire
ex quibus egritudo. Habet quinque
species principia augmentandi tu-
mor et debilitandi membra. Principium
egritudinis est. qui impedit membra
impedire ne suas possint exercere
operationes naturales. Datus aut
est. qui ultimatur est impedimentum
quorumdam membrorum et primum in
egritudine in corde. Sed declinando ad
dicit. qui membrum impedit resumere
vires ad exercendum males suas opera-
ciones potest fieri in cruciatu sicut qui
ustulatus pugnat ad pedum similitudi-
et istum tria distinguunt in aliis et
in aliis egritudinibus. In egritudinibus
sequuntur acutas istum tempus est valde
breuia. Qui in egritudinibus communes
sunt valde longa. Et dicunt egri-
tudines acute que fiunt valde bre-
ues et febres. et alie sequuntur istud
limen. Et illarum tria quedam fiunt in
una et eadem die quedam in duabus
quedam in ternis et ultra nisi cum se
non extendunt quia in uno mense
complet una causa sua. Sed
communes dicunt egritudines quas fiunt
longe et sequuntur motum febris
et illarum tria extenduntur quedam ad
duos menses ut tres. quedam ad quin-
que anni aut ad diminutionem ut integre
anni aut adhuc plenius quia rarius
solet esse in uno mense anno
semel

Egritudines sanari non pos-
sunt sanitas consuari per
nisi causis mellitas earum. Quan-
aut ex qua causarum qua quan
est ex antecedens. quod primitiua
causa antecedunt est intrinseca non
tamen immediata alicuius dispositionis
scilicet complexionis ut humoris ut
dispositionis. Sed causa primitiua
est causa extrinseca. scilicet calefa-
cibilis. ut ignis ut altius rei ob
uiado potest communis alterari et si
gnificari et similiter. Causa quidem
est ad intrinseca et immediata alicuius
dispositionis Exemplum hanc ex-
pone sume Repletio enim vasorum ex
poris est causa anis febris Non
enim statim qui est repletio vasorum est
febris. sed postquam humores vasis
putrescunt Sicut repletio non est
ex immediata febris si antecedens ad
febrem. si ipsa nimium ad putredinem
Sed putredo humoris in vase est ad
continua febris. qui existente putre
factione adest febris. Qui putre
factione enim rei semper adest calor
connaturalis. quamlibet apparet in febrantibus
bus. Sed ex primitiua febris potest es
se mediata alterans. et aliarum rerum
calibarum humoi enim res calide qui
qui solent quare calore extrinseco
sicut calorem putredinis. Scilicet
calefactio ambiens superflua vel
putredo ire que erga sit ante ex
tra. potest sicut erga febris causa
Dico igitur breuiter quod repletio est
ex antecedens ad febrem et est ad
mediata et intrinseca ad febrem

Sed putredo est ex cumulata in mediata et intra ad febrez et calefactio suppositum a rebus actionibus est causa primitiua febri simili vnaquaque & cuiuslibet tabi. Vtrum causarum. alie dicuntur vicine. alie vo non vicine Vicine sunt. q ad abscessu sunt adhuc remanet in membris affectio. Tam si medicina cum sumpta a medico post aliqd quid absoluebis adhuc remanet ad usum. Sed causa non vicina est que sublata auffertur infinitat affectio (ut sublata putredine in febre. que est febris sublata e ipa febr Item cura dispositionum egritudinum et sanitatis alie sunt native. alie no native Et cassue sunt q multotiens put vitam. sicut aer cibus et potus. Non native sunt. que put vitam. sed est adventicia seu extrinseca ingressa Tales sunt cura native scilicet que est quia aer nos circundans Et cibi et potus. Et motus et quies. Et somnus et vigilia. Et euacuatio et repletio. Secreto attendia animadvertendum de hijs singillatim est dicendum et primo de aere

Quantum ad primum scilicet aer ad vitam humanam conservandam. dicit ppa inspiratio et expiratio aeris. quod etiam causat dispositiones simul et egritudines subitas et qualitates aeris dicit mala dispositio eius que genuit infirmitates et pestilentias

hominum p aeris corrupti bo dispositionem substantie restituit sanitatem Item longitudo et brevitas vite hoc idem dicit in duobus locis habitabilibus homines enim habitantes in aere malo cetis paribus q ad sanitate requiruntur ut si cibi potus sompnus et vigilia. Quinetiam due are inspiratio nis aeris vna est ut frigiditatis spiritus cordis quod est ne pereat vsus ad digestionem et spu consumptam seu consumptam et p quam materia humorum ut pz in sanguifluxus Alia causa est ut fumi inutilis et mali in corde generati. et expirandi aeris de corde fiant Et ipter hoc aer inspiratus postquam calefactus est in pulmone et corde ad inutilis eiectionem calor et ppt hoc fortius expellit et ad os fumi nocui et inutilis expellunt Tunc nouus alter aer respiratur frigidus et recens et sic continuat respiratio et inspiratio ppt duas causas ad significatas vsque ad finem vite Et debet scire q nos plus aer qui p inspirationem venit ad pulmonem et cor causat sanitatis dispositionem et egritudines sed circumdans aer nos circundans. Patet ex eo q aer calidus nos sudare facit et attenuat subtiliat et attractum sequitur ad superficiem corpis et superfluitates calidas eius. hoc quia in attractu est resolutio spus debilitat digestionem. quia calor ab interioribus vbi est locus digestionis ad exteriora trahit

atq; diminuit vrinā ꝑt augme
tum sudoris. ¶ Et nōe ē q; hoies
nunq; nigrit in estate q̄m in hyeme
quia in hyeme no ita hoies sudat
sicut in estate. ¶ Et quia aer cali
dus trahit & incorporat sibi de
corporibus calore naturalem, igit
homines no appetunt ita comede
nec ꝑfecte digerere in aere calido
sicut in aere frigido. ¶ Sed aer fri
gidus appetitū cōfortat aer calidus
ꝓpe nempe cōstringit pores cutis
et ꝑ antipystasim pellit calore na
turalem ꝑ interiora corpis q̄ tuc
fortificant digestio. et nutrimentū
appetitus ebi nimiū sudor au
ferat vrinā. ¶ Et debet sc̄e seu
considerare aeris bonū et cuiusq;
et qualitatis. ¶ Bonū ēm aeris de
bet ee clarus ita q; in nocte nitē
stellē videant. sc̄ q; no ꝑt eis ali
quid admixti de nebulis seu
vaporibus malis qualis st vapo
res montiū nimoliū aut nimis
aut q̄ lōge aquis vapōs putridi ag;
stagnantiū. ¶ Et debet ee aer bonus
tribus in qualitatibus ꝑnis ita q;
st nec nimis calidus nec nimis
frigidus nec nimis humidus nec nimis
siccus. ¶ Calidū ēm aer in subiuge
et qlitatibus ꝑnis ē corruptionis
sanitatis. ¶ Aer ēm malus ꝑ cōmi
xtiōnē se habet. ¶ Est ēm in subiō aer
rupens ꝓpt admixtiōnē vaporū
malorū sicut contingit in pestilē
cijs. ¶ Aut ēm ht aliquā ꝑnarū
qualitatū malā cōplexionē habe
ut puta q; aut st nimis calidus
aut nimis frigidus aut nimis siccus

¶ Calidū ēm aer corruptus est in
subiō aut extrinsecus in aliquā ꝑ
narū qualitatū quāt morbus di
sp̄s. ¶ Calidus et siccus generat
morbos colericos. frigidus et pi
tuosos quāt morbos melancolicos
¶ Calidus et humidus quāt morbos
sanguineos. ¶ Simplex aer vanitu
dinis nam grossus tpis ami et hie
dinis situtate situm loco. et ꝑdu
cunt in ventre. ¶ Nam tpis
vnde qd imicit abundantia
et secundū ut ꝑt medietate maij
st tpis quātū sanguineū et sanū
¶ Sed status est calidus et siccus et
colericus et durat quinq; folia ar
boris nequit defluere. ¶ Autūp
nus aut st tpis frigidus siccus
et melancolicus et durat vsq; ad
plenū defluxū foliorū. ¶ Hyems
qui incipit post finē defluxus
foliorū arboris et st tpis frigid
humidus et flegmaticus. ¶ Et ventis
vocalibus illē inspirat. ec̄ sicut
et st annus corporibus digestiuus
¶ Sed ventus australis ē calidus
et humidus nocuus digestiōni et im
pedimentū bonū. ¶ Sed orientalis
nit alius st quātor. tuc ꝑt ad
ventus occidentalis locus vallis
habet aere putrid et malū q;
no ꝑt bene euenire ꝑ statū lo
tōris impedientis ventis ingredi
aut st aer in montibus nisi inspi
quo cent sum mineralibus ut mar
q; ast nyromāt vaporēs putridos
et fetidos. ¶ In planis aut vbi flu
rent boni venti et aque essent

bone ⁊ puride aque cont in via
no aer esset conuenienter. Et tu
debes tibi subuenire hiemem vbi pl
mum incedis et vespe sem pos
sit euadere in illam ad quam poin
dum cum animalib⁹ ingredi. Nam
in hiemem quo pl⁹ in gradat tu
sem⁹ cōspicere stude conceu⁹ ge
ad mutacōnē inporz sciat patet
in cellarijs. Et debes ordinare se
nestras in tua hitacōn vsq; ꝓ me
ridionalem ut spe stimuli possit
hic flatu boree. qz tunc ipe cōfortat
digestionē in et minuit sitim. iste
aer turbulentus debilitat animā
tum aut lensat

De motu

Motib⁹ corpalib⁹ calefiat et
hoc attestat ambulacō et
cursib⁹ homib⁹ et animalib⁹ equo
artificiū. Et motib⁹ remissib⁹ remis
se calefiat. Unde no resolui ꝑ
cute corpoꝛ seu ꝑtes nalis
ne sudare fiat. Motus aut fort
or. fortis calefiat. et si diu du
rauit fiat sudor et debilitat
ptes et ꝑ que nisi frigidat ꝑ aerē
qua ꝑ sudores et euaporacōes
effundit calore nalem q⁹ diminu
to frigiditas augent. Et motus
no consequit effm sui ꝓpe
dimetu⁹ nec ctu qua fit motus
seu quies. Sed pstaccos et sulle
nes quoz motus sine opacō est
semp ctu aquis minꝰ calefiat
ꝑ motū. co qd ꝑ aquā ctu qua fia
unt motus infrigidant. Hec ꝑ
tonum motu consequi manifestum

effm qui fit ctu igne sicd patz
& motu fabroz quoz motus unat
ad calefactōm ꝑ apponunt ignib⁹
Et hoc patet qm magis fabroz ma
gis calefiat qm motus suoꝝm
Similit⁹ potis tractare & eo
passione qualitatu acq̄stanz a
motibus alijs mechanicis Et qz
motus calefiat et resolui moty
humiditatis corpis ignit⁹ et cōsumat
Somnus aut cum sit cōuersio ad
pi cōtractura humoꝝ opatur
Ipse enim infrigidat et humectat
et quieti fuit diuturnior aut sic
que minor aut nitesior. tribus mo
dis hos effectus opatur

De vigilia

Vigilie calefiunt et exsic
cant respectu motus et
resolui ventos et papule auferen
Si sunt minus longe ut minus
frequentes. Et qua resolui
humiditates corpis ignitur. pudent
appetitū cōmedendi qz calefiunt
ignit⁹ unat digestionē. Somnus
aut ꝑ contrariū opatur. ipe enim
frigidat et humectat. ꝓpter quies
quiet et unat ad digestionē qua
in ipo redit ad interiora et sompnus
fiat magis sudare qm vigilie. Et
qz in corpe nanim fuit cōuer
sans que est inutilis digestioni
Item cum ipe nimis sudat in somno
hoc sepissime natuz ipse nutrietur
ignitur. tali est natura sanabilem
aut purgato et hoc cū ipe diminu
to nutriet. Et debet scire qz

sompnus occultat calore naturalem
et manifestat frigiditatem. cuius sig
num est q̃ indigentes maioribus
siue pluribus indumentis siue coopi
rientur in somnis q̃ in vigiliis

Accidencia anime sunt scam
timor gaudium tristia
verecundia pulchritudo et si qua
sunt talia. ipsa enim circa ima
tantur corpus. Et licet accidencia
fiunt mediantibus spiritibus sanguine
et calore. Ira aut accidens q̃
mouet ad fugam sed timor et
tristicia fugiunt spus et sanguis re
dire ad cor. Sed istum q̃ mouet
ad resistendum ut crudelitas et in
et gaudium fugiunt spus et sanguis
mouet ad exteriora. Ira igitur
calefacit. Ipsa enim est accensio
sanguinis circa cor. Tristicia aut
illa infrigidat. q̃ a cor spus
mouetur ad interiora et coangustia
tur et coadunant intus q̃ sepe co
tinentur. et mortis tristicia qui est
pusillanimitas timor efficat
similis tristicie. Dicit circa pulchri
tudo pectoris ne infrigidat et
spus coangustat in interioribus et
sanguis intus. q̃ sepe corpus pallidum
manifestat et indigit in melancolia
melancolicus. Gaudium aut calefacit
si fuit modestum q̃ fiat
calore naturali tristie ad exteri
ora et cor dilatat et pulsus magnificat
Sed si minus sit diminuit
extenuat seu euacuant spus
sedis et calor naturalis. et q̃ sub
quo infrigidat. Item plures pusil
lanimes q̃ gaudio moetum sunt
Dicit contingit pauperibus dum
uent ad altaria. et ad dignitates q̃
rebus bonis. et ad potentias
secularis. quoꝝ spus cordis q̃d
minus gaudium extenuatur in
ipsoꝝ corda infrigidant et mor
iunt. Ira aut nemiez mortificat
aut quia ipsa no extinguit calore
sed potius auget. Verecundia aut
principio infrigidat et pallidi est
timori. Ipsa enim caud timor fit
calore spus et sanguis redit ad cor
Non in prima pallescit verecundus re
spectu in timore. Sed in fine ipsa
calefacit. q̃ fiat spus et sanguis
redit ad exteriora. et q̃ tunc ne
verecundi rubificant in facie. Quia
enim q̃ fiet. ne cor verecundia sit timor
Pusillanimes circa fiunt magis
impressibus corporibus et applicabilibus
intus q̃ sibi. sortiuntur imaginati
ua fuit. sed a cum q̃ accepta tunc
ipse puer accipit de specie rei
imaginate. Unde quidam regum
ethiopie ppter imaginacoem vini
depicti albi sup lectum cubi tpe
conspicuus concepit et peperit filium
albidum q̃d est cum nam ortus in
ethiopia. Dicit imaginatio casu
fuit cum fatigati intenti vespere in
bonis arenosis magne crudelitatis

fuat ¶ Dic aliquis considerans alie
nus dolore ꝑ fortē ymaginando
sentit mꝰ dolore atq; ꝑ fortem
ymaginacionē aliquis sentit cogita
cionē ul stupore denarii cohīe qa
quib⁹ videt q; aliud comedit res
acetosas ul acutas. ¶ Dic cōiunct
qui aliquis audit sternere altius
ul collisionē duoꝝ rerū admisce
q; fortē ꝑt fortē ymaginacionē
sentit suoꝝ denarū lesionē

¶ Quod cū comedit⁹ ꝛ bibit⁹
tibus motis opat⁹ in ipo
corpe. aut cū opatur sui subia
aut sui qualitate. aut opatur a
tota sua spē ꝛ a forma ssitiua
siue subali. ¶ Qui qualitate q;
aut calefiunt aut infrigidant hu
midut et exsiccat. ¶ Qui subia
ul nide opatur q; mutant in
humores et in membra ꝑ nutri
mētū qđ semp calefiunt corpꝰ
eo q; fiunt augmētū in frigore
licet quīq; postea infrigidēt ꝑt
illud q; cibꝰ fuit nē frigide ut
puta de lactuca ꝑt sanguis qua
co. ¶ Sed a sui tm spē seu ꝑte
ssitiua opatur. q; ut opatur
sui qualitē nē sui subi ut ma
ri a quāq; ꝑte tute ssitiua ꝛ aggre
tute que spēi conseruatiuā sanat
tm illis qui sanat dolore stomachi
et nupcij qui nitidat. ¶ Sed cū
hoc aggrete ssitiua ꝑt vidēt nullū
aliud aial ꝑt fuce q; nō habz
talem fortē sensitiuā. et omnib⁹
latrat ꝑt ymaginē attrahē
ferri. lapis quidē calamū
attrahē ul quācūq; stipulā. ¶ Dic
aliquē res vemose ꝛ alig me
dicinales comeste ul bibite opāt
in corpe a to spē ꝛ aggrete ssitiua
seu a ꝑte sensitiua. ¶ Corpa aut
que in corpe opant sui q̄litat
aut calefaciut a infrigidant
aut humectat a exsiccat aut
pluā simul faciut ut pote q; cale
faciut et humectat scīlb
¶ Et obhoc dicit cū quod medi
cine calide q̄d frigide q̄d humide ul
sicce. ¶ Et dicit calide ul frigide nō
q; tales sint in actu sī in potē
quo usq; reducat ꝑ calorē nāle
ad actū. ¶ Ubi gra. Omnis q; calidꝰ
vel ꝑ se tu intimabis mu
ni tua in ipm immitte ē frigid⁹
in actu. si q; ipm bibitū calefec
a calore stōchi nāli tue ipm fec
calidū in actu et in effectu. ¶ Sed q;
cōtra. pō accepta. ꝑ calefactā
fuit cū igne ꝑt actu calidū
¶ Attamē ꝑ fuit comesta et ca
lore naturali alterata q; a in
frigidat et sanguē frigidū quat
¶ Et ꝑ hoc qui dicit medicina
calida frigida humida ul sicca
tu nō debes intelligē q; sit talis
in actu sī i potē reddens eos in
et dicit calida. q; corpus unū
calefacit ul nulle complexionē
ut ꝑz in allio sepe comeste ¶ Et
dicit frigida q; eximit cali

dicate nr̃ cõplexiõb̃ ꝙ sunt sepe
reiectan ut patz & qui lacte ut lac
tuce ¶ Et attende hoc q̃ deus est
q̃ potencia medicaz nõ reducit
ad actu nisi p calore nr̃i corpõis
agente p̃ stomachi qui reducat
ad actu ꝯplens q̃ alie res co
meste. aliꝰ sut calidioꝛ ut frigi
dioꝛ humidioꝛ ut siccioꝛ
¶ Hunc nõdi sunt gradꝰ tales
rerũ et sunt q̃tuoꝛ ista. ꝙrum
gradus est qñ res agit in corpus
nõ tñ tãta sumitat p̃ia a cõplexi
one sua ita q̃ superet caliditas
ut frigiditas minima secũd est
comestio gallinaz ut muton
¶ Secũs gradus è qñ res comeste
ut bibite agit in corpus a calesci
unt aut in frigidant ultr̃ hr̃ na
lis cõplexiõ ondit. nõ tñ ex hoc
puenit dolor ventris nocumẽtũ sed est
comestio oleoz seu talium q̃rum
¶ Tercij gradus è qñ res comeste
ut bibite tãta calefaciunt ut infri
gidant ꝙ in aprehensibz manifeste
puenit nocumentũ ¶ Sicut qñ
caseus est alleũ sepe comestum
aut cepe intra calefaciunt stomachũ
et totũ corpus q̃ destruit appetitus
comedendi et digestio. et gnãt
sequit̃ vomitus alteraciõ. ¶ Quarti
gradus è qñ res comeste ut bibite
nõ plũ impediunt aprehensibz tã
tum ꝙ ãr hr̃ nutriunt horiem
¶ Sicut qñ sanus aprehendit ꝙdam frigi
dum cotrigerit stupẽ et mouit
homo ¶ Et debet scire q̃ cibꝰ z potꝰ
sum̃ nutrient in substanc corporis

¶ Sed medium aut remm̃ qd a tota
sua spe nutrit nõ nutrit in corpus
ꝙ tantũ altrait a priꝰ q̃ ipsum alterare
potenciaz reducant ad actu ipm̃
medicine pure. et venca nõ di
gerunt nr̃ nutrit ¶ Sed tñ aqui
cibi medicinales qui nutrit et
ni hoc alterant corpus ut sunt
fructus arboꝝ et carnes recte ni
cepe et humi. ¶ Preterea ciboꝝ alii
sut subtilis nutrimenti et boni a
lius est grossi nutrimenti et mali
et pauci ¶ Exemplũ primi ut è
birdũ gallinaz ut cadꝰ ipa
gallinaz ¶ Exemplũ scdi ut è
caseꝰ salitꝰ ut caseus

Aqua è vnũ elementoz
et ipa est de hijs q̃ nutr̃
dicitur corpa nra ut fiat pr̃s oz
paĩ nr̃i nõ q̃ simpr̃ aq̃ nutrit
nã ut ald deus est aqua simpr̃
nõ nutrit q̃ ipa ingressoꝝ nõ
putrit ut fiat sagrib̃ s ipa co
mixta nr̃ cibo nutrit et cibo ḡss
penetrandũ pbet. ¶ Cibis cñ
grossis ẽ nõ possũt bis penetre
sanctis meatib̃ corpis nisi p aq̃
subtiliaret. ¶ Est aut aq ynũ bõ
que è subtilis et clara nõ hñs
admixtionẽ alicuiꝰ rei ẽ nec
et quã ad nos redit dulcis in od
que pgq̃ sitit potatu nõ satiat
stomachũ inflatum nr̃ stringit nec
diu manet in ventriculis sed
cito descendit et est leuis ita q̃

ip̃onde nec fiat rugitus ventꝰ
Et debes scire q aqua ex ponde
cognoscitur. ex ip̃a que est leuior
ponderꝰ est melior. ut si tu su
mas duo vasa. i duab bonis eiusd
et mensis in duas aquas et deinu
expertis. cuius illud q de leuio
iudicabit tibi aqua bona sine
meliorem Et aque q vadunt de
locis altis ubi sunt meliores z sub
tiliores. Aqua aut lutosa et
aqua paludis et aq̃ putei z p̃
grosse et fetent opilatiues z sili
aque pluuiales ste ipe tamen
nit' p̃dar sunt meliores z sut
etiam constrictiue Et nit' aq̃s
pluuiales sta e melior que fit
cu thonitruoib nubib z tonitruis
Simplib aque quib; st' mine
ralis nec admiste sut nisane
sicut sulphur. alume q' exeut
p alias venas minerales s' plu
bi fer stani z tris Aque ip̃e que
exeunt p venas ferri corrodent
etiã intestina. etiã q st' salse st'
nisane Et ip̃e debet fieri q' deco
cio z sublimacio malicia aquarꝫ
emendat Item p decoctionẽ pte
aque raffinatur z subtiliatur
etiã q' exeunt p alias q̃s q
sunt aque admixte adustiues
det Simili p sublimacionẽ fiue
p distillationẽ pte subtiliores aq
descendunt p nasi alembici dis
tillate. exeunte ip̃o nisi in
distillatis remanente. sp̃lua
stra erit dicenda. & aq̃ sunt

etiã malis restat dicenda & cibi &
quib; dicetur vbi de timabit de
regimine sanitatis

Restringetur quãdo euacuacio
p' nim̃ ut p̃ ip̃e ventꝰ
constrictiue et ip̃e stragmina et
ip̃e retentiue nisi ꝰ ultꝰ soli
tum cursum nature et restrictiu
ne euomendi z ip̃e illis in q̃bꝫ
fluere cõsueuit z tris. Quãdo p
cõtinuũ alig̃ euacuant ultꝰ
solitũ nec cursũ que debent reti
neri. vidli in licentia q' st' fluxꝰ
uidi ventꝰ et vomitꝰ et ip̃e
habet ese que e fluxꝰ q̃ nimꝰ & aliꝰ
prime et ip̃e diarrie atq̃ et
ip̃e fluxꝰ sanguinis narium
et sic de & multꝰ aliꝰ & q̃bꝫ
postea dicet' ip̃e soli / habent
eius ab suab euacuacio et
retentio Et vltimꝰ euacuacio
et retentio sut cure sanitatis
et cognitionis Item q̃ retine
tur retinẽdi et euacuat' euacua
nda tue ho q' sanus Et cor
rabo q̃ euacuant retinẽda a'
retinẽtur euacuadi sit homo
insanus. Et fluxus retentio
eius est aut fortitudo virtutꝰ re
tentiue. aut debilitas virtutis
expulsiue. aut tradita virtutꝰ
digestiue. q' tue virtus digestiua
tandiu retinet quousq; cocta
digestio z opilatio in vasis p̃ quib
fit euacuatio ut dicunt ecit ut
ip̃e colica opilatꝰ intestinoꝝ ip̃sis

Tu q̄ scrova supioni nō pūt cuacuā
et in lapide vēsice hoc ut pat q̄ opilat
oriciū vesice ut nō possit vrina eua
cuare 2 ais ¶ Dunt ēcā plures alie
cae retentōis supflue. & quibus nō
supersedend est. q2 & eis in tcio
tctatu oportunis dicat. Sed cum
supflue cuacuationis q̄t & bibitas
retentiue. aut sōrtiand copulāe
aut vehēmentib digestiois aut liu
gitab meatiū p quos fit cuacu
atio ¶ Et alie cause ecā possēt &
cende erūt. et qualiū in sūm tu
cae sunt cuacuā et rectio et hūt
in 3o tctatu dēmiat.

Dicto de calitate spō rerū
malū et nocīa 2 sh acce
motu quiete ꝛc. ¶ Nūc breuit
dicendū q̄t & effabi seu calidite
rep nō malū et nō nocīuā q̄bs
sunt res obuiantes corpi exterius qua
les res sunt frigida et balnei em
plastra seu fōmenta rugeta ¶ Ta
les em res corpi obuiantes ecā
rpm cōtinent. ut si sint res ex
tūs obuiantes calefiant. si q̄de
frigefiant. hūde humectarāt
sicce exsiccant. ¶ 2o aut talit o
pantur in corpibus humanis q̄ sunt
duobus modis. aut pt sui subtilit
tēnt in poros corpis. aut nō
tēnt. si simp̄ labat. ¶ Repliu
pm sicud dce ut alibi exsiccatu
et potu exterius sup quadaq̄ pte
corpis ingredit. pter sui subtilit
poros et tandem admit et exsiccat
¶ Repliu sc̄d ut q̄t exterius
que supponi aut nō ingredi poros
pōt in grossiē. si sui infrigidtē
infrigidat et sectate exsiccat
sicud patet q̄ rugeta et explāt
et alia corpi obuiantia grossa ex
tūs corpus alterant sine poros
ingressi. ¶ Sed subtilia rugeta
et emplastra et hmōi ingredūt poros et rubificant aut ¶ Et bal
neū pi caliditate calefiant. si
humiditate humectat. ¶ Tempus
si diu duraūt exsiccat 2 debilitat
eo q̄ multū de humidite corpis ex
sumit p sudores et evaporacōes
¶ Quitur qui queāt humectare ut in
pgnare corpus nō dēt dici nu
mere in balneo p̄que vbi sudet
sh in loco eminēciori balnei sed
in loco inferiori vbi nō sudat nu
tui pt dictus ctus aqua tepi
dam semp fundend. ut aer semp
ctus sit calidus et humid ¶ Bal
neū ecā iciūo ventre valde ex
sicat 2 corpa macra fiunt 2 ergo
talē magē deficit pigris ¶ Et
balneū pi prandiū impinguat
q2 corpa calefiunt 2 cibū illico dīgit
ad omia membra. ¶ Sūpta mne
rpm fuerit opilatiū nisi corpa habu
at turgidū meatū. et pt errant
qui bibūt in balneo. ut pudeat
in se sudare. q̄m potus in eis dis
tribuit ad exterā et ita effugat opi
lationes. ¶ Et pigris aq̄ potatu nō
dat q2 calor stomachi tunc fit obtusus
eo q̄ caliditatis balnei dīgit calore

nalem ad ertiam. Unde no potest frangere frigiditate et alia mala tam aque. Et eadem ratione cor dere fructus et bibe copiose tales cum nocent debilitate stomachi et ypocondriorum. Fiat operi lacrimes. Et bonum est balneare sane. et ps balneum expleat cu potatione usq ad articulos cale ris acquisti. a balneo necessium ad vitandu caput dolore et opila ciones epatis. Sed manducet ps d ethico p dest tue comede. z bibe stati. quia p caliditate actiuale a balneo acquisita nutrimetu trahat ad totu corpus. Amplius s balneu invenit nutrimetu consumat ad digestionem in eo q calor nalis minuit a calore balnei. Et s invenit multos humores pecc ad fluxu ul putrefactoz minat ad fluxu et ad putredine. Et ergo valde caute videndu est z p eo primetu dicendu q balneu prodest et quibus no. Et ea q dca sunt intelligo de nris quibz balneis. Balnea at nalia ps st tine et balnea medicata. st balnea aqe in quib co q st sulphr ul herbe ul alie res medicinales agut in corpo secdm qualitate rez cibus & potatoz. Sed quibus gradibus q st res sulphuris. Sulphr aut q st calid z siccu 2o gr cine calefaciunt et expellat. Intelligo de balneis artificialibz z mediocribz

Solutis omnibus ea dictis pot intelligi cause calefactiue et infrigidatiue. et iuuantes et nocentes. postremo videndu e de causis dolo 2o nisi ad iuuitatis fiant dolore. Et hoc patz ad dolore 2o et de reductio caloris nalis corpis ad gradu. Sed gra di sub infrigidatis nimis in dolore 2o et aq tepida. Et s sub calefactis nimis in dolore 2o in aq frigida q talis reducat corpus tuu ad gradu ei Et debes scire q tribus modis dolor tollit. scilicet p cause euacuatoz. dolor aut p dempnissa ps preparat ul alia scia. sed p nutritiua. i. saporifera. i. ea q augent substantia et nutrisqit membra ps. sustantia manducata et apta. 3o modo remouet dolor. 4o modo sedet tollit. Vn ab hijs cauendu e in casibus dcis.

Dicto de cstudinibz et de earu causis. sup est tractare de signis eoru et que ex alijs nomine horu accidentia gradiunt cu infirmo. et signu medico sibi gra. Urinis fuerit et totius corpis. accidit corpi infirmo et significat medico q talis qualitas patit reuerentia. Significatoru alie sut sanitatis alie infirmitatis. Item alie s significatiue sanitatis uel cstudis aliaz ul aliquoz membroz. et alie significat sup totu corpus. Significatiue sanitatis

tos eius corpis sunt. ¶ Spualiu tas oiu opaco iu oiu membro iu ut pote q homo pt racionali bn vide bene audire. bn spirare bn appete bn cibu digere. ¶ Sed sgnificat eg audiu eius aut pis s' bestialitas oiu membro iu ut salte pua pa lia ut pata in triana in qua visus iudicat alia vel odor vel sapo vel appete. q ei ibi no s' in q cria luce timet io p impete appetitu abi d sunt pulsus verbo equitu zoyb ¶ Sed sgnificat dispositiu membro singulariu silit patet eo sub o pacoibz et dispositibz. ¶ Eius sub significatoiu. alie s' p sensu pcepte. alie aut p intellectu seu p ostensionem. ¶ Significat eis pcepte p sensu s' que ad sensu appetitu et illaze alia p capiut sensu sedu visu s' animatis corpis p dz pete relata. ¶ alie p auditu ut rugitu ventis sgnificat vel spiritu et indigestione. ¶ alie p capiut p tactu ut caliditatis fugitiua aut pbis stat animal. ¶ alie p capiuntur p gustu ut animalia cibis sigeat dulcia vel. alie p capiut p olfactu ut serpentes sigeat putredine. ¶ Sed significat eis pcepte p intellectu sut que ad spiritu no attinet. ¶ Ita p tres animatu sc aues oriunt seu generant. scil de lapide vel de limo sgnificat. scil de ligno vel de ipis arboribz. ¶ Et ergo aperte medias pallidate nitro gene eqnu p omnia q ad sgnificatu equu p sibi ad spiritu appetit. alia aut sibi mal se sentiunt ut dicentes. ¶ Unde note est medias ut pte pte stat oiu membro una mater seu opaco ub. ¶ Et ante omnia qui intredit ad mysticu aduocatu diuu auxiliu debz ac pte significatiue tui membro pua palui. que s' aue cebro et epar. in quib ub tossit ee et vitu iudiciu. que si s' omnia simul nulli e heredibz timor infirmi. ¶ Si aut aliq ex illoz sint infirmu iam aliquis timor appli quat. ¶ Et si duo simul infirma nemo me timend est

Quebini illud est sanu q pt tre int' ueb distinere ut pote addiat ee petru petrum et petru no esse. ¶ Eundu ita q no indicat aliquid ee qz non est ul no esse qd est. q pt tre una quaq et tre renouatu. ¶ Et cebro mysticu s' hr proprie sz qz p misteriu no ut pote q indicet aliud ee an oculos qd no est. q ymaginat aliq una et intellectu tm q indicet senes eiusdem q no sunt. aut q efficiat similitudo ee animal ut equu. acq q renouatu no pt. et de pluribus aliis mysticis indicibz opaco ub cebri et qui sta ultima dicta ultimant tota natura e cebri mysticis. ¶ Et significat nob sanctos qui de pulsu vel sputu seu de cursu

Tu q̄ nō mutetur a statu suali et cu hoc bonis nspiratō et exspiratō
Et p̄ contra pulsus naturalis mutatus sg̃ficat nsimilitudē cordis
et quanto magis distat pulsus a consueto et nali cupiti tanto ē ma
ior cum infirmitate. Dicit' inuel
ligendū ē & difficultate nspiandi
et grauo maior fuit tanto magis
cor angustiatur. Q̄ animab aut
epatis sg̃ficat p̄ egestiō et vri
nam. Q̄ tam si egestio et vrina
st̄ nales i ebentib hoc nali est
tut epar ē sanū. Q̄ aut recedut
a cursu naturali tut epar est
infirmū. et q̄to plꝰ recedut a cursu
nali egestio et vrina tanto est ma
ior epatis infirmitas. Et p̄ tactū
pt notari infirmitas epatis ut pote
q̄ ē duracō et dolor uno modo
dicū de tactū. de signis corporibus
dispositionū illoꝝ et aliorū dicta
bit adhuc melius in tractatu p̄tico

Caput calidū demonstrat a
calore bruno sanguineo
et amigredine pilorū. et si ad
hoc conuenit siccitas tue ēssunt
pili ut capilli et accelerat cal
uicū et talibus frequēt accidit
fluxus capitis subtilis atq; qđ in
defluit ē valde pauci. Tali etiā
accidit ulcꝰ vigilie. Et caliditas
eius facit vigilare et maxime
si cū ea conuenit siccitas. talium
etiā st̄ oculi velocis motus

Et multiplicant cōgitationes
et agit frequenter sine premedi
tatione. Q̄ aut ad caliditē con
uenit humiditas tue caput est
magis carnosū. pili sunt mul torti
qñ sunt crispi et cogitatiō et accelera
tio cordis minuit nisi cito caluefiat
atq; multū vigilat. Q̄ aut cere
brū sit frigidū hoc dignat
ex albedine pilorū et quia qñ
frigiditati cōuenit siccitas tue est
caput nutrimentū. et qñ humi
tas tunc est caput pigre et ha
bentes frigida capita st̄ stupidi
ti et maxime si conuenit cū
ea humiditas. et tales st̄ tarde co
gitationis frequenter obtusi intel
ligentie et cor oculi tarde mouentur
et ad omnia opa tarde mouent et
sunt tarde. Cū hijs dispositionib
tu potes melius significare de
tali tenebre. Q̄ dispositiones cordis
calidi sg̃nt a multitudine p̄teritorū
et a pilis ibidē existentibus. Calo
sg̃ficat cor pulsus. Q̄ dyameter sig
nificat quod pulsus postea videtur.
Et amouetur sg̃nat dolorem
cordis et mi. quod p̄ grauem timor
et pusillanimitas sequat cordis frigi
ditatem. et p̄ mitas p̄teritorū et si
conuenit siccitas cū caliditate augu
tur audaciam istius caliditatis. Q̄
aut conuenit humiditas tue diminu
nit. et p̄ contra est de frigiditate
Humiditas cum accidens diminuit
p̄ siccitatem et augmentat p̄ humiditatem

Sptib⁹ aut calidit⁹ designat⁹ p
venas hirsutas seu magnitu⁹ ne
et p rugosit⁹ digitor⁹ aut pilor⁹
multitudiez magnitudine in toto
corpe si conuenit humiditab⁹ di
autem conuenit siccitab⁹ tut adeit
nigredo et frigiditab⁹ aut equa
designatur p contra. Ppa em equa
venas⁹ puritate atq; pilor⁹ pau
citatem et carnis mollitiez nuc
nine si conuenit humiditab⁹ et sicci
calidi designat p multitudi⁹ pubis
et p seruore in appetitu ad luxuriand
Ad tepidi⁹ frigidi hut signa
contrab⁹ ut pate puritat⁹ pubis et
remissi desiderii ad luxuriand
Stomachus calidi⁹ natur⁹ fortis
est in appetitu cibi et potus et in
digestione retentiue et expulsiue
Si fuit calidus ult⁹ ne est
tut imo appetit potu⁹ tut appetit
cibu⁹ tut bn digerit tut bn expellit
ut p in febre. Si stomachus frigidi
tut appetit fortit cibu⁹ tut potu⁹ tut
digerit bn tut ato s tarde

Significatiue dominij sag
nis e multa carnis et ab
rubor aut⁹ p̃cipue faciei et ni
gredo pilor⁹. et frequen flueni
sagnis aut p nares aut p̃ pul
mona. et morbi sc sagnei sequun
tes st staud stomachos ul stomachi
et varole rubee. et frequencia apo
tematu rubea atq; tumor venar⁹
et magnitud⁹ pulsus atq; rubor
et spissitud⁹ urine atq; motus
auditus Quo em st minus re
laxab⁹ in agendis in q̃bus sagnis
dnatur⁹ minus tardi s medio
crit st hut aut velocitate et tardi
tatem ut sit minus timidi et
audaces. ut sit minus cupidi in
genij ut minus tardi ingenij sed
tenent medium natur⁹ Signum s
caues ut de nimij calore sit ma
cis corpis nigredo pilor⁹ ut co
lor brunus et spissitud⁹
uis humiditat⁹ cruor⁹ crispitud⁹
nigredinis. Item color brunus q
subea et cutis corpis atq; citrin⁹
color et viridis et vanity calid⁹
atq; calidis pressus et amaidi
oris. Amplius illi in quib⁹
dnatur color rubea nubea ut cuius ca
liditate fuit velocitas in agendis
atq; velocitas capacitat⁹ sub. cuius
velocitas ire et audacis. Quus s
cui hoc fuit cerebri mar⁹ sternu
tiu⁹ st spissi et velocis in agendis
et frequent⁹ propensit⁹ seu sua cogen
do ut rumis iudicii. Amplius
cogitationes calide sunt st tranq
et viole aarie et pustule nigre
ut adustione et cete consules tali
bus frequent accidut s in debito
regimine se no seruant. et sunt
fortis appetit cibi et potus et
s color rubeus malis humidit augm
tabit cibus stis. Signum calidit
ul flematis st multa corpulen
cia cu mollitie carnis et albedo
faciei et tocius corpis et multi sputu
multigi stipsis capitis vanity a
spissa flectiua albedo pilorum

Pulsus in quibz duat ptes ꝑma ꝑ
sunt tarde in agendis. ꝑ̃t nigre
dinis. et quia deficit in eis calidi
tas non sunt in actibz ut audaces
nec sunt multa desiderij cibi ꝑ pau
co ꝙ talor malis in eis obtusus ꝫ
Dignificationes vt melancolie seu
colē nigre sunt macies corporis ꝑ
ter naturam colē nigē albedo et ma
tus pilor nisi p̃cesserit adustio tue
ei⁹ sunt pilos nigros et spissos
et acadunt egritudines melancō
libz sc̄d mania & ea frigida
et apostea tridanā Cump tales
sc̄ tarde nigrum et ꝑ naturā sc̄
pueres ad ind⁹ fletus ꝛ ma
dacus retinet qz sicad diffici
lius recipit impssiones. et difficilius
eas dimittit qm̄ humid⁹ et ꝑ
ter ꝙ ipi puoati sunt ad mul
tas audaces. ipi etiā sc̄ tarde
in agendis ꝑ frigiditē. ꝫ te qua
si nimis colere nigre distendit in
cerebro et perturbat eis cautatem
ipi sunt malas et malabiles
dispositos. et ꝑ naturā melā
cholie cui⁹ pōd⁹ est apprimi ex
cetare ipi frequenter sc̄ patib
appetitus cibi licet cui⁹ bene
digerunt et eis frequēt accidit
eructuatio acetosa ꝑ naturā
colē nigre

Pulsus e motus cordis arte
riarū diastole et systole ad
refrigerium spūs ꝑ attractos acib
factus Ex tribus aliquē
infirmū tunc debet eis brachiū
sinistrū sup brachiū cui⁹ sinistri
ponē ne illi manus ꝑ debili
tatē tremat et impedat talis
pulsus iudicū Et nota est
voluit bene dispōnē dist̄ctiō
sig̃oꝝ pulsus nisi ut. ꝙ tu nouis
prius pulsum cuiusq; sani ut stat
quātū a tali statu recessit ꝫta
ex hoc tu stat quātū iste a sani
tate ad egritudinē aduersi ad nos
tem aggregat seu nectat ꝫta
scit alia et alia ē complexio
humida. sc̄ alius et alius e pulsus
sūm debilitate et fortitudinē
Cump aliquos pulsus e tm̄ ꝑsun
dus ꝑ carnositate brachij ꝙ
vix ul nullus pt percipe cum
unde in talibz oportet te magis
digitos compōnē et si sic inuenis
non fuit pulsus ad brachium
dextrū recurre Thusus pulsus
compositus est ex duobus motib
ꝫ elongatiōib et depressionib ut
dicit in diffinitiōe tangēdo ul
ex duabz quietib nisi depta mo
dus motus ꝫma nō pt ee motus
de genere in cōtrariū qui nitit
quieti media ut dicit ē philosꝰ
Et sumit ꝫpositū pulsus non p
lū a motibz ꝫ etiā a quietib
Tangit igit quatuor ad pulsus
digitos admouē quietē pulsi
alicuius ꝑtis qui nō fuit ꝑtinēs
motui. aut ē balneatus aut ex pu
latus aut alia passus ꝙ pulsū
mutant tunc te inuenies

pulsu pulsar' suis digitis tuos ¶ Et
considera vtrum sit latus et altus
si brat' parcendo et ysmek ¶ Et con
sidera an sit tpa quietis. et a tali sta
tu q̃ tu deliuauit pulsus tuus
infirmat. ita q̃ si tibi no tangat
tres digitos ille est debilis. si tactu
duos est debilior. si tm vnu adhuc
debilior. ¶ Et si nullus digitus tan
git tue est in paucis motibus ¶ Te
si est magnificatus vltra naturale
statu. est in aliquo gradu debili
tatis. ¶ Item si magis magnificat
e in maiori gradu debilitatis ¶ Si
militer sume indicia a quietibus
¶ Nam si quies est breuior post
pulsum est aliquantulum debilis Si
vero fuit breuior tunc e debilior
¶ Et si quies e vltra bonum ex pa
ret sanat est in pulsu vinolen
tis nu apparet quies mai ssm sed
apparet sub digito. qi vinum ibi de
currat. ita tulis e quietis mors
¶ Similit ex inordinatis motum
et quietu utpote q duo pulsus
velocis pigricie et pigri velocis
quies. ¶ Vel si fiunt vni plage mag
na. postea altera minor ita q eius
quietes sedm diminuci pulsus
diminuant. Desperatio est hemi
quia vtrib cordis semp sup nocet
e debilitata. ¶ Sed si fiet equis
q prima plage sit pua sed maior
tria ita maior et fiet hemi
dia fiducia ¶ Ad p tertiu pulsus sig
ficat venti vtrib insimi ¶ Et fiunt
quanto maior fuerit retrossio a
satu nulli tanto maior e egritudo
seu debilitas vtriusq ¶ Et quia
pulsatio est p calore naturalem
¶ Inde est q replecio calidi est
maior in pulsu. et replecio fri
gidi minor in ¶ Et q̃ sanguineus
habet maiorem pulsu ¶ Colericus
aut minorem ¶ Et similit aqueus
et postremo aut melancolicus habi
mum ¶ Inde ei est q omnis ex
pectatio. sanat motus balneo
rum vini. alleu. ut grandis e
modestus ei magistratus et p̃ frigi
da que infrigidant ymo minorat
sanat potus aque frigide timor
et estima. quies aut sopitus et
¶ Inde caute debet vrinas ei
¶ Et si tu estimes in satu pulsus
hominis sani. valde intelligas
ei p estimationem vitari primi
temp. omnia pulsum gria et
causas diuersitatis cor. si q̃s vo
luerit videre retrait ad alios
libros vbi copiosius tradit
ista que ego retrait ad curam
egritudinis et ad cognoscendum sanita
tem aut asserit totu plani
defectum ¶ Significationes vo
ritatis egritudinum sumpte
a pulsu in suis caus dicat deo gracie

Quinta est calumietis signis
et aliorum humorum in epate

gnacoru. Postq̃m em in q̃rte chilus
a stomacho ḥtractus fuit. Reactus
tunc vrine d̃ sc̃ma aquositas a sig
vrine et ab alijs humorib; sep̃at
Rec. Haud aquositas a subtilitate
in fornacione cassi. Ipa em in
talis est mixtoꝝ et ta sumitur
p venas ad vesicam et tunc ad ve
cundia ciet. Unde constat sig
ficatiam vrine ee papue super
regione epatis venu et vesice
at sup dominu humoꝝ q̃z ipa
est columbeu. Igit̃ cholera ppria
et multoꝝ laicoꝝ stupefia in mul
ajs vrine est respuenda. qui &
singlis acutis caus & morbis
mecum duacionis. Et debz vri
na tapi coplera digestione ut
pote in aurora ad ortu diei vic
rotunda et clara alj debz primi
stare in q̃rte et in loco calido ne
p frigiditate ingrosset et ut v
postea sine sed ad fundu resideat
alit tu no potes indicare bene
de ea. Et cu volum cognoscere
videre ne sumedo ea ad manu
p motu turbes. atq; q̃ liquor esse
cenis no sit turbidus sub nt eam
minus lucidus. Vel Similit
aut vrina sig̃ficat a colore
Color sane vrine est ille q̃ est
in vrina qu homo e bn̄ salubs
et est in homine tpate coplexionis
colore aureus. Sed vpostapis
sima e que in fundo acut cinis
ptes sunt bene estimate et e
supius acuta infius rotunda & albi
coloris vel est nebula tu q̃ non
sunt huiusmodi ptes nebule & mulsr
Nuba aut vrine sane e q̃ sit
medii int vtras sunt subtilite
et grossicies. quib no sit tu gr
sa subtilis. q̃ visus tuus cas
penetret sicut aqua. nec sit tu
grossa q̃ obstet visu tuo ne p
eam penetrare possit. Qualitab
vrine sane e. sedm̃ q̃litate arc
tionis et potentiis. tu q̃ no
sit minus multa pt̃ cotingit in
diapotheticu passioe. aut q̃ no
sit minus parua ut cotingit in
stranguria. Significatio sane
vrine coptu contentoꝝ e q̃ ibi
nichil sit cōtenu cui pote
ut papis nt vrina arena nec
athomi longi et albi roris
Sed q̃ sit absoluta ab omi re
colleri et q̃ tu a sanit statu
in calore. subti. et q̃ tue et absq
lesione a rebz cōtenis sunt clongu
ti tatu ipa q̃ est detior. Et debz
stare q̃ color tingit vrina. Nam
quanto maior color fuit tatu
magis arrubedine auri ad ob
scura rubedine accedit et p con
sequens frigiditatis impedit decoctu
vrine. igitur quanto fuit maior
frigiditas tatu magis dealbat
ipa. Significat̃ ecia humoꝝ
in ipa vrina pt accipiunt. Sed
s sanguis dnat et sit vrina
aliquando ipa rubea p̃ hmoꝝ
dana aut colois superfluitatis ipsi

ꝑ̃ hmdam cū humidᵗᵉ aq. ☩ Calidis aut ⁊ cū rubedinib⁹ et humiditatib⁹ cū grossicie. et intellige grossicie sēm hᵗ q ypa nō ⁊ valdē ꝓpria et ꝓ gus nᵒ vas fuit puia ☩ Sed si dñmat colēa tūc vrina ē rubea. et ꝓ̃ caliditate colē. et subtilis ⁊ in suba ꝑ̃ ter siccitate colē. ☩ Siccitatib⁹ em ⁊ cū subtilitat⁹ ☩ et intellige subtilitatē tenuitatē. cum q ypa vrina ⁊ ꝓpria valde et visui ꝓua ☩ Si aut dñatur flegma tūc vrina ē grossa in suba et ē alba. grossa ꝑ̃ ter humiditē. alba ꝑ̃ frigiditatem. ☩ Si aut dñetur ē calor ē cū rubedinib⁹. sic frigiditatib⁹ ē causa albedinis. ☩ Sed si dñat melancolia sine colera nigr tūc ē alba et subtilis in suba. alba ꝑ̃ frigiditatē. subtilis ⁊ suba ꝑ̃ ⁊ et ꝓpria ꝑ̃ siccitatē colere nigre. ☩ Et cū intellige illis sg̃ siccitatibus humor⁹ in vrina ꝑ stoffreāt ꝑ sanitatib⁹. ☩ Cetib⁹ em ⁊ ꝑ infirmitatib⁹. ☩ Vrina aū rubea et turbida sicut turbatoz humor⁹. qualis ē in febre ꝓpria pue colē et sagnis. ⁊ cū tibi talis ondatur. ꝓnosticat ꝓtēb illū hre febre et calorē stuffium et ꝑcipue in epate stomacho et cordē. atq; hre dolore capitis nō valdē sēre caput hūē ☩ atq; ꝑ ꝓnosticat hre desiū appetitꝰ tibi et augmentū appetitus bibēdi et aīs infirmitatē et anui ne

Nud debet mingē q̃ multū calida ei dentur. cum ⁊ talis vrina sit sunt piper. et finzib⁹ alleū. sēre vnū et cōsilia. ☩ et q ei sunt a mistrandū sicut puna acetos⁹ decoctu ordeu cū brodys acetos⁹ tisana. aqua ordeacia et cōsilia ☩ et tu debes valde cauē in ꝓnosticatione. ne iudices ia dictu in vrina frigida actu. q̃ frigiditas actualis nō ꝓsdat vrina q̃ sunt subtilis aq̃ in frigidarium ☩ Nud si sunt grossa ꝓ frigiditē et volūs cum subtilia ⁊ sine clarificat tūc pone cum ad aqua calida et ꝓ clarificatem mitetib⁹ cū ne sēre. ☩ Vrina vō alba et grossa ⁊ cum nebula ē dimulsa. sic ⁊ sicut flegma crudum in stomacho et ē epate ꝑ̃ seqū defaū appetitus tibi et potus et dolor in stomacho qui a tale flegma ē purgand et ē mungendū dictu calida in cibo et potu a medē. huti tēz vrina ☩ Si aut vrina sunt alba et clara ut cera aliquātulū grossa et in nebula apparent atheomi albi quod cent atheomi rusape & albe parue lineo tūc talis patet gutta & ea frigidē. qui sentit dolore in dorsi. et ꝑtrusi aliaz nocturnaz ☩ Et si vrina fuerit alba quod aq̃ coctis ⁊ valde grossa stoffant lapidem vesice. ☩ Si vō sunt vrina rubea cēa et in nebula et cera in fundo sunt atheomi

rubei sessant tuom & ea calidi
et talib⁹ patet ꝓpue in pedib⁹
¶ Si aut sint venia rubar hub
in fundo pmo lapillos ut rube
am nel gracilem arena sicut
istu lapidem remi hre quia
patetur talib⁹ in vlys in locis
remi et in vijs venie ¶ Si vo
venia rubea in fundo sit time
rosa tunc patet & sagi mistru
os ¶ emptame aligi cida spe
magni fluoꝝ mestruos est
apt aquosus in venia igit
tuom ē te dicē q talis alter
no ḡt valeat fluoꝝ sz à qua
minus magnus à minus pmo
ꝑ rubeos in venie sit valde sal
sos et ꝓpue & ꝑpetuedie
et q3 medici frequet tempta ꝑ
venas tuom ē omia dicē in
gne ita q3 no desistedut ad spem
ut ad mediu dum à ut dicas plus
sub dimisse sd ypothesi et no
catheg3ce ut ꝓ ḡt tibi caueas
a detractone / q3 spe homies
fiunt infirmes eo venis & q
bz ꝑpsse ē medicu ete mdi
cina si adhuc hodie est venis
spo trib⁹ et gutieny no possit
satisfiet interrogatib⁹ multoꝝ
licz pleniꝝ truffatoꝝ hominꝝ
applaudē grentes oia redunt
mdicē eo venis zḡt mesto
contingit ut q3 volunt alludē
medico pit et ipi illudunt à
truffatoꝝ et fatuis ¶ Si aut in
venia apparuerit humoꝝ ꝛ

fuste ꝑua sicut si fuste tenea
segeat dissolueꝝ membroꝝ solidoꝝ
¶ Si aut appuerit pigmedo super
venia sicut ē cibi granee sat
dissolueny pigmedis remi ¶ Et
si in venia appuerit sanies i fundo
segeat contra apostemat ꝙdib⁹
remi ut vesice ¶ Et locus debilis
apostemat audit tibi debere
membroꝝ apostemati ꝙ alie
aut segnitiebus venie patet
buit ꝓpea sparsim in capitib⁹
ꝓclinib⁹ curandus est studium

19 tenen

¶ Capitu ꝑmu tiy tractat⁹ de
tenere quenin assuare sanite
et ꝓducere vite ad tuitiy a nā
& ꝓuatu ingeniu ē ḡt ꝓssit sed

¶ Istu homib⁹ stat in cali
do et humido ¶ Calor ꝙ
dem naturalib⁹ radicalibus ē
in humido radicali siue nāli
cuiꝰ⁹tibet ꝓprie in semine tribus
vi et nutritiis acq ꝑ ꝓgreme
mestruo hic em calor naturalis
a ꝑma ꝰ natiuit⁹ ut ꝑte a ꝑma
cōceptois incipit age in humido
radicali ꝙd ē sum subiꝰ siue nu
trimentu zsic agit in ipm ꝙ ipꝰ
humidis eo assimilatur zsic semꝑ
extingueret ꝙ extinctio est mors
nalis nisi illud nale extincti
perdit extincto voluit ut pz
in suspensib⁹ ath aq submissis mora
cato aut ḡtibz alia mortz ꝓpter
¶ Dem humor sume in humido

Vbi calor flamme agit in humidi
tatem ligni et tunc humidus agit in
eum quousq; ipsum eo toto consumat
tunc ipsa extinguit nisi prius
at extincta violenta qualis fit
per infusionem superflui olei aut per aliam
materiam nimium proximè accidentem
corruptionem. Et no est mirum
nisi prius per consuetudinem a vicinis
hominum aut a morte casuali
aut alterius inflicta. Sed per
consuetudinem calidum naturale ipsius
humidi radicalis et per consuetudinem ipsius
a violenta extinctione per nutrimentum
verum naturale sine quibus vita hu
mana stare no pt stando st. ac
cibus potus motus et quies
somnus et vigilia exercitium
et retentio accidentium animi et cetera
genus restituens qd unde corpus
contempt. Et quia humidum radicale
est resolubile a calore intrinseco
et continue egrè recte ut videat
de regimine quo humidum radicale
diu in suo esse vivere male consuevit
Vtuare dispo est nitendum ad
suauda senectutis. Dua est ne
humiditas radicalis congelet seu
infrigidet subito et ne ipsum subito
consumatur. Alia nitendum est
ipsum corpus conseruare a putrefactione
s. a calore febrili qua febre violen
ter seu vehement. expectat humidi
naturalem. Conseruando aut hu
miditatem radicalis ab infrigida
tione seu congelatione fit prima
s. homines se preseruant a superfluis

nutrimento et cetera ab aliis rebus
infrigidantibus de quibus postea
dicetur. Exemplum huius simile
in lampade quam supra ligatus be
nibus fuerit supra oleum tue humiditas
olei nimis infundit humiditate
lucis et ergo humiditas lucis no
pt nisi nisi fomentu flamme qz
lampas eius extingueret. Similiter
si tu simpliciter nimis de nutrimento tunc humiditas nutrimenti su
perfluum radicalis no pt pbe
fomentu calori nisi sed potius
eum extingueret. Sed preseruando
humiditatem a subitanea coque
tione fit per conseruationem debi
ti nutrimenti in debita quan
tate quia modica a multa nutrimen
ta humiditas fluunt calore subito
consumitur humiditate naturale
sibi quod omnes sicut lucerna a
lampade ita qz penitus nullum
oleum infundas tue quod dubium
est quin subito inflammat acq;
subito consumit. qz humiditas radicalis lucis a calore consumit per
paucum nutrimenti sui alterius. Similiter
ab homine cum nutrimenti
et ipse no diu habit precise vel
quidem. qz calor naturalis humidum
radicale consumit. Sed si no detur
nutrimenti illi adhibeatur tue hu
miditati nutrimenti infundendo
humiditate radicalem diucius
consumat cum vita. Et si tu cor
sedem ne exigeretur de nutrimento

plus adhibuerit dulcius cōsua
scitur cubi vtri. Conservantur
aut corpus hominis a putrefactione
humorū cauendo ab his q̄ facunt
alicui calore sicut allia. pipe
et consilia. cera ab his q̄ faciunt
opilationē. sicut pira mespila et
sicca acq̄ sorbilia reprobo que c
causa opilationis. Dic igit cō
stat intendo conseruandi sanitē
ut huiusmodi radicale cōsumat. n̄ bō
dispositione sz ut nō sit superfluum
nec diminutum aut cōgelatum et
q̄ custodiat corpus a putredine
humorū

Lac conueniens infantib⁹ est
lacte nutricis. qr illis con
sueuit uti dum est adhuc in
utero. si sit forte q̄ superbia aliqua
mulier nō uellit lactare puerū
sui eligat sibi nutricē. que sit
unius coloris ac suauis. q̄ sit bonī
odoris in suauis et sit cū tangit
nō pigrus atq̄ q̄ nō sit nimis
ad temperiē calidā p̄ximus p tu
mam p̄q̄ nō ingrus tribus diē
bus fuit a partu. sit mulier lac
tans q̄d nō est cōueniens nu
tricibus. si p̄q̄ partu sit lac subtile
et sit illa mulier bonoris moris
q̄d mali mores multat complexio
nē. sic cōtingit complexio mala fit
malis moribus. Unde segit q̄ com
plexio puer mutāda ad malitiā
p̄t malitiā complexionis nutrientis
nutritis. Et debz nutrix suauē ordi
nē in dietis. ne q̄q̄ superfluum ministret
sibi lac. ne q̄q̄ nimis pre
bo tali nēpe inordinatos cruciat
aduritq̄ & biliat. Ideo. q̄q̄ cru
ditatē

Unde fatuissime fuant illè mulie
res que solent in rore pfice aqua
tribilia ut pueri bibant quam
q hoc puer veniet ad ea mala
dispositionis ita q etiã timet vm
bram ꝛ q talibz pnus ossue
tudinibus contingit q etiã adul
tus no possit aliquatenus a se abi
cere timorem. Debet etiã ab incipi
ambulare ad bonos mores vlan
dus et tandem ut dicit quinq na
completo vi° anno debz solus ap
plicari vbi nr minus regat & dbz
regi ut penitus ipe voluntati p
mitti si sedm q fuit venale dice
dbz a pedagogo. & alijs vo que
eta pueros st fugienda si quis
ad epistolam accellans et colli et
eta & brachia ligaturas et humi
mulieb cooperte sufficient fatuet
& talibz amplius no est dicend
seu loquend

Dicto & regimine infirmoꝝ
dicend & regimine ad
alebrandum et pmo & specialr q
a motibus corporeis ossq ad alia
fatoz corpis et fugiendis vbicitq
stand est ambulando vel luctando
cursibz vel equitando sayb &c cum
exercicio & utilitate regit ad
regimen bom adolescentiu quia
pmo oportunit valere et
nuat ad expulsionem superfluit
amissibz digestionis si oportunit
crine subtus a vigilijs augm
entoniob ꝛ q tollissiant corpi
git nuat digestionem et insinuetur
spus ad omnia membra atq p pm
nebin principia et omnia alia o
portunitus. Secundo cum cibis cor
pori debitis in subam corpis
aliq aliqd nutrit in malis q d
e superfluitate nutrimenti. Sm
illa superfluitas no pt commu
nicabz expelli q p evacuationem
Secundo cum p medicinas lax
antes tales superfluitates put de
pelli tamen omnibz laxantes me
dicinis st vitiosis et contrahunt
superfluitates corpis cum causant
& humiditates malas atq & spitibz
Unde dicit ypocras q medicine
laxantes movent et p quas
retrd abbreviant. q simul corpo
bus fugiendis e a medicina laxa
tiua. Debitum aut evacuando
malu nichil evacuat de bono
q pm simplicitatem e simul cor
pibus co a sibi quin medicina lax
atiua quo pm evacuat sine
no amicto malo aplius et pfec
cum q medicina laxatiua ꝛ re
linquentes pm incrud obstru
tionem caloris malis et multipli
cem superfluitatem cuiusq digesti
onis et frequent incrud ethicad
pt debilitat virtutem et membroꝝ
principalium et ypocondriacoꝝ
no tinsuittat ad omnia mem
bra exteriora

Exercicio alia ſt̃ voluntꝫ
alia neꝯitatꝫ ¶ Exercicia ne
ceſſariis ſunt q̃ ſunt ꝓ
effectu operis nr̃i ad huiꝰmodi ſub
ſtãt ſunt exercicia laboratoꝝ ut
pote ruſticoꝝ et mechanicoꝝ
¶ Exercicia voluntꝫ ſunt q̃ ſalutãre
aſſumuntur ꝓt̃ ſanitate corpis
ſtatꝫ ẽ deambulatio ſaltatio lu
ctatio eq̃tatio zc̃ ¶ Primis exer
cijs no ꝗrit aliꝰ medicꝰ ſ. de ſtatꝫ
Exercicioꝝ alia ſt̃ fortia alia ſt̃
debilia alia media ffortia ſt
que fortit̃ corpus imutat ut
ſaltatio luctatio eſſatio ¶ Debilia
ſunt que corpus debilit̃ imutat
ut vectio in naui pſatoꝝ ul
vectio tarda in curru aut moty
lentus ad deambulationẽ ¶ Me
dia aut ſt̃ que aq̃ntũ ꝓficiunt
de vtroq; extremoꝝ ut medio
ẽs deambulatio ſ. q̃ ẽt media int
ſtũ et lentũ deambulatoꝫ aut
lentũ eq̃tatio ꝓficue in eq̃ am
bulatõe ¶ Tu cui ſanitas alb
q̃ motꝫ cubitꝰ, ſi tu conſtat q̃
fortis exercitium fortit̃ calefiat
debite debilibꝰ et mediocr̃ me
diocr̃ calefiat. ¶ Tẽ exercicioꝝ
aliqua ſunt totius corpis ſtatꝫ
equalis deambulatio ad vectio et
geſtatio. ¶ Alia ſt̃ exercicia mem
brorꝝ ꝓprialiter ut exercitium
pedis ẽt ꝓut hinc inde flectẽ
retrahẽ et extendẽ, et exercitium
nervum et bracchiorꝝ ẽ planũ
manibꝰ et ad oẽm motum fortio
nibꝰ manꝰ. ¶ Exercitium ꝓficit ẽt
tantũ ad variãdũ. ¶ Variã
tes oculorꝝ ẽ videre inter rebꝰ minimis
nec grossis. ¶ Die exercitium animi
ẽt audire quãꝫ ſubtilibꝰ quãꝫ
grossis ſeu obtuſis i. q̃ibꝰ ¶ Et
tu debes tibi ame ab exercitio
animali qui ex ocio iciung et ſa
nelitꝫ qz tuc exercitium debilitat
¶ Qz hoc debita ad exercendũ ẽt
poſtq̃m abꝰ deſtendit ſ. ſanus
eſſe et appetit hoc comedendi
¶ Unde hoc magꝫ debita nat
ad exercendũ ꝓpe venerit hoc ꝓ
pinquo ¶ Tu eſtute aut hoc ex
cendi ẽt in meridie. Hoc aut
diminuendi exercitium ẽt tuꝫ
diminuit ante ſitis quãꝫ corꝑ
et ante q̃m ho ſortit ſudor ſua
dinũ q̃ ho ſentat ꝑ alteriari co
motu homi ẽt exercitiũ q̃d
minime ſtingent ſy ſorte ſudor
¶ Et tu debes ſcire q̃ aliq̃d hu
bud ẽt appellatiu ꝓt̃ fluxu hu
moꝝ q̃ ſibi tuc no appetit ex
ercitiũ ꝓtinuare ſumere. ¶ Sibi qui
ſit habenti ſumere ul quittꝰ
pedi no ꝓpetit exercitiũ pedi
ſ. melius ẽt tuc pedes quieſcẽ
et ſanari obtalmia no appetit
exercitiũ videndi neq; mi mutuꝰ ul
groſſis. ¶ Melius cui ẽ tuc oculi
quieſcẽ a viſione et manu obtal
mici in loco obſcuro. ¶ Et ty thiz
ꝓpete vinyale et ꝓpue debile
ſ. ẽ vectio in naui ul in cur

Inunamcta balnei st' q̃ ꝓm̃ p̃
uacat ꝑmptu et indigꝫ ꝓb̃
humoꝛeb̃ digeꝛit et allenat omiũ
membꝛa at̃q; consuit reliquias
humoꝛũ p̃ sudoꝛeb̃ et euaporacõ
nes. Sed impedimeta balnei st'
q̃ qñ humoꝛes fuit in fluxu fa
ciut eos matꝛib̃ fluere et ꝓt' hoc
no valet Quod scdo Et intellige
& fluxu ad aliq̃ membꝛa siue ad
aliq̃ membꝛũ in tali fluxu p̃ q̃ue
et ꝓpõm humoꝛes tendit ad in
testina intestinoꝛa Qꝛ balneu
trahit ad exteꝛiora p̃ sudoꝛes et
euaporabiles. Ult cũ balneu
mur cõsueta caliditꝫ et humiditꝫ
nutrimẽ siue caliditꝫ pugnãe attrahit
et ꝓt' hoc p̃ balneũ st' Qaiet
bõm calorẽ Viaonis aut hui
ditatẽ humectat et ꝓt' hoc valz
attrahere et resicere. Unde qui queit
humectari ubi sibi cuue a multo
calore. qui aut queit sibi resol
ui et mactari caueat sibi apud
tu huiditate. Secundo no
quod fiut in balneo. alie sunt
lauer alie st' ꝓtes lauer st'
quales fuit velis numm uel
eas sine rugꝛibꝫ siue ad q̃ assi
tate ffoꝛtes no sunt q̃ fiut ꝓp
assitate et cu rugꝛibꝫ ffrica
ꝓtes illi valet repulit illud
q̃ attraxit Tertio cũ ꝓte
calefacit et apit poꝛes attrahit
facilime et eu resolut. et ꝓt'
hoc in tali fricacõe aqa valet
rubefit. Ffricacio no lauit
leuit' calefacit. sanguĩe ad exteꝛa
attrahit et pauũ ut multũ
exeo resolut. quia ꝓua fricacõ
valet pigꝛibꝫ. 2a no mã
leueis Balneu no ꝓuocat ꝙ
valet ad dissolucõm ventositatu
que st' in uentre. in pleuꝛe ut in
epate ut in splene. quia hutibꝫ
in ꝓtibꝫ ꝓdeũt ꝓcuuab̃ a ꝛeto
sitate ꝓfiat. et ꝙm̃ quto fuit
caliditꝫ tato magꝛ calefacit
et resolut. et quoꝫ humoꝛes
indigestos digeꝛit. et q̃ calidꝫ
resolut & humoꝛes caliditꝫ ꝓpꝛ
uenib̃. ꝙt mig huectat z ꝙm̃
in eo suet facit dolore capitis q̃
facit resolucõ in huoꝛe qui as
cendentes capiut ꝙm̃ offendut
Et si fuit minus calidꝫ ꝓt' mi
nꝰ resolucõm debilitat cor
Et si velis multũ huectari tue
tu debes stare ad q̃ caliditas sit remissa. Sed no balneo
aliꝰ melioꝛ est pandu ꝓ
duas horas ut tres quia tunc
ꝙm̃ unat ad digestionẽ et q̃
pulsionẽ superfluitatu ꝙm̃ de
ꝓ pandu fiat opilacoꝫ cutis
et spiritus quia sui caliditꝫ ꝙm̃
balneu attrahit tibi indigestu
Balneu no iuuat uetꝰ valde
resolut et macfacit at̃q; extenu
at q̃ ꝙm̃ no st queuies nisi
fortasse pigꝛibꝫ Et omino
abstinendũ e a potu in balneo
et in uestitu balnei q̃ nec ad

pores sunt apti frigidis ymbribus
potus attingit ad cor. et ad alia
membra p̃lia vñ tales sunt nitide
ethici. ¶ Et p̃mo debet abstinere
a potu in estiu a balneo q̃ns
fuit sedata caliditas accidentalis
a balneo acq̃sita. p̃cipue comedendo et bibendo. Tertia cautela
est ne a quibus se infrigidi ad aq̃
frigida a copinat se aer frigidus
p̃q̃m calefactis sunt in balneo
quia cui pores sunt apti cito fri-
gidis p̃tingit egressi ad cor
balneum vbi aq frigida restituit
te p̃sti immutabi seu adiuste bi
quia p̃ ipsum calor innatus q̃rit
¶ Quam simul calor innatus p̃t
accipere calida aperiuntur pores et
sudare incipiunt debilitatur sic
corpus p̃t frigiditas aq̃ recepta
et q̃ p̃t corpus cum poros et
p̃t p̃hibuit sudor. Et in tali
balneo cauendum est a duobus s̃p̃m
et neminem se nimium infrigidi
sed in est ne postea sudet

Cibi et potus sibi bene
quant humores bonos
et p̃ contrarium p̃ue sibi cibi et
potus et p̃ue q̃libet quant hu-
mores malos ¶ unde p̃t tales
custodire sanitatem caueat sibi a cib
et potib corrupt et mal digo
cautela cauendum est ab oleribus albis
cepis et porris et h̃mo p̃ma
cibi dant medicinam put simi
¶ Et a quibus sunt ipsis cibus
medicinalis aqua et eo h̃t uti
uaumetu vtat p̃cipue cibo q̃ru
sibi grus aliquis uidet unus
ed coleren p̃ frequente coesa
one potus. debi uti pyra cu
amide et melone. q̃ uti potus
conuenient ¶ Et qui uolucrit
uti cibo malo ut uitium quod
pote alium cibum no h̃t ut re
hement ipsum appetit. ad unq
debi ipsum trahere ad aquam q̃d ei
pot malum seu no cutu ei
remouat. et p̃t h̃ immota s̃p
diuisa cu diuersa cibus et falsa
menta. que cauant subito pote
si uo mixto uocabulum cibi.
Sibi grud. potus s̃t valde frigi
di et cotp frigidibus frangit
ad cu diuersa piper ut zinzibe
ris. ¶ Et quia carnes bouine
p̃t. sui grossiae sunt opili
cum. conducit p̃ce cu raphano
ut salsamento & p̃mit a pectus
linu et de p̃libus q̃ s̃t dauerfica
aut de epulatis. unde nichil
e dand qui uti diuersis et
contrariis diu plongare ¶ Tuo
pui e q̃ aqui cibi s̃t fortibus
digestioib et aqui difficilib et p̃
tomisset cibi digestus ad uidi
gestu cibo. un sunt crudi hu
res. ¶ Tuo sibi q̃ qui ultimu
cibus sunt cue ad pmus est
seruicetibus. et sic ipi tomisset
crudu ad seruicetu. Summope
cauend est ne sobrius uin plant

abus et potibus vsq; ad nam sui tra
sacietate ul vsq; ad defensionem sũ
chi et ypocondriaꝝ ul vsq; ad sic
quendum anhelitus ul vsq; ad
tractacoem stridam ¶ Nam ex hoc
quãtan morbi repleconalib ꝙ
ueh. ¶ Alib qui vole custodie sa
nitatem ctinuad. Debet semp ali
quali fame relinquẽ locũ ꝓ ia pe
dicta fames relicta post abacoem ꝓ
prium motulam cualiscũq; Sed
milliũ debz sufficere in vno hausto
h qualibz vicẽ adhuc subest ap
petitus bibendi. Debz manibus
cphsu abstẽ retrahẽ. Hoc em
gnaliter bonũ qrendũ in homie
ex qua sanitas cuib ꝑt manet so
brij et etiã. ¶ Ante omnia custo
diend est a prodige sobrietas quia
qui bibut sequẽt sobẽ et sem
multũ bibut. Demũ incipiat ca
pitib debilitate atq; omi sensuũ
obtusione. capitib vtiq; tre
more manuũ et pedũ et sic
quent talib pauentiũ apoplexi
a et etiã paliam incidit. ¶ Qui
aut bibut cupsũ sobẽ predicto
mo q sueuit nutrire gutture re
sacam et lepra et priam et pa
briam. ¶ Item caueãd e a potu
int prandiũ et cenã et ꝑcipue
a potu vini. qz ci vinũ sit val
de penetratiu. ducit cibũ
indigestu ad depm. Sed si quib
tunc valde placet bibut de aq
gi sugendo. ¶ Qui etiã pauentib
volunt ce a vomitu vini in
mensa debet ipm limphare et
quanto forciꝰ e tanto magis

limphetur. et quo my debilis
tanto minꝰ. et quo magis stat
tanto magis limphetur. z quo
minꝰ e sitib tanto minꝰ potib
adminstetur de limpha. ¶ Hui sup
valde conuenit similiter et ꝑ
pue flegmaticis colericis et oib
aliis coplexionib ul coplexio
natis ꝙ sueuit sitiendo
cuiꝰ signũ est ꝙ stunt se suffo
cari bibere int poculũ ad ca
que comestu st. ꝙ de ꝙ indut
ad sitiendũ. Debent etiã ci
bi esse actu calidi in hyeme
et frigidi in estate. ¶ Et est cau
sib conuenit de die. nisi aliꝰ
ad possit bz digere. talib potiꝰ
ꝙ vinũ modicũ conuenit. Nec
est curandũ flamen. qz ipe
replet stomachũ malis humo
ribus. ¶ Et ci debet sic qd ali
qui hunt sitis stomachos et
illis ad quemut subtilis ci
bi. quia nisi eis admut ignis
eis conuenit cibi grossi. ¶ Et
aliqui ꝙ cõmiꝰ habent debilis
stomachos. Qui isti ad put
digere grossos cibos ipis tali
bus quemut cibi subtilis
¶ Nec est dormiendũ statim post
prandiũ qz ci put replet
vaporibus. vnde quat catharr
hus et coryza. Sed e lento in
cessu deambulandũ qtus cibꝰ
descendat ad fundũ stomachi.
¶ Sed aut in sumendo cibos

sit talis ut p̄mo sumat cibus
mollior · quia si p̄mo sumet
cibus grossus qui tardi digit
tunc postq̄m cibi subtilis cet
digestus p̄t grossū non ḡhet
exitū et ḡ putrefiet in stomacho
et fiet dumpnus ¶ Ditamē a
liquis putetur flupid ventis
debet p̄hib vti cibo grosso ut
stiptico et sic p̄tendet ad cibū
subtili ne dēstendet au sti de
gestionē · & natura vt cibū
dicat in stōi p̄tici · Quidā sic
debēt q̄ aliqui p̄t consuetudiē
longā cōbonū cibū offendut
et malis cibis cib̄ p̄uenit q̄s
talēs st̄ p̄mittēda consuetudini
sumpti si in eis grauat malī
humores ysti purgent et si pos
sibile tibi fuit ut a tali mala
cōsuetudine illos abducas ḡt
facto sucessiue et no repente
q̄ omnis repentina mutatō nocet
¶ Dumpnus qui semp reficiunt carni
bus ista in ocio et gēre indiget
flebotomia ne sanḡis p̄t su
multitudiē cōrūpat et putre
fiat · et ad membra descendat a
venis nutrit · a aliquē alium
morbū sanḡis adducat · ḡhoc
potest fieri bis ter vl q̄ter i anno

¶ Dumpnus debēt ee nocturnus
sumpsit sopnū diutius ille
offendit q̄ no cōplet · vn̄ dū
alibi turbat et p̄cipue cauēdū

est ne stratim p̄ cibū dormiat
q̄ sompnū ille replet cibū m
poribi vn̄ quat cattharrus et cō
risa · unde si q̄s velit dormire
de die p̄ tantū diu ambulet
q̄ usq̄ cibus de stomacho descēdat
et ḡ citius digerat · alib nil treb habēs
¶ Talis aut sompnus multū p̄ficit
melancolicis et colicis q̄ ipse
cōb habentat sanḡinē at p̄ficit
flegmaticis et sanḡineis quia
ipi anā habidi sunt ¶ Et debēt
simul nocturnū sompnum ad di
urnum · ita q̄ no fiat minus ut
quod fuit dormitū in die plus
tanto minus dormiat de nocte
¶ Sufficit eis in die unus sompnus
septem horarū · q̄ sic flux ventris
tarde sompnū faceret subitis
et litargicis · Et ut sompnus noc
turnus sit p̄fundus et dulcis
debēt dormire p̄pendiculariter
vire dormitū p̄ q̄m cibus descen
dat de stomacho · Sed q̄ tarde
aut multū cōmunit habet
sompnum superficialē · ita q̄ ut
p̄fecte dormiat nō reqriat et vo
luntē & late ad latus p̄t & sic si
ne stomacho · Et debēt incipi si
p̄ dextrum latus · q̄ in eius p̄te
ambitus iacet epar q̄ facilius
trahit chilum a stomacho q̄m
si iacēt in latere sinistro ¶ Simul
cum facilius trahit dextra q̄m
sinistra · tunc p̄ p̄m sompnū debēt
se vertere ad latus sinistrū

ne splen fumalus attrahat sibi se
cem segrimib⁹ i colera nigram
seu melancolia et postremo &bz
timari sompnus iij dr⁹ lutere
¶ qui incipit sopnu iij vent⁹ ia
cendo ille immut digressaõm zhs
e vez o si laus fuit calefacib⁹ et
qui volut immoe digestiuz pstt
volab manum ut bracchia sup
stomachu qz talib⁹ sit⁹ calefiat
¶ studenes e qz caput altc
uocat et nisõm magꝰ dorsu
tendant talib⁹ em sit⁹ multi ad
digestiõe ¶ sup cauca est ne
dormiat sup dorsu qz tlis dormi
eo adducit subetis et lituargid et
appoplexiam ¶ huic est illi quis
stillicidiu qd descendit a cerbro
uo pt dstendi ad fauces qnq
qnq⁹ hõ ipm pstitud cicit Odd
dstendit ad orificiu seu ad pupi
cebꝰ et ubi replet ventolin vbi
spus quatur malis q pbz pstitud
et motud uti corpi et opilat cc
uulos ne spus animalis possint d
fluere p totu corpus

Quum senes sint frigidi et
sicci indigent regimine
calefactiue et humectatiue in cibo
et potu atq sompno tpate zbalneo
et exercicio et pr hoc ea pt ebuen
da cib⁹ q sint boni nutrimenti. q
aut sint talia pcipi videbitur
in scanda p tricula et pt corp⁹ cibi
endi dicit zinzibꝰ et quanq
no ill pl⁹ gariofil et muscatis et similibz. ¶ tri dumtaxat
q⁹ tondimentu pducut ad calefactiõm et no ad exsiccatiõz ¶
ppt hoc cib⁹ no est ebuendi cad
salsa aut pysis et papue pisib⁹
¶ corũ unus debet ee mibeu
clazo et boni odoris. q tlis est
calefactiuus et unus puocatiuus
et albu et debile no pt cib⁹ dul
nisi pcte pp baluerd albu at
et clazo et boni odoris et no mlt
dulce cib⁹ quemens dulce
em et papue cubis e cib⁹ ue
nientib⁹. q ipm est opilatiuz ¶ sz
quia senes pp frigiditẽ segnit
ẽsuescunt uictꝰ opilatiuos ebuen
di pt cib⁹ in salsamẽto et
in cibis & dyaretticis ut caruj
semẽ feniculi petsilij et silis
¶ hoc fiat no ad exsiccatiõz
sz ad modestã calefactiõz et & opi
latiõz. ytem si ẽsuescunt comedẽ
allecc et porrũ. potiunt sibi
bene uti. qz corpa eorũ ad sunt
frigida a talibꝰ calefiunt quare
ipi debent uti sompno longiori
quã adolescentes et debet du
cubi p manẽ in lco ad q pscãd
qz mane indiget huectatiõne
qui alli. Amplius si senes sint
constricti debet uti cibis lẽnitiꝫ
et clarificatiꝫ qualis pt bus dul
olicro pq vnd bulicoꝝ et bus
dul pullo. et medullis carnium
et debet ipi uti coctis tpate
Deinde cum ipm de cibis dictis
quibus

Folia

Olera cū sint calida et sicca indigent mutuo cibis multis et huectantibus et aliis rebus nō talibz huectantibus sz sompnū ocio quete et se & singulis et hꝫ p tanto ne calor naturalis cito humidū radicale cōsumat et ꝑ hꝫ ꝯa alig frigdancia cib conueniūt mutuo ꝯa stand lactuca acetosa malue et huiōi Pagromeus cū sit calidus et humidus et cruosus pauoribz indiget mutuo aliis minꝰ indigz huectantibz cib ne humidū suꝑfluū augmentū obtundat calore nāle. Pterna traus cū sit frigidus et humidꝰ minꝰ indiget mutuo ꝑ pagromeus. qz nāle hꝫ calore valde obtusum et qz indiget cāp cale faciētibz cibis et potibz bonū sagrinū quantitz. Et cū regimine debz teneꝫ ad statute ne humidus superfluus aucta cito corrigrum naturalis calor Et aūp ꝑ sequent debent vti salsumentis et brodijs. Quantū ad ea q in cib sequent sunt opilatiua nocua frigiditatis et indigestiois. Olera talia cū sint frigida et sicca indigent cibis et potibz cale faciētibz et huectantibz et p̄cipue cib qui sunt boni mutuo Pursus ipi indigent maiori mutuo cū sagrinū aut flegmatica qz ipi sunt flegmatis et materiauis qz illi Sunt etiā qz melancolia q in cib ducitur cum suo matheo pugnit et forte excitat appetitū comedendi quibz quia frigida sunt no bene digerunt Quapter oportet esse cozo mutuo boni thimi i boni humoꝛ et ut ipm calefaciat cū q dimeꝫ calidis simul e sinzib mutuat ꝑ per Quarto tamē est ut humoꝛ condimetū ducinat tm ad cale faciendū et no ad putrefaciendū

Et vere humoꝛes q̄ pdūcunt ꝑ frigiditē hyemis ꝑ mundatē corpib constricti ꝑ calore veris extra se diffundūt ꝑ totū corpus et attrahunt ꝑ exteriora corpis Unde fiunt squamie obtalmie et ceti morbi pagnei qui fiunt e cibus diminuendis et potus. aūt faciendis e flebotomia et cetis fiunt ꝑ sumendo ꝑgruoꝛes / ideo q̄ ꝑ cat calid purget calida Pflegmatica flegmata. Pmelancolia melancolia et huiōi faciendū ꝑ cū medicinis pagnei calor estiualis instat. Quod cetis quib e pagneis timendū ē q̄ e cib magis sicc seu affine Estas aūt cū sit calida et sicca debilitat calore nalez p̄ euaporacōē et resudacōēs q̄ fiunt cū magis mutuo timendū minuendū. Et q̄ oportunū nocumentū ipm ut aliis morbis calidis debet p̄mitti in vere p̄ quinq̄ tales cubas. Preterea ꝑ q̄ cauēdū e a potu vino et acetis mediocriter calidis. ꝑ ꝑ cibi hꝫ p̄putri

et alijs ꝓbꝰ calidis condit. Et
cum vtend ē in frigidatib ꝙ sit
causa ꝑna et consilia et hoc pa
pue conuenit calidis. Cauend
cum ē ne p minus vsū talium fri
gidoꝝ ſto machus minus infrig
detur. Ꝓfectiꝰ quia minus vsꝰ
fructum cōsequit fiet sanguis aq̃
sum patri ad putrefactoꝝ. Et sibi
ſto tpe ſ. cria nota meridie a
cria vsus nocte ſtus multa affri
ent copiā potāe aquā ſn̄ ſuper
hoc tpus magis ē adustū calidis
ꝑ affinitē cōplexionis. In autūp
no calor nalis magꝑ cōtrahit
ꝑ frigiditate autūpnale igit in
copiusius ē cōmedend q̃ estate
Et tūc est vtend huiusmodi mi
tinerib cū q̃ humores ſt adust
et corpus cōstituend ꝑ pdictū
calorē estimale Et q̃ in q̃bus ē
frigid et sicc melancol est ma
gis contrū. Tūc cauend est a
minus vsū fructuū quia citō
grant febrem ꝑ ea assignata
causa. Hyems est valde frigida et
ꝑ calor nalis valde cōprimit
ꝑ q̃ cria homib hui maiore
appetitū comedendi. vn nāt
ē tūc maiꝰ miner cū empty
q̃ tūc humores magis cōstringit
in ꝓfundis meatib corpis igit
crapula multa citō fieri cōpliaret
ex quibꝰ ne multi grauent mortis
vtend ē tūc cibis medicinalibꝰ
calidis ac salsamentis calidis et diu
uretis. atq̃ q̃ hec tpus ē frigid
et humid igit est pcipitandū
magis adusti
ter agentes cum debet hue
ne ꝑ huiusmodi superfluitates
nudant aut ne ꝑ cibum
et potū et maxime potū aq̃s affer
dunt et ne ꝑ calorē nimiū ad
ꝑ frigus nimis nitescunt pecti
tent. Ytē q̃ expedit ut ante
accipiat iter ſ. frigoris superfluitates
meat cū medicinis adiunctis aptis
purget. Cria it agenti debz vti
cibo bono modesto sua replete su
perfluis itinerantis meat. Hec debz
itinerans scire ꝙ cibū ambulatō
ni expedit sto machus quiet et di
gestio impediat. Et q̃ magis ex
suetus diquin adduc itinerantis
ē aq̃ mala igit expedit ad vitā
cria aut ꝑ distillatoꝝ in alembicis
aut ꝑ distillatoꝝ de vno vase in
alterū mete lineis seu de lana
nō de pannis lineis. et ad talem
expressionē ꝑ distillatoꝝ linee ex
pedit ꝙ ad aquā ponat lutū mun
liberū ab omni immundicia que est
distillanda q̃ lutū trahit seu in
mundicia aque ad fundū cribra
cria aqua ꝑ decoctoꝝ. ita ꝑ ea
ptes ipius disgregant glutinose
et tūc tertius descendit ad fun
dum cauend ē ab alijs grossis
alioꝝ potus ayalis siquid potus
plus nocet quā malus cibus q̃ ipe
ꝑ sui subtilitē citō vadit ad
nebrū pulsus. In estate vō iter
agens debet caput suū custodire
ab omni diligēcia a feruore solis

Cuma senior pl'is dñi sicp caput
irradiauit conuenit quare sobrie
essimeam et ḡ ꝑ' calefaciez in
mm spm aulam. et debet se
custodie a multo potu q' si aqua
multa potuit ẽ ꝑ possit aperi
tur ipa sciat nocumtu eo q' cito
penetrat medra pulia. Et si fu
erit multu potauit vini forte tunc
ꝑ ipm inflammabit et augebit calo
re ẽmeu atq; subdere. Et si fuit
vinu acre multu potatu ipm mor
dificat sto machu et mob. Cuma
ꝑ' si fuit nocitus bibendo calidꝰ
i lauet. ob frequẽ eu aq; frigida
aut bibat aq; eu acetu quia ipa
sti eu cotrigerat. Hac ẽ debet
q' potuꝰ aq; minue nocumẽ calido
cuma forte stomachu. pgea mul
nocet sagumes. pasta nug me
lancolicu ꝑ' sicitate. q' habie
aut nocet flegmaticis. Et ego p
opinoꝰ cognosc debes an eu
uenit aq; bibere aut no. Inspi
ꝑ lingua tudine et multu calefac
cione ad ad hoc quod venib eu
uenib ne nec suenib appetitu bibe
di cognosc atq; cognoscendo vsq;
datum sic causa ꝑma et ignot
quia ego hoc sequit aggregato
stomacho. qua aliqn cogit ad
bibere si replenb assumptu cumu
ꝑ hyeme vo ita agenb si sume
custodie debz a frigida ẽ cogelate
et mortificante. aliqn quippe p
me stulte frigida hoc nocetur
in eis. aliqn aut stupe sunt me bra
extrema ꝑ eo gelacoꝰ. Cumq;
frigida custodie ita agenb p eo
opinoꝰ sufficiencia atq; custodi
am adhibitaꝰ. Dicit quidam
hoc eb opinoꝰ sufficacia ne
ti sunt mortui. qui no custodie
erunt adhibita sua. eo adhibita
eis aer frigidus tunc ad cor et
extremit spus vitales q' oppidꝰ
ut immisp frigore pilos aut ab
pannus tuncat ag ab ꝑ linipipiu
ul aliud sic quib aer alteret an
qm radat ad cor. Ita no admitto at
frigida in extremitatib custodit
ita agenb si ipe depsuit calaꝝ
strictoꝝ et induit ipsis. Ostrico
siquid calaꝝ eis fit ꝓuenit ad
ptes cogelacoꝰ aq; supore. Et
caueat ꝑbi ita agenb si e in eu
si ptes dependat. et ꝓcipue ne
ob copiat aer. Ego si pensit
ptes suos valde velle deminue
ad eu qm eo in subeb relaxat
dependit et ad cor aut q'sq;
ptes calefiant. Nunq si ptes
id stupidi sunt caueat ne ipos
calide nimpleat. q' ipi quarent
magis dolor. Anti ipsi sum in
frigidet. fiat eu potib nudu eua
opiu. Frigus stupefacit. q' ptes
poeb frenda sunt ut sic sag
uis attrahat et ꝓ frigidu ipi
calefiant. Et si sunt denigti
ꝓgiu ordiare no ꝓdo fuerunt
calefi tuc ponat ad aq; frigida

et ai flebotomo scalpent q̃ sp̃i
sagreis congelatis cpeat · q̃ si hoc
no curat no sunt ſ incipiunt pu
trefie appones sunt vngenta et a
lia medicalia vlcera curatia q̃b
si curat no sunt amplius nre
e ptē mortificata sine putrefacta
seu aputare ¶ Et nota q̃ aliq̃ suos
pedes stupidos y congelatos ponunt
ad aqua frigida que no est vehe
mentis frigiditat et inuenit cure
dni quia ipa p antipistasi caliefa
cat et tandem ordinate ponit sic
tincti aqua tepidam et demum ca
lidiore

Qui frequēt habent tremorem
cordis timeant ptis & mor
te subitanea · quapp̃ ipe est flem
botomandus et eius cor e cōsper
tand · ¶ Oculis at in cctis appent
hatharacte · eius sanand e ut
corp dilatent pupille et p quas
sunt ocli oculis manentib claris
q̃e ipi sunt flebotomandi et
purgandi atq; cib e abstinenda
tingenda · ¶ Similit q̃b appent
ante octis aliqua ul pua alia
lia volue ea tu ibi non sint · te
neat despectu aq ad occlud et p
cōsequens curare ¶ Igit sicut ya
sunt precedentes regendi sic ut p
seruent a sitio malo · ¶ Qui de
fect in appetitu comedendi time
at de varijs cōfusionibus replen
nalibz ¶ talib q̃ minuit cōfu
tione et stomachu p̃ter sup
fluu hoc si fuit rubicundus
in facie atq; rene apparet ne flebo
flebotomet · ¶ Qui oculi sunt
rubei et faciei rubea atq; tenuit
aureū timeat de obtalmia uel
squamaia ul de dolore denariū q̃
abstineat a potu et cupula cpa
pue a potu p̃ti inebriante cflebo
botomet cephalicā ponat q̃
ventosā in fine radicē colli ad
scapulare · ¶ Qui tremunt manu
et p̃cipue p̃bē ul stupet ne
latus ul aliq̃ membr latus
et rubet in facie ne appetit cō
dere signū est q̃ talis e bonus
potator et futuro e sibi ut ne
veniat mortē subitanea ſ̃ p ap
plexia · ¶ Talis igit iungendus
e ut diligat p̃bertate et fugat
ebrietatem et p̃cipue ut p̃bria
no libat ne p̃ vino multū potet ¶ Ta
lis cui ille p̃sumabit a futuro
malo ebrio cp̃s ipe acquit appe
titu comedendi · ¶ Mulier que
no parit tribus diebus fluxū
menstruū si e frequens cum
stricta expectat mortē q̃ si q̃
dolore capitis · dētigne et epile
siam timet · et quia sunt hec sig ·
ppetuand macie · q̃e ipa pre
munda e p flebotomiā pur
gando atq; p medicas mistu
ras p̃uocatiuas ſ̃ ſ̃ barclam
ri calamitā dyptamy zoyb
simp cum hi de corpib ep
nutritiuis e ſ̃d mutato tpe sam
tate p̃uenient futuro malo

¶ Quę ꝑsumend᷑ ē ad ꝑsumendū
cuīb ꝑdm exigencia hītudīs
illius et hꝰ etiam vidēt᷑ in
tria ptenūa vbi ꝺ̄ebūt ꝓsingli
morbi ptiulares et corp cure

¶ Tenēd᷑ ētia egēdines
curandab ētia tā vsat᷑
ꝙ ētia mūnēd᷑ ad cura
medicinab. tūo ētia maiorem
¶ in puti capīs dicend᷑ ꝙ ē &
mūnēdab et quē & medicinis
cūt dicend᷑. & tūo aut nichil
dicet᷑ quia hꝰ ē opus cyro
logie ¶ aliq᷑ ē mūnēd᷑ nl
tē quītat᷑ et pauc qualit᷑
aūltd quītate vco ultd ex
tensiōn pau ¶ multū q̄lītate
vco multū ꝓxima ad quā
multi ꝙgnib et ꝓpīs vbi qnd
¶ plena et fuert ꝙ multe quīt᷑
et pauc q̄lit᷑ ꝛ pauc mūnūti
et ꝙ pauc quātitib ꝙgnib et
ꝓpīs ¶ ꝛ ona et ꝛ̄ticī galliꝛs
ꝙ pauc q̄lit᷑ et multe q̄lītib
aūltū quā mūnūt et ꝓpīs ge
nerant ¶ et dbz medicinis ꝓ
mptiue vtūt infirm ¶ tm ꝙ
ꝙ fuīt vtūb & libīs ꝺ̄ꝛet
ad ētia mūnēd᷑ et pauc quītat᷑
et multe q̄lit᷑ ¶ si aut fuīt vtūb
ꝛtib mutāt᷑ ētia alīs multe q̄
tatīb et pauc q̄lit᷑ ¶ Inde o
ꝓzet᷑ te ptiē. q infirmīb aliq᷑
alīs mūnūt᷑. aliq᷑ augmen
tat᷑. aliq᷑ ēq᷑ ꝛ medīcant᷑ disti
buūt᷑ ¶ aliq᷑ aut ꝺ̄ etro abstra
hūt᷑. ex mūnūt᷑ in ꝓmīs mūnūe
tīb qui medicinis mūdūt ut ca
lor nālīb nō ocupet ꝙ multu ēti
digestione mūnūti ꝙ ut magꝙ
ꝙ ocupet ētia malicia morbi ti
net tamē & ēia vtūt᷑. et ex ḡ
ne ꝺ̄ꝙnat vtūb mūnūtis ꝺmun
mūti exhibēt᷑ ; qualit᷑ prudꝙ
tēb ꝙnat homīes qui ētia sūt
inꝑiti in arte medicine qꝙ sentī
unt in corpe ꝙ aliq᷑ mēbra
diminunt ꝙbi mūnūt᷑ ꝛ sic
euadūt infirmitē. ¶ Juget᷑ at mū
tūctum ꝓpue in qualitē qꝙ
multis medicinis cogēt ut vtūb
nālīb conꝛet᷑. ¶ ꝙ si ꝙnt vtūs
appetitus ꝓtūb et ꝙnt mēbra ut
melia morbi maturēt tūc au
getur mūnūtis in q̄lītē nō in
qualitē ¶ quat᷑ vo mūnūt᷑
qui morbis ēnicy ē et indiget
vtūb tuy & cōꝛtutiue q̄tum
ñā morbi ꝺmanūt᷑ ¶ Sed
omīno ētibus infirmis ꝺmegat᷑
qui morbi ē actatib et ꝓpue
qꝙ ē in statu q᷑ tūc maxīe ope
ratur et ocupat᷑ ētia mal᷑ morbi
ad expellē ñhād qnd ꝙ tūc ꝺbē
tur ētibus ocupāt᷑ nā ētia dy
gestiua in et minuēt᷑ maturatio
morbi ideo nā hoc ꝺbet nō ēsse
fiendū. q᷑ in talibus ētibus ꝙtinuꝙ
pericy nō appetit ꝙ magis abhor
ret mūnūtū. ¶ ꝙ si qnqꝙ ꝓ
ꝺbuīt᷑ hoīē inūtūr᷑ ad ꝺ
dendū tē ꝓpea magꝙ ꝺgrediunt᷑

Et tu debes valde bene cauere ut
egritudo acuta sint. quia nil sepe
nil plumi dies ne abstrahendo
ab alium p tot dies cob nitrosab
qualit scribit quid quod replie
dit Balienus in quito de regimine
acutorum et go tuam de te desima
ad pteritum timore. apelius enim est ut
aliquantuli debeb mstium Quia si est
impediat digestionem mam morbi
quia ut attenuando dicta nitrosab
et nutrietis aut conuenientibus et
de mo mutendi spalit in quibz da
egritudinibus videbit in tria pti
cula

Medicina alia est calida a
lia frigida alia
humida et oportet medicari diu
ge intentionem ad medicine qlitate
et quantitate qd qualitate oportet
nempe ut eligat medicina bene
contraria qualitate qlit morbi
qr contraria contrarijs curant Et si
fuerit morbi e calida eligat
medicina frigida. et si frigida
eligat medicina calida s e frigi
humidam re Quantitate aut me
dicine in duobz cognoscat pti qn
tate extensiua et intensiua Extē
siua quidem quantitatis gradus sedm p
tem distensionis siue distantie
Intensiua autem quantitatis attendit
sm gradus qualitatis Vtru gra
dus ille cuplcat cu ag calida e
multe quantitatis extensiue Et una
pars aquis e pauce quantitatis exten
siue s e magne qntitatis intensiue

Item si tu pones primo ad aqua
predictam tu videbis qd calidis
carbonib e pauce quantitatis ex
tensiue et e magne quantitatis inten
siue Sed calidis ag e magne
quantitatis extensiue et e pauce
quantitatis intensiue Calidis
enim aque e magis extensa qm
calidis prune Sed calidis
prune e magis intensa qm calid
tab aque. Similit inuenit in
medicamib qd calidis pipib
relata ad calidis indici peplium
inuenit unoris qntis extensiue
s nucis quantitatis intensiue
plus enim calefecit unus granu
pipis intensiue qm magna radix
peplium. Sed ptu sm studio plus
calefecit extensiue. Sp plures
enim ptes calefecit reb magnis qm
reb pua Quare oportet medicari
nitentes in electione qntis ad tem
sm ad pondus medicine. et ad qua
dum cub. Aliqua enim medicina
e calida in pmo gradu. alia in
2o. alia in 3o. alia in 4to gradu
Similit intelligendu e de aliis
qualitatibz Caldum enim in pmo
gradu medicina calefacit sm e
magis calefacit. sm tm adhuc
magis sm 4to gradu morbi Di qn
complexio morbi frigida fuit
pauca eligit medicina in pmo
gradu Di fuit multu frigida
eligat medicina calida in 3tio
gradu Et si fuit plus frigida

cligit medicina capiendi in tho
gradu ſſn qto an gradu vbi com
plexio morbi multu diſtat a mali
ſtati ſanitatis. nota ē ſpialr me
dicina. atq vbi fuit pua diſtan
cia coplexionis morbi a pamito
ſeu a ſtatu ſanit coligit ē bilio
medicina ad pdictas cauſa ē necſſ
ciaſ ꝙa ſi medicina ꝺbz age
in ptes remotas oportz eam eſſe
maioꝛe qm ſi ſup eaſ ꝺbet a
gē in ptes ꝓximas a ꝑdictam
medicine ꝗritas reſtituit et ſa
lubritat. ante qm veniat ad ptes
remotas eius vtus. Ad in ſtor
ſunt ē attendenda vtus malis
vt vtus medicine no vincat ſa
lum quia ſi vincat ei nō ſequit
ſanitas. ſimp ſi neſtis vtus
multu diſtet coplexio morbi a
pamento. examinabis pus cum
medicina pui gradꝰ. q ſi no ſeq
ret eligas cum q ſit in 2o gradu
et ſi nec ſic ſequat eligo in tio g
du vl in quarto. Cū aut me
dicine ſint calide vl frigide hui
de vl ſicce pui 2o tio vl qto
gradu patebit in ſpali ꝓtractu

Oportet volente curare mor
bum obuiare et remouere
cam morbi. quia ceſſante cā ceſſat
effectꝰ Vt ſi ꝑtat ſimp ꝙ ſanus
vl corpus ſiat alteratū ei ꝙda
medicina Ad aut aliquid ſuperflu
bundauit ſcilꝫ ſanguis vl aliq
alius humor aut ſanies aut
lapis aut aliquid aliud expellat
Curandū aut ſit quoꝫ ꝑ cōtra
vl ad cōtra membꝛa. quoꝫ ſit ꝑ id
membꝛa ꝙ qd una conſuetū curari
Exemplū pmi ut ſi ſuit pectus
in late dextro ſub caſto et hr ꝑt
ſanguis. tue flebotomand
ꝑte cōtra ſi. & brachio ſiniſtro
Exemplū ſcandi. qn purgand
ſanies pectoris tu medicinis mai
nib et expulſiuis ꝑ tuſſim vl
quoꝫ alterū ꝑ medicinas expell
mus ꝑ ventrem ꝙa nō ſanies p
toris nō calculus vesice aut ꝑ
alias regiones curandi. Ad
hoc ut curauet humor. & ꝑte
cōtra attendende ſt ꝙdam regle
Prima q maxima ſt in fluxu
quia cum humor retrahit ab
illo membꝛo ad qd ē fluxus
et ē in pria morbi. tūc no ſt
ꝑt cōtra. ad cōtra iugit tunc
curandū ꝑ vtrū membꝛo vl pri
cipiū vtrū membꝛo ꝑ qd fiet ꝑt
et hr ad extendo ē in ſtatu ſbe
nitas. ergo in pria morbi ſiat
curandū ꝑ membꝛa cōtra poſt
tum. ſ poſtq morbꝰ ſtituit
ē ſiat curandū vtrū vl pri
cipiū membꝛo. Inde ſi aliq
poſſit ē in epate. nec ꝑ vtrū vl
ꝑ duos curauet ſanguine &
baſilica ſiniſtri brachij Si aut
morbꝰ durauit octo vl plus die
tūc curauet & baſilica dexteri

brachij. Tercia regula ē q̄ si ma
ē venenosa que debet euacuari cue
dum ē ne trahat ꝑ nobz naturale
debi qui. Si fuerit apostema pes
tilenciale uel veneosū subascelli bra
chij sinistri euacuatur a flebotomia
brachij dextri quia humor venen
sub traxit ꝑ cor ubi tucius ēss q̄
qui ma ēss sinistra euacuaē ꝑ brachi
um sinistrum. Tercia regula ē
q̄ cra cauend ē est ne ad duos di
ametros fiat euacuacō debi qra
Si quis habet apostema in pnc
debz non debz trahē sagwine &
sophena et ab gr & basilica bra
chij si potub si sint sagwis him
dum neutetur euacuaē ꝑ eund
locu frequent. Quarta regula
ē q̄ nō cad ē contrarij ci contra
membro nimis distante ut ma
teria quite pedis nō potēs euacu
are uel minuē ꝑ vena frontis et
illo nō ꝑ conuenit cum fluxub
ventis ꝑ nimis et equis ventis
uel fluxub ventis. Ly aut cra
cauend sit ꝑ alios membzos uel
ꝑ contrar magis euadabit inpu
culabz. qui dicit singularib
cōsuetudinis quandoq̄ibus

In purgandis attendēda
sunt crās ventis regio tpe
qualitas media et cuius
qualitas atq̄ regio ꝑ quā fla du
est euacuacō. Crās attendenda
est ne infirmes ꝑgendi nō sunt
et ꝑa pueri ꝑticue ꝑ medicaē
ꝑtes q̄ debiles interficiantur

Sic cra illi qui sunt debilitate
tatib ut pote qui ia sūt valde
extenuati in corpe purgandi nō
sunt si adhuc sentes et adhuc de
cenciā vsq̄ ad quīq̄ginta uel de
annis purgari pnt. Et si neces
tas cogerent ut pueri uel infantes
purgentur q̄ fiat cū sterco mu
rini dissoluto in lacte pueri cum
no pnt poni cū uino gallico a
uino pullino aut cū urina pulli
la alde. Octus cra ē attendenda
rerum debilis nimis no purget
nisi cū debilissimo lenitiuo pu
lueratiuo qualia sūt ius galli a
tqui et cassia fistula et oleū
ma nisi cib tribuēt medicina
dissolutiua facilit nocebunt
Unde medicus debz prudēter
debilitē infirmi atz sobrie mediare
Etiam locus considerandus est
quia in regione calida sūt medi
cine lenitiue minuende et in
regione frigida augmentande
Imp. abstinendū ē a medicis
lenitiuis et pīque dissolutiuis
in tpe magni seruis uel in tpe
magni frigoris Non duob ypocr
Dub calue et an cane malestē ꝑ
purgredies Nupti si necitas
magna cogit in talib tribus ꝑ
pozreb oportz te alterare aere
infirmo ita ut ex infrigidēs tpe
estiuali et ex calefactab tpe hye
mali q̄m costat q̄ in talib nobz
nō vinat calidioribus nec frigidioribus

est aduenienter purgatiua sursum
eligenda e medicine qualitab q
liqua eu purgat colera rubea
aut aliqua flegma. ad q melius
coliam regit debes eligi media
nam conuenientes ad humores pur
gandu. Item aut medicie hoc
uel alios purgat humores pate
bit in 2a ptcula Item eligen
da e quantitab sua si fuerit
nimis magna lapsabit superfluc
et valde debilitabit uirtutes Si
aut fuit quitatis nimis pua
no mouebit et debilitabit It
si humor coliacus fuit in stomacho
bonu e eum euacuari p uomitu
Si aut fuit in ore et destruit
ipsos ribi melius e eu purgari per
inferiora It tu debes mittere di
gestione humoris aut purgatiui
si morbi aut tibi cetab medicab
et hec p biodia quecien[a]s semper
Si aut no mouerat morbum te
net festina ad soluendu clysteriu
uel hora ad dandu medicia post
quietem e cetaneu et hoc est
hora matutina. q si neritus te
neret potes dare quacuq hora
et precipue qu cibi descendit de
stomacho It debes scire q mul
ta pticula requirunt purgatiua sua
sunt singularis uirtutis sicut regia
superfluum fluxum. dolor capitis
debilitas uisus. debilitas cordis
defectu uirtutis et dyssenteria cyb
pluribus hec omnia pticulatim
enucleb p electiu medicinaru conuem
enciu. quarum electionu videbimus
deo dante in secunda pticula

Flebotomia e faciendi
ppter duas causas scz aut
ppter ultritudine sanguis a ppter eius
malicia aut cetera ppter utrumq
Humilit consideranda e utrum
sua sit fuit debilis no est flebo
thomanda. q sanguis e thesau
rus uite. quapter cetera pueris et
infirmis aliis debilis decrepite cauen
no est flebotthomanda. Implicu
uenit e ne aduenat duarum rerum
puenat[a]s p flebotthomia una e
debilitio cordis. et altera e auditus
fluxus. sua cu sanguis sit humor
dus tpat frigiditate flegmatis
et ppter colericu et flegmaticu
miu uelut flebotthomia quia in
istis timet[a]s debilitio cordis. in ist
uo timet[a] auditus fluxus Aut
preter alios qui uocant syncopim
et debilitate uenis q flebotho
mia. cgit[a] illis sanguinis a flebo
thomiis. Illi at sunt maxime
necessarii flebotthomiae q pleth
nicus. egritudines sanguinis q
cum incidunt in cibi. Sed qui
bus sunt inadie egritudines sanguinis
ppter ptimunt[a]s et flebotthomia
atq debitu ordine et regime
et qui cadunt in cibi ppter flebo
thomia restituunt sanitati Mur
sus no est flebotthomanda

tumor sacci · aqz alia sig̃ flegma
tice coplexionis · ¶ Qui racione
debet p̃cedi flebothomia pur-
gacionem ventosa vene aut co
sweete flebothomie ¶ si vidit
flebothomia ꝑt̃ pustulis fa
cei rubeas st ꝑt̃ gutta rosacea
Cephalea flebothomia ꝑter-
cuaneo dne pectoris et pulsus
¶ Basilica sine epatica in dext̃
brachio ꝑt̃ cuacia⁹ epatis et
parcii infirmor · ¶ Et instinct̃ la
te basilica flebotha ꝑt̃ cua
cuacio splenis · ¶ Et flebothot
cui cephalea int̃ pollicē et in
dicem · et ipa magis debilitat
et mig cuacuat q̃ int flebo
stix brachii · ¶ Et flebothoat
cui salutella que e medio ba
silice et 4t int̃ auricularē et
digitū et anularē · et ad idem
valz ad qd valz basilica · cui
unus cuacuat et magis debili
tat in manu q̃m stix brachii · Et
tu no debes uti sub hominib
qui habent flebothomiam ꝙ ce
cephalee periculosam valde · ma
flebothoia cub e peior · fleu
bothoia basilice ut mediane
quia ista vena liberā et ab ar
teriis et ne nuis ¶ sub basi
lica nepe e arteria qd tu ꝑ
tactū invenies e vn et tangit
flebore aligñ nib ꝙ sicut vn
flebothomū ita ut cui ꝑdet
arteria qd e valde periculosū tu
quia sanguis ille difficile stringit
¶ Signū aut vulnerandis arterie
e qd sanguis e pulsatilis subtilis et
exit saltando ¶ non mox e vestigen
dis aut ei lana ut ei pilis lepo
ris · que si no sufficiūt ligent de su
per stercus porcinū quod in medica
ḡtitate ut optimū et ut digi
tis contritū ¶ et sub medianis tñ
st nimis · et contingit aligñ fleu
bothomare ita ꝙd sicut flebo
thomi ita q̃ vulneret nerbū et
tunc contingit paliss brachij et
color vehemens ad aliqs dies
¶ Et flebothomat ꝑ pophima que
e vena int̃ pollicē pedis et pedē
pedicā · ad p̃cauendū fluxū men
strui · aqz vaginē · et cui ven
sect̃ flebo ꝑ subtilis ipa e humi
da pedis ut sub genuinitus ¶ Et
ꝑ varica que e vena ut nimis
pedica et ꝑ quā flebo cont
arteriā dixi et ꝑ mortē · ¶ Et no
debes flebore venis que st val
de tenue in pedibus ut in manibus
quia ossibus no erit sanguis nisi
paucissimus · ¶ Scire etiā debes q̃
e die et hodie flebotd · alia est
ty nutritiua · alia voluntaria · utru
q̃z eni nutritus regit flebore
¶ sed si no regat nutritus tue fleu
botho q̃ e qda cautio · cauendū
ne st lima in aligo ꝓgno desci
dente membrū qd est valde

randd et q̄ limā no sit in cu
nctō ne ad plē vlīn oppositōne
attame invocato nōie dñi potīb
flebotomare tīa no curabo
Amp cauend a capula post
flebotoiā Et caueab tibi amī
ta cuamuerō vna vice sēa s
nctīab requīt multiplīr cautu
are fact et hoc p plurēs vicēs

Ventose extrahūt sāgne
subtilem tali p̄inquū
et viciū p̄t q̄d oportet p fun
dāt flebotomū. quib ventose
p fundūs mittent. Ad ventō
se in scapie et sup collū p sunt
obtalmie et debilīt oculoꝝ
si ipe debilitat medīa fond
melius e eab dimittē. et si no
occurrat nctīab tue ponat sub
radice colli ad locū cazno si su
per scapulas Ventosa subme
to pred dloꝝ & neui et valz
tont pustulas rubeas facīt et
nudificat cotā facie Ventose
mt scapulas p sist dloꝝ et in
firmitatē p cerēb. vnpt̄ gene
rant cordis tremore Ventose
sup nates st minuūt p̄inque
et valent ad debilīt capitis et
ad debilitatē intestinoꝝ valet
vlceribz corrupta mestrua ha
bentib Ventose sup tibiā valet
ad p̄uocandū mestrua et sunt
minuēdi p̄inque Ventose sup
pectine valet dloꝝ genuū p̄ter
calidāt humoꝝ Et ventosa
sub tali valet q̄n pedes nimis tumi
et rubicundi et hoc q̄n cito diu
durāt. quia in p̄ncip qui ibi
ventosāt. attrahet sāgnē illuc
et faciet nimiū tumorē Ventō
se alioꝝ locoꝝ dimittant
quia in eis a est pua a nulla
nctīab nisi nctīab essent magis bone
ad euacuā. Et sagui sugē nō
dissiant quod ventose vnpt̄
bonū et ab cib abstinē q̄ mul
te eoꝝ cib sunt venenose attame
qui voluīt cib uti eligat eab
que sunt rugulab vndē supra
dorsum et caueat sibi ab eis q̄
sunt nigre sup dorsū et papu
que sunt macūlab rubeab sup ve
trem

Sedatiū dloꝝ aut p abstī
nēcā a p supfluoꝝ. ab
stīdiū aut p humoꝝ euacuā
aut p flebotomiā. aut p mu
dicinam lauatiuā aut pōdꝰ
aceti aut p vnctuaūne nel
inunctōnē nō p̄ficiūt nisi p̄cessione
Repleū primū. ut dloꝝ latīb
medēt p flebotomiā basilice
Repleū scdū ut dloꝝ intestinoꝝ
sucurrāt cū medicīa lauatiua
potētē p os ut iuncte p tūsse
Repleū tēj. ut in dloꝝ ventō
se latēb sucurrāt cū vnctō
tūc ne decoctiū ascēdat ad in
q̄tū ut in dloꝝ stomachi p̄t
repleū cibi cubitū dloꝝ

lauto gressu precd quousq; cibus &
somachus descendat. Dedat cura
dolor & supersedencia que dum
narbtibus, et talia st mortificati
na doloris nullis ppt qd augeant
sensus. fugi refrigide i gradu
ut sint usquequo apium
et mandragora cumpti sedo
ptalia narbtica e sedo blandi
enia et no ffce sanata quam
cosuevit dolor semp vehemes &
sinentes seu & saevens vtute me
diane narbtice. Amp in tli
doloribus sdaove st valde multa tri
bilia attendenda. a q'bz debz sbu
mediare auce. Et si aliquod
p doctz velit poue sup aliqd
membd cotusion. Et si humor
venenosus inflat membd
et tue sbi humor cie ad aliquod
membd pnlud et sic potet mit
ffce Item si fuit humor frigidus
tue narbticd cotinb applica
tio ad nigrossat ipm et p q frequen
tardat maturacoem eius Et si
dabit p nutrim & bilitat cor
et maxie p ambat debz et ssy
et pmisi intellect ppt qd cita
narbtica dim membanda qz
fuerint humores appere qi ssi
cibus Sin grim est possibile a nar
botic e abstinend. minui
tes dupnu qd ffce put e qi pe
natur supra dolentem

Equi tudines qn plices sunt
assocate q3o una aut &
pendit ab altera aut no dependz ab
altera. Exemplu pmi ut e cusse
et ventrem Cystudinis vbi
una ab altera dependit cura e
ut impiat aberi q est ea altius
stand dum est sup abundz cue
morbi Et quia una egtudo e
ea alterius ideo oportz ut aberi
tegat cura que e ea. Dependz
est ut impiat aberi q est pcu
losior. ut si aliquis habet plen
resim et arenad. incipiat a
plenesi q e morbz periculosior
Item q quigi accidens morbi
vincat multiad morbi accidens
egtudinis e periculosior q mor
bus pulis sibi grad. dolor
colicus quigi est pessimus qm ipa
colica mad dolor pstituit hmi
tes et cia intuy potit mouendi
q ipe dolens muitat. modo
dolor e accidens morbi. no mor
bus: et oportz q obmitt dolori
et dimitta cura morbi q uy q3
mediat medicy ad curandum
maz que e ea morbi, alleuia
tur dolor colice. nil cuy tangi ac
tiub morbi. sedm morbos dob
iy pcti capiu. Et in gr timiat
pnus ptrahula q est & vnius
libz reglis. ad cofuandu sanite
tem. et ad recuperand & pditu
Et deus bene deus in ptili

scientia scandi qui nos huiusmodi perducit. ¶ Sequitur alia pericula que incipit medicina simplex et est postposita

Panis melioris nutrimenti est iste qui ex siligine est. Et optimus granis frumenti et proprie de tritico. et si aliquid de furfuribus crearit ex eo minoris nutrimenti. ac quito a furfuribus est purior tanto est melioris nutrimenti et est eligendus iste qui est porosus et levis et non sit validus ac ponderosus ut ei masticatio fiat ut pasta int' dentes. quibus non est bene digestibilis. non sit etiam iste antiquus nec iste divinus intimus ut sit mustidus quam divinus panis est panis nutrimenti ppter putredinem humidi. et mustidus est corruptus nutrimenti. et quia cortex est milde complexionis et ppter hoc est panis ad minus nutrimenti. ¶ Et fleumatico plus est ipsi hore ad sale et fermento quia sal et fermentum expellat humiditatem fleumatis. ¶ Colerico autem et melancolico et eciam sanguineis convenientior est panis dulcis qui sit bis punctissimus de sale et fermento

Potus magis nutritivus est decoctio clara et bona ptis et proprie prima que est ex braseto. et hoc ideo quia ipsa multum est de subtili ordei ut tritici et ipsa coquitur est frequenter quia vinum cito digerit ipsa magis nutrit et quod sunt humores corpulenti et crassi et de viscida quia de vino. ¶ Et cavendum est de turbidi et nova quia humiditas quam stragnimad et lapides vesice et etiam tenui. opilativa operatis et splenis. Non sit acetosa decocta. sit bona et clara. Vinum autem eligibilius est album et claro cavendum acredine. boni saporis quod quito fuit forcium. tale pbi debet sibi apponi et aqua et quito levium tanto minus. Non regimine sanitatis faciendum est dum puro et imbetu. Nocet autem vinum corrodit et debilitat stomachum intestina et nervos. vel quocumque modo corrupto sive mutato propter in humidis et bilia existens. De hijs colligitur ebrius quidem guttur guttia manuum et pedum ut pote contracta. Subeundum autem vinum constringit igitur ipsum diminuendum est de regimine sanitatis. ¶ Et si velimus plura dare et vinum subtile retinere ad predictum tenuitatem ad aliud et vino. ¶ Medo qui est clarus et bene decoctus valet ad plures et est boni nutrimenti. ¶ Cavendum tamen est a multa eius potatione et propter in nocumentum quia generat opilationes epatis et splenis ppter quod velocissime attenuatur ab epate ppter sui dulcedinem. ¶ Medo autem magis frequentatus et obscurus sit est qui in hijs partibus

Nota

brarat fortit' calefiat ppt' mel et humilit' et qr grossis' e opilat opa' et ppe quat calefi in stoche et facit fastidiu' vn ppe non valet in regimie sanitatis Polium em valet ad dolores nyst corn et milcz valoz desideroz ductoz' et aliqui misc'it cum eis vino et sic facit inflacone stomachi et inducit fastidiu

Caro bouina quat ffs lum sicc'e et e cardi digestiois et dure et cozp q' hnt pres stomachos atq; e bonu mtinetiu laboratoz Sed cao vituli lactant' e facil digestu et boni mtinet Qz cao edulia et aquella pdris carnib; e facilio ris digestiois et melioris sub tilioris mtinet Cao mutonu na multu appingit corpoi hua ne vn ppa e bon et quelent mtinet Cao pozcina e multu mtanda du st necc ppt' multaz sui humitat radicale R minu mtt qn e salsa et dsiccata Cao anina hyrcina capina e cap st' grossi mtinet Bubalina et e aliis cao capre Caro vrsina et apina e melancolica dure di gestionis quatina mlancolie gn multi e dulis cao capina Caro leporina e mclar et dure digestionis Sunt' intestina aialiu pcipuoz plurib; st' mtinet intestina bouu spissa et pigmea facilio digestionis tu minoris mtinet st intestina vitulorz agnorz et hedz adhuc minoris mtinet st' intestina mutonu et porcoz et huioi cia sunt dura et siccoza Lingua sue sicca et sicca ppt' qd sunt pauca mtinet et grossi Renes' cerui st' cardi et dure digestionis ppt' corp solidi et vstosi Qz q' mu hnt de vstositate et de solidtate st' magie mttia Cor e dure digestionis et pauci mtinet cia ppt' sui solidtate z sicc tate Spulmo facilit digerit ppt' sui subtilitate Sanguis recen mtt ppt' sui pauci humidi radicale Splen cia e cardi digestionis et dur et multi mtinet Uter net em in st' sue sagin Extremita porcoz st' cia melioris digestionis ligura ppt' multa ne nuoz et dure ppt' elongationis ad assi tione et dificis digestoris et q semp e in motu ppt' hc e melioris saporis et ponit' a gbusd nre cia q medioc' mtinet

Inter carnes volatilium pfi cacior atq; nobilior et melior e cao galline et cao coppons cum post hc cao phasianoz et cuniculi et cao pdicti Posteri cao anin sunt poz posteri aucb yne nisi q passor t est calide R fuat seu co moret epilensid Cao columbinoz an tiquoz st' multi mtinet ci

Velues aut mutunt pulli carni et plus valent columbe agreste ut hirundines in rupibus q̃ columbe domestice. et mt̃ omia columbaꝝ quia tantum ē melioꝝ mutineti sanes aut degeneres in aq̃s st̃ mali mutineti. gignunt em̃ sanguinem grossu et melancolicu st̃ ē aucupandi aneti et huiusmodi. Istis in omnibꝫ earum degeneru volatiliu in aquis melioꝝ mutineti ē cauendū

Inter pisces melioꝝ mutineti et fugiendis degenis locus aput nos et finitimi et debent eligi pisces animositibꝫ quos uidelicet q̃ degunt in aq̃s rectis et fluentibus. Ista pisces degentes in paludibꝫ putridis st̃ corripientes mutineti. Post locos at et fundos eligunt tymallus et postea trutta. Stagnalia uero ē multi mutineti ꝫ diuersis degenis et capitata quia capaci. et ē dulcibus saporis qui uolunt ea uti dz ea in pebrata bene coquere. Q̃ aquatilia salsa st̃ diuersis degenis mali mutineti aut grauiter maiores quilibet. Stabꝫ ē boni mutineti et fugiendis degenis q̃d̃ entibus ē diuersis degestoris et mali mutineti. Q̃ pisces ē multi et grossi mutineti. Et omnes pisces recentes quia st̃ quenienteres q̃ sunt recentes. q̃ q̃ fumant salsi et exsiccati. Q̃ omnibꝫ ī carne qui degerit in fluuio uel in stagno seu in palude ē boni et mali mutineti de aq̃s aut pistibꝫ in potibꝫ capere uolentibꝫ uitandis fugiendis in primis aliena q̃ huiusmodi relatione et exp̃ssione exprimet

Oleum recentiū cū brodio ē conuenientes et mediocres mutineti. Solitū exercitatis et recentiū. Lac autē dulcoꝝ ē optimū pulmoneti ē cruda conuenientes mutineti et mediocriꝫ solitis et sobriis utentibꝫ. Q̃ olitorium aneti sere ē frigidis et pauci mutineti et ē conuenientes solitis et puerilibus existentibus calidis. Q̃ assatū et nouiū casei ē melioꝝ mutineti q̃ de caseo alio et ē pauci mutineti pulmoneti de lentibꝫ est grossi mutineti et diuersis degenis aq̃s grauiter melancolie. Fabe recentes st̃ difficilis digestoris q̃ssi ē pauci mutineti. Quantū ad uetustes Lupi st̃ satis mutiani si quantū uentositates et impediunt digestionē. p tanto ceteris st̃ tibi boni existentes. Q̃ albū quantū ad grossiē flegmatica. malis aut infrigidat ea q̃ st̃ recentia ē pessimi succi tribꝫ accepta q̃ di ci pitis st̃ uenena. cetera putant appetitiue medi uine accrescentibꝫ de naturis aliis alio uidelicet in precedenti precepta. aq̃ de pulmentariis aliis q̃ a diuersis dicuntur potibꝫ uel capere uidelicet aliis adiunctibꝫ te ipsis exp̃ssis ex uino

Febris est calor ~ innatus ac
consub in corde vrgens
ab eo mr̃ spu ⁊ sagine
p arterias et venas in tom̃ corpꝰ
et inflammatur ab eo inflam̃atꝰ
q nocet opacvib̃ naliby ⁊ aid ⁊
ma calor a nocy. ffebriu alia
⁊ effem̃a et ⁊ illa in q̃ spus
et vapores sunt accꝛi et vad p
transit die vl nocte mꝛ mutatꝰ
retur in febrꝛ putrida. ⁊ alia
⁊ febrib putrida et ⁊ illa ⁊ qua
humores accꝛi st et fit p pu
trefactoꝛ humoꝛ. ⁊ alia est
febrib ethica. et ⁊ illa ⁊ qua
membra st̃ putrefacta seu pꝛ
cipalia st̃ accꝛa ⁊ste febriu
alie sut salubres. alie no salu
bres. ⁊stem febriu. alia est a
cuta et ⁊ illa q cito t̃minat. alia
⁊ cronica. et est illa q tarde t̃mi
nat. ⁊stem. alie st̃ cotinue. ⁊
lis intellute. ¶ cotinue st̃ que
no recedut donec st̃. ⁊ntpellate
st̃ q intrpunt̃ dece media. ⁊ste
febriu. alie st̃ horres horrore
aut horres horripilacoꝛ et ad
no hut rigore vl horripilacoꝛ
ꝛ innadt calor paulet. ⁊stem
febriu. alie st̃ simples. alie co
posite. ¶ simplices st̃ tryana ter
tiana. ¶ composite st̃ st̃ duplꝰ
tryana vl duplꝰ qrtana.

Effimera ut dicy est mo
tristꝰ vl̃ die ⁊ nocte
et ad longius durat p tres dies
et noctes. q st̃ p̃ristet dicy ⁊ noc
tem t̃minet. ee p mutata in
putridam aut in ethicam. ¶ Ille
aut febriu effime st̃ que p̃mitte
calefacientes cenerꝰ vl̃ ceteris
accidentes. ut st̃ angustia animi
ira t̃stitia. ambulatio longa in
sole. et dolor. et huoi. ¶ frequen
ter vrina et pulsus bone sunt
dispositis. et illa febꝝ quib ⁊
difficilis cogit̃ me ffacilib ac
cidentib. ¶ Ad ꝑ effimera accidꝛ
rit ex angustia animi. et quia
spus mouent ad nutrida et accul
tant et calefacit. auet adsentia
et p balneacoem in semi cupro et
conspectet ad odoꝛifeꝝ frigida et
rugat pstus cu sutꝝ et unctis
gimibꝫ cibis et agꝝ bonis declina
tibus ad frigidita. et bibat pa
cum vino p̃ime coctionis
¶ Si aut accidit illa febꝝ ex nimia
a t̃stitia vl nimia cogitatione vl
grauore sollicitudꝫ st̃ sta que
accidit ex angustia. ¶ Si aut acci
dit ex vigiliis nimiis aut ex
nimio motu corpis quia nocty
et vigilie cito calefiunt et exsic
cant. auet pacib ad otio et
quiete et sompno et nisi frigidet
caput cu sertis et aquis vinis
⁊ ex rebus cum magꝝ cose nubis
nisi assit dolor capitis. ¶ Si aut
accidit ex sompno et quiete

Nam in vegilijs resoluit repozes a spiritibus qui nō pnt respiri in sompno et quiete · auertur febr̄ ysta cū sudicione et acce balnei cū auertur · patiens ysto abstineat a vino
Si aut accidit febr̄ effimera pter minimū grudū aut pt̄ minimū timorem auertur sp̄ effimera a tribꝰ ex vim ul angustia · Et si ysta accidit pt̄ minima euacuacoz auert ad restrictiuꝰ primis ꝯtribꝰ ad hoc
Si aut accideret ex vnimo dolōe qui accidit in capite aut in oculo aut meteorā auert primo morbꝰ ille pter quē accidit dolor · a vinteruentur · dolor · cū rebꝰ mitigantibꝰ sicut sunt reb̄ infrigidantes ul ceo resoluēte · de quibꝰ dictū ē in pricipia primi
Si aut febr̄ ysta accidit ex magō fame auert cum sedebitoribꝰ et cibis bn̄ coctis et tribꝰ et balneet cū tepida aqua et unguat cū oleo violaceo ul rosaceo · Et si accidit pt̄ siti et ad potum aqua frigida et aqua fenetum frigidū et balneet in aqua tepida · Et si accidit ysta febr̄ ex opilatōe aut affluxu dimi sagwinis flebotomet et si staurus ē si febris desti nuit · Si aut nō appet diminū sagwinis si estimat aliqꝰ humores humidos sicut opilationes fiant ad putred̄ fortis pribꝰ ad siccis et aq̄ ēdunge · Si aut accideret p̄ nimis sanguis stricte et nō affluat solū ventrib̄ puocet vomitū et stat ei sicca euacuatiā · q̄ si nō sic fuit cum ei febr̄ illa · soluet ventr̄ ad medicinā lenitiā · Si aut accideret os apostemati rebꝰ cum tumore apostemati cū flebotomia et fluxu ventrib̄ et emplastet et abstineat patiens a vino · Si at accidit a calore solis ul ex nimio calore balnei infrigidetur caput et pectus cū rosat et aq̄bꝰ frigidis et siccis · et abstineat a vino patiens et bibat aqua frigida
Si aut accidit ex nimio frigore cū opiat patiens primū calidis q̄ usq; sudet postea ingrediat balneū et balneet cū aq̄ ad calidit̄ & etiam et in aere calido et ysto ingressibꝰ tunicand cū pannis tunicis et ad alios effugiendū ea alijs aut pricipientibꝰ · Et nota q̄ in omi balneatione cum qui patit effugiendum tu debet considerare ignitiū balnei si patiat horripilatiōz ul rigorē tunc statī extrahat patiens & balneū q̄ tunc nō est effugiendū si putredo

Putrida febris dicit pter putredinē humorū et in tali putrefactione humores nō debent nutriri super calidus qui dirigit ad corpus et calefaciat superficiē sub virtutibꝰ et sanguine pt̄ q̄ dum corpus calefit · et si humor putrefiat int

venas quatur nisi febs mpolita
quia no continue putrescit illa
humor sed p viam febi qui ut
si putrescit melancolia i flegm
quatur quana Si colera in cesti
bus quatur tiana nisi sit apos
tema eo iuxta qd cita fiat febis
cotinua ppter q e cotinua i pu
trefactoe humo ut e in pleuresi
pleuplemonia et peripneumonia Et q
humores q tuor sut q tuor nisi
febres quantur quia si putrefac
cola quatur tiana et si pu
trescit pleg quatur cotidiana
Si putrescit flegma quat sli
cotidiana Et si quatur pu
trescit melancolia nisi quatur
febs octana

Octaiane sunt tres febres sz
continua mpellens et cu
risen Octaiana cotinua e ami
paroxismis no recedit sz cotinue
affligit quousq; efficiat tractur
Sed mpellens e amis paroxis
mis incipiat minutis quietibz
et pua plet affligi de tris i sin
gulis Sz qd citra dicat tiana
Si tri aliquo tpe calor e intesior
et alia hoc aliquali ad remissio
Causa febis e putrefactio cole q
si putrescat int venas quat ti
ana cotinua Si eo venas pu
trefiat ut in epate ut i stomacho
quat tiana mpellens et si pu
trescit in stomacho et p tribus
principiis corporis ut p paroxismis
no recedat quat quotidiana Et
citra alia cu tribus mixtis putrefactis
flematis salsi Et tu debes scire
q duplex e tiana sz pura et
mixta et no pura i spuru tia
na e que quatur eo putrefac
tione cole cu mixte cu flegmate
Cognita tiana cotinue st accessio
nis aliquali rigore ut pauo ri
gore ut horripilatio et postea
statim sequit calor q augmen
tat de die in diem usq; ad statu
et si talia patiens pulsus velo
citatur et sit frequens vrina fit
rubea et nebula ascendit sup
adest dolor capitis dorsi appet
cis an calor qd no est vnde et
boat tunit tympora pulsant
auris tinnit lingua exsiccatur
et exasperat et qn tangit corpus
tiani appet calor pungitiuus be
ruptame si manus tua diu
ueit super corpus uenit manu
calore febis ita q ndt calor fe
bilis remitti Et si e febs tia
na pura no pertransit diem septi
et go octa die appet vrina digesta
et accidentia mala sunt saluti
tia augmentant usq; ad statu
et p q statu cotinue remittitur
quousq; efficiat curet Cognita

trauma nupellate ſt que ai pari/
mo incipit et ai horripilatione
breui quiq; ai pauo frigore nol
ai pauo vgore · et qñ incipit ai
calore ſine p'mo vgore a horripi
latione aut frigore aut ai pauo
vgore et no durat pariſimub
p duab horab nl ultra ſeptem
pulsib ſtam timant pariſimi
plenugi ai ſudore · quiq ai ema
ptacione et ſti et dolꝫ caput
et nu appetit comedꝫ ſ ſpumalia
Signa carisimib · q; qñ tang
pectub inſimi ē calor pugitiuꝰ
ſicut aalib · et ſ diu remanebit ma
nu ſuper corpus no remittit
calorꝫ acutus ſd in trauma ſ
manet pugitiuꝰ · Item pariſi
mꝰ no recedit · ſ remittat p
aliqꝫ horab modicꝫ remittit
eiq; intrinſeco Signa ꝯmunia eꝝ
libꝫ ſtri trauꝫ ſt q; paucib ē
membꝝ et ē colicis et q; con
ſueuit vti hyb que quant cole
ra ut allen · et ome genꝰ perti
pyp et alia caliſtacena atq; q
ſpub ē calidꝫ et regio calida
Prenoſtica · Cui pulſus et
vrina no multu in p'ncip' diſtur
a nali diſpoſitione et q; p'gre
augmenti morbi no multu cre
ſcit diſtacia malicie pulſꝰ et
vrine a nali diſpoſitione ꝑbat
ſalutē inſim · Si nebula
appareat vrine de nl gra

in medio vrine ſiḡat velocem
timidarꝰ eſtridinib · Si vri
na ſit alba ſiḡat freneſim ·
ſi vroſtaſib ſit nigra ſiḡat
malid ſup inſimi · Si tu deb
ſemp in viſitatione inſimi ſta
tua medicꝰ pulſꝰ ꝯſiderare
ſi debeat p'mo et p ogdoadꝫ
ſi ſenſib et ymaginadnebꝫ
et cor · p pulſꝰ · et egrat p vri
nam · que ſi inveneꝝ ſeria
in vtribꝫ ſuib ꝯſide ſup ſa
lute inſirmi · Si aut inveneꝝ
ea omia nl aliq; de ſcd in vtri
bus ſuib · tanto magꝰ habe
ab timorem & mouere inſimi
quod tu maxime inuenib vtut
imbecillꝫ · Si anheneꝝ angustia
inſimi et ſi ſe ꝑcat & late ad
latꝰ · aut q; iacet ſup dexim
pulſacꝰ tempora · p frunduꝝ
oculoꝝ & nigrado ligne ſu
per ora caput tiḡ nl eoꝝ ora
collu et p'tub ita q; alii me
bra no ſudant · ſ accidentia
timoris ſiḡ trauma · ſ pellata
atq; in aliqꝫ intrellat ſ obſ
anniapaco ſeu ancepſio pariſ
mi ſiḡat q; eꝝ cibꝰ ē in augꝫ
mento · Sed qñ pariſimi tenent
cand horas ſt ſiḡat lōge me
eſtudie · Cum trauma ꝯtinue
p nu ordinat diem cibi ꝑ

et acib⁹ libus debet ee frigidi
et facilis digestis et ne medicus
dicatur o cassar ppt nimia abstine
ad infirm. det licencia comedi
illa q̄ sit multi nutrimenti sc̄d sint
pulli et huiōi et pcipue si status
sit magis elongatus a pria⁹
Q⁹ si status primus ē commune
signum est q̄ dolor ē vehemen
tissimus. Melius ē q̄ pcaus
patiens abstineat a cibo et sit
eius corp⁹ cibus lac amigdalo
rū ad minus panis ut pulmentū
amigdalinū aut orden decoctū
cum aliquo boni brodii gallini
aut pulmento aucne cū aliquo
bono brodio cōfecto Et si ē ven
ter nimis laxus pulmentū de
resia pullus coctus ut brodium
de gallina ut coppone cū mica
panis a brodio q̄d no sit nimis
pingue de carnibus bouinis ut
mutoninis. et quia medicus ad
medē put si velit comedere de
carnib⁹ gallinaciis agnellinis
ut edulinis q̄ talibus cōsuetus
vtus et expedit medicus a de
tractione luiaris et rudis q̄ fre
quent accidunt medicis q̄ oc
dant p nimia abstinencia cibor⁹
et si sint pauper put vi de cala
tum aucne accipiat q̄ vocat vul
gariter sob et de gliedris Item
aut pa pistis et fructis et pi
pue ablatis qui cito conuertunt in stu
mores malos et malos ut sint
primi primi cauendi nisi sit prima
de cocta Sed malagmata bene
matura et pnis potest vti Et
nota q̄ sedis precepta ppetuis
infirmis no est denegand⁹ q̄d
multū et vehemēter appetit cū
si sibi sit nocium Q⁹ de eo det
sibi de minori quitate et nil oc
curatur ei aliquo alio viri q̄ no
det sibi no possit. et sit hora
comedendi sue sibi ē remis
sior. q̄ si no est remissior cum
hoc q̄ alia tue obstruat hoc
comedendi cōsueta primo q⁹
no pt ad ne sufficiencia comed
vice sua potest multiplicare vi
ces cum estimib⁹ spacius cor
sit ptisana que sic fit. Accipe
quid ordei & cribro no cōcus
sato et abluat bis. postea de
accipiant ib ut 18. ordei
p dicte mensure & aqua in qua
dem quart⁹ ordei vsq; ad cōsump
cionē grossi ptis ut dicit. demi
tatur et infrigidet aq̄ et inf
gulatus detur ad potandū et dul
coret aq̄ cū zucaro et cū mu
cilib⁹ dactilib⁹ et mag⁹ cōsuetus
vtutib⁹ sed cogitur aq̄ simp
vsq; ad cōsumptionē medie ptis
ut dicit et dissoluat in ea zucha
rum ut fiat dulcis det ad potū

Vel dr̃ sucus accosis et si fuit ꝯ
suetus ꝑmper vinũ bibere bibat
vinũ subtile limphatũ qđ ẽ me
diũ inter nouũ et vetus · et si sit
in tm vbi sit dulcis bibat dulci
am tenue et subtile · Aer cui
debet infrigidũ ari fontibꝫ & pi
scinis et ari frequeti rigare seu
effusione aq̃ ꝑ supficiẽ pauimẽti
vbi aret cũ tub · et & hr gñe ẽ
ut nõ possit dormire · aeripatur
olla in cuius fundo fiant foramia
stricta p q̃ exalent ꝑtes fumeta
tes tñ q̃ nõ repleant foramina
ꝫ q̃ nõ ꝑtes aq̃ possꝫ distilla
re et suspendat nõ long in fumi
et repleat aq̃ atq; supponat rub
qđ recapiat aqua distillatam
et quãto plures fient tanto alle
uato plus aer infrigidaret et clau
gor aq̃ in cau cub ꝑtet puo
cabit ꝑmptũ cgo · Et nõ debz
ille nec balneũ cgor nisi in
declinatione cũ cũdiũ · Et q̃a
natũ cũ cũdiũ ẽ cuacuãda
sedũ ꝓpriũ ꝓpriũ cacuate ꝑa ꝑtes
ẽ digerenda · et ẽ digestio hu
moris subtilis ingrossãe ẽ gñs
humoris massi et subtilis · Dole
ra aut ad qđ subtilis indiget
ingrossacõe et ad qđ fiunt regi
me predicti ꝑ qđ infrigidatum
ꝑtã ingrossãe fit ꝑ infrigidatiõ
et ad hoc cãa fuerunt stupefa

infrigidatui sđ stupefactus aer
tositis qui valet ut dicat ani
ama · ad digestiõz cuiuslibet
humoris · et simil ẽ stupefac
tus vesicarius et stupefactus cardiace
et cordiales · Dicitur qđ aliqs stu
pefactus cũ aq̃ endiuie uel cum
aqua & rotulis herbarũ frigi
dariũ uel cũ aq̃ cepidi in cameris
solis seu in orto solis ẽ & nasce
in mercatu locis et ꝑ tres uel
ꝑ q̃tuor dies · si vadis qđ nũ
nullo modo euadat tue cuacu
a ꝑ medicina ventrem relaxatiuã
ad calend · ut si theriacum dulce
rubarbaro scammonea uel ali
qua medicina cooperiri ut est
clisterium & sero lactis ut thi
thymallus uel pisciculus
et cũ nullo debes movere ven
trem qui cgitudo ẽ in statu ꝑ
fectionis cogitationibꝫ q̃ materia no
velit moueri · Et flebotomare
no debes nisi a pria · nec te de
mandi in pria euacuare nisi
nã fuit fumus ut poterit quasi
moueatur & loco adiuuet · Et de
bent dari clisteria cõfortatiua
et infrigidatiua ut zucharo ro
sacum violaceum et aliqua clisteria
tubulata ut ptalia q̃tũ
videbitur · Et si videbis materiã
inclinare aliquã ad flematicã ma
teriã cum signis ẽ talium stupefac

et venarū appaco lapadand
ad oculos pruntq; narū · tur
pida fluxū sanguis narū et
hꝫ pzeras ptinuas ab narib
aut pmilliplin in narib in
trusū cōfricato et cōpsso naso
cū digitis ¶ Cum trame pro
dicte ē ut fiat fleubotheomia
pg trū pxysmū · et sit in die
mpellacois si fiat hmidan
cia sanguis et si fuit nocē nu
le ventre hꝫ fiat pg digestiū
ne matie ¶ Cuius signū est qp
nebula ē in vena in medio aut
fundo et hꝫ in die mpellacois nu
cū aqua medicinali pparat et
cauebit ne vllo nō fleubotho
mes aut ventrē moueat in di
paroxismi · cetā omia fiant ut
in triana tertiana ¶ Cuia tria
ne nocte · sanū cure pbe ni
si qp in medicinis euacuatiis
additiū turbit · ¶ Cuia cauis
mis ē eadē ps in triana ter
tiana · nisi quia ps calor ca
risimis ē intensior qm in tria
na sic oportet magis studiū cō
sibere in infrigidatione vnde
debes parū madefacē in aq
rosacea et pxim infrigidāt
pectus ut stomachū ut vapoz
et nō permittas ipm calefieri
¶ Restat qm magr calefaciēs cur
sum imponat in aqua et repoat
sup ypocondriū dextrū vbi ia
cet epar · ponat siccula vitri
ni in qua sit sandali · et hec alie
frigide plures ut vna insuat in
aqua rosacea ut in aliqua alia
aqua frigida aut sue frigide
¶ quia matia ē valde fluxa
euacuandus ē vent a principio
et postea frequentius sedm tolle
rantia egr · et sedm matie qnti
tatē · et cū mediis debz in cura
triane ¶ et quigz ē tuta tempo
ralibus qp timet casus vtutis
sonde nare ē medicū dimittē
digestionē et euacuatiū nē
et pstinuē ad sumū infrigdatiū
onē et hꝫ fit p aliqua media
mēta opiata · sicut ē requies ·
et consilia medicina sed sedē
mo nō fiat nisi timeat de cau
tutis ppt pcē intensionē ca
loris ut dicy ē · ¶ et aq frigdā
cū digestiū apparet in vrina
ut pote cū nebula appāet in
medio a fundo ista qui cō
sueuit aquā bibere nō sitit
debilia intestina · potatio vini
hausto bono magno ystat in
mictu · ideo sepe pbatū ystat
remedium quia a sitit sudare
aut vadit a stellinē et sic li
beat ab egritudine et hꝫ idem

sit in etiam

Sanguis aliqn calefit sup natura sua et hoc ꝑt constrictionem cuis in venis vn sequnt effund cuis cuctaciois ita aut talib constrictoibz e multipli cato sanguis ꝑt corrupcõ et talis febris vocat synocha aliqn aut sanguis putrefit et hꝫ eam ꝑter effem cuctacoibz cig e tuc quatur febris q vocat synochus et ꝙ febꝫ sanguinis cõmun et illa que e ex sanguis multiplicacõe minor e qm illa q est ex cuis putrefactõe Et illa que e ex putrefactõe illa hꝫ vemd ſtenere et hac no hꝫ ytaque e ex sanguis multiplicacõe Sig febriz sanguis e dispoico com plexionis sanguinee et dispoicõ sanguis multiplicacõis etiã caput nec mira totũ corpus ut ſt cubor facies et oculoz rubor venarũ ꝑtibz manuũ inflacõ glandez et humor et e calor maior seu lenacor in febre sanguis qm e etiã na et e pulsus vmbrosus et ordinatus vrina rubea e spissa Cum febꝫ sanguis e cum flebotomia et infrigidacõe alia Et nota quãdo q fiat flebotomia ꝓpter abscessum ꝓpri sed hꝫ e tm ꝓpter Est etiã dandus aus cultandus infrigidacõ ut fiat cum hijs q dant in aut etiam

sicud sunt ta sanie et aq ytera frigidi et potacõ aque frigide Caliqn hꝫ febꝫ mutu in etiam et tuc cauet cibꝫ no quo dam e signis

Sitib curat cũ potacõe aque frigide ut ꝓ pue ut sup dm e Ite bibat zucharatũ no sacrid ut violacea cũ aqua frigida Ite tingluc atur sucub malligmatꝫ Ite misceat corp aqua cũ aceto et dulceret cũ zucharo Ite ab luatur sepe ob cũ aq frigida Ite rigatur clauarijs frigidis & q bus dicit in q tertio tacto Cũ anhelitudine ut quis cũgit aliud oñ nisi ꝓdicte misceant ꝓ aqua et acetũ ꝓt ch mis & acetũ cũ q no potit lingua ꝓ clemẽ et cũ abluco no lauc tur ac sequit Cũ oñ et ligna ꝓ clemẽ aq dissoluat dra gantu in aq et ai istu aq lim aut ꝓ clemẽ Item ad hꝫ id valz vitellũ ouj seu mireetu et sup ut cod unguento et ad hꝫ cod valz oleum cotonis ꝓssid de amigdulis dul cibz tritis Et si fuit ligna limo si fricet cũ ligna tenui et ad aqua allinat et cũ aceto Cum vigilijs infrigidant cumpeza et frons sequent cod pano li neo in tincto in aq et sue frigidis et no ꝓmittat ꝓfun

calefiat

calefiat sed ante eum calefactus
iterum infrigidetur p eum infir
onem ¶ Et si reliq fuer p eum i
frigidatum dissolue modicum
de apio in aquis ut in supiis sup
dictis et aque frigide magis st
consuete wstacea ut violacea z
succi sicut sucus ut plat' uel
acredule ¶ Et si nō potis hre
humor require alia infrigidativa
notata in sedu ptm̄ula scripta
¶ Et si venit fluxus a pncipio
stomachus e i occidental
est ¶ Unde stringendus e ype
detur in potu zz & nucibus &
analagnatoz trit ¶ Ite oculus
dēfluor ut & quigi aqb̄ dece
tus extractus cōfortat tunb
aq potatus in pondē zz stringit
¶ Item vnu ℈ camphore ut dimi
dius potatus cū aqua ut ppe
stringit ¶ Item crystallus tracussus
stringit ¶ Et si fluxus fluxus
retrog fluxus sequit e ep ype
venit pg signa digestionis in vri
na no est stringendus nisi super
fluat. ut pore si dimit ultra tēp
dies et ep ptutes debilitat tunc
est stringend more supdcō ¶ Et
si indigebis frictionē medicinaq
retrahere ad caplm & dissentm
¶ Et si venit sudor superfluus fac
clenare frequent tectura infirmi
et postea cū decoc' ¶ Ite ut eum
faciem in eum frequent' cū aq
wstacea et nucibus et predcis cū aq
frigida vel aspergo lintheamina
egri cū ipis quercinis tribus et
cribellato aut alijs pulueribus
septicis et frigidis ut suctrose
¶ Et si addidit camphoram erit
breuis ¶ Et si venit seneschalcia
ria cū lenitiuis medicinis ¶ Et
si venit veternus aut septimus die
e signum malum ¶ Sed si appareat
digestio in vrina tunc potis bis
quemq quito die ¶ Et ipa sli
anet cū lenitiuis remedijs ut
in sua dict in capite & veternus
¶ Et si venit fluxus sanguinis
nativi superfluus ipsum in mayd
sagimanera trita ut limatur
simul cū succo vitis minuis
¶ Item breuis e medicina ne ut
& frictione pta in mayd ¶ Et adhuc
breuis remedium e ut ramus pi
ludalis comburatur z pulvis p
natur in mareth. vel si ambe fluxi
ant ut vna si tm vnu fluxit
et ad hoc valet id ut sanet infir
gidetur cū aq wstacea ut typoli
et ut bruscia et dra ligentur
ligacione de lois ¶ Et si venit
sint constipatus fiat suppositu
rium de sapone ut & melle vecto
usq ad spissitudine et postea
adunato pilē et coquat ipm̄ sul
cū melle et sic indigebis pilē
in modū gutte ¶ Similiter fac &
melle decocto addito stramonea

ul ẽsula ul turbit ul cõmurcb
corũ plũs sunt / vel fuit vn
gentu ul emplastrũ sup vnbi
licũ ligatum & ysterib omnibus
consequendis ponã in gẽu ptcla
domno concedente ℣t s fuit ai
sub appatus. maret ai cibis bo
nis et odoriferis. et de hijs ẽ q
pullus assatur et desup spergit
aqua y mo bene destillat et pul
mb & caũsilis et cors bibdia mis
ceantur cũ mudico aceto ℣t si
assũt sinapis conferet ai cibus
odoriferis claudens ẽpetuus
q ss sunt crudi humores ẽ sto
macho tue detur unus panis
intinctus in vino ℣t si venit sop
mb profundis. auert sd dict
nisimis & cũ subeccs ul de cũ
litargie. q ss venit vaũle pla
teris ul morbilli curent cold
mo quo dict possũt i sequtibs

Quottidiana flẽmatica
ẽ que gnatur de flẽ
mate putrefacto sa vitreo ul
acoto et ptcũ frigub cum ẽ sp
te et raro ẽ regor ul nũq ptcũ
q ripor resolutus ab utroq; flẽr
mate nõ est acutus ℣t ẽ ista
febris ptidiana seu mpetuosa
Digna febris cottidiane sunt
sete frigus apũ sue rigore
papue s fuit pua ysteresi pulsꝰ
ẽ punb ptẽ frigiditate et sequet
in pncipio est mlte ernitates

Urina ẽ alba et subtilis ptẽ fri
giditate et opilatoz et hẽ in
pncipio. postea fit rubea ptẽ
calore qui cõsequit putrefacti
one et spissa ptẽ humoz crudi
tatem ℣tem dyspepsia cozib
ẽ flẽmatica et adhuc immutbit
te ad coquendũ febre si regio
fuit frigida et humida et si cib
fuit frigidum et humidũ. et s
consuetus ẽ uti patiens frigidis
et humidis ℣tem panis sumb
dunt ad magis ad ib horab
et dimittit ad horab pcs si tue
no plene recedit si fuit iterũ
reuertit. et pmo sumpgredit
frigus et posea sequit calor
et dicit cottidiana q cottidie
affligit. ℣p nostrata ẽ q ista
febris augmentat vsq; ad dec
ul q drapnta dies et finiatur
in xx diebus. et aliqn continu
git subtus. i pfunditus simpui
℣tem hanc febre comitat aliqn
magnitudo splenis ℣tium s
bris huius est ut dilegat matiã
ad seruplis acetosis. Laudo cũ
omi mare ad potandũ ad aquã
fontis ul apij ul lactucẽ cozo
ul seruplis factis ad medicinis
dandis. ut sit sanitas carni
apiũ amissa per phisim ẽ cis
Curandũ huius nõ fiat nisi
post tres dies mundo apũ pio
egritudinis huius. et tũc fiat ẽ
uacuatio ad turbit ul cũ agarico

ul ri ꝛ ter ſſi cōmutēb ⁊ tria ſi mu
tia fiūt ſelinūb ad caliditate
addatur ſtamonea ⁊ ſi vnū
fiūt ſeruibienda et ſpiſſa no
eſt mittēd ut fiat flebotomia
et cōuenienb medica ad cura
ſebris huius et cuiuſlibz alterius
ut pellatē ſeu pudice ut cōgr
punb manipulis dazaro in
duobus haustibus vini ul cu
ſic vſſi mane. a tin vnu haustu
que ebibat et ſic fiat ſlē ad
ſedū paxiſmū patiens qui ſen
tit mutiā paxiſmū ⁊ ſi fiūt
curatiū bene. quod ſin aut
etia dr ad tiū paxiſmū ⁊
in ḡtanu nec erit diu ꝑſan
ad grauā. ul ſco ul ad plurēs
paxiſmos. gr una febris illius
e groſſa et frigida et difficilis
ad digeſtionē et expulſionem
⁊ iterū aliud expimentū
valde bonū et e ut accipiatur
ſtecas huiusmodi pdicte homīb
qui ht frequēt ḡſtiones
paxiſmoꝝ et ſit illud ſtrub
ſtecas. cum conterat ⁊ t bellā
tur et miſceat cū melle cau
ne appreat ſtor et horror miſſus
adminiſtretur a ligna ne obriſa
ut e myo mynſtr ul aminu
ul cāpheā ul myſtrub ꝛ dr
tū ſoluticendū miſſus qui ſentit
paxiſmū imiari et ſic dēb
pilulis ꝛ duab ul oct ul ad
mag ꝛ ſ ḡ medicamē quib

ſit vile e tamē expetu ad ḡtanu
atq; ad aliab mīꝰ vltatus ⁊ et
ipm ponit ſanitatē in e cauſ
nib. ſpacieb etiā balneoꝝ pa
cieb an ḡſtitudine in ſcitu de
morbi. ⁊ matiā fiūt valde
frigida dēb poti vinū ſubtile
et odoriferū. ⁊ ſi fiūt ſelinūb
ad caliditē dēb miſceri ad aq ⁊
ſi eſtimeb ꝑſtim p̄ tres dieb
cū ſtatub ḡſtitudinib dēb ꝑbi
bi ad minuere. ⁊ ſi tu credis
longa dēre ſtatu. cauēb tibi a
ſubtiliatione regimib i diminu
tione mutimenti. et bonū eſſ
ut acubis multi mutimeti elongā
retur in finē ſcā ut dr ꝓcb
no pum corpa q̄nto magis mu
trēb tanto magis lēdib. tu q̄
homieb in habitationib ſuis the
ma ſuſtinet ht dēb medicus
ipe dare licentiā come dūdi
ea q̄ ſunt boni mutimenti et
multi et ſicut eab uti in qui
tate nocīui ⁊ et nihilhabent p̄ſ
ꝓcb et lāt. quia ſiluzeb ⁊ ſpe
ciati cito corrumpunt i putre
fiunt vinū ſeruiū illi qui cū
cuiati ſunt a ſtinb recedunt
ex vſu piſtū ul lact. ⁊ cum
nihilbetur eab crapula ſtomi
tus etiā eib e medicā et
valde nimatiā. et quia aſſaz
dēbetu ymaginari in no opetet

inquirè alia medicina ¶ Et dicut a
liqui q̄ inveng̃ corpus pacient̃ q̄
tamen cum alio et tela cumica sit
unguenti valè

Quartana dicit q̄ de q̄rto
die in q̄rtu die eum affligit
et p̄a fit ex putrefactione melan
colie ¶ Et quidā causa huius febris
e melancolia nūlib. et quidā me
lancolia quidā ex adustione sāg
uinis aut adustione fleumatis
aut adustione cole rubee ¶ Signa
quartane sunt q̄ de q̄rto die in q̄r
tum die affligit. ¶ Item p̄a affli
git citò in hiemb q̄uor horis ñe
frigus pcedit calorē et ē calor
postea remissior. nisi fuit de cale
re adusta aut ē calor interior
¶ Item pulsus ē durus p̄ter q̄rta
tabē melancolie et oculis et
pulsib p̄ cibus frigiditē et p̄pue
an cibus putrefactorum. ¶ Item
urina p̄ter frigiditē est alba
et p̄ cibus sicciatē nisi nūquā
postea tingit p̄ calorē febris
et inspissatur rone nūe que ex
pellitur. ¶ Et si coplexio pacientis
e melancolica et quis ē autūp
nulle cit tibi maior etitudo

¶ Prenostica. ¶ Illa febris solz diu
durare ē cū accidit et quidā
durat vltra anū vno aliqn
duxit ad duos annos ¶ Et si
illa febris fuit salua. liberat
amicos egritudinibz malis p̄
epilenciā. apoplexiā mania
lepra palsi ¶ Et p̄a fuit mala
et p̄apue si fuit cū magnitudie
splenis. consuescit duce ad ydro
pisim et ad pricien. ¶ Unus se
cretus huius est. ut depurat̃ mu
tūd cū syrupo acetosi vel cū melle
et purgetur cū sene vel cassia vel
epithimo vel cū lapide lazuli vel
alia medicina simplici vel copposita
purgatiua melancolie ¶ Et si fuit
melancolia & adustiue calere
rubee. addat̃ reubarbar. vel
sanamunda ¶ Et si fuit & adustiue
fleumatis addat̃ turbit vel agā
ricus ¶ Et si scyphus dauit sāg
et estimat melancolia ee & adus
tione sāguis. fiat flebotomia
¶ Item debz aut fieri flebotomia
a purgatio in die parisimi ne
parisimus inveniat stomachu
repletu cū cibis et putret vri
tum. ¶ Unus miscet parisimi vel
medicat̃ ante parisimū. ¶ Et cum
decoctū niphami. vel cū decoctū
senis adplicet fieri pt vel cum
assa et cū indigeb freque vel
plusib. sunt aut cibi boni mo
dice et vinū putit dari in debz
intellect subtile ¶ Et in die pa
risimi deliminte parisimo potib
dare aquā ordei et p̄pue si fuit
quartana colica ¶ Solet etiam
cuidā febri quita die et vocat̃
quotana. et si sepe die vocat̃ sepius
talis febris cumut̃ secūd
quartana

Febres pestilenciales ge
nerantur ex corrupto e
aere aut in excessu ali
cuius qualitatis sc̄z caloris a'
frigoris aut p' corruptoz i' sua
subia ut pote p' putrefactione
sc̄z aeris non putrefit nisi p' co'mix
tione vaporu' de terra ut ab aqua
ut ab aliis corpibz. Dic n' aqua
putrefit nisi p' admixtoz alterius
tree subie. et cu' humor corruptis
aeris remote influencia celes
tis nub inducta. aer sic corrup
tus trahit' acorde ac p' pulmone
respiracõe et tunc p' corruptit
spus vitales in corde. Non enim
humiditas christalis spus con
picit et putrefit et sic p' putrefac
cione et p' consequens in toto corpe
generatur humiditatu corrupt' spus
cum putrefactoz committit febres
pestilenciales. Signa p'nostica
tua pestilencia' st' multe aspi
cones in aere ignee sic' e' impressio
assup impressio similiu sic' rema
rum dicta diuco. quin corpa ex
putrefiunde. Ite egressio animalium
de cauernis suis ut st' mures et
rane et ostilia st' talia omnia sic'
fiunt corruptionis aeris Ded
signa putrid febris pestilencialis
sunt dolor capitis et appetitus glan
dib in collo ut sub axillis ut pro
rumpe ut appetitus alicuius putrid
i' quasi pte corpis Hec tricesimo
secundo prima in principio e alba
t' subtilis. de corpe emunde & sanguine

Sed prima a pu'a' rubea fuit
et aliquantulu grossa. de hijs e ma
ior spes euadendi. Et quo
plura pdcis succumbunt seu acci
dent tribulia tanto magis timend' est
de vita pacientis. quib & omnibus
patientibz febrem pestilencialem
est valde timend' Urina hui'
febris e ut rubicund' aer sc̄z cum
suffusione nubis obscurus & pcipue
cu sue et herbis frigidis et hu'
cionibz frigidis ut dictu est sup'
Postea fiat euacuacio cu' flebotomia
Si fuit dominus sanguis Et si glans
fuit in ygnine flebotomiar &
suphena cuius pedis. Si sub a
xilla tunc de basilica oppositi bra
chij et fiat in pu'a'. Si at' collo
& cephalica cuius brachij corpus
alt' huiusmodi fiatur p' quod cu medi
cina educient sibi Et fiat emplu
a pu'a' de pennis cum apio cocti
et tritis. qd cultis supponat' glan
di Et aliqui dissolunt tyriacam
in vino et liniunt glande et fric
cant quibz pfatis. Et si egritu
dinis p'manserit curet glans cu
matutinis et tunde' cu apio
et mundificatiuis ut postea dict'
de cancere apostematu Et mul
ti qui vinu' comedunt et bibe
runt in pestilencijs cum sunt p'
qd horrandi st' pestilencie qui
cedit corpe appetitu comedunt
et bibant ultra posse Et si febr'
mitt' sit' fuit. potu' dat' alig'

et sic febꝫ exagitatum · que si remittitur et sint vires adhuc fortes iterum detur talis · Qui aut talis operatio fuerit propter apy aut 3 j aceti 3 j si aut nichil existit cui vino · dosis est si cui vna fuba vl aliquando duo

Deinde cum fuerit sanatus apy

Primo eligatur aer cum suffumigatione vini odoriferi sicut thus mirra &c. quia in huiusmodi ministrationibus complicatis reperiuntur aromatici ad acetum · et odorare frequenter acetum portando spongiam in aceto infusam · mala vl ministrare vl camphoram · vl storacem calamitam aut vinum vl omnia convenientia talia cauenda sunt & precipue cauenda homini et precipue infirmo quia morbi epidimiales sunt contagiosi et infectiui · Cauenda etiam est balneum · quia balneum commouet humores et conturbat · precipue si sint dispositi ad putrefactionem · Item cauenda quia multi pestilentiati intrauerunt balneum infecti · Et si fuit aer vehementer calidus in frigidis cum vinagre aq frigida pauimenta domus et inungatur frondibus salicis · Cibus est bonus nutriens et appropriatus ad omnes cibos acetosos · propter quod expectat et pretermittendum resistat · et non tollat est ibi ne propter eum infirmi inueniantur humores · Et si aliquibus humores superuenerint euacuet superius per

flebotomum · Aliis humores per medianas liuentes aut quos obtinet principatus medicus consilia et alios auos et matres · vt dicit Rasis et paulus et diffinit antiqui et priti medici · qui dixerunt multos fuisse mortuos in epidimia qui fuit vsus medicus superflue continue Et quo ab 3 j · misce 3 semis aceti acetosi et sic inde potabit et de cotidie 3 ij · 2 si videbit minui laxabit quo minus sine co nitet · potabit in requietibus diebus de suis · illud aliquantulum minuendo · Bonum cum est sumere tyriacam si ad vinum aureum ti vino vl metridatum simul in vno die vl in tribus septimanis Cetera sequentibus vsus operatorum medicamentorum est huiusmodi lectus

Ethica febꝫ est calor · in naturalibus qui accidit membris solidis · Et dicit ab ethis quod est consuetudo quia ethica est calor · innatus continue humiditate radicali consumens cetera · per tractum temporis intrinsecus et extrinsecus patiens ut solum maneat ossibus · Cetera debet fieri quia tres sunt qui debent · corrumpuntur in venis puris · Cetera sunt in poris membrorum solidorum · Cetera sunt radicalibus et substantialibus exemplum horum datur patet in lucerna quod humor est oleum lucernis quod

Terria ē humiditas bombat seu calami ꝓma consumat sedaz sēda tria. Secunda hab tres humiditates corpis. Dicit tres spes febriū ethice Tram calor innaturalis ē in ꝑma humiditate q̄ ꝑma spes. qui est in 2a est 2da spes. qui ē in tertia. ē tertia spes Tma spes est facilis cure ⁊ difficilis cognitionis. Secunda ē aliquātulū difficilioꝝ cure ⁊ facilioꝝ cognitionis Tertia ē difficilime cognitionis et nō recipit curā potēt tamē vix aliquātulū prolongari. Causa ethice febriū ē effluxus q̄ nō fuit curata infra tres dies. Item febris putrida q̄ ꝑdisset et quasi cōsumpsit caritat Item ē strictis frequēs ⁊ pulsatilis et omnia alia q̄ calefaciunt ⁊ exsiccant Signa febris ethice sunt q̄ calor in principiis corpis tactus videtur aliquātulū remissus ⁊ diminute manu aliquātulū superficies cutis nimium calor pungēs manū Tē pulsus ē durus et crebr Item familiare signū ethice ē q̄ post sumptū cibum calefiunt et febricitat magis ethici q̄ ꝑ reductū manus ꝓpe et in tactu corpis ꝓpe Ethici ab eis accidit Quia q̄ accidit calefactū q̄ postquā sunt infrigidati aq̄ calefiūt Ptransitū cū tamen debilitatis fuerint cōtenuitas tempoꝝ planata actaꝝ ꝓfunditatis. nasi acutum aute ossibus inhērentes ventrem deꝑditū colorē tales dicunt medicine potius tamē dare consilium quo regendus ē eger. Ite qui flumen venter venit mortē ē in sibi. Ite si fuit carnosus aliquātuli ethici aut ē aliquālis spes Quia tamē si nō ꝑsumendū de vita. et ꝓpue ꝑ consumi talis ad aliq̄ tpus ⁊ Tlum quia in talibz diuturn. calidioꝝ et siccioꝝ regendi sunt ad hoc quē insequidant et huectat que aut talia sunt retrahē ad ea que supius scripta ſ. Sed hō nō q̄ lac est eis valde conveniens et ꝓpue q̄ ē ita caldū recēter demandū optimū ⁊ ꝓpue primitus lac. post lac vaccaz tōsequens lac caprū q̄ eis nō tm conuenit. lac ē optimū ē butiro. Ite ouis molliū et nō salitis. et panis calidus optractus ⁊ frixus et assatus ⁊ posito cortice supidi et immisso butiro recenti sine sale. Ista medulla panis sic infusa valde conuenit eis Liceant igit ethici sibi ab omnibus calefacientib et exsiccatibz sed ſ. frixa vina. pur et limpida Bibant aquā ordeacea mel vinū debile. vel salte bibant plusquā aq̄ ordei. Caueat sibi a ſtrictis et pulsatilitate Tabuentur ita q̄ nō studeat et studeat cibis et potib semp ꝑ huectue

Dolor capitis aut ē de ca
lida aut de cā frigida de
causa calida multis con
suevit fieri ¶ Signa huius sunt q̄
q̄ patiens cōsueuit uti calidis ꝑ
cut ꝑ alimēa cepe piper et huiusmodi vel
quia diu mansit in aliq̄ loco calido
sicut in stuba bene calefacta ubi ꝑma
net quia frequenter odorat res cali
das. sicut sunt unguenta stupefactiua ca
lamitra et huiusmodi. ¶ Item situs cor
pis et maxime capitis ē colerica uel
sanguinea ut pote q̄ faciei ē imu
ditiosa uel ē est carnosa ē came
rubea ꝑter signa humidorum
¶ Item pulsant bene temporal et
quasi sunt magne pulsature intus
in capite ¶ Signa aut dolois de ca
frigida sunt situs totius corpis
et maxime capitis flegmatici ut
pote q̄ caput ē pigrum et carnosum
et frequenter emittit superfluitates
p̄ nasum et p̄ palpebras et ē dolor
de causa frigida remissior q̄m de
calida ¶ Item quia diu mansit
in aliquo frigido loco sive comode
ubi iacent fructus frigidi mul
tum nocumentes. sicut poma cotu
na pira ¶ Et nota diuersitatem
caliditatem et frigiditatem. si cognitis
non cognitis sume tollendo pcis
p̄ aliquas unguenta uel uomitum
seu aliqua applicata capiti ¶ Ita
si fuit ex calida ledit patientem
a calidis et iuuat de frigidis
et p̄ contrarium est de causa frigida
¶ Quid ¶ Si infundat panis
in aqua rosacea et ponatur sup to
pora et fronte ¶ Di ē ex calida pa
tiens allegiat patiens. et si fri
gida frigidabitur et illud notabi
liter ¶ Item talis potus
cognoscit in omnibus aliis morbis
dictis causis scz calidis et fri
giditatibus. ¶ Pronosticatio dolo
capitis impedit omnes actiones opa
tiones. et si longius durauit
inducit frigidam uel melan
coliam. et si fuit pulsatiue mag
ne desinit celeriter et frigidam
et frigidam producit ad frenesim et
frigidam dolorem demum et q̄ ante
q̄m ad aliquam talem malorum do
lor capitis peruenit succurendum est
patienti ¶ Item Di fuit dolor
de ex calida et no humidat sag
uinibus ut colera cum sanguine est q̄
patiens inclinato capite no sen
tit frigiditatem maiorem uel quia
odorauit musci uel aliud odori
ferum calidum ut potus infrigidetur
caput ex aliquo unguento uel aliquo
uapore et ex sequenti ¶ Di aut
humidauit sanguinibus cum sanguine
et cum colera uenarum capitis et pulsa
tilibus arteriarum tum flebotomia
sibi capitalem et pone sibi ventosas
sup humeros uno tradice colli
et pectus debet sibi abstinere ab
omni potu cibo calido. abomine
to aere calido ¶ Item si
fuit calem humidum cum

signū ẽst q̄ dolor ẽ sinu sub nare
ẽst ut purgetur cū medicā lagra
tiua ꝑant cū sternumia nl cū dra
gmate. ℞ aut cum dolēs fuit
frigida nō ẽt nare flebotomare
nisi fuerit medicum. ꝑ magis
tunc conuenit purgare humore
cū turbit nl cū aggrauo aut cū
pillis cochieis. Item rugat
caput tympora et frontē cū aqua
rosacea nel oleo aut suco cali
do ꝑ totū q̄ medicine in cā calidā
sunt hec aqua rosacea violacea
nl aqua nenufarū nl solat nl
spine aut distillacēs flores papa
uer aut aquilegie nl aqui
folii predicta herbas maduas
aut omnia talia ẽ ℞ infunde pa
uū in aliqua ptā aqua et si
no habeam aquā tut infundatur
aliquo suco pdo et extendat sup
tempora et frontē et nō permittat
ibi calefieri si frequent reponat
et cum lib in suco nl aq in frigida
tub reponat ℞ vel si plagnei
pantur aliqua alia frigida
et frequent inungant frons et
tempora et sunt talia oleū ro
sarum. oleū nenufarinū et in
predictis suco oleis nl aqb put
inuenerit frigida medicine simi
sunt sandali ℞ et si tu inuenies
aliquid de apio. ẽt sumere frigida
medicina ℞ ꝑ ꝑ tale modo
non fuit remediatus patiens
dum sibi vnū pillū de apio adhi
bendū nl duo sedim petitume
patientib. aut aqua de medicis
opiatis de quib postea dicetur ℔
accetū misti cum aquis nl sucis
frigidis conpetat illis oportet
tem sicut extremitatem vitis
mixtus cū oleo rosaceo et frontes
sup caput dolentis magnū ꝑfat
remediū ℞ Medicine calide sunt
hec. aqua ysopi aq camomillia
aqua lenistici oleum de rosis ab
sinthei nl oleum laurinum nel
oleum camomillini vinum
nardinum et fiant fomentationes
nl unctiones ut supra dictum ẽst

℞ Vertigo aut caput ex
grauedinem aggrauatis
sputo aualis in gutture agitatis
aut a nimis obstructo stomacho et
dentibus ad caput. ℞ cuius signa
sunt nubes patiens. tuos venire
aut atq; nubes pulsare arteriam
℞ signum q̄ vertigo veniat ex
humoribus stomachi ꝑ q̄ libet
ut frequent nauseat et vir
uino pleti nl alio potu calido
et inebiatur ut ẽ pleti cibum
nl medo ℞ signum aut q̄ aquit
patit vertigine stat q̄ medicum
patient ℞ si fuit vertigo de pig
mine flebotomia venie
p̄ q̄ aures ꝑ put inueniri ℞ si
aut no ꝑ tur flebotomare
cephalica et pmum vene sc

tybias et inungit aput frequent
cū aliquo oleo aut suco aut aq̄ frig
da qualis tū sunt in capīo p̄dcto
Et paret egro abstinencia a vino
sorti et ab omni potu medāte et a
pula Si aut fuit a fumositatibus
stomachi tut paret egro abstine
cia ab ebeitate et sorti vino et cra
pula et si post aliquos dies sic curat
no fuit tunc purget stomachū
cū aliquo medicā sicut cū pillis
factis cū aloe et aarū aliquātulū
cū stamonia uel dragādio

wevbil sicht

Frenesis est calidū apostema
cerebri q̄ quidem in pellicu
lis cuius frenesis ē rubemens d
lor capitis tanū bonū patiens
p̄ morsū rabiosi canis et quēq; a
migrans ligare · tumor et rubor
faciei comitant̄ ei. Et si infe
bre triana vrina tui statu egri
dinū & albedinē · significat calidit ab
sursū ascendi ad caput et significat
quidē frenesis Prenosticatio
In principio huius egritudinis sata si
tale subuenit egro · si sic fuit con
firmatus egro · vix euadet egro
vno plenū morientur · quibus no
fuit exhibitū remediū aptū
Stem frenesis quēq; timidum · p oc
cultum et insensibilem · male resolu
tum quēq; ex flumon sanui & naubi
aut ex flumon superuenis nauti
Cura fiat p̄d dni est & dolor ca
pitis in causa calidi cū flebo to
mia purgatione et balneis rudibus

Vel ei aliqui opatio si magna
exigit necessitas / cū ossende sicut
Et Surgia ē apostema fi
gidum in posteri p̄te c
rebri Digna liturgie sunt clau
sus oculos et cōtinua dormi
tatio nō aput egro oculos nisi cū
clamore valido excitet et tunc
tend claudit oculos statī et
tunc iacet p̄d mortuus nisi ga
anhelitus ē in eo et motus ruty
membroz et vocat aliō nisi
liturgia subetis q̄ infra dat p
fundit sanguis Prenosticatio
Talis multū appropinquat ad apo
plexiā et ex consequēs ad mortē
Stem si egro cōualuerit cū p ab
lumpsis uel pulticuli in vno late
Cura quia humidat flegmata c
rebri et in toto corpe nisi est ut
talis purgent uel pillis cochie
uel stidis uel cū alia medicina
purgatiua flegmata Frugut
caput cū oleis et vngentis calid
sicut ē oleum viride laurinum nar
dinū rosis Item fiat suffumi
gium cū gr̄is pilis cū busis man
dibus egri applicatis Item pulmo
porci capite recto applicatus mire
valet vt dicit Constantinus
Item sanguis tui vene cū ar
te et emplastrata sup occipitiū
sorti excitat dormientē ut
dicit Rasis · Et sibi cui pyt
tidum diem sternutatio ad pulue
rigellū aut piper aut elleborū
albi

Apoplexia ē priuatio sensus et motus. Causa apoplexie sunt humores grossi a' vtero repletes principales ventriculos et p consequens impedientes motū spūs aliqñ ad nūos seu sequestrationes sensus et motus Strauy ad spūs animales decurentes p nūos efficiunt sensus et motus eorū nāles p spūs animales sed p apoplexiam nem ventriculoz cerebri p̄hibet sensus et motus Signa ista sunt q̄ iacet patiens tanquā dormiens. p̄dit loquelā quoq; tenet oculos clausos et ronchatum audit. et quoq; sudat inuoluntarie caput et pectus p̄t nāturale attē tionib⁹ antheloticis p̄cognosci. Et quanto signa sunt plura tanto mors egerior et periculosior. vnde si eger sternutat et oculos etiam claudit et si vnus oculus dignoscit aperiens. apparet oculus rigidus sicut oculus mortui auxilio p̄ma tria mortē in pribz et recedit cū dei benedictione. Quod si solum cessat ablatio loquele et alij sensus adhuc sunt vinacez nec esset eger impeditus ita ut no moderate huiusmodi se faciat est aliqualis. sed debilis spes euasionis. Item si euadit epilentica est pabitibus quia apoplexia quoq; tenuit in pueris. Quod si signis huiusmodi fiat flebotomia de cephalica et inungatur caput cū oleis et vngentis et piacet sternutatio cū elleboro. Et nibent decoctes fieri clistera acuta et purgationes fortes cū elleboro pueris. Quod si veritate est si apoplexia tinuatur in paciss q̄ rarissime contingit. Strauy in quibusdam aliis vis vnū vidi talē euadere sunde consulo q̄ tale cum diuinitatib⁹ quia apoplexia est pena mortis

Epilensia dicit alio nomine morbus caducus et causa huius morbi ē humor vaporosus et ventosus. cito in est repletibilis cū talis cū replet ventriculos cerebri et sic tunc ipsum impedit spūs ad nūos. vnde quoq; pueris ē epilentia a sensu et motu voluntario. et q̄ ipse cerebro offendit et cū pellicula vnio spūs matur toti corpori. Signa epilensie patet ad spūd Strauy epilentica cadit et spūmatur cum corpore. et quoq; ceciat spūma et frendit dentibus pectus et quoq; desedit se vel p̄nigit vnde defay ventribus musculos ani vel veste vino quoq; egredit spuma et quoq; pueros cum sensu. Cum repleta materia que fuit causa tussis p̄ opilatos ventriculos cerebri resurgit pueros vapores et epilentica in passionem

pmgit aut ꝺſꝺat ul ſpma emut
tit alqi aut qꝫ ſpmꝰ ore ulted
facit · inemabilis ē · Item quãꝺ
paꝛiſmus fuit hoꝛꝛibilioꝛ et ꝺu
tiuꝰnioꝛ tanto aũ ꝺifficiliuꝰ · ſtē
aliqui hñt paꝛiſmꝰ ualꝫ bꝛeue
nꝰ euꝺunt ſſe appꝺiat aꝺ aliqua
ptē ul reſiꝺent quonſꝫ paꝛiſmꝰ
pꝛeat et ſepe talēs nõ viꝺent
et ipi loqui nõ pnt · auꝺiunt tñ
quiꝺ eis ꝺicat· & quibꝫ multi
ſuſpicantuꝰ qꝺ nõ ſit epilẽtica
tu tamē ſt epilẽtica · et talis
cura ē ſꝛuꝺior · ſtē ꝺuit ſtiaꝫ
qꝺ omnis epilẽpſia ē ꝺifficilis cue
et ē cum impoſſibilis etꝝ ſpecies
poſſibilis tamen etꝝ puebꝰ pue
ꝛi tñ hñt ualꝫ huꝺa cꝛebꝛ
ſ̄ pꝛeſſi tꝛis beneficꝫ ctus ex
ſtꝛaneꝰ cꝛbꝛa cꝛꝛo · Cura
qꝺ matꝛ epilẽpſie quꝺ ẽſt ipꝺ
cꝛebꝛi ꝛaꝺicata et quꝺ ẽſt in
ſpꝛnacho ul in aliis mẽbꝛis
Si puꝛa igit ſi fuit ſaguis hꝫ
bundans fiat ſequent' ſtꝛuꝛ
chomia · Si aut aliꝫ humoꝛ hꝫ
bundauit fiat ſequent' pur
gacio ꝺi pilis cothaꝛticis hꝫ ſig' &
ē ualꝺ nota · Vel ſuſpenꝺant
gꝛana epꝺomꝫ ul nonꝰ aꝺ ual
lum patientꝫ · hꝫ ꝺeb' ꝛemeꝺ
uꝺ auꝛant puꝛi ſꝛu nigꝛantes
Item ſ̄ lapiꝺ gagꝛꝫ et ſuſſu
migꝫ puꝛꝛo ul aliꝫ patientem
pꝛepueꝛi pꝛiſmꝰ et ſtatꝫ ꝛeſuꝛ
get et poſtea ꝺiu nõ ꝛeꝺibit

ꝛnuꝰ ſequent' ſuſſingꝫ ipꝺm ſꝺ
lapiꝺ aut exſtoꝛtuꝰ cꝛebꝛi
et aut ꝺꝛaſe puebꝰ Item poꝛtaꝺ
uaſci pꝛ qꝛtuoꝛ ꝺꝛa ꝺeſiꝺ ipm
ſequent' poꝛtaꝺ cuꝛat epilẽm
ſiam · Item lapiꝺ ꝛubeus qui
ꝛeꝛeniꝛ in ꝛenꝛe pullꝰ
ꝛiꝺiꝰ · poꝛtatuꝰ ſanat ut ꝺt
D · Et conſtantinꝰ ſſiꝰ ꝛecipꝫ
ꝺatuꝰ pꝛiꝰ ex aq̃ ſtat ſanat
ut ꝺicit D · Item ſoliꝰ ſanguiꝰ
miꝺ aut ex ſaꝛmonia ſanat
ut ꝺicit B · Item uaginꝺ lepꝛ
ꝛum bibitꝰ ſanat epilẽpticꝫ
ẽſtuꝺiẽz ut ꝺt D · et ꝺ eꝛꝛꝺ
Item ꝛem ꝺicit qꝺ pulꝰ ꝛecꝛib
milꝰ ipotꝰ ꝺuꝛaꝰ ſit ſtinuꝺꝛe
meꝺiꝰ · Item Con ſanctinuꝰ
et Bꝛuliẽnꝰ pnnt ꝛemeꝺi
aꝺ qꝺ poſtea pꝛ multoꝛ ē appbaꝰ
talē ꝺicunt pꝛ ul nuꝰ ul oꝛꝺ
penꝛeꝺ paciente aꝺ ecclam qꝛtu
ut ſꝛo · et ſabbato ꝺebꝛ et auꝺiat
miſſam tota · et ſꝺica ꝺie auꝺiat
miſſa tota · ꝺicit ſacꝺos ſup caput
patientꝫ euangeliꝰ in qꝺ ꝺemꝫ
hꝫ genuꝰ ꝺnoꝰ nõ ꝺeat miſi
ꝛi ꝺeꝛe et ꝛeꝛnuꝰ · et legit in
ſtoꝛ qꝺ pꝛ ſſtꝰ ſꝺ euntꝫ au
tumpꝰ Et ſꝺat euangeliꝰ
et ꝺpoꝛtet patiens ꝺdula ꝺ col
lo et cumbiꝛ ſiue ſit epilẽticꝫ
ſeu lunaticꝰ ſiue ꝺemoniacꝰ
Et caueat ſibi patiens apoꝛti ui
no et a quantibꝫ huꝰ ꝛeꝺ ſſab
ꝛetoſab et melãcolicꝰ ſꝺ ſit ſubꝛ

lenetb cad cupna · p̄sert̄ salt̄ 2 cor
rupti · et ab alco p̄tro cepe et ab
omi stroze · candle extincte quia
ille hut d̄ycate cōmouē epi
lempsiam

Paraliſis ē dup̄ ſz p̄ie dra
et cōmuit dra ſpaliſis
p̄ie dra ē mollificā oīm latēb
ad ablacōne ul diminucōe ſenſꝰ
et moty ¶ Sed paliſis cōmuit dra
ē mollificā augmentū nebri cum
ablatōe ul diminucōe ſenſꝰ et
moty ſ̄d brachij ul manuū ul
pedū ¶ Cauſa paliſis ē opilacō
nūoz p̄ quā humor in grōſſ
et difficult̄ repbibilem cōtin
ſ̄d ē flegma ul melancolia
mayorme at cōſueunt fieri a flēr
mate ¶ Si nempe omis nūrꝰ q̄
imēdiate orit̄ & cōbro fuit opilatꝰ
i radice ſua · tūc paliſicat̄ tota
medietas corpis a q̄ manifestat̄
hui illi · q̄ tūc ſpūs ſanſtiui 2
motiu no pūt penetrare ner-
uos cēa p̄ ſ ſit opilatꝰ in late
ſiniſtro paliſicat̄ latus illud
¶ Si in dextro ex ſimib mchi
ſit opilacō illa paliſicat̄ mēb
roza et ſic cōſequent̄ ma
ſtmand & alys mebris paliſ
catꝰ Ven̄ cōſtat apoplexiam
epilempſiā · paliſim cōtinere
in cauſ niſi q̄ diffinit ſedm plg
et nūmy ¶ Signa patet iudicio
pientis qui dicat ſe no posse
mouē mebra paliſicata et ſe no
ſentē ul medicā ſentā in cōi mē
bro ¶ Preno ſcitā · ¶ Qui patitur
paliſim et postea veat ſbi tremor
membroꝝ paliſicatoꝝ il tendit ad
ſanitatē ſna in tremoꝛ cōſeruat
vtus ¶ Et cōponit tremor ex duo
bus morbis ſz eo motu vtuto pur
ſtum tñ ſeruato et eo motu quietatis
cōtrario mebroꝝ dyuersis ſtrem
apoplēticū · ſ mutat̄ i paliſim
tendit ad cuaſioz morbi ſtrem
q̄ facit̄ calidū · nisi tepestiue n
mediate ſiuit incipit paliſis ſte
liuomodi cito incipit paliſim q̄ a
talēs ſ̄t crapuliſi · et p̄t̄ coitum
debilitat̄ calor · inalib valde ide
no pūt bene digerere cibū · quia
multū grauat̄ & flēmatat̄ corpa
nerueſtimis et totū corp corpe p̄ci
pitat̄ calidū et p̄cea membꝝ
paliſim ¶ Cum oporte paliticum
frequent̄ pungāre cū pillis ardentib
ul ſtudis ul alys medicis ad
p̄ozi valentibꝝ donec incipiat̄
mebra paliticā frequent cū ca
lidis vngentis aurugis 2 olei
et ſ̄cipue ſpina dorſi vbi ē ul
estimat̄ omib opilacō & q̄ venit
illa paliſis ¶ Et a ſ̄ſuit ſta pali
ſis in toto corpe ſaltem manꝰ
inuentorū medicis calli vbi ven
oriūtur · ¶ Et ſi ſuit in pedibus
incipiat̄ ſpina dorſi ſcipiendo
a medietate ad dorſū · et p̄cipatu
tenet oleū ſerpentinū nit vngen

paliss conuenienda · postea valet aqua vulpina et oleum vulpinum ste
simme valet oleum benedictum Item
oleum staxum cimma mictu valet
& Item aq vite simpl ut deputa
magnum etiã confert remedium fre
quent' sup locum conuenienter inuncta
aegis frequent' obducatu et etiã po
tatu de mane ad quantitate 3 ul' an
ei vnus · ysse ul cum modico brodio
ul vino · Dicitur q plurimum
vinum palitat & paruum acet Unde
si non put hre dulce et leue vinum
magis conuenit cib potat & dormit
ul melliorati · abstinant tales
alicuius acrapulis · acetis et a
lulmo et ab omnib quantib flec
ma et humores grossos Quant
tibis bonis nutrimenta & facilis
digestionib et ordinate prout colligi
ex predictis / d' spasmo

Spasmus e contractio mus
culorum seu membrorum volu
tarius & motus ipsius sue origines
Et hic e spasmus in hac quinor palis
qua ex eo membra abbreuiantur
seu arctantur et indurantur Qz in
palisi plongantur et mollificantur
Causa aut spasmi e repletio
aut materia · Et si e ex repletione
tunc humidit superfluis a flegma
aut melancolia aut colera
Aliquis em humor ul pluies hu
mores exuberantes si infundan
tur in musculos seu locum ul in
nios vel in membra absq mus
culo spasmatur in appetitu igit

ex materia Qd si e ex materia
aut talis materia est talis causa e
longa abstinencia a nutrimento
ppter aqua longa egritudinem
precedente scitis e colera ul alia
egritudo Signa spasmi ad ple
patent si contractio membro
ipsius sue origines et ex insen
sibilitate non pt extendi Signum aut
ppter spasmus e ex materia ex mus
culoso ul extra nisi membri ul
membro Sibi gra Si spasmus
digitorum e talis ex materia ex
tra musculi manus intus et int
pollicem et indicem tales st omnino
contracti Et apparet vena manus
plana st assi et rigida et dimi
similit ymaginare de aliis Qz
aut spasmi ex repletione humoz
st ut si humidit superfluis apparet in
membro spasmato rubor
et calor et veret a principio mu
tatur a caliditate Qz aut fuit a
flegmate apparet totu despicio ex
pte flegmatica et e membro
albu · Qz materia colica aut e alig
nu humoz · & colica a tinnitu spasmo
tico Spasmus ex materia ex
tra naturalibus e ex repletione ac
epit curam Cum Qz ex ma
teria bene regit ex eo ex abstinencia bo
nis nutrimenti et multi qui bene nutrimenti
in unis talibus q qui deficiunt est
et quoniam fuit possibile et ydeal
materia et ppter attingendo
ad resolucionem Sed ex estimati

sepe mouet homines spasmi &
nocte pedu et quigi dimittut ob
midos iacu huiusspasmi remedi
um e no dimitte pedes midos &
constringe in calce ad coopimet
Ods si fuit ex replecone z hum
dauit sagwis fiat flebotoma
Qi aut flegma purget. Et si
melancolia ul colem ul duo hu
mores purgent simul Et si lo
cus spasmi cet valde calidus
tut fomentet cu suet ul ags frigi
dis & quibz day e in calo pacti
Qi aut no appet caliditas tuc
fiant vngenta tlia Ste oleu
mustellinu et semus butiru
z 2 turbtine rere z 2 mastic
storac mixe añ z 2 simul coque
et e ex ptu. Ste Ste pix arpicu
et cuphrbiu tot aute omia simul
et miste cu ag vite Ste pigmedo
cerui milui vulp Ste pigmedo
catti Ste pigmedo volpis Ste
vnd ul plucis simul et i vnge
Stem pulmo arietis calefactus
in aqua frequet ponatur sup
membz spasmatu. et optimu
e Ste omia olea et vngenta cali
da & quibz postea dicet valent
Et nō q est ma spes spasmi q
vocat ceratus. et signu eius est
q membz eig e extenu et rigid
ius q no pt flecti et cuius cue
et cuius sunt scaud spasmi

Octauu onis est qui ob
torquet vsus pte vnd
et e de gne spasmi ul paliss Tor
tum est spasmus musculoz seu n
uoz contrahens ob vsus ptem
vna seu p alia nim ipsius nu
uencu crudi ob relaxat et dese
dit. Et est cu aig repleo. non
manicis Signa torture sūt patet
quia nā ipsius ad appet mōtu sue
obliquati. Stem si valt patiens
sufflat erit flatus alate ipsius
cacu Tortum cu sit de gne spas
mi et paliss e difficilis cure Ste
si accidit in sobrie sequent apoplexi
am futura Stem si no fuit cum
ta insu per medis postea no cu
rabitur. Si succedu e ego p regi
me ppetuu ne sibi aduen
at apoplexia. Ste si est de spasmo
elevat ob. si de paliss descendat
et sentit patiens constrictio in
late vbi e torqu si e de spasmo
Cura torture e p flebotomia
Qi sagwis humdat p frequde
receptione pillaz coctiozz ul fe
tidaru et unguat collu z spatulas
cu oleis et vngentis dicte de spas
mo. et e valde bonu cubiculu
caput cu aqua decoctois volpis
Stem puoret sternutare cu ni
gella ul elleboro Ste omi ma
ne fiat gargarismus cu aqua
decoctois simplicis ul piretri et
teneat patiens in ore frequent
in late torto mice mustele cul
gengibre.

Melancolia hic dicat nō hu
mor melancholicus ſ me
tūb mſania. Q̄unt aut
diuiſe ſpēs inſime et melā colie
ſ aliquā cū eſt cū timore et t̄ſtia
alia eſt cū nu. alia cū gaudio
Itaq; melancolie ē ā quib⁹ nīpa
corruptib⁹ a colerā nīl ſagine ā me
lancolia reſolutib⁹ puritate cē
bri inſaceb⁹. In quo ſunt ſſ̄
ſpitales q̄ in ſpecula. ſ̄t q̄ & ēſ
aiāt vtutes ſenſuū mētis q̄
ſunt fantaſia ſenſib⁹ quib⁹ eſti
matiō ſeu vtūb⁹ eſtimatiua mo
ria et remiſſiua ſ̄ puſſiuā
Cū melancolia ē in pūcipio fa
lūs cauāt. Si aut fuit cōſir
matū cū cura valē q̄ nūb⁹ Dig
melancolie dū eſt ūmiāo pat
pūdicā patientib⁹ ſnū praeb⁹
conqueūt ſibi accē tp̄ēb⁹ cogi
tationeb⁹ atq; mirabilēb⁹ affectio
nēb⁹ ſeu appetitib⁹. Q̄igna aut
iam confirmate melancolie
patent ad ſenſū medici ſnam
melancolicū id mūabilit' loq̄t
et mutat. ſ̄ſtiū cmſiō v imagi
natiōnd cūt diuſitab⁹ opīo vu
& aliqui volunt ēe ſimputeb⁹
nīl regeb⁹ alij putat ſe ēe cēlal
lab⁹. alioꝫ putant ēe ſuoꝫ m
nioꝫ et cūb⁹ tales & ſimēteb⁹
ſuetle cōpietur medicaīb⁹ ſſibi
et inſenſibli. Q̄igna aut q̄ me
lancolia ē & humore melan
colico ſunt timor t̄ſtia et ſ
ē & ſagwine tue eſt cū iſpi
et gaudio. Si nō ſunt & nīl et
audacia tue ē & colēd. Q̄ hmo
dauāt ſagwīb⁹ ſſenſibꝫ ſſtūetu
conſequent' fiat ſrequeb⁹ et pe
uicēb⁹ purgatio colere rubē ſ
ipa humdit. nīl colē nigre nīl
amb⁹ ſimil et hōr p cōpoſitam
medicinaz diuſaz. Medice
aut ſimplicēb⁹ humoꝫeb⁹ purgan
teb⁹ notificate ſ̄t in ſedi ꝑticula
Medicine aut compōite adhāt
medicina bona ē cp & ſyrope
ſrib⁹ talib⁹ ſ̄ epithimi ʒ zo
polipodij agarica aā ʒ ſſ. elle
bor nigri ſiſ gēme aā ʒ 4
Q̄ruciēb ʒ 1. pulūt pigre ʒ 6.
fiant pille et ſumē cp eib ʒ j
vel ʒ j et ſenūb ſ̄talie medicē
cōpōite ſ̄t vtilēb ad ꝑpitū cū
poſite lauatiue precedūt in ſequē
ti ꝑticula. Cauēant ſibi melā
colici a vino ſpiſſo et turbido
et bibant vinū ſubtile et clarū
et baluēent ſrequēt' in baluēo
tempato int caliditē et frigidi
tatem q̄nūb⁹ q̄nb⁹ cor⁹ humectet
cerebꝝ. Cauēant ſibi a eſtiali
et ſolicitudine. cōſuēt int
homies letos ut ſe oblimiſcā
tur malicz cogitationiū. Cā
uēant ſibi a cibis melancō
ut ē caō hiemis et caū qua
drupedum aualiū pluſtriū
et caū anetarū anatū et aliarū
auiū in aquis degentiū et p
pue a lentibꝫ ſtant cibis lo
m mutuēti et ſit ſtudiū ipoſo

ſo ad impigrand quia exhis ep
pi impigrant ſanant q ſtcatib
duaz calidaz p hmdicte hmi
dantib mtmenti patur ſpde
e q hoiem aligd deo ſuie volen
tes ſue dnie vnib reumat
tes vlt qm oporet exſiccant
cerebru ſuu et totu corpus aut
ſi cu hoc laborant minuu in deu
cone ſtientes pbi diuſab yma
ginacones incrent melancolia
mania ut iam ſepe dtm eſt

Ret atharrub et caer ſi ſit
fluxus capis ad ſtmach
et catarri fluxus ſiginb yua
tes Cauſa vniuſq fluxuu e
aut calida aut frigida utpote
qn aquis tri ſtuit in magno
feruore ut frigore aeris no cao
piendo caput ut qua diuidu
uuit in aliq ſtuba calidu capi
te diſcoopto ſtte cathmargia ſiue
gulofatis e cu fluxubus capitis
et ptipue qn aliquis ſe replet
vſus noctem et poſtea hmdiunt
habuerit de potu an mitti lri
Et ſi replcio eſt de cibis calidis
utpote et cibis bene condtis zc
meſis cu ſinapi ut cepe porri
aleis ut raphano acuti odoris et
ſapois et ſi cu hoc bibit vinu
potu cit fluxubus de cu calidu
Si aut replcio ſit de cibis frigidis
ut pulte declinantibs ad frigidu
ſtiaud ſ fructus et uuter cuctis
cibi ſine codimeto calidaz ſpez
et ſtiaud e vinu debile et groſſu
ent fluxubus de cu frigidu Signa
calidi fluxuus ſunt rubor zc
lor ſtacei qn ingredit patiens
in aere calido diſcoopto capite
magis aggrauatur et ſentit ma
iorem narium opilacoem et maio
rem fluxum et qn ingredit
in aerem frigidum ſentit grau
et p contrariu eſt accipiendi ſig
ſtacio fluxuus frigidi Quoſti
cacio barbarus inducit ſtre
atu et quigz tuſſim et quigz re
pleoma ſ fluit ad pulmone
et quigz ad fluxu ventris ſ fluit
ad ſtomachu Et cognoſci accidit
frequenter dolor capitis zardor
narium ſete de fluxubus e ſubti
lib morbis e in principio Sed
dd incipit inſpiſſari e in aug
mento Et cum ad ſtcam e
globoſid e in ſtatu et incipit
declinare ſtem qn e in principio
et cetera purgat p eo ſufflacoz
ut p attractoz aeris p narez
ad intra magis granat ſed in
fine alleniatur Quanto pti
pienti e egro ne in principio
huiuſmodi purgacois labor Et ma
ante omnia ptipienti e egro ut
modicu comedat et modicu
bibat et vinu ſuu bn limpheat
et ut abſtineat ſe a rebus calidis
et ſumoſis ſ cepe et oia qua
prius dicta ſunt citiſſie curabit

in vno die vl in duob; et si no ↄtra-
hatur in vna pte curabit hec ebri-
us et lenis cum ꝯuptame ſ̄ fir-
tasse no erit obediens in quoi ipe
eger oportebit ꝑbi dare aliq̄ pillis
opiatis vl aliqua mediana opiata
qualis &ſp̄tancs ponant ſ̄ egis
ptacula. ꝑ tales em fluxus bato
reſtringitur. Sed tuens e ut plus
fiunt purgationes utpote ꝑ flem
botomia Dic ſagenis humidat
et ꝑ venas ab ſuꝑ humeros. et ꝑ
purgatoria alexe vl flematis
vl vtriuſq; Si alt' corp vl vtri
huantur. tunc altrae caput tu
embrocationibz conuenientibz ut
pote. Si fuit & causa calida in
frigidetur caput eri aqis vl aliis
ſuaꝺ frigidis Et ꝑ fuit & ad
frigida. fiat hec ad aqs vl pue
calidis. vl & vetus vnbz h̄bat
caliditatz q̄z ſumad que in ꝑmo
capite vl &t aliq̄ medicina
opiata in ore et reſtringet fluxus
Caab tu q̄ omem modū amadi
kathaind evacuet modis p̄mis

Obtalmia e calid apostea
oculi causa cuius e
multitudo ſagenis vl eod cale
ſagenis admixte fluenti ad ocu
lum Signa obtalmie ſ̄ ru
bor oculi. albedo em oculi
mutat in rubore. et ardor ocu
et dolor vehemes et fluxus la
crimarum caliditatz no ꝑt inſpice
limus no claritate dei Sup ſpar
Si tumefiat albedo oculi cui q̄
albugo extollit ſuꝑ pupillam
e maximus periculi de oculo ſe
quent evacuat. nisi velocit ſue
curetur. antequ visus obtene
bretur Ste frequenter q̄ obtalmia
ſequit albugo in oculo nisi ꝑtim
cipio ſuccuratur antequ pusti
la alba nascit Ste quod tor
tumor et rubor fuit maioref
tate obtalmia e &tior Ste
quo obtalmia fuit in oculo vno
frequent hec ſequela in alteꝛo
tum Si vero tineti fiat fluxus
thomia & cephalea ꝛ ponant
ventose ſuꝑ humeros. & tuc ma
pe duo vel q̄tuor albumina ouoꝛ
et mitige panni lineu et lica
tu in ipis et ipone eu ſ̄ oculu
clausum ad infrigidandū ipm
Et caue tibi valide bene ne vl
lo mo p̄mittas pannū ſ̄ tinc
tū calefieri. q̄z ꝑ antipiſtasim
oculus magis calefiet ꝛ ꝑ quos
morbi fiet &tior. ſi frequent
illu venone. et &nouo in allu
mine mercurii nitroſe. Hoc idem
nuge eum eod tenc vbi necitas
fuit in frigidandi q̄ dicuntur morbꝛ
Tali em no curat ab talmia
leuis Ste albugo oui diu agi
tata vl ꝑ ſpongia frequent
expressa in oculu cuius guttatim
diſtillatu multu valet Si vlter
porrit oculus infrigidari vt p̄mo

intincto in aqua rosacea vel i ali
qua alia aq' frigida a' suco & q
bus dam est in capite primo Si
fuit egritudo valde fortis tunc dis
soluatur modicu de apio in aq
rosacea vel cetia in aqua fontali
et distilletur p vices in oculum
Hr cum penicillo tollit dolor
et talia· et reparatur tumor· re
remuptame aligne cita pura ob
talmia q nr pdcis suffragijs
curat Si tunc fuit vehemens in fini
fortis tunc sit pprie et optima
Q i cothi 3 semis et fiat inde
pillule et da ieiuno· vel post et hr
sedny vehemte proiectis et studeas
etiam in euacuacone cuius pter
tiny hr necessary est pg pillule pdc
tas et hr altera die Iste infrigida
tymporia et fronte ad aquas et
sucos et instillatoribus nocte Et
caueat sibi ne finus a vino et
fructibus crudis et acrapula et
ab ebetate si no velit nocere cecate
Et vitet tractus in cibo et vinu
sua simplici fortissime Caueat
sibi a venere aluce et a fumo ave
te et ab aere pulueulente

Albugo oculi est ista macula
seu pellicula albus q sequit
ruptura pustule in oculo genite
Et debes scire q quo acutius pustu
la remouet a pupilla oculi tato
minus nocet et sic est pellicula
minus nocua Et si ipsa fuit circu
grediens q occupet pupillam tunc
ipsa rupta grauat vehemens oculum

Et q sanie nociny est ut stati a pu
tripio suppuratur ut ipsa pustula re
maneret et sic ipsa no rumpat Tu
ra albuginis est ut stat acuti
et terat cottidie semel vel bis in
oculu mittatur· Et agitet fortiter camphora in aqua fenicli
in mortario· citi q tota camphora
dissoluat Et illa aqua cottidie
bis vel ter in oculu mittet distil
letur· Et si tibi placet cetia i pone
pulueny tutie nichil est Ille
sunt medicine de vsu mee Et
tutia vel lapidem sic dny nomine
q extracto in aqua fenicli & inde
pulueis sicut sup· nihil valet
ad oculos· et sufficient in albu
gine curabili Nam albugo re
tus vel senex vel magny nunq
curabitur Incurabilis enim est p
ua et retenu in iuuenibz et in ad
olescentibz· Item dicit q trib
nuni cuiusdam collue in nomine
tutie et croci duita & sufficit
in panno lineo mundo simul du
bio tollit· Iste succus absinthij
cum mulsa et aq rosacea mixta
et emplastru sup oculu deleat mi
tigat fugat et macula tollit
Item sanguis serpentis trita et in
oculu posita maculam tollit Iste
succus cydonie recens tollit ma
culam Iste omnia horis cu melle
bulita et in oculu distillata
maculam tollit

Rubor oculoꝝ et lacrime
ad sensu patent et pru
ritus patet ex undiaꝝ pacientiꝫ
Velcra anglorꝝ oculorꝝ cui patet
ad sensu aspicias palpebraꝝ pe
ꝓ tendituꝝ cui summitatibꝫ duoꝝ
digitoꝝ ad apprehendꝫ sup cilia pal
pebraꝝ et trahe sursu et a cilio
extremo nidꝰ repime palpebra
inquiri potes et respicias & sub
tus sin sum. et videbis vndiqꝫ
palpebraꝝ mo ꝑdcꝫ sana cur
sicaliꝫ coꝝ osꝫ eqrd ꝙ sana
sana e valde plana et declinas
ab albedine. egra e aspꝛa et de
clinans ad rubedine ꝯpi em e
rnala exterdo et fuert ꝙoiez tꝛib
aspectib acqꝛ valde debilitat oculꝫ
Fina cum quadrigꝫ malaꝝ ꝑdcꝫ
taꝝ dispositoꝝ ꝙd curie optre
pulueꝛsatꝝ ꝓbꝫ mo ꝑdcꝫ
in secuda ꝓtecta. et mitte i oculꝫ
illud pulueꝛe admu semel in
die et hꝰ curiꝫ sue q̃ꝫ egꝛ ca
retur ꝙ tem ꝙd nomel tucia
connecta et teꝛe od in aqꝛ ꝓcea
q̃ꝫ fiat bona admixtio et dis
tilla aquam illud in oculꝫ bis ut
ter in die ꝙ tem idem facit tucia
bene pulueꝛisata ꝓ se mixta cu
aqua rosacea ꝙ te absmit hedre
cubꝫ tacta ad oculꝫ oui ꝛ suppositꝫ
p̃ nocte oculꝫ sagrine et rubore
tollit & quocuꝝ humoꝛe ꝙ te
tenatur. tucia cui cimino et mixte
atur od vitello oui cmirabiliter
cum stringit oculꝫ a sagine et aglatu
ꝓ t dicat ꝙ anstrictiuꝫ ꝙd ꝛepluat
alde in suo fluxu ꝓhibeatur in
oculis ꝓpter ꝓhibeꝛi ꝓnatiꝫ in
oculis ꝓpter ꝓhibeꝛi e optimu
ut dicat plateamus ꝙ te bombac
in igne combustus ut calefiat et
extinctus in vino et pulueꝛisatus
ponat in oculis hꝛdmo fluxibꝫ
et sanat cos ut dicit d. ꝙ tem
vrina guttatim missa in oculos
lacrimantes sanat eos ꝙ te cuta
tenatur cui acetu et melle colet
culatum ita ponat in oculis mul
tum expurgat nubeculas ꝙ te lap et
aliquod ꝓdcm ad acetu et aq ꝛsu
oculis inꝛtuatur. cum oculos ardo
rem et acutu vsus et conꝛtat
oculos et sanat d infra vbi od
seu vlcem eoꝝ

De illa obscuritate visus qu
homo appaꝛet coꝛa se cathe
ruletu i ingredo ut tenebꝛis tub
ut tenebꝛe in quatuoꝝ re inspta
no intendo dicꝰ eo q̃ cum illa e
quodammo impossibꝫ in ꝓncipio et
omino impossibꝫ in ꝓcessu ꝙ
tuus cui ꝙ est contꝛus humoꝝ qui
ni de loco suo et eius sequi ꝙ
tum ꝓfꝛe. q̃ od tu inspexisti tale
oculum patientis tu videbis in
medio pupille aliquid re accidi
lem grandem ut oculꝰ pꝛtis &
cetꝛi no sup cuenit si ret existente
ꝛeꝛe & illa obscuritate intendo di
cere que accidit ex dilatatione pu
pille. humiliꝫ cilioꝝ humoꝛibꝫ visus
cui tame omo mutuꝫ vidit. q̃
talis cum cui e impossibꝫ. ꝙpue
ꝙ in od ꝙ ꝓfꝛe pupilla dilatata

In principio tamen talib⁹ obstinatis
cui non esset adhuc p̄ sua delicta
pupille posse succurri ac minucionib⁹
et frequentib⁹ purgacionib⁹ ℞
& illa tenebrositate seu obscuritate
visus que accidit senib⁹ et his q̄
multu laborauit in vento & sole
et quoꝝ tunice oculoꝝ s̄t aliquat⁹
ingrossate ℞ tritic ablute et
et siccate ʒ co zinziberis pipis
nigri et pipis longi celidonie an
ʒ ℈ saliis armoniaci ʒij ℈ pecta
hec omnia terantur et reponant
et cui nitre fuit oculis misceant ℞
panem ordeacu calidū p medium
scinde et pulmis carnis superpone
et sup oculos calidū tene. multum
enim clarificat visum ut dicit Galienus
Et si tu pulmonem pleni⁹ motami sup
pone calidū predicto modo sanabis at
tenuabis multu valet. ℞ aq̄ feni
culi missa multū acuit visū. ℞ aq̄
distillacionis roris feniculi vbene
℞ tritic celidonie eufrasie aq̄ rudi
acuti ruben. emissa oculis valde
clarificat visum ℞ aq̄ mirabilis
sancti petri hispanici ad acuendū
et ad confortandū visū et ad delendū
maculam ℞ feniculi rute eufrasie
vbene. euphorbie celidonie torme
tille betonice plena⁹ motami rudis
acuti rosaꝝ rubeaꝝ⁹ pallidaꝝ venis
pallidonie calli ʒ ana pima die po
nantur tota in vino 2ª in vrina
pueri. post distillet⁹ p alembicum
que prima exit ab ea. & ut argetu
que sedi ut amu. q̄ tria ut balsa
mu ℞ item seminis feniculi pet⁹ plum
apij pleni⁹ motami amplij cauli
culitti virgulti rudicis celidonie
acuti foliaꝝ feniculi betonice aq̄
nonie eufrasie formentille
rute vbene an teranⁿ omnia
et ponant⁹ prima die in vino albo
tria die in lacte asini. quarta die
distillentur et seruabuntur. agant cum
visum simul balsamum mattaꝝ
delet optimus exceptis s̄t magni
betoricis virtutem huius aque
Quando rudicis lilij oculis im
missus vngulas corporis delet
℞ item cum pili hirudinis oculis
recentis cum maculis oculoꝝ
delet. ℞ item omnia seba oculoꝝ
acuunt. Multi transitoriorum et
curiosi se videntes oculistas
& fraudentes homines propter
nimis et quia penas e propter exe
cantes multa dicunt multa
dicunt & eis quoꝝ pompa detes
tune confingunt et sufficiunt tibi
pleni & cum oculoꝝ. ymo &
maculas oculi & vngulas. per
licitas que ostenduntur per alios amicos
uel & subpulpebris et & nuga
obscuritate visus. & dilatatur
pupille. aut & kathamata te
no mitigatus si vis stare ad
honore. ℞ tribus tamen diebus to
tis superdictis ad complacendū hoibus
Et nota & pilis cum & pulpebris

qui sunt valde parui et dsternen
tes oculos et qui sunt extheri
di cui fiu adhoc apto et posteri
locus est mungendus sagvine
ranaz aquaticaz ad hendio
ozen aliozu pilozu ¶ Similit' alii
sagvis vesperilionis vel ssp
seme inspuam nil papau nigro
aut ana ℈ unciaz et ex illis
tritumat' fiat pasta q ponat'
sup oculos ¶ Item terre sagvisu
gis tui aceto ℈ti et pone sup
oculos ¶ Item puluis ramu
videm combusti et in balneo po
ne sup oculos et omn' pili qui
ab ystib pulueribus tangunt' ca
dunt ¶ Item vnus qui de nocte
lucet teratur et vngat' cu co
locus depilatus no faciat oriri
pilos ¶ Ste aliqui accipiat gu
mi arabici et clematidis in
merso cui co et colligniat cu
pilis tribus et bene ligat ¶ Alit'
pt fieri conglutinu' tibi cu tebe
tina simpti nil cui ex nigella cu
q ed summa cum e ut lotus) cau
terizetur ¶ adunat' qua pyra
no ieiunodecim ¶ vel ssp coxda
fica et liquat' et intrigat' pulue
bus que putrefit et pyra cauthe
resetur et p quos abbreviat' qua
frequenti' committ' pilos lapideos
pulpebraz qs e valde nocuum

Quando aliqua pustula
nascitur in aure sine
apostemat' auris minus sc'gt'
de cor nehemeb et pulsus auris
et tympanus rubet fiuces tumet
vene ¶ et qui intus aure appetes
apparet constricto foraminibus intus
et quasi rubor et tumor ad simul
videntur ¶ Cum sistunt auxilia est
in principio cui flebotthomia de
phalce et cui ventosa in occipicio
seu sup humeros ¶ ssp coleu ha
buidauit fiat purgacio spius
et infundatur in aurem oleu ro
sarum tepidum cui puncto aceto in
fundatur cum lac caliduz post a
mamillis egressu ¶ ssp coleu
pdicto cui non conuenit dsplu
uat' apium in mustaceo oleo rosaceo
et in aure mittat' vel dsplu
at' in aqua rosacea et guttati mitta
t' in aure cui oleis et aqbus frigi
dis in etatis auris inungat'
atq tympora postea aut egre
diatur sanies tuc frequent' mittat'
vel nichil tepidum ¶ Ste ℈ pan
cocollium alise thus squama
ferri flores eris ger cum omnia in
aceto dsplulat' et aure mitta
tur vel inungat' licium cui
melle et supfricat' pulius pre
dicti et mittat in aure quasi
piciti unct'

Quinctus fit ex subtili
tate sensus ¶ huius sig
ni est q no quiat' caput ¶
et tinitus iste maior cui fiut
homines ieiunus et minor pyra
tomedit no est cura nisi de co
nisi magnus vinu obtinuerit

tunc dyssoluant dñs gñm apij
in oleo rosaceo et mittat aurib
Sed si fuit de huiusmodi grossis
et ventositatibz cum signis est
giuitas capitis tue inspicet aui
oleum de semine raphani vl oleu
de amigdalis amaris vl oleum
rosaceum in quo castoreum est
dyssolutum

Si sordicies cerumalis vl
ex sicci passione figura
auriu retinente · ipa non est
cumabilis Sed si fuit giuitas vl
surditas audiendi ꝓt spuricia
aurib opilante primum cuius
vl ꝓt vnie qui intrauit z fuit
primum aurib opilat ꝓt aqua
ibi natu vl ꝓt flegma grossu
ventositatem pmittit z detendit
te · ꝓcedatur sic Si fuit spuri
cia in aure opilans purget cū
instrumento apto ad purgacione
aurib vl frequent infunde ydro
mel vel aquā rutatu vel sic
oxollisentu cum syringe ay
cior sic ad purgacionē cū instru
mento auriu Quant ibi fuit
vnib tue infundant aliqui
guti amari ex hijs ipe vnib
moriatur · quod e quasi obliuio
ppa sicut ypocrisis sicut absin
thi sicut mirra ꝛc Si tunc
ibi fuit apostea audiendi giuitas
audiendi vl surditas cunct pa
ꝓdcd ut dcm est Sed si fuit flegma
grossum vl ventositatib ꝓ
cedatur sic ꝛc colligendi z ꝓ
nitri trifi vnij z. castorei ℈
ꝛ rosalogie vtrunde guttas
thi · oīj aīj z semis castoreu
quantum ꝓtem vnij z. ꝛ hys rebus
q tu ꝓtem vnij z. ꝛ hys rebus
vacui quātu sufficat ad pluie
ndum ꝓdcm · cuius nutte fuit ali
quid de ꝓdcd consecutus in oleo
& amigdalis amaris & spiri
tu aurī inittat hoc cum multo
mulor ꝓ dolore & flegmate et
ventositate z pmitu z surdita
que e ex gossa superfluitate h
trahat et in hoc casu vtj oleū
laurinū ppe instillatu z aqua
de rutu et vinū dcctū in vtr aure

Aliquando ginguine clauat
et sic aliquis dns ꝓcu
ratur · q si mundibula appli
catur dentibus superioribz cōst
dolor ꝓtib · aliqn dns putre
fit dnigrat et ꝓsnat Lingua
aut dolois dentiū e humidā
sanguis vl alioꝛ humoꝛ fluen
cium ad locū et cōtinuam den
tiū vl ginguiaꝝ ꝑ qualitate
a quitate · Signa qñ e dolor
copte sanguis vel cole e rubor
et color maxille dolentis et
pulsus arthenaꝝ ibi copiosus
Signa aut flegmatis ꝑ albe
do et carnositas capitis z multa
sputacio Cura ꝑ sanguinem

apiatur cephalica et ponatur
ventosa sup scapulas Et si hu
mor fleuma purget ipm Et
si videatur habundare colera
purgetur et illa Et an omnia
purgatum abstineat ab ebrietate et modesta cibi 2 po
tus et sit vinum corpus debile si
aspera cute bene limpidum Et
si fuit dolor & calidus cum pricat
Iuxta nares sup tempora et ca
piatur fumus ad dentes dolentes
& clapped ut ipse ollam in fundo
& sursum Item eque violas in
vino et tene in ore Nota aceto
in quo extincta sit lapis calida
dolore dentis tollit si nisi abluatur ob Item vinum grana
ati ipm sup apium positum ultra cis
ternam si fuit & spiratus supe
ficiendo tollit dolorem et ren
gutur medulla cervi aquis 2 pre
notis Sed in causa flegmatis
bonum est si abluatur ob frequen
ter cum vino & acetosis esule et
in tali casu cera valet zinziber
in ore retentum quia ipm coar
tat multitudine flegmatis
Similiter dicit quod vinum lignum
aquilarie & gariofili ptes & longi
tudinis et mecudis ipm 2 pone
cum extremitate inflammante
sup fectum vini sua inde depil
labit alcum sup fund & si gin
give relaxate et flegmatice re
plete invenient et remediat
Et si hijs remedijs non cessabit
dolor cura recte est ut incendat
cortex nucis et tangat frequen
dens dolens Et est cum frequen
dolor attenuat Et si nec sic fuit
dolor sublatus cura recte est ut
dolor extrahat

Aliqui dentes dimigrantem
pter limositatem nec pu
gatum Et si abstergere voluerit
et mundificare sufficiat tibi Gos
sipium rememdium Et conte bis bom
bicem et cui pulvis illius ter bene
dentes cui hec redibunt ad dispo
sitionem et colore naturale

Stupor dentium contingit
ex causa frigida
fructum piper acetosa sicut
sunt cerasa et mora et poma
acetosa Et similiter contingit
ex abundantia dentium cum aceto
Talis enim stupefactio sepe recedit
unless debilitet dentes ergo
ab ea cauenda Si tamen ea causa
voluit fieri cum sale dentes stu
pefactos 2 expulit papyr

Sepe gingive sine pter
eorum lapiditate faciunt
frequenter sputum sanguinem
ad tantum Est sufficiens abluere
ob cui aceto tepido et si assidualiter
abluet aceti cui piper aut cui nocet
dentibus Sed idem valet abluere
foliorum gerani Item cortex
arum alnorum combustarum aurat

et dulcat

et mingit modestia abi et potus
talis dispositio Quod plurib⁹ signis
de vlc̃ putrido indiget bona cura
Talis enim maxime contingit pu-
cris et minimis putrefiunt comu-
gingue q̃ comedi no⁹ potest z qui
tangitur vlcus statim effundit
sanguinē et sepe in talibz puer
moritur Signa tlis putredi-
nis herpetem estiomenē statim
apparent apto ore z tam ibi q̃si
tumor vlcerat⁹ seu malū mor-
tuum Curatio sequit Qui
vtrūq; arsenici calcis cullor
aluminis ovi q̃teb⁹ talis eglis
et cū aceto fomet⁹ aversi et er
stercetur et qui nitre fuit coloret⁹
vnib⁹ et cū pulue sticte optic
gingue et p̃manebit sic patu
deinde comedat oleum in ore Est
enim hec mirabile ad hec egritudi
nem carnidam et putredinē hec
tenuissimoz que e in ore Vel
Te alume et combure lenti pul
veriza et fricabz putredinem
et mitte sup̃ inde effluet z stu
tum post frictionem habebit solum
pulue in caulle et pone sup vlc̃
ra hoc est de vsu meo nec indi
gui alio

Spe vsula relaxat z plen
gutem vlt̃ malem signum
quoq; guttur in eo pustula Sig
cap⁹ seu relaxatus vsule sunt
dolor in gutture z difficultas de
glutiendi et dolor magnus in
tusglutiendo et hec apit ab
patiens et deinitur cum lig
nea cū ligno aliquantulum lato
et tenui apte ad sensū plon
gues vsule et cum ingressu
et si apte apostema hoc cita
ad sensum redibit Curatio re
laxatorius vsule e retentiuum
guttoz fluens ad illam Cura
Suppositio mingat⁹ abstinen
et p̃pue a cibis et potibz ca
lidis et humidis s. de pe allen
bre vinū zucch. et fiat flen
bothomia cephalice et fiat
ventosatio sup̃ scapulas pisces
gurgustia cū aqua et aceto
decoctionis maluasie cupulozp
glandiū et plin rezp cū stercore
Stem radix lilij celestis cum
flob⁹ e blumaus masticat⁹ et
sucus cum tuy & gluciat⁹ re
pellit vsula Stem cum radi
q̃ caulis cū bus⁹ subditus
cū pellice vsule ad leuat &
secundo guttem Ste fiat
pulus & pige et abacta et
applicat⁹ pulus ille cū pellice
vsule Ste vnū grm̃ apij in
ore sub lingua retentū cito cu
rat Qz qd fuit ab ore repul
tū no⁹ curat z sputu si tus glu
cat Ste omib⁹ gurgustium
& medicet sputus sipticz est
Similit curet⁹ genutu sub
lingua Et sim Ste accipit⁹
sil armoniaci pip et simape

et staphisagra et vitri et argemi et pul et vigelli ana scrupulum ana fiat toquetur in ag et fiat gargarismus. Vel bulliat in dimidia celidonie in vino et gargarizet. Indice vesice et ei applicet. Idem cum ad primum loco

Quinancia e apostema gutturis et e valde periculosa nam frequenter hoc morbo moritur de illo tractatus huius apostemat et fluxus pugnimus et alios humores ad gutturis. Signa squinancie sunt dolor magnus gutturis et difficultas magna in tussiendo et quod apparet rubor extrinsecus et aliquando apparet adhuc extrinsecus ut minus quia ob adhuc minus apertus et ligneus et ideo primitur. Ste febs insurgit comitat squinancia. Ste tempus augmenti squinancie sit difficultas anhelitus unde quidam suffocant squinancia. Ste tempus augmenti est cum nichil potest deglutire squinancia. Ste nocumenta. Et quinancia e morbus acutus et ut plurimum infert infra octo dies. Item quia rubor apparet extrinsecus e unus periculi quia tunc humores mali pellunt abintrinsecis gutturibus. Ste quia squinancia apparet ore adhuc patet. Et ideo unus e eius periculum apparet tunc iam tactum. Et quia non intus non exterius apparet e magnus timor huius quia tunc humores pellunt ad interiora gutturis vel frequenter sequitur strangulatio. Item si in pueris apparuerit dominus signus ut pote rubor exterius et tumor venarum fiat flebotomia de cephalica postea fiat purgatio cum pillulis de agarico. Si autem apparuerint signa domini flegmatis pilule de pigmento capite albedo fiatur et pilule tunc dimitte flebotomia et purget patientem cum pillulis de hochech. Et ei aliquando alia medicina sicut laxativa flegmatis. Demum accipiat spectus caninum pene albi et recentis et ponat in olla nova ut bulliat. Postea quando fuerit ad formam pulmonis et appone ei unde ad modum emplastri in toto collo insimul et liget et fiat flebotomia sub lingua et cito cum bit. Ste finis huius capitis et in nullo consistit squinancia cum sit de gluttis pravis sive etiam collis ligneis emplastris. Ste spuit caninum nimis ei gutturi insistit et est ei collum emplastrat quia mirabiliter unum ut dicat tonsorium. Ste fiat gargarismus cum decoctione fenu et finis cui cito curat patiens. Ste a principio bonum est gargarizare per quod infrigidant et siccat. Sed et aqua rosata et acetositas malagmatis et sandalum et decoctio glandium et pulvis eius per istos gargarismos repercutit ab interioribus humores et si desistunt aliquid de apio in tibi

sues nl aliqđ medicame cit̃ fraus
et ſ tuncat̃ ḡm rem de apio idee
et tuſſ̃ſlutiē qđ dſſluit̃ ē allem
atum dolor ad tp̃s et ſ tuſſiat a
poſtema ad colledum qđ ſanet q̃
cū tuſſit statim poſt tres dies tue
fiat gurgaſſimus ℔ aposimate
i de tot de ne ſiam et pyſſulazo a
℔ me dulla caſſieſſtule cū vdo
melle et addit̃ mana lapat ſua
uiter

Tuſſis ē motus pectoris ad
expellend̃ ꝑ cand̃ pul
mons aliquid qđ inſtoē latet
l̃ anſa tuſſis ē remma & capite
deſtendens ad cauā pulmonis et
q̃ ſſt nos pulmon ideo nā labo
rat expellē ꝑ tuſſim id qđ dſſluot
ſtem ad eos ſſt pleureſſ z pleī
pleomis et ꝑ quos ſanes in ſtoze
nl pulmone collata et quq; cā
tuſſis ē vlcerato pulmonis ſſ tre ſtde
ma grosſū in pulmone collem ſſt ca
tuſſis ſſ tre nimia frigiditas acis
etiā facit tuſſim aut ideo q̃ ſatt
remmateſſum deſtendente ad pulm
nē aut qua penetrat ꝓfunditate
pulmonis ℔ ſigna q̃ tuſſ ē ꝓt
remmateſſum ſunt ſſ q̃ remma e
mittit̃ tuſſim ideo nāliē predic
tam et ſſt tuſſis ad ſputu et ſ
fuit remmateſſum ſubtilis mchil
ciat̃ ꝑ tuſſim ℔ ſ fuit groſſus
tunc dicat̃ flegma groſſū z glubo
ſum et ſ fuit ꝓt pleureſſim vel
pleīpleomoniam ſſgnū ſſt ꝑ ſſgna
pleureſſ et pleīpleomoie q̃ ꝓpea
dolent̃ in loco ſſo ſue ca ſſebribs
et ſ fuit groſſū tunc dr̃e dr̃t
aut ꝑ tuſſim aliqđ expreat̃
et illud qđ expreatu fuit ſſt
groſſum et ſ fuit ꝓt ſanem
et vlcer̃ pulmonis hoc indicat̃
ꝑ expreatu ſſgnis nl ſanet
et ſ fuit ꝓt frigiditate acis
indicat̃ tibi ℔ eo q̃ pacies du
fuit in acre frigido ℔ noſtion
tuſſis ſ no fuit debito mo et
tempeſtue anatu inducit pa
ſſm et deſſpatione eorum corpis
nl aſma i difficultate anheli
tus imo ſi diu duraūt debi
litat cor et pulmone et qua
et vtute eorum corpis ℔ rum
℔ fuit tuſſis & kathareu ame
tus kathareus ut ſupdix ē
calo ſuo et ceſſabit tuſſis quia
ceſſante ca ceſſat et effatus et
ſ fuit tuſſis ꝓt pleureſſim nl
pleīpleomiā fiat eua pleu
reſis nl pleīpleomie ut inſra
dict̃ et ſ fuit ꝓt ſanet col
leam ℔ pleureſſ nl pleīpleumo
nie nl ꝓt vlcer̃ pulmonis
qua ℔ eos expreata eurent
etiā humor ut inſra dict̃ et
ſ fuit tuſſis ꝓt flegma viſco
ſum in ſtore et in pulmone
collem purget patiens
ea turbit nl aggreuet nl ea
nullo modo nl ea aliq̃ medica
mento ad ꝓpoſitū valete

de qua dicat in vltia practica Et
detur in fine ex hijs evacuat Ip
semis semarii semis petrosilini
apij fenic liquiricie capilli veneris
anisi dulc aa ppc equales co
hijs de mi distilla semis limi co
Ip et pinetum evacuat cp qbz
est talis vtilit ad pectus au
rinas renum et pcu qui vadit
pacientes dormire Item decoc
silij yssopi cui vino et pgea dul
corata cui melle potum mane et
sero expellit multitudine flec
matis a pectore p tussim Oliv
valet silis decoctu emulcta pac
Item semis ortice decoctu mel
simplici cui zucchero vel oximelle flegma
a pulmone expellit Tste sunt
tussis antiqua nocua adeo ut
no permittat eger dormire tunc
Ip mitte sonec apij ordy pcb
equales pimetum et hijs pille
et detur vna vel due Oliv
valet syrupus de papaue Rhoy
de styrio ponet in vltia practica
Item similit valent pille co
sete cp essencialibz pribz pyris
et apij et sumat vna vel due

Hsima e difficultas anhe
litus : De difficultate
anhelandi que contingit pter
pleuresim vel pleripneumoniam
vel pter apoplexia no est puris
capti de qua tractare pt sequi
nancia Sed de ea difficultate
q contingit hominibz neutris qui
ne pnt dia simpr sui no simpr
egri et sequent' eis difficultas

accidit semibz et ambulat valit'
pacientes comedere et bibere et
opa sua facere nisi q difficult'
anhelant et eis difficultas anhe
landi vocat asma Ista asmatis
e flegma grossi et visto si lateb
in pois pulmois pt qd aer no
pt bene illuc ingredi vel egredi
ventositas similit' opilans Ste
et constringens meatus aeis ad
pulmone opilans et constringes
meatus eo pt qp libe no pt
pbinere Item vanna defluens
a capite ad pulmone Dig asma
tis pacientis ex indies pacientis
Item aliqn audit semib mos
proedia in expiacone vel inspia
cone pacientis Item semib ha
bent et sustinu valet qz supini in
aqua sedent abeuant Ste ipi
no unguent de dole si tuy de q
uitate pcis Ste nam asmatis
frequet contrat tussim Pulsteau
Asma e difficilime curat papue
si aduenit semibus vt est hen
da fiducia in eis presertim si aliqn
diu durauit Qd si fuit recens
et q pacient no fuit valde senex
psumend e de cura Primi
hec pcio danda e sin sirupi
Ip sicut citruli z. ij. diaiolip
semid apij semis semi capilli
veneris liquricie ysopi aa z ij
coquat in tbz lb aque donec
aqua redeat ad vna lb de hac
pcione det eger tbz diebz ai pdi

duorū aureoz ℞ hui⁹ electuarij aug
ē hec cōstat ℔ spica liquiriae
yspi capilli veneris ana ℥ i. ℈ o
cardamomi canni pipis et amig
dalorū aureaz aristologie rotun
de semis vetice ℥ ℈ mel despua
tū q⁹ sufficat ℞ cum electuariū sup
fluitates que sunt in pctore mira
bilit' expellit et ē optim⁹ danda
ciatq; ē ℥ ebdomadam una con
tinue ℞ qn vomer egri et hyis
pillis ē pluentibus ℔ aquina
℥ q'uor colloquintide electus an
℈ m. unj ℥ succi liquiriae ℥ semis
fiant ex hyis pille post h⁹ itūm
redaute ad bibendū electuariū et
potione supius descriptam. et itūm
ad ventris pluciones h⁹ sepe fa
ciendū ē donec egra sanitati restitu
atur. ⁊ abstineat a multis cibis
grossis pontiis et acetosis h⁹ sus
q'ue pt fiat purgacio ei aliqua
alia medicina quaz deseruerē
nimenes in vltia p tricula ℞
scias q⁹ decoctū yspi ul emule
cayne. ul scabiosē vetice multis
talibz cōsuet' quia medet grossi
ficata et facit ptis cōsumare p tus
sim. ⁊ item azapetida dum in pce
sorbilī in ob opilacōm frigidi &
grossis et viscosis humoribz existen
tibz in pulmone apeit ut facil
q⁹ plateam) tēra sinistra et dextrum
⁊ item pulmo volpis exsiccatus et
pulueriz'atus et cibis q⁹ ydropice

valet assumptaz ℞ ⁊ sto no
nō auferet a sua vacuitate pur
getur et viacius opilata ebua
bi gri ⁊ h⁹ purgatur
tunc & vespe et crastino vespe &
tur opiata ℣ cōsideret
bus infirmi ne minus nul
tis lenitiua a minus multa
opiata ebuat. q⁹ op hyis vel
pentus descēt. vno vocau
consilio data inanibilitate egri tu
dinis dimittat egra. mori ab
infinite sua p̄uosticatōe de difficil
tate anxie et cōsulat ut cōmittat
se in manus sanni medici

Pleuresis aliqua ē vera
aliqua no vera ⁊ vera
pleuresis ē apostema natum
in diaphragte ul in pleuralib⁹ dijaffragma
costaz ℣ no vera pleuresis ey beretlinche
ē apostema natū in carne costaz
causa pleuresis ē sanguis sup⁹
ad locū diaphragmat⁹ cōfluēs
ul sanguis mixtus cū calida
ul cū flematte ul cū melan
colia ℣ igna pleuresis vē ⁊
dolor valde pungitiuus nisi cystis
et pleuris sibi ⁊ ste cōtinuū cōsti
et cōtinuus exasperatus et qui
q⁹ ē sputu rubeū et sanguinē sanguī
nis humidum. ℞ sanguis est ru
bei. et h⁹ significat dominiū san
guinis rubei. sanguis est
albus et ps significat dominiū flem
matis ℞ sanguis est mixtus ⁊ significat

dominiu cole nigre ⁊ si fuit
apostema in carne costarum tunc
e calor maior. tussis maior ⁊c
in pleuresi vñ quesi infimus
iacet sup latus oppositi pleuresi
tunc sentit in latere sinistro quasi
si esset aliq3 ferue impressum
⁊ debes scire q3 quanto quantum-
cunq3 dolor mit costas no
tetur aliqua ibi humo colligetur
sicut ventositate grossa ⁊ sig
nu est q3 nu est calor in corpe
patientis cõtra nr cogitatum
tussire. ⁊ cr aliqua debet
latere dolorosa sanetur dolor
mitigatur. quer oportet aliud
regimen adhiberi mst q3 cr
fomentationibz calidis et humectis
calidis nl oleis ventositas dis
sipatur ⁊ scias si tu ponis
fomentu aliq3 in pleuresi ca
lidum. sup locu dolorosu aug
mentaret dolor. Q3 umlit set
& unguentis aut oleis calidis
ppositaq3 pleuresis ẽ & mor
bis valde acutis. et nisi debite
sustineat cito deducit ad finem
em. ⁊tem si statim a principio
appet sputu coloratu. expectat
velocior ẽ sub. vehemens morbus
morbi aut ad vita a ad mortẽ
utpote qrto nl septimo die ⁊tem
si a principio sitit tussiat cõ
ut cr aliquid exsiccat. morbi
e diuturnior qua matia ẽ grossa
sior et ad maturandu difficilior
Si cum pleuresi ẽ magna dili
gentia adhibenda q3 cito esse
nit nitsice. et omibz malis q3z
medicis potit debet ingeniari
ad ni frigidum frigore et ad rep
uriendu malu in apostemate et
hoc in principio ⁊ si dolor a dya
fragmate sursu vrget fiat pleu
botomia & pte oppta Q3 si
dolor vrget ad nasu fiat fu
migo petroselini purgatio deinu
inundat panis in aq3 frigidi
nl succo frigido. sd ẽ aqua ro
sarea violacea succus spumo
reys diet in pmo cuplo ⁊ pu
niant sup locu dolorib et frequit
removeant ⁊ cito reponant
Q3 aut aq3 nl succus fomentu
nis in estate actua frigidis nl fri
gidus. et in hyeme tepidis
nl tepidis ⁊ det cq3 ad potum
serum et mel. aliq3 syrupus fri
gidus. sd ẽ syrupus repellens
violatus nl sumach & papauer
nl aliquis alius ⁊ si cu hyis
remedys fuit pleumeticq3 aligna
tum allenatis tuc predat p
tale regimẽ. q3si incipit cessare
re sanie. et abstineat se a vinis
sorti et bibat ptisana et ab omi
bus cibis calidis et humentib
ssratum sorbicys & aliena nl ordeo
facis. nl brodys carnium Q3 si hyis
adhuc remedys acutes cq3 studiẽ
que sunt sedẽs dolor. tussis no mi
nuentur. sed augmentantur.

tum endi est de cau vtrib cgt vn
fortass̄ mediaꝰ nō occupēt
qū oport eū dare cgō apiaca sp̄d
ē sorcora mitt̄ ul phylonii ꝯ
ganū apestre ul phylonii & co
posceē mica et hꝰ fiat plūst
alia remedia nō allenant ut sup̄d
dm̄ est et melior hoā dandi
est p̄cipue nocte Oz si ventab
manebit nō oport ut electio
hore expectet. Demū cū sputū
incepit ingred̄ et sanies expreai
dimittant illa infrigidatia et
fiant emplastra matutaū sp̄d
st̄ decocto scdm cū simpi ul &
cocto malue in aleo ul in ag̃ ul
in aliq̄ aliud maturatiu & q̄
dicet in caplo de cura apostema
tum et dent aut simpi ul plu
res ad exhibend̄ quib̄ maturā
tib ad expulsionē sanies sid
e decocto ciulē cū pane z pcipue
decocto bona ysopi cū uino z dul
corato cū melle z tunc st̄ alie me
dicine p̄cedū mundificatiues & qui
bz dm̄ est in calo & tussi z de q̄bz
dicet in vltimo p̄tractu Et s̄ st
fuit curata. postea vlcera relicta
ex sedm̄ q̄ cū sanies bis siquid
Oinunt ponant unguenta ul em
plastra consolidatiua sup̄ loca dolo
rib̄. & quib̄ cura dicet de cura
apostematu et vlcer et in vltimo
p̄tractu Et dent mitib̄ p ob ca

que cōplidant p̄d st̄ ypdē
balistru bolis armenis
folia glicirdu z ois

Pleripleumonia e apostē
ma naturā pulmonis
cū tussi e sanguis plu
ribus Signa aut sunt het
maxima difficultas anhe
landi et exspectando sputū sanu
nosse Item sibi cōtinua
Item interpus rubor genaꝝ
cū pnosticatio fiat cad sanguis
in pleuresi Et nō q̄ in pleu
pleumonia non e dolor q̄a
iuba pulmonis e sine sensu
Oz sentit q̄nitas in pulmo
ne et ipectore Oz in pleume
si e vehemens dolor Et tuna
cunct pleripleumonia cū pleu
bothomia et medicinis aliis
rec p̄d pleuresi. aute p̄ducto
sanies sup̄ius

Si sanguis egrecit de
capite Et cui sanguis e
q̄ egrit ad restringendū ca nō
est timend̄ q̄ cito curat cū
gargarizationē rec̄ stipticaꝝ
Si aut egrit cū vomitu q̄
fit p̄t̄ aperiendū alicuius venu
le in ysophago. nō de q̄ e
timend̄ q̄ cito curat cū q̄n
medicinis stipticaꝝ Oz si eg
cerit cū tussi. de q̄ e valde
timend̄ cū q̄ fit p̄t̄ apti
one alicuius venę pulmonis

Unde sequit ptisis mis festima
tor sucritur. Iste igitur fluxus sagnis sic curetur. fiat
apitagio flebotthomia de
basilica. Deinde det philonium
de desgrome Johannis cyriace
vel qd e de desgrome mea ul
de illis q vocis Tras stes sags
dragmis z. duab. cumbe z q
ematice thc sigillate aborum
z. jo. alumis z duab et semis
balaust z. treb. agij z. duab
reubarbai z. 2. serapij co omi
bus hijs fiant decocti. quoz
quolibz z2. et potidie vnus
bibat ad potum.

Ptisis est vlcerato pul
monis cu cosumptione
totius corpis Cuius ptisis
e ome illud qd pulmonem
vlcerat. sicut e aurig vomica
sanies a capite ad pulmonem
descendens. et sic ac sequen
tiss z pleuresis et pleripleumo
nia et tussis seu paxis Que
sunt febres etice comitantes
ptisim postea cum sanie
ul flegmate globosi z pituose
possit secari sagnis Item
corpus nimis cohemat nutri
q in ptisico manet nisi cutis
et ossa Hic sputu sanioso pec
tus sic carbones fetet et pec
tus ad aqua descendit ad sum
dum nisi a flegmate sursu deti
neatur et q tue dui dendi e
sanies a sputo cu hoquo z tue
descendet Item qn pili defluut
et ungues nigrescut Spurstoz
ptisis confirmata no cumt
et est tue confirmata qn pili
defluut et ungues nigrescut
et sputu est sanios. ita qp p
cetu ad aqua descendet ad fundu
aut piceu sup carbones fetet
Item qn corpus e nimis exte
nuatu si si fiat in principio z
cu hoc fuerit imerub et carno
sus cit spes cure Sicco aut
difficilis cure ptisis e qz cum
vlcus indiget copulidare e con
solidacio indiget quiete Ded
pulmo e in totum noxu qo
difficile e ipm copulidare Cum
dupc nigredo e hndi in cura
ptisis Spuma mundificet vlcus
pulmonis Detr ut copulidet
mundificc et coplec Deq hijs que
faciant expectare flegma z sani
em de quibz dan est in cibis duabz
predictis qz de pleuresi et pleri
pleumonia Copulidacio aute
fit cu hijs que fiut vtile cu
strictiuo. sicut e bolus armenus
pstia balaust vpocistidos z hijs
Et vltimo diane nitrato co
migit in draguliuo ul in philo
nio ul in vngento de quibz dicz
in vlcera ptialia Item de symptis
mundificatiuis pticis p d e sumpt

& ypopotamula et & syncopis ut frigidissimis et constantibus scilicet & de papauere syncopis et aliis consimilibus dicentur in vltima parte libri deo concedente. ¶ Et dicta istorum ordinentur. Sed dicta ethicorum & quibus dam qui in calido & ethica febre et lac assumunt cibum sume valet et postea lac capium et postmodum lac vaccinum. ¶ Et debent cibi lactucta calidi scilicet cichorium & endiuie ¶ Item cibi sicut sicce & recte valent et amigdale dulces. et ordeum bis decoctum cum brodijs bonis & sic & aliis debent in calido & ethica ¶ Caueat tibi sume ne frequenter lauacra prestet quia sequitur fluxus quem tu magis pessimo restringere quia sepe contingit stolido medico

¶ Tremor cordis vocatur alius nomine cardiaca et non differt a syncopi nisi quia minor & quia syncopis ¶ Est cum syncopis pena mors ¶ Causa syncopis & tussis sic repentina venenosa repletoria ab aliquo humore ad cor. Sed frequenter contingit mulieribus praecipue menstruate restringendum. et quo ad eum debet esse color rubeus ut nigredo nec flegma ¶ Item minuta augustia et strata nocet & causat tremorem cordis ¶ Signa tremoris cordis patent ex indicio patientis cum pulsu et cymbalum ¶ Signa syncopis frequentis humoris patebunt ex vrina et ex corpis habitudine et cum aliis morbis ut patuit in capitis primo ¶ Syncopis quibus cor frequenter tremit subito moritur ¶ Item si quis diu passus & cordis tremore syncopi supueniente filius & mortis ¶ Cura & ut curetur humor syphimidus primo tuj curatione statim aliqua cordialia debent ut si fuit calidus syphimidus detur cordialia frigida qualia sunt rose sandali camphora camphorata accedula acetosa succis malagranatorum acetosi aceti aqua pirorum & aqua citrij aqua pirorum & prunorum dulcia poma lac acetosum pyra viole coralli spodium margaritarum ros ¶ Et si fuit morbus & ex frigida detur cordialia calida. qualia sunt ambra muscus storax calamita ligna aloes cariofili cortex citri nuces muscate semen malorum citrinorum semen basilicum. vinum aromaticum cordis mace zedoaria ros ¶ Item cum cordiacis & sirupum et omnem passionem cordis ¶ Et annihilati & duos vnum albi et rubei an & & coralli albi et rubei & cum margaritis preparatis et ne pigmentum & ossis de corde cervi & sal. fiat pulvis et detur pueris in cibis et potibus ¶ Item vinum aromaticum in quo ponit ligna aloes & aliquis tempus & detur ad potum ¶ Item pulvis bibatur

bispntce cū sūco plāntagīnis
et aqua rosse cōmixtis cordi
ale optimū ē remediū ſtem
os & cordē dū cū bono vino
limpidato cū aqua rosacea uel cū
aqua vitreola buglosse optimū
ē mirabile cordiaca ſpurgat em
melancolia a capsula cordis
Alie medicine temperatas con-
sulebimus in practica vltima
Quando doloris stomachi
sunt apostema ibi na
tum aut aliquis humor si
ē flegma calida melancolia
uel ipius induratio Signa apos
tematis sunt calor febrilis in
toto corpe et dolor valde vehe
mens ab umbilico vbi ē locus
stomachi et pulsus fortis pulsus
velox et frequens Si aut co
lera superhabundauit vrina ē
rubea ypostasis aurea adest
amaritudo oris et quidē vomi
tus colerus Nec sitis multa et
desiderium appetitus cibi Nec ab ci
bis calidis leditur sed a vino
forti et ab ale et ab aliis cōdimē
tis calidis calidior Si hu
morem flegma dulce uel vitreum
sum vrina ē alba et grossa
et adest desiderium appetitus cibi et
potus et quidē vomitus flegmatici
Quod si humor melancolicus
tunc vrina ē alba et clara
et quidē ibi ē cura euomere melan
colicum et quidē huius cognitio appe
titum omnium Et precipue si
humor flegmaticus acetosus sit cura tunc
multo plus appetunt cibos calidos
pacientes quam digerere possunt Nec
ex nimia bibitione colere in stomacho
sequitur quidē singultus uel si
quid ad calida fuit alius humor
Item signum induratoris stomachi
patet per tactum Phlebotomato apos
tema stomachi ē de morbis acu
tis cum frequenter infra octo dies
mittatur Nec replere stomachum
ē causa indigestionis et per consequens
cum morbis Est cum stomachus
stomachi cocus totus corpus Est
cum nimis austeridus Nec singul
tus frequens per corpus nimia tumi
tione est mortalis Nec vomitus
sunt ex fluxu ventris ē periculosus
et veratrum passio alica Cum
ē apostema fuerit stomachus
cum aquis nimis frigidis uel ma
gnum cum oleis nimis frigidis
abstinuat patiens a vino et cibis
calidis. vtatur patiens ptisana et
cibis frigidis et humidis et simplis
et olerariis frigidis. Et quibus omnibus
dicetur in sequenti practica Et si ne mor
tatus urget obstet amistum aliqua
medicina operari Sciendum quod primo
euadit honestus est prosperare
et abire Si aut humidum aquo
sum humoribus purgetur cum medicinis
tolerantibus. de quibus est satis dicē
sum de febribus Et adhuc in sequenti
practica multe bone et expte medi
cine ponentur Nitrum in omni purga

cone considā nisi in ventre ne debilitēt magis egritū Et si pp̄ cōuenientē purgacōm adhuc fuit puncta cum rosenet administrat aliqua de opiatis considatis virtute nisi et equitate mediante ne ex inde labor inthanq; Et cū singulis nullū mlī remedī auxiliū et ori & cardiphilis Fundunt aut p̄gat ex cōuenientibz purgatoriis et ex unguentis ut olei calidi et repletibz Fac frequens usus pipenelle simili valet cōm inducacōm stomachi

Quar aliqn apostematur aliqn ex humoribz opilat et aliqn pōrus fellis opilatur unde aliqn nitry debilitat ut nullomō sagwine ad pstin redigt Et ausc oīm infinitatū sc. aut distrasia i mala coplexio sc ut frigida ut calida. ut aliqb huor suplumbentis Item casus ut passio Signa apostematis sunt febris et stib et dolor sup ypocondrū dextri sub costis infidoribz Et signa supflui calidis sc urina rubea et stib Et si humidauit flegma i urina alba. et aliab plurib sgfiantib urinaz que in pticula pua Item si humidauit colera ut sagwis i urina rubea Si humidauit flegma i urina alba et gssa. nisi assit opilatio Si fuit circa epar valde & bilicosa sequit mlt ydropis Si aut fuit pōrus fellis opilatus sequit putrefactio Si ex infimitatib epatis ex humoz repletione antequ suppuemat putrefacta ut ydropisis facilit recipt curatiū si secuta fuit hactenus ut ydropisis dt cura dissolutor Item apostema epatis difficulter curat Alie pua stabilitates & putrefacta et ydropisis rare pacabit in locis suis Cura apostematis epatis est ut fiat a pua ad infrigidū cū sucis et aquis frigidis i pdicis ut in istis infundat sacculus in quo sint sandali i endiue et fiat flebotheca & basilica cum brachio et cū sorupib in frigidet a pua qlēs sit sorup & papine ut endiue i ysopo Item claudant frigida et pdicta cū simplicib frigidis. studio vesud ebri et cum plicā i equentē in statu & clinaridis cū ret & plenes cū maturatib et expulsuib sanies Si humidas cū humoz purget p exp conuenientē purgacōm Et debes scire q possibile i ventre sit gssa quando in regione epatis Et cū cognoscis ex sic sc. amend coctu i calidū i ponat sup locū dolorib. et si colet mitr dolor est & retrostat tūc ut indiges alio medicamine sc cū istis assidua cone curabis Si at dolor augeat & apostemate cū minus debi

ipm depone quia augmentat apostema et debet applicare infrigdatum

Decauri veteraie que fiunt in febre. et sine est alia et alia auctor ¶ tam in aq̃ q̃ fit cum febre. debz primo febr̃ curari et postea debent remedia applicari que sunt vtiliora aptiora et infrigidantia quales sunt ¶ rasure eborz. succi epatice cui put videbitur expedire. semen gallicri ad quantitatem existimet. pue omnia ponat in panno lineo et agitata in aqua fontis donec exhauriatur et ignorantia p̃mittat. efficacit̃ valz ¶ item ¶ prima pacientis bibita valet. et quigi infra tres dies sanat ¶ tm sola rasura eborz bibita curat et ḡ facit p̃ pluries dies ¶ item aq̃ decoctionis radicis abrotani et centaurie rubeaz potui data ¶ sanum remedium ¶ optime valet succus plantaginis quibz ypocistidis et succis plantaginis sui decoctis et potatis omni mane. et potest bene syrupari si placet ¶ tm pluribz aliis dictis in aq̃ et potatis curat ¶ tm succus armoniaci bibitus febri tertiane pacue et consequenter cum febri veteraie mixtus prodest ¶ et debet succus ipse decoqui et clarificari ¶ tm semen plantaginis vel pulvis foliorz veteraie p̃ prima curat ¶ item succus plantaginis potatus curat ¶ tm aqua vel vinum decoctionis prius pillis curat ¶ Si autem fuerit veteraia sine febre tunc curet ut supra dictum ¶ transeat veteraie et opilatio pori fellis. ¶ et q̃ colera non p̃ stipsin a sanguine in cistam fellis primo descendit adeo p̃ totum corpus et medit ipm ¶ Signa veteraie sunt citrinitas oculorz et faciei et totius corpis ¶ item prima est atina vel si evanescit cum quocunq̃ sputum tunc sputum dicit apparere citrina. ¶ Secundo ¶ veteraia venit in febre in die crisis ¶ tm vel alia die vel alia die ¶ signum bonum q̃ cola non vacua expellit ¶ Si autem non venit in diebz dictis p̃ dictos vel 2os non ¶ signum bonum quia humores nocivi expellunt p̃ eam ¶ tm veteraia cui videtur ¶ signum pricipium ¶ tunc fiat purgatio cole frequenter cum rebarbaro vel cum electuario de succo rosarz vel cum alio simili ¶ tm agrestibz efficacit̃ valet. datum cum mirabol̃ et succo ¶ item lumbrici terreni applicati mirifice ꝓsunt ꝓstea si nondum fuerit sanum cum remediis aliis supradictis ¶ et sumat q̃ pillule de mirra despume quales in fine ponam sup amarum

Vidropis ¶ cum vtribz in toto corpe sequitz munitatem vtribz in epate ¶ et sunt tres spes vidropis ¶ ypozarcha. alechiticz et asthmaticz et hypericz ypozarcha ¶ qñ totum corpus inflatum est ¶ alechiticz ¶ est

qñ vent' plñ et pdeñ' st' inflac
¶ Timpanites ẽ qñ solub ventꝰ
est inflatus ¶ Cura ydropis
est omẽ illud q̃ debilitat epa
stue hẽ st' distropia solñ ul ali
quis humor sup̃fluus. a' apostu
ma a' q̃bungi aliud. utpote capit
uel pannus. et maxime cotingit
ex inordinatione regimiñ q̃ stue
tes in epate multiplicant' q̃ fiunt
op̃lacoñ et debilitatiõ epatis ¶ Dig
na annotãdis spei ydropicis iam
data sunt ¶ Et si fuit ydropis
de calida causa tue urina est
valde tribus ¶ Si aut fuit de ca
frigida tue est in colore remisso
¶ Diagnostica ypozarcha ẽ facili
oribꝰ cure ¶ Acutis ẽ difficili
oribꝰ ¶ Timpanites difficilime
ẽ cure ¶ Item si in acutis ul in
tympanite fuit ẽtus debilis aut
fuunt binchia extenuata z pes
et facies. st' ydropicis desper
ab ẽta vita et disponat se ad
vicꝰ futurꝰ ¶ Item si tussit ad
ydropisi veteri cessa est
spes de infirmo maxie si aliqñ
diu duraũt ¶ Cura ydropis
ẽ cu medicis d'uersis. z pauca
tibꝰ vrine. ¶ Et lauatiõe me
dicine nõ debent annotari ꝙa
frequẽs lauacꝝ nutrit ydro
pẽ ¶ In causa calida ydropis
si fuit uetꝰ purgãd' fiat de mi
rabolanis citꝝ ul bebulis
ul cu rubarbaro ul cu cassia fi
tula ¶ Et tu potes eligẽ ex medi
tatis lauatiuis ea in qꝝ calidi
qñ in frigida ex ipis que dict'
in ipis et in stãtia p̃icula sicl
potes recipe tibi magis placẽte
mit' ex ab que dest'buit in vtica
p̃e ul p̃cta. et mit' omñ mag
q̃medicꝰ ydropis lancrola id ẽ
messeron. ¶ Et nota q̃ si ydropi
ci habuerit fluxꝝ ventris
tue de sulphure valde sibi conuenit
quia ipm stringendo retinet. pu
cat urinam ¶ Ex q̃ximentu
est in qꝝ calida decoctꝝ ex pueri
plantagiñ. epatice. z simplicis
ollã decam si opꝰ fuerit ad stimu
et tue coopiat' cu pelle tenui
ul cu panno lineo z portet' ligatꝰ
tur et cinct' desup ponit' et
sic buliat sup̃ prunas vsq; ad
medietate. caueat ty ne ign̄is
sit nimis fortis. Deinde colet'
ligẽ. z dulcoretur cu zucchar et
potet' mane et seꝝ cottidie. z cu
rabit ꝑfecte ¶ Item aq̃ de pillulis
nis epatice. cudimie. tostꝝ por
cini. flozꝝ nenuphariꝝ omi ma
ne et seꝝ potum dant. ¶ Item
sucus radicis yriis. et yris
cu suco morelle et solat' desqua
mat et calatus. z clarificatꝰ omat
oleum ydropisim facit in qꝝ
calida siue frigida ¶ Ex in omi
ca pt fieri radicis decocto. semi
yriis cudimie yriis. capilli

venib⁹ empaton⁹ sandalor⁹ cyna
momi et dulcoret⁹ ai zucaro z vali
Item in causa calidi. qui non gt
multu confirmat⁹ p decoctu cato
sanabit⁹ cu usu frequenti endiuie
comeste et pozi decoctionib⁹ ipis
Item confert multu emplastru
sup epar de ytragi plantaginc
et aceto z furma ozei ste clauar⁹
de sandalis et rosat⁹ tri optio ebeni
ana et expto ste sandalor⁹ omn
an z 2 sspodij rasure ebor⁹ an
z j et semis ozimi rubebe an z 2
semia frigida mundata an z j
semis endiuie portulace an z 2
zucari lb j fiat cu decoctõe en
diuie clauar⁹ vtat⁹ omi mane
in boca quãtit⁹ et si subita opitib⁹
nõ fuit restitutio totalit⁹ tamc
absq; dubio habebit⁹ Dz si in
causa frigidi fuit purgatõ cu
turbith sue zinzibe et detur
omi mane et sero aqua distilla
comb ebli cu na pura apij
pero slini feniculi ul pimbuca
ul rapham ul yriob et hmoi
que curant ameny vdropisi fri
gidi. cy aque ebuli et simbuci
lapant Ste vinu decoctionib⁹
radicis ebuli potatu mane et
sero pfecte curat Ste è optimu
remediu decoctu radicis sam
buci Ste decoctu sinapis bibi
ta sanat Ste quid auctoz⁹ ab
soluat vdropsim frigidã dum
do omn ul gtibz mane vnu acetab⁹
vrine capre nigre ul ouib⁹ nigre
in qua decocta sit spermacoti Ste
vrina p̃a bibita p̃ id mãe con
fert remediu Ste tympanites
similit⁹ curat⁹ cu aloes et⁹ purgen
tib⁹ cosumetib⁹ ventositates q̃ ille
dimittunt in ea Item gt oleu lau
rinu mirtinu et ypocistidis z ana q̃
sunt similia Et similit⁹ recipi
untur mediane p os et clistez
p clistẽ que expellunt retropitates
sicut ẽ eiminu anetu anisu
ruta et consilia Et si vrina
fuit valde rubea tue oportet q̃
semp addant⁹ aliq̃ frigida z pri
mũ omb emplast⁹ frigida super
epar Et debet⁹ scire q̃ oua sorbi
cara maxime valet ad cosumpcio
nẽ ventositatu suie dent⁹ ad
potandũ suie sup ventre mirigat⁹

Opilatur et indurit⁹ splen
Et⁹ crapula z ro⁹ dinatu
regimen cibi et potus Sp̃i tri
stitur de melancolia q̃ splen
ad tosumẽ nõ pt nec oria pt q̃
pelle⁹ a p emodroydib⁹ a p nares
strum Signa opilationib⁹ splenis
sunt dolor in sinistro late sub
costis. et nõ pt pacient⁹ sub eis
costis manum subitẽ et manifeste
tangit⁹ reb⁹ dura Ste vrina q̃
aquosa nimis Dyosticetio
duricies splenis inducit mar
cam in toto corpe Ste q̃ frequẽ⁹ gemitu⁹

sobrietem qr̃iana ꝑt̃ inibi humoꝛu
adustione Item si aliquandiu du
rauit cit̃ diffolutione aure ꝑsꝛ
tusse nũ recapit aurũ Ite si ver
nũ fiat rubicunda valle ẽ diff
cultionis aure ℣ Item primo fiat
purgatio cũ medicina purgatiua
melancolie ſ̃d ẽ zenc. lapis
lazuli thymus et hisopꝰ ℣ Et pro
dest multũ nimiũ & paluatella
ſinistre manus ℣ Et ꝑdest valẽ
bibẽ ꝑ̃ anꝫ vrinã & mane aegi
frequent̃ lateꝰ lunaẽ cũ vrina
ꝑ̃a Ite radix lappacij acuti et
folia cum decocta in aceto ſuppo
nit̃ ſplẽm cũ duricie inflã
tionem ſplenis hꝫ̃ est ſumm̃ re
medium Item ſtadij malue mixꝫ
ta cũ ſepo attrimo radice thymi post
decocta ſumme valet ꝑ durace ſple
nis Ite vinũ decoctionis fenicu
li reimus dolore ſpleneticũ tollit
Q; debet fieri mentio cũ ſalua
et oleo laurino Item decoctio ra
dicis ſambuci vſqꝫ ad medias ꝑ
ſpleneticũ iuuat Ite daucus ſil
valet Ite ſcrophularia in cibo ſump
ta ſplẽm consuit Ite vinum &
decoctionis radicis corticis ſalicis
bibitũ et emplaſtrũ duriciem
ſplenis liquefactꝫ Ite folia ſa
licis trita cũ modico ſale ſuppo
ſitũ ſplẽm dolenti illico dolor ceſſat
Item vestibus arboꝛũ cũ calce co
trita est medicina coꝛpꝰ in qua
cuꝫ durace Nec pleos caliſcit
et in frigꝰ in aceto ſuppoſitꝰ ſplen

multũ prodest Ite ſtercus vac
cinũ exſiccatũ cum aceto
& bouis ſ̃ ſulphur appoſitꝰ cit
melius ſi emplaſtret ſ̃ ſuꝑdictꝰ
Similiꝫ valet ſ̃ trib cyprinꝰ Ite
emplaſtrũ ad in ceꝰ calida cum
flore ſalicis & aceto in aceto est
mirabile. Ite emplaſtrũ & ſi
napi et aceto

Iliaca paſſio dicit̃ ab in
testino yliꝰ ꝗ̃dã Et
colica dicit̃ a colon intestino
grosso et niſi ꝑ̃ Lauga yliace
et colice est opilatio ꝑt̃ ſpecꝰ
aut aliquis humoꝛ ibi coiſ
tens ſ̃ calidus a frigidus a
est ventoſitas extendens ad a
liqd intestinoꝝ Dicit̃ yliace
ſunt vehemẽs dolor circũ vm
bilicũ et ꝑ ijs ſub magꝝ angiſtia
miſm et est dolor ꝑpetuus ibi
et quꝫ cogit̃ patiens vomere
ſtercus et ẽ conspectus miſus
Dignus colice ſunt dolor vehe
mens mꝫ vmbilicũ ꝛ ꝑtinẽ
ſus ibi est locus colon intestinũ
et est costipatus patiens et
ꝑtur minimũ opilatꝰ quꝫ pa
tiens cita vomit ſterc̃ ꝑ
os ſuscipe vtrꝫ paſſio ſ̃ dies
durauit cum ſit paliſsim bu
chozo et quꝫ pedes Ite indurat
quꝫ ſyncopim ꝛ extenuatam
maciem Item ſ̃ ca ſuit calida
vel frigida patebit ex vrina
Item vtrꝫ paſſionis est

p emulcionem hiuscu pectoris ul
scab et maxime valent in hijs
infirmitatibz dicta q̄ sit p̄habil
¶ Solutiua sursum et deorsu
medicu & sal & aq̄ & alio
et si vellis tibi non in⁹ impo
reliqua medicina lauatiua s̄d
turbith ul agarico aut colligu
tidum a' stomacho sibi q̄ q̄ eis
patient potit sustine ¶ debes
scie q̄ securius e sine p̄ infirma
purgacoes q̄ p̄ supiora ¶ etia
multo plus dare de medicinis
lauatiuis p̄ infirmi et etia min⁹
nocent medicine q̄n p̄ supiora
et tuc sine purgacone p̄ infirma
ul p̄ supiora sibi q̄ tibi melius
vellis expedie si fuit cuati
patienb bene quid q̄n aut
no tuc preter lupi potatu sibi
publis lauatiuis qui pt dari
ag prandiu et cenadio sine pi
culo et sine omi abhominacione
¶ q̄ galopiro mad mixti mir
mastice zinziberis galange ami
si timin aū 3 j esule ad pon
dus oim et zucchari 3 q̄uor
ventre soluit et colica sanat
¶ te cum intestini lupi ligatu
sicp ventre sanat. ¶ te eorum
cerui maxime sibi p̄te illud
q̄ coniecta e capita limacu et
potatu sanat ¶ te cor allis cu
beuis potatis cu ag pluuiali
valz multu ad dolorem yliace

et ad dolore stomachi. ¶ te pe cum
albumine cum tritu 2 potatu valz
¶ item intestinum lupi exsiccatum
et adustum et potatu valet ¶ te
pellicula nituis sibi cibi grillate
exsiccata et trita valz ad dolore
stomachi et ad dolore yliace et
ad arenas renu. ¶ item dat quid
mulieribus qui abstinet a puer
potatis effracie aut colicis et
yliacis ¶ item si fuit de frigida
causa tuc alcis comestu valet
multu ¶ item si dolor fuit val
de rubeum ¶ pipib et apij
aū gīna q̄uor uel quinq̄ et
fac suppositoriu ¶ si uetustas te
non excusabit q̄n oport te dare
de medicinis nauseabz sp̄ opitu
tunc da octies p̄ acet, cū p̄dict
ty attente videtur nisimi ac alig
de ḡbis q̄ postea describent ¶ cane
ne de lauatiuis p̄ epiacri imp̄, id
ad imā e lupp̄ et q̄uor horaz
¶ cauē ne nimis nauseatiza
de p̄ medicinis tlis vacuatiuis
nidicatis opilatiuis epatis 2 p̄ q̄b
ydropisim ul mictu ¶ et ergo
debes esse nimis sollicitus q̄n
exhibes medicinas lauatiuas
ul opiatas ¶ 2 operide ei medi
cinis aliis q̄ leue 2 sine periculo

De vermibus in ventre

Si fuit ventre det tibi depe
aquos et infrontur et

Nō

et expellatur vel detur aliqua
medicina amari lauativa vel
si fuit pus detur pbi emula ca
pana exercitari ad potandū vel
detur pbi medicū & erecta q ad
qritatē auellane vel fiat em
plastrū sup stomachū ut sup
alian ¶ item ventr vbi e dolor
es d nibus & aleis co nentib
vel & plyb ppio. ¶ Item oleum
bibitū cum aceto nitificat vmes
¶ Item semē apij nitificat omem
vmem et e mlt fortē in hoc

Fluxus ventris est triplex
nam illud qd egredit
p fluxū aut e tribus tribus
et indigestis et vocat lyentia
aut tribus e mixtis. ita q nō
appet subā tibi tis est nimis te
nue qd egredit a' multū egre
dit ppt liquidū sup fluentē et
vocat diarria. aut qd egredit
e p nixū cū pgne et vocat
dissenta. ¶ Quor tres fluxus
nū sunt multiplices cause ¶ Ad
gnalit' ois illoz cause st' & bi
liosa nteb vtute retentiud. aut
ex materia grauā est humidum
aliquoz liquoz. vl liquoz plu
mozū ¶ Signa fluxus cū dā st'
¶ Ad signa causaz calidaz sunt
ardor et stus et sitis et amari
tudo oris & punctura in ano
¶ Ad frigidaz fluxus ventis diu

durant exercitat corpus vbi
litat vtutem inducit mortem
¶ Item qngi inducit vomitum
¶ Cura. licencie est. ut si st &
causa frigida. cui signū est
q sitis se patiens multum
bibit & aq frigida p vl si
nimis ingurgitauit ut con
stringatur stomachus cū vsu mu
ce mustati et caryophilo & ce
diarro et aliis ¶ Item det
ad potandū febrifugi i. ma
tricā ¶ et si fuerit & causa
calida qd raro contingit tūc
detur reubarbarū torrefactū
qd cito valet in cū frigida
detur ad potandū camphorā vl
cornelli tribi cū aqua plu
uiali ¶ Quid si illo nō cuden
nō fuit detur alia constrin
gens nisibus dicent. Qz diarria
et dissenta stante vtute in
fini nō debz constringi nisi p 3 ob
dies. alē nisimus intret mag
pcliū. si complet 5 dies
cum tūc fiat constrictio ¶ Quid
detur sanabilib q plus ossa
comedit et constringet ¶ Item
accipiat casei antiquis et
exugat & tundat aqb & coquat
tur et detur ad potandū ℥ vnā
& stringit ¶ Te tota bulliat te
tur & sup locū emplastra
salubriter sanat ¶ Te ¶

olibam aurob 3 j. apij crocj añ
3 2 confice ad mellis et fiat sup
positorium ℔ si anus exierit
fiat patienti enema de de
cocto et ad eosdem dū eo urbus
ipm̄ nitentium pullicipet vel
fiat suppositorium qđ iam dictū est
cum ceteris medicinis cōia stū
quuntur emorroydē que sut
vene timentes in ano ℞ cauē
ne nimis cito costū gubernā
eos. Fluxus libenter a multis
infirmitatibus melancolicis Ne
eos nimis velox vestrio mul
ta mala inducat ℞ signum aut
enim rodens st̄ q̄ sagris pu
rus exit et propue pyssem

Ex urinis venie aut impe
ditur pctes huores gss
seu colleb in viis primalibz
et p̄cipue in renibz ut vesice
aut pt̄ lapidis grauez in reni
bus ut vesice ℞ causa huorū
sunt crapula et indigestio die
ta et negligencia purgandi
atq; diuretico. ℞ causa apposi
tionis est suppressio fluxus sag
uinis et patisse alienis huo
ribus ℞ causa lapidis est nutrim
vesose in renibz ut vesice cali
da cōplexionis huidum aqsum
et p̄ quod indurant materiam
et lapidescunt. quale cōtingit
de argilla vesosa ad plenum ut
ad ignem posita ℞ signa hu

moris grossi st̄ difficultas min
gendi et grossicies urine. Si
aligd in fundo appet humor gross
℞ si fuerit ibi lapis renis appz
in fundo arena rubea. et dolor
in loco renis et est urina frequens
clara et quasi cocta lapis ad quā
tentem pisse et quasi maior et
minus mordit vrgam et quasi
cogit eger vomere et minuit d
let in loco renis. et q̄ vult sibi
q̄ velit exprimere. ℞ si fuerit
lapis vesice urina turbida
et alba sicut caseata. et quasi egre
dit lapis in colore albus et hec
est differencia nobilis int lapidē
renis et vesice. q̄ lapis renis
est rubeus. et lapis vesice est
albus sphericus ℞ unit cū
gressus extendunt lapidē renis
et vesice et difficultas mingendi
seu strangurnica ℞ strangurica
est valde pudorosa que pro
uenit ex humoribz grossis sue
ex lapide vesice. quia ex ipa est
continuus fletus. ℞ si lapis renis
fice non potest curari q̄ semper
venit altius lapidis gradus
℞ unus si fuit difficultas mi
gendi seu stangurica p̄ gss ab
humoribz purgent illi et postea
detur diuretica sed est aqua
decocionis asperi mixte cū suc
cat urina ℞ semellam trite

et sumpte cū aqua vl vino tormenta
distillantib vrine et angustia vel
lunt ¶ Dedi fuit difficultas vri
nandi pt lapidē veste tue detur
mediana qua extrippit stis de
cuis lampe laude pt dicat ¶ Ego
fregi cum hc magnū lapidē vnio
n sparas qui vl dicto ¶ Pt campo
balsami semis raphani dauci
macedonici cortic radic appo
nat amigdalaz amaraz
sxifrage. spinaci tipani spod
metaspe lignee subpendire cu
mimel. i semib cicute. genciane
aristologie vnde azari cardu
momi armoniaci ¶ Dep ¶ Deapini
bdellij pipis acetu aq quin
dissoluti sufficient balsamo
maxillet et cū eis alie spes
confegunt. cū quibz sic formet
pillē et sumat cū eis in die 3j
ad aproximate cū sucat daneti
cis quigi septia pt vnq 3 de cine
storpionū sunt cū eis dat Vinū
n de storpionibz hc nō fit ¶ Dar
pionēs sumat et in olla nouā
ponit ob hereticē opiliati sup la
crtis inf imū mittent in quo
nō sit nimis calor nec frigidus
et sint ibi septē hore spaū demū
extracti putrizent et repnat
¶ Iste cinis pt frangit lapidē pte
¶ Dep grano philozo assodillozo ta
rabozo gulange tyridozo sicilozo
cinorū pilis nucleor pipis pet
silini sparagi semē lini lenis
tici saxifrage cinis storpionū
pagnis hirci lap spongie. i hu
mani aiz 3. 2 sunt puluis et
detur in balneo sco de decoctō
diaretico cū vino albo ut e
actenus expanus radix raphā
ni et apij et sunt decocti. ¶ Ita
efficacissimū q michil est vti
lius in lapidē et purgatione v
rine et nō nigrat patientes in
balneo ut medicina ducatur
operetur. ¶ Item vtat pacē se
macedy. i. primeby herbe decoc
tionib decoctoz cū carnibz qua
lib castrati dum nō potunt
hic storpiones reperiri loco eoz
scarabeos. i. bruchos siccoz bou
ni nigros vl cycadas ¶ Repiunt
in estate ¶ Item quando q sicade loco
cancridaz. et scarabei loco scor
pionū pnt poni vbiq; tiriaz et
triab q cicadas cancridas dic
nō est nisi siccoz hc ponit ob
de regimine acutoz comento
paulino liq ipe dicat nec alius
medicias adhiberi lapidib quia
vesicā cita vlcerant vt dicit
Amicy 2o comen ¶ Item sucus
cycadaz cū ypozimate. i. cū
decoctione nardi et cynamomi
tributus mirabiliter sanat et opat
¶ Item septe capitū alioz diu
bulliant in aq et sic aqua illa

potetur p tres dies e hom me diamu Item valde remotis pedibus et capite et alia pul uerizentur et dr pulius cu mi lio solis et saxifraga ad potu Item mizo ad [illegible] frangend et euacuand fuc vtulab dce de radice asphami pone in vino al bo to mane bibat vinu aceruno maiens dom lapis et cat Et fiat cera illud idem i sero p bati e q calculos vino illo penitus cito frangit iste valet dyasulphur et dbz sibi valde cane calculosis a untne tab grossi et viscos alie medi cine modicu valent Et aqua et acezo eis nulad valt v aqua decoctonis acezo

Sepe vrina est ita cali da q vgam virt i ess su tunc dbet vti frigida de ta et dbz abstine a vino z bibe plana ne incrat vazo vine vlceracoem et sic curatus fuit dctus egretim ut plinius

Motus signis cotingit pt aptonem alicuius ne in vsb vrinalibz paciens calit abstineat a untnctis cu libis acutis et salsis et vtatur thi methanice Item curabie gu mi arabici bulimstre vno ss dbs an z j et semis olibani z 2 semis apij z j et fiat mctus trocist vnig anni in pondc 30 quibus vnus in die tribuat summis ut gallizo

Oranus i dyaletica passio e minus fluvius vrine Tanti eius et minus calor re mi minus fortis attrahens aqsite signis Quia sunt duo dratu et malis fluvius vrine vnus qd quid bibit cito exit ita crudu et sequet vrina alba et cld et eius crudicate et indigestoz sp nostrand Iste morbus inducit macie vehemcte et nisi sustinat cinerd e de vdropisi et morte Item Item glandiu z 10 olibani z 30 semis comandri pcti boli armem gumi arabici an z 10 fiat 30 cib pulud et dr mane tres z dct ad tri gluciend et sic i esse dc tur evacuati despci in pdcto calo

Cauterma si finit sup fluu debilitat hacc z exte nuat corpus inducit mortc et quasi vdropisim quapt sistma Est ad restringend Et intiu gun da est mulier vtri calor mestrui sic sagneus ut citing ut albus ut niger Iste primo humdat sang Item 2o cola Item 3a flegma Item gra melancolia Di sagnis humdant fiat sleubothoia de basilica Di ali quis humoz cum tut ille purget dcm dr coralliu rubeus ad bi bend cu aqua plumbi dce potet seu mulier puluere nucelle stumal et methil amtet de sagine Iste dant expmc cutcos q si seu collu gallie

illē pulius liget ꝑ vnū dieꝝ
et postea ipā dcollet q̄ michil
erit de sagine Item pulius tes-
tiū auis vnde pullus ernut
optime stringit mestrua Pulica-
pulius coctus cū porro cū stin-
git Ite alumē ad pondꝰ vnig
denarij potatū cū aq̄ ꝓpria vel
plumali vel cū aq̄ extincti ferri
similr optie valet Ite sole sup
cocta suffumigand optie restringit
mestrua Vel radat vel suppo
nat aliq̄ medicia opiacea vel
detur ad potand

Materw aliq̄ erit scīd
dictū est de exitu ami
et q̄ auret illē morbꝰ sd̄ iste
hoc tñ excepto q̄ mulier dbz uacē
sup unū et dbet positura z dra
magis cē elevata ut possit se
reducē matē z tute adhibeant
medicamina Ite cum se balaus-
tre gallaꝝ alumis anthimo
nij aā redigant in pulueꝝ et
tunt matrix rigat cū oleo ro-
sand calefacto et tūc desup aspar-
gat pulius ꝑdcꝰ et intromittat
in locū suū

Si mulier retinere dbet
in matē et calefact sig-
num febrile in ea esse apostema
non expand cū tūc scīd deū est
de apostemate stomachi nisi q̄
oporteat prec̄ flebotomiam
et purgacoēs et mittē ꝑ prius de
opiatis aliqua in pessum suppos

toriū uel pessarij

Ulterius materiā sequit ꝑ sana-
tiōem que inde exit. Cum
eius est ut possint. seq̄t ei aqua
plantaginis et oleo rosaceo uel
fiat hoc cū aqua ordei uel cū aq̄
mellis z cū decoctione priob. post
hec sapiente carne nysi fiat
ut ungentes Ite tunc ablute tem-
ris matutinis cum se sacco colle
consite cum oleo rosaceo et c exple-

Aliqn in matte quātur una
massa carnosa q̄ cōtinue
augmentat et crescit et apparet mu
lieri et est ingrauata quam et
uentꝰ interficit et mestrua dimit
tunt causa cuius c casus semis in ma
tricem sp pollutionis uel ex mestrui
ex retentione uel mordacitate retinen
ne semis Ingredientes secundꝰ
mola c difficilis cure z tanq̄ no
curatur Digna patet ex dictis
Cum dentes crescūt de mane sp
Ite mirre z treb lupinoꝝ optie
tritorū z ℥ pliuꝝ nucis castorij
poleyj rubie aristoꝝ azesprede
scripsum appropriate aā z. dimid
misceatur crassi ponde z. duaꝝ
ex quibꝰ vnus det cū aq̄ ubi se
me imiperi fuit decocti colendo
est magis medicamē adeo retinens
coepit in procedendo mestruis ut
eciā scīd educat. si qua scpe eo
co utat Ite fiat pessariū ex ruta
et nucis Ite ea imitte de sp que
scīd facunt ꝑtu dpis q̄ de pilis
stercis frequēt ebuendo st cum

cm ato cadet

Matrix ꝑt defectu menstruoꝝ
quigi mouet ad lacte vau
quigi ad alterū vñ debet mulier
valde fluitet et vadit ꝑte tortu
ra matricis et quigi mouet ad
sursū et opinatur de sanguine
intus q mulier no ꝑt attrahe
anhelitu et tunc debet suffocare
matricē Cum debz mulier
ꝑ vasa purgū abluere ꝑante
et debent pueri menstrua atqꝫ
debet applicari fenda ad nares ꝑ
eorum mensum ut pili et humi
et debent poni obrisea ad mulie
pudibundā Tertio qr matrix
nalit mouet ad odorifera atqꝫ
nalit fugit fetida Et qr caven
dum est valde ne applicet nalibꝫ
odorifera in suffocatione matricis
Postremo si nece fuit det aqua
optata cruentis

Aspersio ꝑseruat ꝓlixi
serpentis si tu co cingi
tur vent mulieris. et sepe nece
est pauy modicū purgū ei me
dicina fregida ut flebotthomia
et no fiat purgatio nisi in qrto
mense inpregnacionis vsqꝫ ad septi
mū qr tūc augmenta pueri sūt
graues. Et si mulier labat
ad pretū et no ꝑt premere cur
da ei bibe vinum ad vinū z sti
tim libabit nil de cruce ad ac
to ad libendū Item flebotomia
qui inrenit in labiis albo potuꝫ
acto libat Similr vbera bibi
tu ad aqua nil vino stati fiat
fetu mortuū Item si vb sperat
opari q fetu mortuū fiat sur
suffumigatione ei pugilib equi
nel asini Et si nō stet vtero fe
tus sit mortuus sūt mulieres
potere ad balneū sanus cum ꝑ
pared. et si sūt fetus mortuus
no movebit si aut sūt viuus
tūc movebit

Clavus vbi si sunt mu
dica curatur sicut cū
rusum antiqui pannis lineis bi
mudati Item qui bibit nil ter in
die talis rusum super vlcera pot
ato cumin et expirat Odo
si sūt vlcera malig tunc sbo
& optimo vino et modico & mu
di crib cum pigmento pulmon sut
et moreant ibi pulices ni vino
ut fiat bona conuersio et illo
vino mungat penis lineus
et involuat vbi. vsum lumbi & sperat
et cruces mittat et vlcera cūat
Item aloe pulicata & superfer
sum vlceribꝫ cū cruce vino modo
simat Dente lauetur boues cū ace
to calido et expiret cū panno
lineo et superfricet pulmo gallꝰ
et qr fiat ter in die mane simat
Dente semē lappacij tritū & superfer
fricū curat Item alig vtut
oleo oliuo et curant Si apo
tenet vbi nil restricti curent

stud alia apostemata de quorū
tura dicetur ℣ℓ ꝓcreabille ꝛc℈
ptēb · aloe cpatica duab ꝓtēb
thus albū vnd ꝓte cofice simul
et optime valet

Crepatud aliqñ fit in
ventre sup vmbilicū
aliqñ infra et tunc vocāt noīe
gnali crepatud · aliqñ in loco
peritonei ꝙ inibeo bursē tes
ticulor ℣ hmōi signū est ꝙ
intestina descendūt ad hoc stud
sine ad scrotū ℣ causa crepatus
ē frēs labor in cāmādo aut le
vando aliq̄d grue ponderis unde
ꝙ rupit pellicula ventis ℣ dig
patent sine ſ ad sensū ℣ pre
no stacad · ℣ nūb crepatum e
dissicilis cure et ꝙdoque si fuit
antiqua nūq tñ est periculosa ea
que fit in ventre q̄m ea que
fit in loco peritonei ꝛ ꝑete nō
curabit crepatud sine incisi
ne ℣ item nō curat crepatum
nisi infimum ꝑ ē ordinare ꝛ ꝑete
dum aq̄ omnia ponat ſ nisi
mg ad desid et reducat ziribū
ad interiora et apter ꝑb palmul
ad sup volūb et ligamēta apta
ad bene stāgend ad pulmillos vul
nus ne iterꝫ ziribus et intes
tina exeant et illo modo poterit
homo ſ pfecta ē prouidentia
ꝑte pue ꝙ nō accidit crepatum
sua aq̄ quotidie nō nocet
nil sed reducūt intestinum

℣ recipiant ꝑlia atque teneant
et ter respiant ꝙ obdo et emplas
trum infra ℣ nil ꝙ diebꝰ pa
tiatur crepatura ut dicunt
expiret ater ℣ ℈ ē patica
trita et cū vino bibita sin
gulis diebus toto anno ℣ ce
pili leporis adusti cinis ꝓpetit cū
melle et vino pillorꝫ dat re
hemēt copulidant · ℣ item
℣ gallinē cassi treb ꝓtēb
et mixte apis simbria gallī
nd atticie olibani gummi a
rabici aā ꝓte vnd · gum
pub in vino ter poto · deinde
illa edmi sentur et ꝙs supi
nantur supino iacente ꝛ sti
gatur locis et nō soluat ꝗ
ad treb nil quīq; dies · postea
egro supino iacere nō soluat
et ꝑte medicamīe explicto
recto aliud nōm supponat
℣ hoc cū ꝓhibet ampliꝰ

Dragea ē species arthetice
℣ arthetica aut ē dolor
membrorū · ℣ cauē ſ species
podagre · cyreꝫ ꝙ · et sciatica
passio ℣ ram si dolor mem
brorū fuit in pedib vocat pa
gra · ℣ in manib vocat cyreꝫ
℣ si ter fuit in ij semdie no
cauam sciatica ℣ si fuit ꝛ dies
nil in scapulis vocat miseria
nochi nō ꝓbile sed vocat
noīe gnali arthetica nil gutta

Causa gutte aut ē calida vel
frigida vel vtraq; simul cōiuncta
ꝑt̄ humores pluries vel cōiunc
tos sicud sunt cholā vel flegma
Signa q̄ actribuntur ē de calida
causa sunt hec Venia est
tincta aliq̄tulū de clā et in
fundo vrine et in ypostasi ap
parent athomi rubei Et si
fuit de causa frigida Venia
est mūg tincta et in ypostasi
appent multe festuce albe Et
si fuūt humores duo colle si
mul tūc Venia ē tincta z cla
ra iuxta cole et festuce albe ap
parent in nebula cū hyb cand
appent athomi rubei Item
si est de calida cū egritud in
natur egre et frigidis z nocet
sibi eo calidis et ꝑ hoc q̄d
intelligendū est de cā frigida
Prognosticū Iste morbi q̄nq;
est mortuus Iste ꝓcupula
fit maior q̄ro q̄ nō q̄ qua
lecūq; membra fuit debilius
in hoc hēt cand recapt sup fluī
tates gentib eo cupula
ꝑt̄ hēt eo cupula aliq̄ actiuus
debent in capite alij in tibijs
aliq̄ in anchis alij in dentibz
aliq̄ in manib alij in dorso z sic
quia alij et alij hūt alia et
alia membra magr et minus
debilia Cura fiat purgatio
q̄ uoro p̄cautū ꝑ medicinā
simplē qualit cū eo ꝓpter

Et prohibeat eg̃ acupula
et vinū forti in vtraq; cū quil
dam nat̄am ad loed debilitat
Et si fuit ad flegmatica cauē
at sibi eger arcubus grossis et
grumitibz flegma Di si fuit
de cā calida caueat sibi ab om
nibus calidis et acutis sed aut
purgatione conuenīente vnga
bem ad vngend oled cā aqb
cause egritudinis cōuenyb sibi
gra Si cā calida vali oportet
aqua in pl̄a et oleū vinacp
et oleū violaceū Iste mustela
go pslij Item aq̄ rosacea vel
fontalis in q̄ fuit restitutum
apud Di in causa frigida nul
tum valet oleum volpinū
et anungia volpina Iste oleū
serpentinū pp̄a oled cauū
millimū et laurinū et aquā
rute Item bardana vel oil
anungia et emphystra arthe
tica frigida collit si fiat fre
quent Item aq̄ de cauūcū
rape fumetaria sup locū dolo
rib arthetico et podagrā cu
rat appetate Item sereus cy
cine cū adipe nucino et cinā
mō sanat podagraicos Item
adeps corui cū sanat podagra
de qua cūq; et in omi oil z oem
gutta Iste pellib volpin appli
cata dolorosū locū tollit gutta
Item contra gutta frigidam

vnge locū

vnge loca cū mellē et dsip frige
puluere semis nasturcij ¶ Item
accipe trā fœmi terrā in medias
q̄tas tē et pas pruncas et caꝛo
qua et terr ad aurugia pcedna
veteꝝ et suppona dulc loco dolēti
et ē valde bonū medicame ¶ Item
fistus arboꝛ in aq̄ coquat in qua
mebꝛo dolens balneet potenar
sanat in vtraq; ad ¶ Tē pruncas
cū vino decoctis inūgere optīe
valet ¶ Tē radix viole cocta cū
aceto valz in frā calida ¶ Tē axun
gia cati valet in cā frigida ¶ Tē
accipe cineꝛē cauliū coque cū re
centi axungia porci sanat pada
gra in pn̄s tres dies de q̄ q; caupi
ut dicit ℞. ¶ Item alnꝰ lauamu
ni vtūt cū pipe valde valz i cā
frigida ¶ Item radix arture cogt
in pasta dem̄ p medū pyra pi
ra et sup arthetica posita sanat
ptissime ¶ Tē axungia leporis nul
tū minuit podagꝛis et stupidis in
cā frigida cū axungia porci ¶ Tē
si vtrūq; fuit fœtꝰ potūs duꝝ pri
mꝝ operat calidū in cā frigida et
frigidū in cā calida. ¶ Pongenta
et alia olea inuenies in sequenti
primo tē ¶ Seqū tractatꝰ q̄rtꝰ

¶ Variole sī pustule multe
in toto coꝛpe dispsē
tanq̄ vario laꝛo est in
mediacis fluxꝰ menstruꝰ quo
quo embrio fuit mortuus ut q̄n
pueꝝ fuit iam coceptus tepꝝ
mestruoꝝ. ¶ Tē variole quīq; sī
flematice. quīq; sanguinee quīq;
colerice. quīq; melancolice ¶ Signa
variolaꝝ sanguinearū sī pusta
laꝝ rubedo ac aliq̄ntula tumo
do ¶ Qđ si sunt variole colerice
tunc sunt maioꝝ q̄titatis
et acute et caꝛo color declinat
ad cīnicie. ¶ Si sī flematice sī
albe et lucte. ¶ Si melancolice tūc
sī aliq̄ntulū nigre. ¶ Pnostica
¶ Febꝝ ānoꝝ. ¶ Nullus homo
caudit ¶ Item variole sanguī
nee sī magꝝ salubres ¶ Item
q̄to velocius cocūt tāto pme
liores ¶ Tē q̄to maioꝝ seu plu
oꝝ tāto pericolosꝝ ¶ Item
si vtūt et etas sustinet patiente
fiat flebotomia de mediano
et postea de fimitate nasi quia
pa multū cōuert maxime si
sanguis dminūt et fuit purgatꝰ
cum lenibꝰ medicinis utpote cum
cassi prunis violis thalbinis
vinū ¶ Tē by de pozibꝰ me
dicinis. q̄ ut plīus sequit illu
morbid dissenteria ¶ Et debꝰ de
cozo dicta frigida sī de ordeatꝰ
ut amenatꝰ. fiat aurugia laxa
lentes cocte in aq̄ dulci. aq̄
pcedis dulci. coquat in tria
denū sistinando de ad cōsumpc
dum variolas ¶ Tē si adhuc sanus

et furnus lentus mundetur an
3 so. cum trigonis an 3 et co
quantur in quibz lb et semis a
que vsq; ad q̃tuor horas cala
et da bibe an dormitone dent
eis vacue exeruit Et sic
Et fiant 3 j semis lentus
coctionis q̃ dragmati an 3
2 coquantur in duabz lb a
que vsq; ad medietē 2 colentur
detur ad potandū mane et vsque
Item Recipe succi semeli 2 api
tepefiant succi illi 2 intinguat 2
panni lineus et involuat 2 totu
corpus talit' cum cito calido et
matutinis ad sudorem Et involua 2
totu corpus in aq̃ decoctionis len
tiui calidi et cito extrahent 2
vacue Et quia vacue quibz
vadunt ad octabs pfuade sit
sic quod in stillet 2 frequet in o
culos aq̃ rosarū 2 lac mulieris
Et succus vbene cu albugie
ouii optime valet Et sanat si
qt alig macula emittat 2 frequet
candi pulueratu ad pfuad
vacuolas unge eas frequent
cū acetō vel cū aq̃ ingrata Et ad
pfuand pulmonē valet pan
po de papauere Item cum sim
pi frigida debitoribz frigide et
succi frigidi valet ad variolas
Et sic ista materia deoc vacuolas
cuant 2 sanguis reddit ad litargiam
2 ad tensa 2 ad cinē liquoris

Et cum ad faciend cauterios pul
chros fiat incisio ad nuchā
dextri Et caueat sibi valde
patiens ne nuchā tangat facie
mani quia q̃dq; pustulas rupit
tot cauitates i eptis acquirit

Lepra est infectio totius
carnis p humores aduste
et in ea putrefactos Causa lepe
est minia caliditas et siccitas
epatis 2 totius corporis Unde
humores aduste et corrodentes
Vtra q; eoꝝ cibi no conuenies car
nib fit quedā scabies pruriens
Unde guttule nodositates i toto
corpe et pricipue in facie et pe
dibus Signa lepre sūt nodosi
tates carnis ut dictū est pricipue
facie et pedum Et quia scabies
ets est in toto corpe sc manib et
pedib cognoscuntur quātū ad de
claritē signoꝝ Hec lepra sub
pacit dormitatem pedis dicitur
q; sc in tenuitē plantaꝝ pedum
acu modica scinter ut ut Hec
frequēt fiunt vlceꝝ mala pedum
Item asperat faciei 2 horribilis
et ydeales facies tumet et plerumq;
nouem abit et sc pulsa naso re
torquet Et in debes bn attende
re q; in stillibus omnib lepro
sis 2 canis Et nota q; nullus
debet iudicare leprosos et ab
hominib separandos quousq; mani
feste sit signum facies corrupte
Quo stridor lingue in sui

est difficilime cure et pp̃ qm̃ fuit
confirmata ꝑ manifeste ad signa
ra et forma medicine ē excepta
millonis recepit curam ¶ Item
lepra q̃n fuit inicjata nature
solius auxilio nō curat̃ nisi
cū hoc auxilio artis sucurat̃
¶ Item si sanguis humidus
fiat p̃ vicē flegmatis &
baptica et elleborus ē & vna col
la ¶ Et si alter humor dñet ille
cū dyamenti cathartico simplici
vel composito purget et elleborus
niger et in hr̃ morbo conuenit
¶ Item sumat̃ qualibz die mane
vnū cochear de pichymio ad pō
dus. p̃sumat cū alic̃ et cuat
longe vsū ¶ Ite capiat̃ milvinus
et asset̃ in forno sic q̃ possit pul
uerizā de ipo pulue̅ & q̃libz
die de leproso et scabioso et ē pma
medicina ¶ Ite cū cinabrio p̃ cib̃
valet hr̃ vngentū ¶ Re pp̃ nigri
z. j. sulphuris cōmunis p̃ te vnū
sulphur p̃ te vnū seminis cydo
nie ad sagimē antiq̃ ¶ Et fac cum
scabiem ¶ Re vnū z. sulphuris
z. j. z. fellis porci ebere tre ¶ Re
semis cōmisce ad unguenti
et unget̃ debent tri p̃cedere pur
gationes cōuenientes ¶ Item ¶
vngentū cum dyapreime mise
rubarbe

¶ Scabies ē nomen generale
ad nīa genera cutis vlcer̃ p̃d
et p̃rigines sam ¶ Et si aliquis ē
in aliquo loco singulat̃ no nulle
latices dñs vocat impetigo ¶
si talis scabies ambulat de loco
ad locū vocat̃ serpigo vel formica
¶ Et si fiat in facie scabies vocat̃
si pustule et rubea vocat̃ gut
ta rosacea vel morphea et vocat̃
q̃d inter pedes et genua fit supfi
cialis et antius ob vocat̃ malū
mortuū ¶ Cuius scabies ē flegma
salsū vel colera aqua mixo
ta cum sanguine ¶ Cum si sanguis
humidus fiat flegmatis Si
flegma salsū purgent̃ duo hu
mores illi sunt si cala z flegma
Si aut̃ vlid cala rubea
purgetur illa ¶ Manu sue pe
dutibz purgatoribz si placet
applicat vngentum calidum ad
sset corpi proxi ¶ Si at fiat
applicatio frigidum timē̄ ne
de pculo alicuius membri nutriens
¶ Postea tripendum ē ad vngen
¶ Vngentū cum sagimine de alicib̃ op
time tritū cū amygdalis pzeia
omnem scabiem curat ¶ Ite succus
celidonie positus sup scabiem
exsiccat et curat ¶ Ite sumatur
litargie et carnis ppter q̃libz te
rantur oximel p̃ficiant
cum eis mixtū et inunguant
cum pannis lanē et curabunt ¶ Ite
accipe alce et calcē vive z misce
ad alios omnia et curabit ¶ Item
vngentū cū scabie ¶ Recipe argille

apud eum comendatu aug dsyp
cio ponetur in futuris ¶ Item
vngentu mirab nigrd est nimi
me efficace con omes subie

Apostemaut e colicd
pugrimen flematicu
aut melancolicu ¶ Si pugnet
tunc e rubed et latu ¶ Si cole
ricu tunc est rubed z acutu
¶ Et s tunc est coli adusta nec
est sipus nigrd ¶ Sed si flem
maticd tunc est albd z molle
¶ Si est melancolicd tunc dur
et nigr. ꝑ ꝑ si melancolia
fuit adusta. ¶ Primd apostema
veat flegmu z hoc ꝑ
¶ Secd flegmoyde ¶ Tertiu ¶ Si
ripis ¶ Item pugnet apostat
et colia est ut a principio fiat
repressio matie fluentis ad
locu et hoc fit ad mediam
frigidis ꝙd sunt succus plat
ꝑmie et aque herbaz illaz
et oleu violaceu rosaceu et nu
frigidet ꝙmune quousq; veniat
apostema ad statu. ¶ Deinde pone
tur matudiua qualia ¶ Inde ad
lilij bene trita z ꝑ emplastru
¶ Item malua altheu in oleo fricu
¶ Item vngentu fusci ¶ Item vnge
tu sucu de tebentia ccd nucis
la cib bouis cystiu pcu que
debent similit fundi in aliqua
testa sup igne ¶ Item alia vngentu
repressiuu et maturatiua que

in pquesti pticula ¶ Cum apostea
tib flematicis ul colicis melan
colicis est ut appetas statu apostu
maturatiua et eoꝝ tria et pdi
patu obtinet fistule qui ¶ Item ad
plurisiu optime valet sperabu cu
pinu tritu cu oleo mixtu atq;
dsyp emplastratu ¶ Item eplandu
lab spaliter. valet calio viua con
sumta cd oleo et dsyp emplastrata
¶ Item plantago ttu cu sale z sypi
tu dlet aib ¶ Item nephamib quo
tugi mu sipitus valet ¶ Item cont
nuatoriu testiculoz valet fumus
sibaz desiccatus ad sucu cbuli
et oleo cu mutu s eo hyt fiat cu
plastru ¶ Item ih facunt folia sam
buci et cbuli ¶ Item simu cap pmut
cu uno pluteo omeu tumoꝝ re
soluit ¶ Item simu colubinu cum
mus thauriuus capitu cu succo
cbuli et oleo comuni multu valet
¶ Sed cu mamillap inflatione
in pncipio s mamille valet fiat
repressio cu succ et aquis z oleis
frigidis et humi ¶ Et s calor adest
non multus aut semi lini cu mel
tantu multu valet ¶ Et s fiat ibi
fistula tunc petetur sperabu cap
mu nil camunu cu melle. ¶ Aliud
quid cuncta mesfat et omes spur
cicia ab aufert ¶ Ad impedu quale
cugi apostema ad maturatu ¶ Ita
tantu det cyrurgicis z pue i pistis
medicis z pone dsyp. optie cu

desiccant et p̄cipuē rumpunt
hẽ mūsē cōtē et dēsip̄ poste
rumpunt et maturat hẽ scab
optime maturant q̄ cr negligē
ois nata fuit ibi cāb supflua
aliq̄ signa est cū tangit cauū
ista stitim sagrinat hec unitte
pulueri alumib combusti et ui
fra uette ul acaib dēbit cam
Et cū isto alumie optime curat
vlcā ois ut dictū est in ꝑdcā
particula

Q Cretyp̄ salicis combusti
et cū aceto ꝓpriis aggre
tus dēlet fetudines hem sc̄ergit
aginonie et ista sup̄ flauā ꝓca
contrat aginonia cū sale z acc
to et supponat vna die. altera die
fricetur cū pozculana quia ipa
aust cāb aglūtie ut dicat am
tenna et dēsiccat scabiē sabiez
pliū hẽ pone pedes gallinaz
sub pūb dū coxēū inde sepet
et cū illo cono calido cor ul am
plius fetudines frica et delēt
Unipiguetū cū aceto mixtū
et suppositū cāb tollit hem sc̄
staphalim et sibia pli et frica fe
tudines et fugient

L Entigines sūmacēd auīb
et ꝑcipue ꝓhibēt appuīe
in facie et generant cr caliū
adusta hec purgant si humozes
fluidant Denū fetudines cū aceto
mixtū z supponūtur dēlij cāb

Item alie cū melle constat vesti
gijs papillaꝝ explendis hẽ
ad liuore oculoz valet ciminū
tritū cū ceū mixtū et hr cū
lidum empla strand spe suppo
nat hẽ cruciū cruciū cū
fort morphee et lentiginū hẽ
pzeuolla dissoluta cū aqua
ul ai fellis uitrino aust cum
talcū in sternuēb hẽ menu
medicamē cū lentigines sc̄
sulphur et cōtē bene z mis
ce cū butiro et cū illo ungāto
in palma manꝰ sc̄ret z stati
dēsoluētur

Q Uando aliq̄ membꝝ
aduriť abigne ul ab
aqua sc̄ cureū hẽ calce
uiua et nouē vicibꝫ lauā cū
aqua et dimitte modicū tepi
stare ut ꝓsidat et effunde aq̄
ista deinde in fundē aliud aq̄
et utiť sepa. hec fac nouē vicibꝫ
deinde q̄ in fundē remanſit
p̄ unistetis bene cū oleo cr ul
cū oleo qui est cui valde esse
caū hr ungento hẽ pili lepo
ris manu uncis et sup̄ loco
adustionē sepi nuce nuc sanat
Item stadis lilij cocta sub
pūb z ꝓca cū oleo rosaceo
punicio efficacit curat Et
aliq̄ a puia ponit sub bou
malle tepidū. ul ponit me
lē cōbusti in vinū tepidū

Ite ay extrahit calid adipsu
nib et tunc postea potit pom
vngentu de calce ut b. Qz modi
meus operandi talis est Qi ca
busto est pua humecta lixiuo
cu salina et teneas sup igne
ut sic calor iquib mdc extrahat
Qi aut fuit pauor replicab apud
ud aq vo. ut qui ut fiat ipsuma
vngenti et desup vngab Hoc
em vngentu nel emplastu meli
remediabit Et si fuit mor in
illa aq replicitu apud eit efficia
cior Iste cure no potint hri
simul h e stue prima

Cancer est apostema me
lancolicu durs et nigrs
et habet venas humenti sparsas
q q dnmodo st pd pedes cancer
Cui h apostema fuit apertu
e periculosu et mortale Qz fistu
la dicat qy ipsphiae e patuu
foramen et interius e latu q
caud e forma fistule ligne Qz
antrax dicitur ab antro i fora
mine qd e unu pfundu foramen
Sed cancer adhuc si fuit inter
utpote q e apostema nigrs et
melancolicu et dura mondu
apertu tue opozet q appunct
matcuratiua forcia z forte cu
cosiccatiuis replicet Sed si
fuit vlceratu tue sps lac
tucinulli cu aungia recti
pozci ligstid z buliat medicu
ut mordeatur sint pastilli

addat pulueis mirre et mittat
ipsfulid et iq caudp e cu pru
batu remediu Ite sucus pse
nelle et ipa herba supligata
e simul remediu Ite stabu
sp trita radix cu antrace et
fistulid e forte remediu

Morsus canis rabidi e
valde periculosus z postq
horret bibere aquas qz putat
vestes caud ibi e ul aliquid
aliud simile expeditiu est q co
Sed cauend e ne ipe alique
mordeat qz eius morsus e ita
malus sicut rabidi canis Sig
na aut morsus canis rabidi
sunt qz canis erit irritabilis
et gerit caudam int pedes posti
ores Et si intrauerit buccellu
panis in pagine mensure z de
reb alit cani nullo mo accipit
cam existimand e ut fugiat ne
mo bz sup volunt ne venenu
radat adeor et ponat patiu
ventosa sup locu et stringat
ptes donec volui ut sic vene
nu cu sanguine extrahat Postea
pone emplastr fuy de allece et
ruta simul contrita Qdc fiat
emplastr de allece sicubi fuit et
moribus simul contritis z ipleat
se patiens sicubi moribus z ruta
Ite comedat humidum de allec
cocto subinde Ite myrtilli cu
seruicia sumpti Ite pulueis

tmarozo valet optime &c. Dictu
est in secunda practica de tanaz
plumali. Ded ad morsu apis vl
vespe pone sup locu frustu frigidu
et postea aliud malue et citius
pullicipitud se locu optime valz
et pone medicu in aqua calida vel
ste in morsu serpentis &c. Sucru
allecz humidaz bibe et cocubit
vivat pulius. Ded cu pue
tund scorpionib valet optime
cum oleo. Ad ipe scorpio coctu
in oleo et sup positus &t alig
contenut scorpione et ponit sup
lard et smant.

Venenozo aliqua st calida
sicut venenu tri. alig
frigida sicud apium et aconitu &c ui
quit timet ne toxicetur sumat
ay prandiu & hr medicamie
quod ad qcunq; mortifer
sceipe mucd adultz rotaz bz co
rotulatuz pte unc. salib. sliq
rad ruce an 3 6d pte simul pq
vnd quod ad predoz quinoctiu
ne sufficiat sz p tuu placeat z cu
misce ab cu pstello in mortario
hr magi medicamie est qd vene
nu vomuet et vomitu nuoz
sub venenozo stet sic ste ruce
medulle mucd sulib. simul pter
equales et tritos pant simul ste
sucru centhaurce p tutuz omi
mala cicut acoztz ste pipenella
bibita ab omibz venenis cor ho
mib optime dspedit &t debet
sic q ad aliquis dsp fuit in
toxicatuz tuc mete dbz vo
mitu quocu sprouocat
aut vomitus cu dg repida et
oleo et sale simul potat acp
postea digitu miss ad &t s
in aqua stu fiat decoctus cu
phanuz melius cat stet &
tuu decoctu azari hr cay est ni
fallibile stem ut venenu
tibi no nocat stf simul s
mali staphisam aut rute et
absinthy et iciuus stomachu
bibat ste medicamie optim
tu venenu stf calamedri
anellanuz mucd quib ru
te antipologie bacaz laurine
te genciane q uuz inuiper
boli an cantice cu vino et
da cedat unde ste ad coctuz
spes cu venenu valet mucd
dato et tuto donec sit uen
q cu apud sua valet cap
reid

Strupus stulet cons
tenb adustio febriu
et rathemetib stuz et inflam
macoiu stomachi et pteiz
stf aque infusoib rosaz bb
diab zucaru bb dre aqui
ad fucalite et amistent cu ag
frigida sinsundut at rose
sic accipe foliozo rosaz ve
renoid bb 6 2 permanet in

vase vitreo ul vitreo stricto orificio
et fundant sup aqua calida
℔ j ℈ et stringatur orificium va
sis et ponatur p horam octo vel
decem vel amplius et in ipse tunc
tm foliorum recentium rosarum mittat
denuo cum aqua calefacta sup
eam fundat et stringat orificium
similit p octo horas deinde
tollatur et per cribrum vitreum
illam infundat ponat in ipse
stricto vitreo orificio et distil
letur oleum in orificium eius et
stringat caput eius et exponat
soli diebus vl et vocat pre
dictum sulet rosarum Syrupus
sulet de violis idem fiat de
syrupis predictis et sit p omnia
sicut ille et cetera infundant
viole predicte rose Syrupus de
pomis confortat cor debile et
sanat sincopim et tremorem cor
dis recipe succum pomorum dul
cium et acetosorum mellis ℔ j ℈ ij
quat succus vsq ad consumptum
medietatis ipsius et dimittat
p dies duos deinde clarificat de
inde coletur et ad ℔j ℔ j zuc
cari fiat syrupus Syrupus
de pomis confortat stomachum
et stringit ventrem et eius modo
et sicut syrupus de pomis
Syrupus de cydoniis valet
sicut syrupus de pomis et sit
sicut ille Syrupus de prassio
confortat calefacit stomachum et siti
et iecori aliis et eius modo est
sicut syrupus de pomis Sy
rupus de succo acetosi confert
febribus colicis et inflammationi
stomachi et confortat cor cali
et est conveniens febribus pestile
tialibus recipe succi acetosi ℔ j
zucchari ℔ ij coquat ad spissitudinem
et administrent ad aqua fragum
Syrupus de succo cucumeris
valet contra febres colicas vulte
inflammationibus et ad ydropisim
pectoris et pleuresim recipe
cucumeris magni et violentur
in pistillo et decoquat in pane et
recipe succi expressionis eius ℔ j
zucchari ℔ ij et fiat ut sup
Syrupus de agresta confortat
vomitum et pulsum colicum et in
flammationem stomachi et siti la
boriosa et febribus colicis et confor
tat stomachum pugnacium que
facilius recipiunt suas fluxitates
et valet contra vomitum recipe
succi agreste ℔ j ℈ ij et decoque
in vase vitreo sicut predictum ad spis
situdinem deinde tollat et dimit
tat stare donec clarificet et acci
pe de eo quod clarum est ℔ ij et
fundat sup ignem cum sulet clarum

et dulcorato lb̄ vj et decoq̄t dum
inspissetur. Qui aut cibus fuit d
mittatur. Sac in sold dum cui⁹ ace
tosus cōsumat. Dorupus de pi
pune confert cathaeu et tussi que
vigilie fiert. Recipe papaueris albi
et nigri et ysop capum coxp aā ʒ vj
et capilli veneris ʒ ij liq̄ricie ʒ ij
et migil ʒ ij. Sume lactuce ʒ x
malue simis et viuond aā ʒ vj
et decoquat in lb̄ vj aque pluma
lis vsq; ad remanet ad lb̄ duas et
simul detur cū zucharo albo et pe
nidiamel aā ʒ vj et bibat fiat syrup.
Dorupus acetosus simplex et mul
ti excellens et potens in materiis ca
lidis et frigidis et subtilis et grossis
et vitreis sibi adherentes. Et
de testatur ei quod ei potentia ad
omnes materias et humores. Sic
cū boni albi ptes vj et simul
simul illud in mortario de vitreo aq̄ fon
tis clare ptes quatuor et abiciat
semper spuma cum q̄ usq; aq̄ sit
diminuta q̄tūd ad eius medietate
deinde simul super acetu vini albi
ptes duas et insimul et insiccati p̄
quatuor et in mediocri p̄ ptes et
itaq; decoque usq; ad p̄fectū et dein
cum ei ʒ vj ut duas uel tres ad a
qua frigida. Mel dicit ab
bas q̄d sit aqua et mel. multi
tenent quod debet sitim et mol
ad egritudines frigidas et ydropicas et
cerebri et venis confert ad tus
sim humidam et mundificat p tus
sim et humores grossos et sit
vtilis vene et nō permittit in eis
lapides generari et mundificat pe
rineum et conf̄ colicos et lauat
et absergit ulcera soluit et mun
dificat ventre a feribz et bibit
loco vini in egritudinib⁹ mucos
et uetustas et in tremore ma
nuum et pedum et in dolore genu
um et ollas quita tu ralis cū mel
le bouis et in fundo sup ymagines
ollas de aqua cla et gr decoque
usq; ad consumptum q̄rte ptes et
abiciat spuma. Semp in frigi
dis et dat ad potum.
Primel est unguentum ad
manus q̄ sub ueteres
et subtiliat humores grossos qui
e in stomacho et epate et est
efficax in morsus serpentum longe
tpis dum dit eum et maturat cum
recipe mellis boni ptes duas et
aque fontis clare ptes quatuor aceti
boni pte una et quāt⁹ opus ad di
co aceto ut dixi de syrupo ace
toso et opera eius et accipi
atur mel et aq̄ et abiciat spuma
eius deinde fundat aceto super
pus et decoquat et nō dimitta
tur clarum et superserue et da
decoctū fuit reconde depois eius
est ʒ j ut due sedim modo pretu
ti potes fuit semper de qualis
medicina simplex clarificata et in
olim loco vbi fuis et simpli
ter compositio si voluis fier

modu recente ad labiorum aliorum
Descripco medicinarum pluri
tuarum illarum pluriumque
que michi sunt magis equales
Et primo carni que est de mea com
positione ℞ ad purgandum flegma
℔ zinziberis ℥ 12 zucarii ℥ i tres et
fit una dosis ℞ item ad purgandum
colera ad flegmate ℔ turbith
℥ j stamonee ℥ j commisceant ad
modum mellis et fiant grana c
tanti equalium ponderis et fit dosis
una et prima medicina sed dat
turbit mea Et nota est aliqua
acuere ista medicina aut ppter
indispositionem medicine sed natura
una dosis ad grana ut quidam grani
stamonee et detur ad potandum
cum vino ℞ item ad purgandum ℔
pob et ystericos humores quartanarios
vel ydropicos ℔ aloes
℥ j pulpe colloquinte ℥ j seminis
et fit una dosis 6 ut 1 Et
scias quod tres pille indifferenter
resolute facunt duas sufficientes
ad extrahendum humores de in
timis unde precipue ad gutta
valent pille que sequuntur ℔
humectatorios aloes ana ℥ 2 ste
monee ℥ j fiant pille et detur
℥ ij ad 6 ut sepe cum vino
Vel sedim quod exhibet de spetio
infimum ℞ cum opiacis epatis
splenis hicterorum et ad
mundificandum visicam ℔ cubebe
agarici ana ℥ j seminis et detur
℥ una dosis cum vino bene diluto
cum zucharo aut melle ℞ item
℔ aloes ℥ j pulpe colloquinte de
℥ j seminis fiant pille ℞ pille
cum veteri cepe et capparis
℔ aloes agarici ana ℥ j stamonee
grana quatuor fiant pille et sit una
dosis et dat omni mane potum et
deinsum ebdi ℞ Iste sunt mee
medicine vsuales de mea com
positione vt

Electuarium de succo ypocis
quod est apud me consuetum
se de tribus bitum Manuthy dicat
ur Nicolay purgat cum colera
et evacuat ab infinitate ℥
tertianarum cottidianarum pur
gat sine molestia et reliquias
malas humoris qui remanserunt
℔ succi ypocis ana lb. ℥ 2 sandali
albi triti quin ana ℥ 6 spodii ℥ j
dragagbi ℥ 12 camphore ℈ j te
neat p modum electuarii cum sympo
so de succharo zucarum et vasa se
co et detur cum aqua calida in mane
in modum custance ℔ pille cochie
cum vetere bene valentes ad
humores de strictis irradicatos
sedim de spetio ℞ pulinus
pagni ℥ j colloquinte ℥ tres et
℈ j stamonee ℥ duas et semis
cubebe cardui ana ℥ ij ad sepe
Iste pote medicine sufficiunt ad

Siquis voluit hre alias vel
nit ad libros alios

Philonii Stephani Corpus
ceptor3 innamet3o in
stillacone dolor3 et separacone a
capit3 mortis et pre adustae sto
machi a frigida et stolthi aut
humore crudo aut ventositate ge
ra extendente et stat dolorem
colice et vi sterni et dolore renu
ad putrefactionem anhelitu et difficul
tate urine et singultu vehemen
tem sit pipis albi et nigri aa
3 20 apij 3 10 croci 3 vi spice
pimenti castorei aa 3 ii confice
cu melle q quadruplu ponde
ris omn. dosis cubi et stando cre
aut faba parua

Egretina capta ad inflam
tates pleuris stomachi
nitre apij pipis marr galegie
chosti anamomi fiunt de anti
a3ari croci aa pleb eglebi confice
cu melle despumato dosis cubi
e cui aureu unu

Dyasulphur confert febribz
antiquis melancolicis
et flegmaticis et costitucionis anhelo
tibus et antiq tussi et ei qui ht
pleuresim et e unamentu
maiestatis ad durice splenis zyb
pisum et puocat urina frangit
lapidem et confert morsui venenos
et ei de quo timet q potauit
venenu sti pipis albi 2 longi
aa 3 b sulphuris citrini thymi
melissi hyssopi mitre stomachi 3 vi
damoni aa 3 viii ruce costi aa
3 vi apij mundrage aa 3 ii
croci 3 2 et s cassie 3 vi confice
cu melle et vte p3 mensis sep

Philonii mensis Stephani
3 ii semis postplum 3 ii
apij 3 ii croci 3 s commisceat
ad unu et fiant inde pille et
detur una ad diem sedm virtute
patientis et exigencia infirmi
item aliud de invencone pria
sti pipis apij pleb equales cri
tem dimidiam et morsent
cu melle s vis die ad potand
et s ad tussiendu fiat pille
ut supra

Athanasia nigri confert ad
dolore epatis et splenis
et opilacionem in eis et doloi sto
machi et ad asma et ad tussim
antiquam et mundificat pectus
et ad fluxu ventris antiquum
et ad dissenteriam et ad fluxu sangu
nis. valet ad omnia ad q3 ni
let philonii Stephani croci apij
nitre castorei hyssopi costi aa
domesticum semis pigmentis rubei spi
re elleboreo equalis lupini 2 cornu
cervi cornibus capre aa pleb
equales terantur terendo et de
solubilia liquefiat in vino et co
fice ad mellis despumati q3 s.

marsēb dyris est ab aurea semis
ut ab aureo vno et in fra et de
tur cū vino dulci Et consulo
tibi q̄ adhibeas maxima dili
genciam in exhibendo medici
nas opiatas p̄bas ut quasq̄
alias quia vehementissime alterat
corpus humanū p̄sertim quia
opus est venenosum Deinde scias
q̄ opiatarū medicinarū alia
est calida et alia frigida Et q̄
vide ut operis p contraria dabo
calida opiata cōfinimitate
frigidam et econuerso

Electuariū rosatum ar con
fortat et stomachū et
omnia viscera et confert ad mal
liciorū corp̄s Et fit sic Accipe
foliorū rosarū albarū a rubearū
quantitate quid volueris et cōpone
sup tabulā in pulueres ut supra
dictū est Deinde accipe de
dicti supfluum humiditatis p̄dictarū
rosarū et terant bene cum
priuata sup cali zucchari bonū tri
plum ponderis corp̄s et reponant
in uase vitreo ut vitrato et obtu
retur os eius ad p̄grumos et
apponat poli mensis tribus omni
die semel agitando cū spatula

Succus violarum valet ad
inflammationē cōlē et co
fortat stom̄ et lubricat ventre
et tollit sitim Succi rosarum
iudicant in pulueribus q̄ sunt
maioris humiditatis

Succus buglossarum am
cordi et mania et me
lancolie sincopi et tremori cor
dis et fit sicut succus rosarum

Electuariū de cytonijs co
fortat stomachū et facit
digestionē et retinet fluxu
ventris et vomitū coleram et flegma
tis Accipe cytonia
cocta in vino libras tres mellis
boni despumati tantundē decoque
cū facilitate postea pone de sup
cynamomi cardamomi ana
an z j zinziberis pipe longi
an z ß et quasi inuitat necessitas
et requiritur citonia in acetō ad
casus calidos et possunt addi
species frigide

Electuariū de succo citonio
rum operatur appetitum
mollitiem et cōfortat stomachū
et epar et digestionē facit nutri
tionem et melius an lib j
decoquant cū facilitate usq̄ ad
melius spissitudinē et cōtinue
auferatur spuma et cū pueruit
ad melius spissitudinē pulueri
set sup pon pipis longi zinziberis
cinamomi an z cardamomi
lignialoes an z semis mustar
di et quasi fit sine speciebus et quasi
cum aliis speciebus sicut tibi pla
cet etc — cf 2cf

agnus castus

Agnus castus est condituꝫ de aromatib⁹ stomachu et epar et alia intiorib⁹ cōfortatiuis appetitu excitatiuis digestione pomis vomitu et ventositatib⁹ pluribus sedatiuis et ē medicina expta 2 sumpta ℔ss sucti citoniorꝫ ℔ 2oti antiquꝫ vini ℔ jo cōquat⁹ in sufficiēte dulc⁹ et tostiū tria pb semp ante cibū sumend deinde colet⁹ et ꝑmittat⁹ repidꝫ ut clare fiat deinde ꝓcurat sup illud mel lib bonū ℔ o et iterū bulliat et auferat⁹ spūma eiꝫ et ꝓcurat⁹ spes odifere in illud et alia cōfecta mittere ℔ss sucti citoniorꝫ qtū voluīs bulliat leuit⁹ 2 auferat⁹ spūma dulc⁹ fiat mediocriter cōsumpta deinde colet⁹ 2 dimittat⁹ repidere et infundat⁹ modicū de vino antiq⁹ bono et iterū bulliat quousq; fiat spissiudine Cōfectio mirre acetose valet vbi appetit frigida calidꝫ ℔ss sucti citoniorꝫ acetosoꝝ ℔ o et coquat⁹ ad medid deinde fundat sup ignē accti bonū albi et fiat ut supius dictū est

Rp cum medicamē supnūm cōfecto ℔ss sucti citoniorꝫ ℔ss et agresta valet ad debilitate stomachi ē causa calidꝫ et ad vomitū calidū et ad pulsū cordis et ad sputū cōfecta et cū stīs ℔ss vnū maturū ab et cōpone sicut ℔ jo cōquat⁹ sucus in sufficiēte dulc⁹ cō siatur tria pb cibū deinde colet⁹ et dimittat⁹ repidere ꝓssi ad claritatē et illa colatura iterū cōqt⁹ ꝓssi ad grat aliqua spissitudine aut cōponat⁹ pli ꝓssi ad pigmentū et cōstruct⁹ et mō dū cū aq⁹ frigida ad potandū ℔ss sup & ven barbat⁹ valet ꝓcid ingrestis et fit ꝓcid illē ℔ss sup & citoniis stomachū cōfortat et vomitū et epar et absorbit digestionē et vomitū et fit ut sup dict⁹ est ℔ss sup & pomis stomachū et corpus cōfortat 2 sanat sincopim ut sup ℔ss sup & ꝑsop valet calefactiui stomachi 2 sti et fit ut supius

Quando volūs facere aliqd clarificatiū tabulatū sue lapidū sue cōfectū sedū q dictū est tibi mō tu ℔ss zucchi lotunci ℔ o et mitte inde modicū de aq⁹ et deinde quousq; incipiat incorporari 2 q⁹ faciūt ꝑbulacōne qn clarū cū cedat⁹ ut mitte vnū guttā sup lapidē ad lignū aut satis est decoctū tunc dimitte alias ꝑtes 2 pone vnius lotunci et effunde vel tit sup asserē vbi est cribrum

farina et mitte in frigida aq̃ 2 per illu modu potiꝰ fiet clauicula sic ad ꝓpositu tuu quilibet tibi placebit.

Unguentu in quo dr̃a adhibet cera putredu et quat in eis cauet et prohibet in eis fieri putrefactoꝰ ℞ mirre aloes saccolle aã ʒ j. melliꝰ despumati duplu ponderis oim illoꝝ. q̃ mi liam albi quantu sufficiat. fiat q̃ tu supradicta ꝛegi duplicat spissitudine q̃ aliud unguentu in quo dr̃a adhibet cera putredu et quat in eis cauet et prohibet in eis fieri putrefactoꝰ ℞ mirre aloes aã ʒ q. vini albi quantu sufficiat terant̃ spes 2 simul & sup eis vini modiu 2 cocta simul. et deinde in̄ cocte modiu simul et sic fiet q̃ fiat liga & sicut mel et sic amistu unguenta lauatiua put fieri diuersimode. ℣ta q̃ tu ministrabis alicui pigredini et sufficiet & lauatiuꝰ medicinis unguentu aliud sanabile ꝛebelle antiquu scripe aloes mirre mirobalanoꝝ aã ꝑtes equales. deinde tere cum succo plantaginis ꝛegi duplicat simul mel unguentu ꝛecocta et in frigidatiꝰ fi ad inflammationes et confert hemiplegie et igni sacro et inflammationi stomachi et epatis scripe antiquis pedis recentis in quo no ꝙt sal et re uult cum ea ꝛose rubee recentis quantu ꝙt ꝑa et dimittat stare p septem dies in sole deinde coquant cum fialitate et in̄ colet deinde in̄ albet in̄ & ꝛegis unctis et fiat sicut ꝑius. deinde infundat quantu est medietas de succo ꝛe simul et coquat simul cu fialitate ꝛegi ad consumptoꝝ. deinde conficiat et amistetur ibi et quigi duplicetur modiu de opio et illo unguento ubi oportet et ꝓpue qui assunt vigilie unguentu ꝛebelle cum valet sicut ꝛocacea 2 confert plenitudi et inflammationi ꝓtoꝝ et fit sicut unguentu de papauere q̃ sedatiuu doloꝝ calidoꝝ et fit ad capitis papauis ꝙ albi et nigri recentis et succo ꝛoꝝ et fit sicut unguentu ꝛocacea.

Emplastru sinapis & ꝙsꝑtone deuocti cu sucis absinthii et podegrid 2 dolori ossiu et artheticis et frigidis passionib ad migranea oblitione et litargicis ℞ accipe fermentu ꝛoꝝ pigrem aã ꝑtes unu 2 fide in aqua tepida die ac nocte deinde cꝙmine ꝑtite ut melius humor remaneat deinde ℞ sinapis in ponde fiant 2 tostis ad ad acetu 2 commisceantur cu fermentis diligenter 2 cocciant. Aut rhenie cauis ꝑtibꝰ fiat ex uoluis pone cꝙ sinapis ꝑtes duas

Si aut minus forte mix ponc &
sinapi. Emplastru apostolicon
valet plc ad subtiliandu cicatrice
in quacunqi parte corpis fuit. Si tre
si dolor descendit in pdicta parte vbi
fuit vlnus et si supponat dolori
venienti sanat et attrahit sagitta
ad lanceam membro infixa. Item ad
despumacone muenles in antidoto
tridu. Mesue. Emplastru de pilis
de ysopo et marrubio trocis acalidi
tate et apostematu calida. Ad liturgi
ri et pete olei veteris cui ib vnd mus
telagis pselij. z. X mustelagis zinsi
gam z.j et semis mustelagis semis
limi et mustelagmis radicu malue
z.z. Accapelicargin et oleu dii co
quasset in marturio. Deinde buliant
supigne cu facilite et indesinet agi
tet cu spatula vsq; dd coagulet cu
liturgia tue depone a bigne z di
mitte in frigidu. Deinde mustelagi
nes buliant aliq buliedne z oi
ssim et successiue admisceat illis
quousq; fiat densus z illoz quantu
tue vr coquat supigne Ad vnge
tu quousq; habeat spissitudine
Emplastru dyaquilon magnu de
perlis ad restrictu et ad maturan
du omen duricie et inflammacon
et ad duricie splenis et epatis et
stomachi et ad strumbulos Ad
semi grece et semen limi radicu al
thee et fac mustelagmen di aut pte
vnd liturgie triti cotonee vtera
aut pte vna et fiat ut pdictu est
Vngentu citrinu pulchru fatue red
dit leuigine destruit negredine
et sole pustulas flegmatas palpe
bre nil in cantibz oculoz minuit
aufert cicatrices subtiliat leprosa
facie si inunget mitigat z cane
dat. Vngentu pupulum valz
cu calore acute sibi z his q
dem neget inuenet typoibus
et pulsibz z plante manuu et
pedu z hec cu oleo rosaceo vino
misto et stup calid venter calore
mirabiliter tollit. et stup umbilicu
inuctu sudore prouocat Vngen
tu nigru appetitu stupefactu ad
hibit et attrahendo mundificat et
nide sanat Ytem tu vngentoz
despumone que in antidotario seu
colau Vngentu de cerussa vo
catur vngentu albu et valz ad
cicatricu que fit co caleu adus
ta et flegmu palpe z palpebre sicca
et ad cobustione et ad herisipelad
cium despumoz que in antidoto
tridu accipe Vngentu nigrum
mesue. infallibile cu scabiem et
ypy no curet nisi prohibeat cor
rumpi pquode Ad sulphuris
citrini ad gentile cathamee z tode
in marturio deinde supfunde de ar
gento viuo ad medietate sulphu
ris in pondere redondus simul quo
usq; simul incorpent deinde tere
adde de argento viuo z iij tedunde

quousq; incorporent. Deinde in simul
cantu de mortario seu arpeo vino
q; fiat amalgama temere caue e
vngendo illud nec postea appone am
ugie porcine no salse quant magi
tudine amalgamate et agita
simul in mortario. et tunc sibi mu
tuo incorporabunt. Deinde impone de
oleo laurino et simul iterum agita cu
pystillo in mortario. Hoc vnguento
est mirabile in uno quinq; dieb
bus quatuor; magnum scabiem
sanat mane et vespere superuncta
Sed observare debes cautelam
pus tradita

Oleum de nucibus e resoluti
um grossos ventositates
et cost humoribus et cotexionibus
neruoz et pustule et ypte cu cal
ce lota et consumit scabiem. Oleum
laurinum consumit dolorem epatis et
emigranee frigide et doloribus matri
cis et corroborat nimos lapsos a frigi
ditate et consumit stomachum et dolo
ribus colice et renum et matricis et
doloribus epatis et splenis. Oleum
de auellanis consumit dolorem arthe
tico nuoz. Oleum de semine lini
e confortativum roborat et tollit spas
mum et lenit duricies nuoz et
mitigat et cotundit nos et
est medicina magis conuenies
et doloribus pulsatiuis. Oleum
papaueris consumit febres et lenit
ptus multe assumpte et ingrossat

Istis omnibus dictis sunt p exemplum
Oleum roseum est confortativum et
resolutivum frequenter pdictum et lini
tivum extinguitivum inflammationib
phibitivum cursum et pfluxum sanguinis
et fit sic. Accipe oleum rosatum re
centem et passum et rubeum ad
quantitatem sufficientem et superfluus
oleo eorum quibus ablusisti pu
ris ablue eum aqua dulci et
obtura os vasis et expone sole
per septem dies. Deinde coque et mixt
per horam tres et cola et iterum mitte
alias rosas et dimitte stare
per alios septem dies. Deinde coque
ut prius et cola iterum et mittere ali
as rosas et recentes. Et alios ponunt
rosas simpliciter in oleum et exponunt
soli. Oleum camomillinum est be
nedictum oleum confortativum uniuersaliter
Est enim resolutivum conuenies pdi
ctorum dolorum et eius exhibitum
tur sunt matrici per modum sup
ticiei et confortat nimos et consumit
doloris eorum et confortat nimos omnes
et modus operandi eius est sicut oleum
roseum. Oleum violaceum sedat
inflationes vehementes sunt et lenit
asperitatem pectoris et pulmonis et sedat
apostemata calidi et plenetici et
fit simul oleum roseum. Oleum
primum de liliis albis est abstersivum
resolutivum et maturativum et
sedativum doloris frigidos et consumit
doloribus nocturnis et lenit
duricies eorum et apostemata dura

et scrophulas et constat oleum mu-
tneis inanneto maiestro et constat
spasmo et destillatu inaure con-
sert oleum eius ℞ sit sic accipe
radicem gentiane quam voluis et
florem eius duplum et aquam &
coquimus radicem eius quousq; oz-
in fundo supersit oleum olumzo q;
tu oportet et de coque tuctis ra-
dicis et floribus plures p̄d dictum
est de oleo rosaceo ℔ oleum nelpi-
ni est medicamen nobile ad ar-
thetica podagra et dolore ven-
ℛ accipiat integri nelpis et fundi
supra ea aque salse quousq; bene
coopiat ea deinde fundi desup
olei communis ad suffitiendum tu
ut q̄tuor digitos et coq; usq;
ad dissolucione ossium ℞ aliqui
addunt anetu et artemesia
℔ oleum de serpente mundificat ca
tey et sanat impetiginem et vale
but optime cum palisin et sit p̄d
oleum nelpinum ℔ oleum de ranis
constat doloribus artheticis et po
dagre de ea calida est sit p̄d oleum
nelpinum nisi q; hic addit salsa
aqua et put coqui superet tu
ne in olla sine aq; obturato ori
ficio et sit sorsum ℔ oleum de anis
gutta mundificat et impetiginem
et aliquos morbos cutis et consti
stulis et vlceribus malis ℞ accipe
ana vnguli vel plus si placet
eoque vsq; inducent. Demum ac
cipe pr vitella et coque ea sup
igne et remone cu spatula tam
diu q̄usq; denigrent. Demum in
pone pannu lineu et exprime per
tere et corbit oleum. ℔ oleum de
iunipiris constat infectionibus cut
et malis morsui et spasmo et
cancro et gutte de rausi frigi
da et veneribus malis ℞ accipe
ex lignis imperi et in pua
strata fundi et imple alias
ex eis et claude cu cucubo ar
gilla limito et sit olla cad
in fundo plenis subtilibus p̄ba
ta. accipe ollam et p̄de ad in
trad. ita q; orificium eque sit
suppositi tue. Demum pone olla
cu lignis sup olla aliud ita
q; fundus illius tegat orificium
alterius et repone argilla sub
tilit. ita q; nichil ad illa trahat
et postea fac ignem eta allas
superet. et tue dependit oleum
ad illud inferet. ℔ oleum sit
oleum de sanguinis et valet sicut
oleum iunipinum ℔ de medi
cinis simplicibus et propriis sufficia
at tibi si studiose operatus
et indagatus huius libelli ope
tibi sufficiet ad curandu omnes
morbos curabiles ℞ si at voluis
plura vide retro ad alios libros
et practicandu ℔ medicine Galieni

et aliorū medicorū auctoritatē. Deo
gratias. Deus ecclesiarum benedic
tus qui ad finē diei desiderā
tum perduxit. Amen.

Medicina simplex
est que est ex aliis
medicinis primarie
artificis tornata
seu composita sicut est metal me
ta vel rosa rex. Est enim medici
na simplex in natura sua ex ele
mentis compositis sicut sp
et alia elementa utpote a talia
vegetabilia et mineralia Propp
ter qd medicinarū simplicium
alia inuenit subtilis sibe alia
grossē sibe Medicina subtil
sibe est cui ptes facilit dimi
nuitur atq; vtus eius replent
a calore nāli obuiante sicut e
camomilla Et medicina gsse
sibe est cui ptes nō facilit
diuidunt nec eius vtus facilit
a calore nāli obuiante replent
sicut est acetosa vetasum Sed
medicina mediocē sibe est que
medium tenet int subtile z gsse
ut est spuma Et in medicinis
grossis humidat tricitatis Insubti
libz aut aer aut ignis Et in
medicinabz aq Aruma tria e gros
sis elementis aer aut z ignis
sunt subtilia aq tenet mediu
int subtile et grossū Et quia
in simplicibz medicinis alig elementa
sequunt elementa alia. ex sequit
qd alia e calida et sicca utpote
illa q sequit ignis alia e calida

et humida et proxima actui. actiui dicit
est frigida et sicca et proxima actui
dicte. Prompta posset videbuntur
et deinde ab istis qualitatibus virtutes
sue medicinales sc. calefactiue in
frigidare humectiue et siccatiue et
ab istis qualitatibus est cuius subu
clemetes et p hec a subtilitate medi
cine que e eius subtilitas uel
grossities ut medium. aut potes
spetificu dicitur virtutes sue que
st' lauatiue. uirtud purgatiue. p tus
p confricacoem mundatiue. tapis. De
quibus omnibus dicet posteri. et q
sapor sigeat simplicitu aiz clem
tord in medicinis simplicibus dice
dum cuius est. et cuius et mus pa
pond

Inuenit' spes sue denere
sapoz. est quidz sapor
dulcis et uictui sub. salsus amaru
sub. acutus. stipticus. pungens. ace
tosus. et insipidus. Sobi gnd. Sa
por dulcis ut e mellis. uictui sc
ut in aleo ut in alia pinguedine
Salsus ut in sale. amarus ut in
cola ut in cine. Acutus ut in pipe
ut allio. Stipticus ut in pruis ut
cotanis no maturis. Ponticus
ut in glandibus. et no differut stipti
cus et ponticus nisi sm magis et
minus. qz cum magis constringit lig
uam est stipticus. et qz minus hoc
est ponticus. Acetosus sapor ut in ma
lagmatis. Insipidus sapor. pe
loquendo non est sapor. sed est
priuatio cuius sapoz ut pz in fru
tibus quibus no maturis. et de
aqua simplici qz cuius sapoz no
est. Dulcis sapor e a calore me
diocri. unde dulce e maxime
principium coplexionis humane
Fructuosus aut sapor est ab a
qua et aere et e principium valde
dulci. mul tis assilatum coplexi
oni humane qz dulce. Salsum
est a subtili tereo adusto quinto
humido aqueo. qd pz p coprime
tum tri illis qz sunt pare salsi
Amarus sapor e a tereo ctto et
aliqo humido ut pt uidere in pua
one salis alkali. Acutus sapor e
pt multis precipue ab aduen
tes et subtili tereo. Et pt hoc
acutu est valde penetratiuu sic
pi qz quicq pdce denere sapoz
attinet caliditi. Et debes scie
qz amaritudo sedum. Austeritas
no est solid acuitas uel caliditas uel cuius a
frigido ut pz de fructibus imaturis
et cor in apio. Sapor stipticus
et ponticus puenit co frigidite
ut pz de fructibus imaturis qbus
da qb calor solis no dum digessit
et ceteri cuius a frigiditate. uel ty
aligna e cuius ibi caliditatis et in
co qz infrigidat et incidit et sub
tiliat. Insipidus cuius corrigit

ꝑter multa acquisitate ul ꝑter
grossitie etc no adiuste q̃re ꝑe co
sequit frigiditate Vñ cõstat
ystas q̃tuor spes saporũ attine
frigiditati

Prime vtutes dicũt q̃
consequit ⁊ mete pas
quali tates ut sunt calefiet in
frigidare huectare exsiccare ⁊ De
inde vtutes sunt q̃ sedatio co
sequuntur ꝑmas q̃litates q̃z
respectũ no ẽt ad vnũ singulare
membrũ seu singulorum locũ ꝑ
est vtutũ indiuratia ⁊ mollifica
tiua aptiua constrictiua ⁊ hec
vtutes que tria cõsequunt nec
tota spem. quarũ cuilibet respectus
est ad aliq̃ membra singulare
sicud ẽ vtutũ puocatiua mestruũ
rayis ⁊ diuersa ꝑmas vtutes me
dicinarũ notant q̃tuor q̃dus
⁊ est eny aliq̃ medicina q̃ alterat
corpus no tm sensibiliter ꝑ sed ꝑ
estimatoz et est tm ꝑmo q̃du
⁊ est etiã alia. que alterat corpus
et ẽt sensibiliter no tamẽ fortẽ est
ꝑmutãs seu alterans et est in 2o
gradu ⁊ est etiã alia ñ ut diuana
que iam fortiter alterat corpus
no tamẽ tãm alterãs quãt
rẽ ad cor rumpẽdũ vice ⁊ tãm
dicit medicina in tercio gradu
⁊ est etiã medicina q̃ fortissime
alterat ⁊ corrumpit virtutẽ et est
medicina in quarto gradu

⁊ quilibz gradus hꝫ tres nu
meros ꝑ primus secundus et medius
⁊ exempla vtutũ sedatiuarũ ⁊ tria
sunt vtutes maturatiua mollifica
tiua indiuratiua ñ ut ordo
dinatiua aptiua orificatiua re
laxatiua constrictiua calefa
tiua augmentatiua. opilatiua laudatiua
ñ mundificatiua adustiua putre
factiua diminutiua carnis. attrac
tiua. corrodatiua libratiua sedu
tiua dolorẽ ꝑ narcoticatiua sub
tiliatiua multiplicatiua ⁊ abstra
hentiua lacte cõstrictiua sperma. ſ. bri
ne putrefactiua et nestrui quati
uã lacte et sperma. ſ. et vtutes co
rũ cpati et splen et oculi et
dentibz. asine et renibus ⁊ po
dagre rayis

Naturaline medicine ſ.
que ſ. viane calidã nãli
et ẽt aliquale vi sostitute qua
pori exterius claudit ſ. cutis q̃ co
fortetur calor nãlis nitidus. cuius
est humores maturãdo ⁊ sanie
ꝑducẽdo ut ſ. lactanti laudanum
anetu bucu vrsina althea ſ.
mellis et sillia. ¶ Mollificatiue me
dicine sunt q̃ exiccando calefaciunt
no fortiter. ut no fortiter constrin
gendo ſ. fortiter calefaciendo exsicca
rent. resoluẽdo subtiliãdo et indura
retur grossum ſ. dolorẽ tangendo lum
bi fortiter calore pilis et ſ. talia
⁊ camomilla absinthium ⁊ hys

tonu ascelibotu 2 rasb Conglu
tinativa medicina est q̃ sua vis co
parte mundificat veluti ab igi su
stipticitate reparat carnē 2 conglu
tinat labia vulnerib ut st' folia
cypressi sparcolla bolus alie or
tes thus mirra litargyr gut
ta et sp̃lia Apertiue et attenu
ative medicine st' que hut hu
te in asund et mundificativa et
ppr' humore opilante incidunt et
diuidunt et expellut, et grazo
quod apiut venis meatus 2 pt'
et sunt ea que hut amaritudine
acretopte et ponticate admixtā
ut st' amigdale amare Detersiua
apiut cū intus et ht plargte
intoeus vtaz et cū tenuitē opari
nū put et p viaz augustia
sicut e absinthiū et medicine
et aptue Hec sunt q̃ scalpen
dare seu vrice emplastra gen
erata ciuamom yspanis 2 sp̃lia
Opilatiue aut medicine sunt
que st' terestres et gross et ht sp̃lit
intendendi est que st' terestres et
grosse agi vitiose faciunt opila
tiones q̃ e panis azimy ducti
li tusi glandes castanee esule
rasb Tenuitiua medicina e
calefactiua. n est minus calida ut
est valde constrictiua, et ht mo
dicū grossitie. q̃ e camomilla
et altheal et aleā caro 2 olus vetꝰ
Inspissatiua medicina e cōtra
riatiue. Sparb cū aggregat
et constrigit vtalit et pozoꝝ mi
nutoꝝ sicut st' ag̃ frigida spu
ma cotinata Aperitiua mun
dificativa orificiozū venaz
et calida trea et grossa q̃ pt'
sui frigiditate adurit 2 deseat
corpa sicut est balaustia calla
ppdia acacia et solatz Adstri
ua medicina e calida siccit'
et est subtē grossa et adurit et
apit autem sicut e camomilla
et flammula. Putrefactiua
medicina e que pungit sicut
aduſ seu serpentis ut stupes et
tyr adurit ita q̃ apiat sp̃d est
antipigmenti et cetia alleā
Diminutiua tazis e illa
que diminuit id est q̃ cōtinuꝰ
est in superficie veluti sicut
est alumē calcinatu Adstri
ctiua seu exsiccatiua me
dicina est q̃ aggregat carnē
et constituit et auget 2 reparat
humiditē vlceris sicut e alu
mē et galla et sicut e usnea
abluti Repletiue medicine
vlceris p̃fundoꝝ st' q̃ sine mo
dificatione mundificat veluti
sicut st' thus p̃sillium lenti
cula p̃ducit sarcoma ordei

Antidotogia liturgia cerusa zerus
repertissima medicina e q̃ hu
more repurit admixta et est g̃s
se subc et calefactiuis frigide sed
ssima plateed et hmoi Tertia
tricia medicina e que attrahit
humores et ipa est calida sicut
allead cepe et slia attrahit apte
specifica scait sanamca semp̃
acqiouñ medicine laxatiue
Medicina cisdicta et liberal
tricia e ista que vim dat seu a
morte liberat ul que liberat
a venenis Et ipa est dupl aut
mutat venenu in ue q̃litat
Si venenu est frigid exhibet
medicina calida et econtra Aut
ipa medicina tlis mutat venenu
in ue in ydropic sputu Et
oportz q̃ talis medicina sit me
dicina mutans venenu et aplectione
corpis seu s ipa supant vtu
tem infirmi mutat ipe Si at
supant virtute venenu et nu
virtute corpis sanabit ipe
infirmus Tales at medicine
sunt venenu mutantes postea
videbit in libro suo dñs creator
Medicina sedativa doloris est
duplex Una q̃ cum sedat dolo
rem ytr hr q̃ aliquid repellit
de eo q̃ dolorem efficit et tale
oportet esse medicinaz tractatus
in calore aut calida in primo g̃
du aut subtile in subtili scdo
oleum anetinum Alia e medicina
sedativa doloris que aut sensui
sensui sunt medicine narcotice
ut est hyoscyamus mandragora
papauer. que etiã dicunt medicine
mebratie quia faciunt habere
hominem accidentia ebrij et iste
si sumunt in magna q̃tate subito
interficiunt. Subtilia tricia me
dicina e calida et in gñe tricia
et frigida.

Lacte gnatur in mamillis
ex sanguine Sanguis
em a virtute fin mamillaris mu
tat in albedine et coit in lac
Et iste sanguis propinquior venit a
matrice ad mamillas Unde
qui est multu fluxus menstruo
minuit lac Et qui sanguis sint
grossus et flegmaticus impedit
eius fluxus ad mamillas ignit
tunc desiat lac Unde g̃ tunc
vult augmentare lac oportz eu vi
duab rebz Si cibis lac provocati
bus et cibis convenientibz Est
itaq; medicina lacte provocativa
que calefacit parte in e grossa
subtilia etiã q̃ nõ sit calida i primo
gradu ul in scdo. et q̃ no habet
dente expositiua manifestam
Talis nempe subtiliat sanguine
et tenuiu abile facit ut ad ma
millas veniat Aut at tales
medicine senectiu anetu trutta

apiu et hꝰ medlige & herbis rec
tibus sumptis ¶ et cibi et hom chi
ni multu nutrientes sanguinem
cria quant lac et ita q sint qua
si virtuꝫ sanid lac ¶ et q nunq
uel nuqꝫ medicus interrogat
de talibus nō est nūm plus dicē
de ipis ¶ Medicina ventosa nec
stricta est duplex ¶ Una est que
sugitur p os ¶ alia è que subicit
Medicina cui sugit p os mestru
oz ventosa oportz ee calida
et sicca ¶ talis cui subtiliat hu
more grossū et apellat vias sa
nguinis sanguinis nō oportet cui
ee attractiua sed est calamentu
originale pollegii saturnegia ¶ Ex
medicina que subiciat debz ee
attractiua - q nuqꝫ hō est dubiu
ee attractiua sanguinis ¶ et tales
sunt sed sanguisuge alie collegi
tide terre ¶ et medicinas ostrictiuas
mestruoz oportz ee frigidas et siccas
de medicinis aut augmentantibz uel
diminuentibz sanguinem nō est multa
ma dicē quia viri modesti hoc sci
de talibz nō interrogat nec cria
medicos bonos et virtuosos nō cuat
de talibz scire ¶ Medicina attractiua
ventosa venue tales e q libz e medi
cina ventosa mestrui et calida
et sicca ¶ talis cui subtiliat hu
more grossū et mittat ad se ut
facilius exeat a sanguine a
ꝑ omnib medicinis ventosatiua
mestrui cria est ventosa prime
¶ Medicina tussis e duplex alia
cui est tussis ventosa et alia
tussis sedativa ¶ tussis ventosa
est calida et sicca subtilis et
q subtiliat grossos humores
et facit eos apertos expulsioni
p sternutu et tussim - et sunt tales
salviati bauracis senne veri
ce et similia ¶ tales cui me
dicine deputant splene re
nes et epar ¶ unctis adopi
tacone splenis st exhibende
cui aceto et adunificatiꝫ pul
monis et pulmonis debent
ministrari ad mellicratu uel ag
ordei uel syrupo acetoso a cui
vino dulci ¶ sed medicina tus
sis sedativa e infrigidativa
et ingrossativa - ¶ Medicina co
stris ad frangendū lapidē et re
nibus et vesice est calefactiva
sine corrosiua e et e maxima
ne debet esse minus calida
quia alias corrumpet subtile et
indurabit destre et p quid
augmentabit lapidem ¶ Sunt aut
medicine frangentes lapidē
sunt tales ¶ radix spagi poliu
montani lapis iudaicus mi
xtus adustus et roseus

¶ Hoc est una de medicinis
sublimiorib atqꝫ melio
ribus nō aliis me mis

lagatum ¶ Ita abstinentia abstinentiis ꝓ colera et flegma ꝓparat a iam ḧitis libat aut corpus in volume cōseruat et custodit ¶ Et dicit ¶ Johannicius a esse q̄ assiduat accepto cum diebꝫ cōmunib⁹ non videbit in corpe eiꝰ noiam etu et instituēdo finē cōtudine que nō sit abilis ſtuaī et ꝓparat a putrefactione · etiā q̄ cadaueru ꝓparat a putrefactōe · et ꝑte intrinseca minuit ¶ Sunt plures ſpes aloe · nob⁹ in ſ̄ dicte note · hic in ꝓtibꝫ nris vsitate ſ̄t zaccarin⁹ et epaticū ¶ Succorinū · i · caballinū eiꝰ · i · magꝫ lauatiu⁹ ꝙ epaticū ¶ Sed epaticū ḧt aloē cum tribꝰ subnigrū et humani ſimilitudi et est magis mēbrozꝫ cōsolidatiuū ¶ Et est aloe tarde ſolutiua vtī q̄ aliqn̄ vo lauat ꝙ 8 horis et ꝑpue ſ̄ fuit ante quinq̄ue aut tardius et nisi lauat et ipm purgat colera et flegma a stomacho epate et nieystano ꝓ q̄ valet cōtra ſtī cum veteraud stomatici plectoria nō purgat procul remotas ſ̄ caput pectꝰ et ylia nisi sumat in magꝫ q̄tate ¶ Et ipm est calidū et ſiccū in ſ̄bo gradu ¶ Ipm cōsumit apit venas acq̄ facit fluē ſanguinē ꝑ a nud · q̄ ab eo abstinēd est in tpe magnī feruoris e frigoris ꝑpue hyb⁹ q̄ cōsuetū patꝫ fluxuum emorroydarū ¶ Tu

tamē debes scīe · hic in ꝑte nrā aloe non est ita fortis ut faceret fluē emorroydas q̄ fortissē est nimis adultū ¶ Ipse ꝛ cōtingēt venie illac vbi est receptū emollē passes emendare eiꝰ malicia · ipm dissoluendo in aq̄ nl vino aut ypsim cōfectādo ipm · ¶ Ipse eiꝰ est pillis ab aureo simis vsq̄ ad dragmas duas · et in infusionibꝫ ab aureo vno vsq̄ ad tres dragmas ¶ Et ſ̄ vo lucris ipm misceāt in pillis cum tarabipm ut fiat pulnis et infunde vinū nl tres guttas de vno et forma in pasta et da in pasta forma in pillis ad q̄titē oportēs et exhibeas ꝛ nl 6 · had matutinas nl de vespe in mitētu lōr et ꝑpue in die ieiunij ¶ Et ſ̄ volucris cū fuerit cōstrictiuꝰ stomaci adde pulueꝝ piperis medietē nucis sticados pulueꝝ nl medietatē dragati nl libelli ¶ Imp ¶ Hoc misce cū pigmē dragatis et mitere simat vtrum pretdā milia et exercitat ea sine mordificatōe ut dicit Johēs avicē

¶ Absinthi ci ſ̄ plures species ¶ in vsu nro nō est aliud ḧm q̄ q̄ aperit nos creavit · dicut ypocras q̄ vasa absinthi primo est calida in primo ḡdu ꝛ ſ̄ca in 2o ꝑ ḡdu ¶ Et vtilis cui stendā e q̄ abstergit ꝛ fortificat ¶ Et vtiq̄ eiꝰ ſ̄a est q̄ expellit humores

ventres & stomacho p̄ceps & pnc
cat vrinā et humores calidos in
vmbs expellit p̄ vrinā Aqualis
Sūtub abstinētia & stiptica & cali
da & mundificativa suppositatu
humoz coliczs & aurt vticos
et fit ad eo emplastro stip̄ ypocon
dria et const doloribz splenis et
epatis et emplastrat stomachus
ad eo p̄dest doloi cum Ut q̄ hꝫ
festadiū cibi & decoqt̄ ipm ai aq̄
plumiali ut vino ad duabz p̄tibz
vini et aq̄ vna aq̄ & trunc dulco
vat ipm cū melle despumato & mā
do atq; bibit p̄ aliquos dies mac
pnocat sibi itaꝫ appetitus cibi
confortabit stomachū. deopi
labit epar & splen expellent hu
mores calidi p̄ vrinā atq; pnc
cabitur prima

ebuxrrtese

Asbestinā sēdm Ut & calidi
in sēdo gradu & hꝫ est Sūtub
cum p̄ma. Sūa est p̄ abstergit
repluit et mundat Aqua est q̄
qn ipm terit et p̄mistet ad oleū
atq; inungit corpi febricitāt ante
accessū pauxillū aust regiozem
febrīs P Deinde cui q̄ cogit
ad aquā & bibit cum decocto aut
infundit ei anidi in aq̄ bibit q̄
ipa aq̄ vna cū p̄mixe cōfert corpi
cōi aut hēnti q̄ horiz cogit stāe
aut stāe erectū. et const similit
sartigo et strangulationes et retenti
nes urinaꝝ Ut q̄ sunt in potu ai
vino & medicinis bonis p̄cibz

moratis & ad os cruto & oleo
mixto fit vngentū. q̄ fit vene
nis ad rigores febriū p̄dictaꝝ
Ut q̄ ponit plumaciū cui ssp leo
aut fit nidi suffumigiū fugit a
nidi animalia venenosa. et q̄ mis
cet cū tuto ad fūma ordei repluit
cruditates apostemata. et q̄ bibit
tritum & decoctū cum sua amici
tudine mitigat lubricos Ut q̄
p̄mistet ad oleū et vngit caput
p̄dest vertigini et egritudinibz frigi
dis capitis Ut q̄ inungit ad
os stomachus frigidus calefacit
ipm Ut q̄ mistet ad oleū acrig
aut oleo raphani fat nasi p̄cibz
q̄ eoꝝ cruto differt et totum
est sēdm

Hec rub & calidus & sicc in tio gdu fm Ut & sic est cui Sūtub p̄ma. Sūtub cui sēdo est q̄ abstergit & subtiliat & q̄d gnat in tunica oculi q̄ vocat cornea D. Sūtub radix accipi & calidi et q̄ radix ipa decoqt atq; sumatur in potu p̄curat vrinā et const doloribz lateꝝ & pulmonis p̄cibz et epatis & tussibz et attenuibz humoꝝ et resolvit humiditates splenis et cōfert difficultati vrine et morsibz venenosis & sanat eū abstergit abstinētie vi sub Dimidus at dicit. q̄ accipiēs & bonus frūti liquiritie & abenne sue dyacōpositū acuit & subtiliat albugi ne oculi & abstergit eū

dy Wortzil vo Dic
golen Gilbertil

Acatia ⁊ gummi cuius dam arboris ℞. ⁊ hꝰ cuius prima ⁊ p̄ calefacit et exsiccat et ⁊ in tercio gradu ℞ Secunda ⁊ cuius ⁊ p̄ mollit resolvit attrahit ⁊ p̄ resolvit duricies que ⁊ in ventribus et resolvit eandem duriciem splenis ⁊ stomachi ℞. ⁊ hꝰ cuius amygdala ⁊ hꝰ mollificativa calefactiva resolutiva duricie ⁊ q̄ bibit ⁊ lapsat ventrem et expellit ventrē ℞ q̄ bibit ⁊ de ipso decoctō vna cū aceto resolvit duriciem splenis ⁊ aufert dolorem intestinorū ⁊ stomachi ⁊ q̄ misc̄t cū mellē et ad eo lenit ul misc̄t cū aq̄ ordei et bibit ⁊ sana ⁊ et ventriculi aubelitus que cogit homines p̄ter ceteros et pleuresim et huiusmodi ⁊ que sut in pectore tonsi et p̄uot vinum et q̄ dissolvit in aceto ⁊ ponit sup splenē et epar resolvit duracies eorū et q̄ sit emplim cū eo cū pice et mellē resolvit humores putrefactos in intestinis

Acatia ⁊ spina nascens in babilonia ⁊ fructū ℞ ⁊ sua cōprimit et p̄ora constat ⁊ tussē cū dra acacia ℞ de ⁊ arboꝛ stillat gummi arabicū loco huius acacie ⁊ mundificat medicina in pulmone ⁊ in ligustris ⁊ ℞ ⁊ sunt ligustra p̄ma p̄uella q̄ nascunt in spinis agrestibus ⁊ diuolgant folia ⁊ de ligustro autē maturate sunt acetosa in cibis comedūt et expellunt ⁊ qui comedit ⁊ sub tecto in loco ventosō nō in pleno et ponit ⁊ loco acutie ℞ et cum suba cum tyra et ⁊ frigida sicca in p̄mo gradu et ⁊ stiptica et confert hemicranie ⁊ apostemati colico et fermicie que sunt in pustule ⁊ ambulatorie et stringit fluxum ventris

Acetosa ⁊ acidula plures habet species ⁊ vna que ℞ sapore acetosa illa est melior quib et bene nota ℞ ⁊ q̄ tota cum p̄ma ⁊ frigida et sicca ⁊ p̄o gradu ℞ ⁊ tota ⁊ hꝰ cuius est q̄ in pleuritide et mordicat et sine cum ℞ ⁊ stiptica maiestad adeo q̄ quat vlcera nitesmoꝛa ⁊ fluxum ventris ℞ mundificat ℞ confert emoroydib et cbrosis ℞. cum spes acetose q̄ in summitatibus ⁊ comedunt ⁊ mollint ventrem et sine cum bibitur cū aqua et vino p̄ter flob cum comedunt vlcera nitesmoꝛa et fluxum antiquum et nausie et punctur stomachi ℞ et q̄ eo radices ⁊ ꝛa sperd acetose decocta cū aceto fit emplim aut sine aceto cum subtilitate vlcera ⁊ et impetigines cocoriand q̄ acredt in radicibus cocoriatis vigetur ℞ et oportet q̄ anteqū fiat emplim p̄dem q̄ fiat mundum cū vino et aceto frigidum in pleno nō in loco calido ℞ et q̄ decocto ⁊ radices p̄dē precipitat sup̄ p̄ncti qui fit in corpe a suauis acetose misc̄t cū aq̄ ⁊ ℞ balneū potest ipm̄ et efficit cū aceto et

Eleasar

fit emplim ai ca hr resplint dura
ciem ssleme et qñ coquit ī vino
et fit cū eo collirio oris confert
dolōi dentiū ℞t qñ vinū in quo
ipa decoquit sluitur in potu curat
veterem ad et frangit lapidē vesice
et puocat mestrua ℞t aq decoc
omib radicib huius sedat dolo
rem auriū

Hedera ē calida et sicca ī
primo gradu ℞t dr eā
qđ resplint apostemata dura
et confert fistulis que fiunt iuxta
oculū ℣. qñ fit cū ea emplastr
ad farinā cum sabie curat.
et resplint apostemata dura Ane
ma qñ decoquit ī aq in decoc
tali ē coste sucellunt et ea ypoc
dria tollit dolore q̄ fit ibi eo con
tinuate. et valet ad omnē tumore
facit duriē mollit

Altheā ī rbis ℞t Caliē
tib sēmib altheē prima ē
q̄ detrahit pilū cum radic ℞t dr
cum sēmi qđ fit q̄ abstergit ī mundat
et stringit. et mūdificat et sanē st ma
gis abstersiua q̄ cum flub ī pilis
℞t tribus tria fit q̄ phibet apostea
ri et sedat dolore et maturat dr
fit eē anū. et sanie et mūdificat
morphea ℞t ad sanie cum frangit
lapidē ℣ herba huius qñ coquit ī
vino vl qñ terit pilis et vn cū
tur confert cancris apostematib
que appent pē ani et strophulis
et confert apostematibz calidis ma
millaꝝ et ani ī eorū ulceribz

quia resplint et maturat ī aperit
apostemata ℞t radix eius qñ
coquit ī et bibit ī vino confert
strangurie et lapidi et suppressu
tatibz durs cruditis et stranguri
oribus intestinoꝝ ī tumoribz
et contractionibz nervoꝝ ℞t qñ
coquitur cū aceto et fit cū eo
collirio oris sedat dolorē dentiū
℞t semē eius cum aceto aut
cerato qñ teritur ī et coquit ī cū aceto
et fit ad eo linimē in pilis crudi
tat morphee ℞t qñ misc cū
oleo et aceto et ponit super locum
confert morphis veteribz ī confert
similit oribz intestinoꝝ fluxu
ui sanguis et fluxui venarii

Hgurcus est de medica
ginibus manuncti ī oīt
nus arboreb putridis ī corruptis
suis modis gradibus simplicib et
eligit eo illo qui est albus ī leuis
cū sapore agurici ē dulcedo qñ
primo obuiat gustui. vltimo aut
apparet amaritudo ℞t virtus eius
prima ē q̄ calefacit et exsiccat
in sco gradu ℞t virtus sda est
q̄ mundat et resplint res oppi
℞t tria virtus q̄ aperit opilationes
nes que sunt ī epate et ī renibz
et curat veterem q̄ accidit ab
opilatione epatis ī confert epilepsie
et cunctis vigoribz febrium que co
mingunt ab humoribz grossis et
confert morsui vermiū aliis
qñ loco eo emplastrat et

est medicina liquatiua d' aqua
ruab est stiptice et sedatiua et
const pmacorib et huoribus
vstoys crudis et nuis et qui bi
bit' de eo pondus dragme vnius
const dolo' epatis z asmatis et
strangurince et dolo' renu' et
veteriae et dolo' matricis cum
suffitacoe et dest'coe corp' et
const dolo' stomachi et eructu
acorbi acetos' et qui bibit' aq
accessione febriu' aust' rigore
detegnib et magnis. Hic
ppetab' e purgat' flegma gross'
et eig melancolia Paulus pur
gat huores nocuos z maxie
colera nigra Stasis Surem
uniu' ab omnib' qp purgat
huores noiosos humi nulio
chimaci. eppellit huores ab
arteriis et a cerebro cu ygete
mirabili que est in eo. Aplios
aquaticis purgat colera z flegma
simul z sortificat medicia
magnas qui misc't cu eis et
facit eas pueniie ad portiones
corpis et est' hiis medicis
mortiferis qui bibit' a' miset
ad aligis ep medicinis grys
veneno' Solis ayesue Aquati
cis que sapientes laudauerut
e hiis quibz ppetes sumpsit
albus lonis pueris fungibilis
et porosis et ruy valid et in
principio appat pulsus. deinde
subsequit' anxietudo et vigoru'
cibis optato p' addat' et etia pri
ncipiis pulsib' geniti et fiat ex eis
cerefi ad syrupo acetos' et dyat
hiam. melliciatu uetri ei
vigorat opacoy ipis et dyat
hiadis. ad omnella mellicratu
magnificat' cibis opaco et si
aliqs acutu sibi addit' ut zin
ziber vigorat' opacio ipis
et no debz nimiu etuari nec
nimiu de aqui hec Solus ayesue
Soluebz educit flegma grossu
et colera rubea et dyat Bali
cibis. Soluebz educit ytramq
colera et flegma et huores
vstoys et cibis ppetis est
mundificatiu cerebri nuis z nue
bra sopiu z lacrib et educit
matias que st' in nucha z spinabz
cibis et mundificatiu pulmonis
et ptis ab huoribz vstoys z pu
tridis et mundificatiu stomachi
et epar et splene et renib et ma
tricis mulieris et educit matias
de uocib. ygne qd vocat domo
christy. aquaticis medicinis similia
qz ad stupharia pau cor' comu
dcuie habet. et valt ad omnes
dolores matricis cor' et e me
dicina mirabil ad zodum antiqua
et epilepsie et letargie ydi cost
macie et melancolie et secundum
hos vsus et apostematibz cerebri
et est eo medicis bonis asmatis
et dissolute anxietatis. vlceribus

pulmonib et pcord et stomat debet stomachi et vsterp. et ē medicina magna ouj opilacoīd. et cgtu dinū quarp nr̄ est opilacio p̄d ē retētiā ꝓ̄e et vdropisis ꝛ grossi ab̄ sp̄lenib et confert dolōi e patib̄ nīam medo maiesto ꝛ splicis Similit' et remd curat apostema et pudat vrinā et menstrua et mundificat matricē et vlib cig aust sedētie corpib cutp acqui renb et calore bonū Et est op medicamen pdurinis cōi p̄uet et aust stratice et doloribus matricarp Et cum q̄d nīam ad sp̄bos antiquos et epidi mios ē magnū. et p̄ē ad eo q̄ calorē eo potib. Dysē cum contriti ē a drag una vsq; ad duas et in decoctionib a drag nīb tribj duabj usq; ad quinq; cōsumat aut ꝛ animos q̄tor

Amigdalarp at̄ due spēs dalia cui dulcis alia a mara et sunt ambe calide et humide in p̄mo gdu abenaesse. qui dulcis amigdale comedunt ad cōrectiā pus stāgunt gin guab et pdūt q̄d accidit in ore ꝓt pi pōderat et accrescit Et qui comedunt ea zucrata extendit cito aspectū. Et gumi amigdala ꝓ dulcedi admiscent p̄d gumi arabicū a p̄uarp. de amigdalis amarib B. Ptus earp p̄ma ē calida et tn̄ siccā est q̄ absīgunt lenitiē

mat ad cōsreandū humores grossos et viscosos a pectore ꝛ pulmone et aperiunt opilacones q̄ sūt in epate aperte ē mirabiliter curat dolorē qui fit pb costis ꝛ in splene et renib. et sanat cor ꝓ Et vnū totum arboris est p̄d vtile fructum sicut Et idē accipi & radices ipius arboris decoq; ꝛ et ponunt sup lenticies ꝛ delet eas d. Amigdale amare vn dus decocta et tra dolōi maculas faciei Et sanat amigdale amare qui comedunt ꝛ sedat dolorē et mollint ventrē ꝛ pudat sompnū et vrinā. et qui are dunt ꝛ quigi amigdale ieiunijs Gummi vero huius arboris qui bibit ꝛ consumit sputa pectoris Et qui mixtet ad tactū ꝛ linit nidē impetigo curat ea. Et qui bibit ꝛ vino mixto ei aqua consumit tussim antiquā. Et qui bibit ea sirop. ꝛ succo valente ad ꝓcitā consumit cōm lapidem Et debet sē ꝓ cruda amigdale dulces comedere ꝓhibet ebrietē Et ꝓ multi vini potores ē esse ꝓhibet a pectore vapores ad caput

Acetum sedum B subtile est subē ꝛ ē corosiuū ex caliditē et frigiditē nisi q̄ caliditate ē amplior in ea q̄ frigiditate ꝛ desiccat in 2o gdu qui sunt antiquum ꝛ ipm consumit

colicã et debilitat visu destruit
flegma et valet in cõtrudinibz
acutis. et nõ ẽt inimicus melan
colie et ẽt nocumẽ nllis cribus
eo q lẽdit nimiũ corp. D. Rhot
Lactũ ẽ bonũ stomacho 2 pdũt
appetitũ et coquit cũ cibis 2 co
uenit cum ipis supflus ad vesice
Et qñ in eo infundit lana a
spongia eunt aps eam in pũ
ctũ eoz et stringit mirabiliter
sam et anũ q cunte et stringit
gingiua sagine mulctũ 2 const
ulceribz fraudulente 2 ẽi sple
et fœtore subtilis et impetigini
et qñ ablumtur cũ eo ulcera
fraudulẽta et pũitus phibet
augmẽta corp. et qñ misc
ad pauco sulphure 2 appon
tepidũ sup podagrã cõfert
Et qñ infundit spongia in
eo q pũ fuit intincta dulco
re aceto 2 appon fronti cõst
zode eo calore phib. Et sumus
cum p cinũ cicutis in aurem
cõfert q fuit audituũ 2 tinnitu
aurũ Et ideo sumus dumi
sub ad venire ut receptus ita
ut faciat subtile cõst ydropisi
Et qñ aceto distillat 2 aurem
occidit vnicũ que ẽt in ea 2 p
dat pitam corpis Et si pcuit 2
calidũ sup morsũ venenosi 2
aialiũ que occidut sua frigidit
et confert potatũ mortiferat
medicinab qñ bibit 2 calidũ et
prohibet noamulctũ ap

Et const eo aquilicũ sugũb et
lactib in ventre. et qñ bibit cũ
cibis ebriat nocumẽto fuge 2
Et si quis bibit sagina sugũb
et postea bibit aceti vomit
cũb aguttuti 2 const ei si a big
Et qñ bibit 2 calidũ cõst asmati
Et qñ fit gargarisma cũ eo ab
sindit omnid humoz venientiũ
ad guttur. et const squadre 2 ca
sui vesicule. et qñ fit collutio oib
cum eo calidũ const doloi dentiũ

Anagalis ẽt plumtula et
panza sup terre tire humi
lis cum culo 2 quadrangulatis
et pduct3 semine nutrit Et
cum ẽt due spes sua 2 pducit
flore celestini coloris et ẽt semia
alia ẽt pduct3 flore rubei colo
ris et ẽt masculꝰ Et virtus pa
anagalis ẽt q calefacit 2 cõsic
cat ẽt in 3o gradu sine mordi
cacione Et virtus 2di ẽt q ab
stergit absthone fœti et attẽuat
Et tria ẽ q cõtrahit sagittas
et spinas et alia corpi infixa
D. Ambe spes huius herbe cõue
nit aposthematibz. et phibet
herisipila et cõtrahit sagittas
infixa corpi 2 reprimit ulcera
fraudulẽta. et fit cũ suco huius
herbe gargarisma et cõtrahit
flegma a cerebro 2 dolore dẽt
dentiũ. et tunde qñ fit eo cum
tacto in pte oppsita dentis dolẽti
auft dolore eius Et qñ bibit 2

d'osol. da maior
dormella
Quartij beyuelle

ad vnū const morsu venenosū ad
lui rem et epatib z splen z missus
eulo cōst obstructi visus

Aristologia est duplex q logi
et est femina et habz virtu
tes plis similib⁹ edere Et logus
est plis longioza Et Aristologia
dicit ab aristos grece i melior
et logos i puerpa eo q multū puer
peris conuenit Et q est minor
eop aristologia nr̄e medicine
est vtilis eulo. et sapor eius est
amarus et acutus pungens Et
rotundis z subtilior et fortior in
omnibus opibus suis q⁹ eius
prima est q calefacit et desiccat q
in 2o gradu Et secūdo vtilis est q
abstergit z repurgat Et tertio vtilis
est q facit nasci carnē in vlceribus
mabre et aliis vlceribus Et Aristo
logia longa qui de ipa bibitur
pondꝰ dragme vnius mundificat
puerpas a superfluitatibus uterinis
eorū z puerum nocturna z dicit
secundū hec idem facit rotunda z ronc
nit asmatis et singultui et regibus
febrib⁹ et apostematibus splenis
et doloribus lateris. qui bibit ad
aqua et qui sit empticus eulo bibat
eulo expurgabit vesicā corpis z spus
tra ossium et aufert putredinē ab
vlceribus sordidis et fraudulentis
z mundificat sordes eorū
Et qui mingit cū mob et melle
replet vlceri z sanat et abstergit
z mundificat dentes

Ambra gustata z mansa
in eulo sanat nouū quo
cunq; stomacho infrigidato in tri
et est calida et sicca in 2o gradu
Alcanna a rese Et est calida z sicca
et fortificat cerebrū et cor z vo
cat spūs. et sanat eulos genib et
cor. et const scabiē et frigiditē
de complexione valde

Aza ut dicit Et fortis
calefacit z alios vsus ne
pit azam multū bonā in egri
tudinibus nimios flegmatis et no
cop at⁹ et aliq⁹ in calefactis et nidi
cendo febre Et dicūt eo q eq⁹
in quantitate sube in mane z tunc
in sero eulo bono q⁹ in sanitate
bibitur. corpus eius sanitati. Alio
qui ipsum dicti corrupit sanguis
cum et e calida in tertio gradu
et siccā in fine gradus
Anisum sedat Et calidū
et siccū in tertio gradu
Et sedat vulue e q aperit et repur
gat Et tertia vtilis e q pulset
urinā et expellit ni flatuosos
ventꝰ et abstinēdū sitim que fit
ab humoribus salsis qui sunt
in potu et abstinēdū humores
albab a matrice fluentes et pur
gat lac et excitat libidinē hūs
consumit. pdūt z dat. expectō
rabo Et qui assatū fuit plus
ventositatem in
Azarum est calidū et siccū
in tertio gradu. pungit

vrina et mestrua const vdropis
et stratice ℞ aben azesue cu aza
ru ponit ad mystu et obtinet
ob rasis ita ut in illo buliat
no ctra ignē ſ nāli bulitione
ita q̄ fiat vinū azarati sicud
fit vinū emulatū et dat ydro
pico unanimetū magnū ē ſbi
⁊ ſpliter cunat veterica ⁊ co
fert febribꝫ anagꝫ ⁊ na aperit
opilacones epat⁹ et ſplenis ⁊
const duraci eiꝫ ⁊ pudat vri
nā et mestrua. ℣ ignotꝫ q̄ aza
rū ponit in calliris attenuat
tuicam q̄ dicit ⁊ clarificat vſum. ad aurigo ōnem
febre in nitrallatū ℣ unat na
nipulis pumb & azaro ⁊ aqt
in duobꝫ haustibus vini ut ē
nisse vſq; ad cōsumptū medi
cis vini & mui calet ⁊ calefacta
ebuat in accessu paroxismi ⁊ ḡt
bis ut ter in die. ut ſ nitro
fuit quater ut quīq; ℣ anima
ſ materia fuit mult grossa nūq
get longior operatione medicine

Amomū ē planta arōti
ca et illud q̄ dſert
ep armenia ē melius et ē
calid et sicc in tio gradu ⁊ b
⁊ vtus ⁊ amomi ḡt ſplis vtuti
actiui nisi q̄ actiuus ē magis
dſiccatiuꝫ et amomū plus
maturatiuꝫ ℣ vtus eius ē
cale factiua ⁊ inducit sopnū
⁊ ḡt ḡt & ydrope eiꝫ ⁊ decoctū eiꝫ
patatas p̄ dest ei q̄ ḡt epar in
firmū

Apij ut dicit ℞ pro ſſ
pma vtus eius ē q̄
cale facit. et ſsdi vtus q̄ ſubti
liat et incidit ℣ tcia vtus q̄
pducat vrina et mestrua ⁊ resol
uit ventos ℣ et ydropē eiꝫ
et ictū ḡt calid et sicc in tio
gradu ℣. ℣ comedit crudū
aut cotū quat vtus ℞ ſm a
lia & dicta apij ē magis con
ferēs stomacho aliis ſpebꝫ ⁊ dſb
in li & agrestibus apium exci
tat libidinē et ydropē hac causa
p̄hibet in tribꝫ lactatibꝫ puer
bus ſm in li & tiacā ḡpetab
ſemib apij mutam ē q̄ lacerat
ventre in colica ℣ ⁊ cibus studi
ōsi ē qui habet stomachū

Amab est calid ⁊ sicc
in tio gradu ut dict ℞
et ḡt ḡt cū vtus pma sc
vtus ḡt q̄ subtiliat et abstergit
et repliit ℣ tcia vtus ḡt q̄
pducat vrina et mestrua ℣.
amigdalas q̄ bibit cū vino dſt
tussientibꝫ ſq; frib aventositate
et stīgurinee ⁊ aben azesue ℣ co
mendat frigidis stomachi ⁊ epati
et aperit opilaciones et pdat nau
seam et dſiccat humiditēs stō
chi et epatis et aperit opilaciones
et sedat ⁊ ē bonum humidis que
ḡt in pectore et mundificat vias
renū et reiicit et extrahit lapi
dēs q̄ cibꝫ poq̄ fuit fractus et
q̄n fit liniment cū eo stringit

morphea m

Hellenus est dupx scz domus
tici et pluestre qd vocat
sordon. Ib. virtus cuus prima
e calida et sicca in tertio gradu et
ultima sicca et frigida in quarto
et matulat. Et ista virtus est q
mundificat membra interiora et cal
lefacit ea et provocat mysteria et
vrinam. Et qui sumit in potu cuat
attaincb lactuce et mirre et
lauri habz qui accidit eis opila
cone cor frigidit et glutinat
plagas magnas que potu sup
eas et mundificat eas. Di assimul
ibi sordes et incarnat vlcera sum
dulcem qui depurat et pulmonem
sup os hypocras. Alleu comunz
ni eo q comedit pus omez dolore
q sibi accidit. et melius qd in eo
e. Et q provocat vrinam. Alleu
virtus est calida et ultima inflamma
ad mud q sunt in ventre. et ulcerat
stomachi. nduerunt pei et exterius
cute. qui comedit et expellit lumbricos
provocat vrinam et offert morsui ca
nis rabidi. Di comedit antequ
terat ab aq et qui comedit crudu
et assatu seu alit coctu difficult
vre et sedat cassim antiquum et
mitigat pediculos et lendes qui
assiduat cibus eq. Et qui comis
cetur ad melle cuat impetigines
vlcera capitis humida et fistulas cu
pite et morphea m et salsie vlcera
Et qui sumit alleu et pyra aq
bibit corrupta et deficultu mou
mucet aq illa potanti. Et qui
alleu coquit cum vitro vitri et sedat
at mulier sup ysop et croco vsq
ad umbilicu provocat ei mysteria
virtus sordon est quod alleu
stuffis callem calefacit et
mundit humores grossos et viscosos
et e nocumu visui qz robur
tuicat oculos et corp humidu
eis odorabat. et e nocumu au
bus et capiti pulmoni et re
nibus. Di est in aliq corpe
dolor. mirat et comunet ipsu
sed nocumu et nocetu e melius
ad provocandu vrinam et mouet
ventre et expellit lumbricos
Salvia ajestre. Alleu e simile tu
acia ad otiue gene venen et ad
dolore de ci frigida. Et sanitus
Salleu confert singultui et
difficultati vrine

Methimonium sedu d
e depurat ru stiptica
constipat ru et infrigidat ru
infert caime superflua que est
in vlceribz et copulidat et incarna
nat os et mundificat pedicu
oculos et auferat pediculos vel
rend asellu

Hirundinis pigmenti duo est species
scz ru rubei et citrini
et utimq e in capitu minutis in q
bus e rubeu aut pigmentu

Et auripigmenti rubei ab aliq'bus
vocat arsenicu. Et vocatur arsenica
prima est calida adusta. Et 2a
vtus est q abradit pilos et combu
rit cute qn fuat mora sup eam
et pt' hat eam ingredit in vulne
ribus abstersiuis et repulsiuis D.
Assat auripigmentu cu ait'im vtut
modo ponat in alla tira nova
sup primaz q sup mutauit calo
rem et tur deponat. Vtus eius
est calefactiua gratia amici mor
dificatiue ferri et aufert carne su
perfluu que est in vlceribz et cadit
pilos et hz adustione pte. Oz
auripigmenti rubei vtus e sm
vtus citri et assat et aduret
sicut illud

Arg'tu vivu fim Valienu
est accidens qn bibit. Et
occidit qn bibit sua guitate qz
corrodit ome cu obuiat ei me
bris intrinsece. Et qn bibit lar
pg ipm in magn quitate 2 vomit
consit nocumento illig abeneficie
Argentu vivu qn inspect cu oleo
vetusto occidit pediculos 2 lendes
et curat scabie. Albugaru. affirmat
argentu vivu est valde nocivu. sed
assiduato eius deserit ob 2 nidu
cit palisim et aufert sm et matu
et corrupit et nocat auditui et vi
sui et facit pte ob 2 expellit pe
nenosa. Sup. Argentu vivu
tonsert scabiem et occidit pedicu
los si sublimatu ego ex. et ar
gentu vivu est putrefactivu et
aduirt sicut iguis et destruit
carne superflua malis que sit in ul
ceribus et fistulis et occidit umores
et omne aliud qd tuj ipm supponit
sublimatu. Et argentu vivu
sublimatu unpti cu aliq pig
medine valde p est scabiei fru
dulente.

Alumis sunt multe species qd
tres species sc' qz vsus est
medicinalib sc alumen yamenu
et rotundu et ghuidu et clarus qd e
nobis que D. vocatur aliu yamenu
species est stiptica calefactiua absterget
obtenebrate visus propter quia fuit di
luta in aqua simi cali vel fontali
Et ipm ponit sup testu 2 ponit
sup carbones et efflat cum ghuido
tab tamdiu manet treitas inter
digitos pulueyabilis. q si aspergitur
carne superfluu in vlce aufert
et prohibet vlceri malignitate. Et
contingit aliqn q pueris gingue
putrefiunt. cui cu isto pulue fri
cantur gingue et pp hoc supponunt
solin salume intinctu in mellc 2
hoc fit bis in die sc mane et vespe
Et curat eis gingiuas lapsas et
fluidas et sagginales cibos strigit
et corrigit 2 spongiose abscindit. pp q
ipas tucias cu pulue pdco 2 cost
scabiei vlcerate. qui cogit cu aqua
et despumat. et sicc cost penetri
et qn inde limat caput occidit pe
diculos et lendes 2 cost obstructiones
iguis et limat eis apelle ego ex
et pteen et aufert scoriem eius 2 cost
dolori aurium qn in pas distillat

Et qui sue & alumne no combusto
ad qñcunq obuli in vino ut in aq
phibet fluxu menstruo

Herpetendut dicat adunasa
infrigidat et deficcat et li
matura eius aut spm suptui in
foliis confert cordiace Alcanfi
Gcoria argenti e bona stabiei et
p̄ritu D Gcoria eius est bona a
ulceribus et ppt hr ingredit in un
gentis frigidis LB Gcoria argē
ti ingredit in vngr de cerussa
Herpetum limatu ut pliatu
confert cerussa melanc
et debilit coddis Et qñ ei co cau
thcrisat no fiet vstus cauteriū
eius et e melioris et velociois cu
ratois Et dioscorides antiq qñ acci
piebat a nudo aureus a argēteus
et ponit in igne et cauthcrisat ad co
ale colubras venit cito z libenter
ad tenuitatē et ad locū pūs Et dicit
albuid q teri sit remedio a alter
natiua eig talis est si cauthcrisent
cum eo

Ovum sabazan Bombax
est calid et huid aptū in
dumetis et multū calid sūt e cerei
et oleū semis eius cōfert lentigini
faciei et postulis calidis que fiunt
in facie Et Semē Bombac mol
lificat et calefacit in augmentū eff
icit in sperma et confert tussi Aliqui
q̄ no potuerunt remanere tuerunt spre
ut octo grana seminis huius z biberunt
et postea remanserunt

Bedeguar est spina alba que
producit rosas z capestribus

Et aliqui consueuit nominare na
sturciū pilosū qui nascit sup
aliqua fructa illius spine Ba
cbaus radicis huius prima e dese
catiua Secunda est q constringit
et cōfortat Et tertia vtus est q
confert fluxui ventris Semē huius herbe bibit et e
simil caramo z confert spuo sang
uinis aut dolori stomachi z fluxu
ui antiq et prouocat vrinam

Barba hirsuta est herba
et expūnit pilos eius
et indurat et vocat ypocistidis
Cbacbus eius e frigida pars et
est acta in tertio gradu Et acta
vtus est q coglutinat Et ta
vtus est qui fit ex eis emplastro
confert vlceribus et apostematibus
exteriis et putridis Ypocistidis
valde confert adstringendi et ad
consolidandū membra Succus floris
eius e stipticus et ipe tenuis
et bibitus cū vino confert fluxui
sanguinis et comedit vlceribus tes
tiū qui accipit de eo bibat de
Bedegrab Ypocistidis pretius
est q constringit ventrē z fluxum
sanguinis Spaulus est simil
uti balaustre et e medicina
fortis in omnibus egritudinibus fluxu
um quibuscūq deficcat z fortificat
membra

Bidellium e arbor cuiusdā
fructus et ipius e stipticus
et frigidi stringit ventrē z fortifi
cat stomachum

Balsamus est dei cuius fructus in iudia nascentib. Et lignu eius vocat calobalsamus et gum eius vera carpobalsamu. D. virtutib balsami est bona calida multu abstergit tenebrositate visus et auferit frigiditate uteri et puocat urina et foetus quib in balsamo e oleum eius et pcipium gum dicit lignum eius Abrama vo eius qui bibitur confortat pleuresi et apostema in calido pulmone et tussi et straticce epilempsie et opilacionibus ut anhelosis e no potentib anhelare nisi sedeant

Nō end

Balansan e flos maligna ti. virtutib eius prima est frigida et stra. D. dei virtutib e qm incarnat et restringit. Et tria virtutib e qm corroborat et facit strictu stagnus et relaxatibus intestinoz et ei qd fluit ad ventre et intestina

Bethonica e herba herbis virga subtilis cuius longitudo est unius brachii aplis et est q dragantea et hz folia ut querculus et e bona obvia in asperis sub. Herba virtutis eius prima est qm alexifarmacu in primo gradu. D. virtutis eius est qm mundat et abstergit. Et tria virtutis e qm mundat humores grossos et frangit lapide renu et mundificat et abstergit pulmone et qar et puocat menstrua. Et qm sunt in potu confortat stomachu et eructuationi accidit. Et valet cont dolore capitis ex frigiditate et siccitate ex aqua decoctis eius mundificat urina et mundat ad conaptionem D. studio eius qui sumit in potu facit evomere flegma potenter. Et qui bibit cu polipodio eius dragma una cu vino aufert malitiae medicinaliu mortiferaz et puocat urina et laxat ventre. Et qui sunt in potu ad aq curat epilempticos et dolore capitis. Et qui bibit de eo dragma una et aceto et melle curat dolore splenis

Benedicta e dupl. sm. alba et rubea et qdruagi pte e virtutib et bona primo dicendu est de benedicta rubea. Et hz qar virtutes qm sit bona bene fuit cu mundificat in potu potata bene confortat potu qui vomere pvocat no hz vomere per se. D. dicit et notat. Ste. s. qm de ipa p totu bibit colore pulcro et rubeo hebit. Ste in quarentz donec ut carnea fiunt. virtutes qm nunc ut serpentes ut virtutes alie vomere si no put ubi manet. Et certu hz hanc virtute qm ille que acutu intradit debz ea accipe lignu ted et comede. ieiunus et antequ comedat debz dicere ter. pr. no. et tres. Ave maria statim sentiet remediu. Ste si sub capitis infirmi fuit potentia no nisi patiente laborante in acutis. Qui ille infirmus debz vinci statu de capite primo prodest studere. Qui aut debz mori no studet si labor credat cu. Et qui de Citrinis pomeranz

Q Stau est gratu in cōplexione
cuius cig infrigidat et
extingwit stim et seme
eius bibitum valz cū medicinis
mortiferis et lavat ventre et
fit colliues suis cū cortice citri
facit odore bonu et nō q cur
cer ē grate replenois Oz seme
cr sterat in 2o gdu et cuius cig
infrigidat et extinguit in 2o gdu

(Wednesday) Eliuatura capilli veris
cut mlt d bibita const
dyssinate et dolā splenis ē frag
uence et frangit lapide et b cig
est calidioris in cā grata seu medio
cris ctus stdu est subtiliatiua
et facit sreare grossos humoes

Cera stdu et ē mollificā
tiua apostematu ē replē
tioā medioē repletione suo fit
ri et ideo formatiu eo cō gnia in
uob granozo mihi et bibitur
de eis dcē gnia ad tlcā uteroz
Dupfluitab et sordiū qs apes pie
unt cū domicilia reputt in alue
arijs apid respuit mollificat et
attrahit. et qn fit cum lapstrid cū
ca getrahit infixa corpi et qn
fit fumigiū ad ea et attrahit fumu
eius p os cōst cyst aurique

Q Assafistula ē cōgliō cōplexio
nis et bibita cū aq lavat
ventre dcis eius ē a gnib ebut
cyri ad dcē et est dyssibitiu valz
debile et mlier cpe party parē
uo pt p de corticib cassie fistule
cotrip dcē ad potaū pari parit.

Q Amomilla stdu et calidi
est calida et sicca ī pmo
gradu et ctus eig stdu
est q respluit et fluē facit mem
stua et cia ctus ē q consē
lassitudini plij omi alia medicia
et sedat dolore et mollificat ne
bra dura et nuvie coperit sebi
bus et iamis ptīpue sm digestiōe
matie d et cū mlieres pbent
in decoctione camomille puocat
eis mestrua et expellit sotus ab
eis in hoā partib et puocat urina
et facit mīgi lapidem ī expellit
veterā et curat dolore qatib
sine fiat ipsio in decoctione eius
sine potetiu eius decocto et q
fit emplū ad ea eradicat scabie
vlcera inuata

Q Aulin sit multa gnia sed
apud nos sunt duo ypta
ti gnia. vnd ē ad ingredinē de
clinans alui ad alui et pducit
capita magī et pmū gen calefit
et lavat ventre dnm nō fuit
minus detru q valz bene de
cocto stingit ventre et dm gen
ē declinans paūd ad frigiditate
et gnat sagine flegmatici et ē
sine digestiōe qui nō expert
ventrib debiles sommachab

Q Ustica ē podagra lini sine flachsyde
nysta lini que ēt linū ad
hoc et dcī colligi ad flabus in
mayo ad julio et purgat melā
colia et flegma et tqt cū vi
no et oleo venis et pūmi et aliis

partibꝫ dolentibꝫ ꝑ mod̃ emplast' ponatur. Vtus cinꝰ ꝓma ē calida in ꝓmo gradu et sicca in 2o ḡdu. Vtus cinꝰ stḋu ẽt q̃ abstergit et fortificat. Et tria ē q̃ aperit opilaciones epatis et renum z fellis et mundificat venas subtiles a ḡss̃ab̃ humoribꝫ grossis et caliḋ et fortificat stomachꝰ et epar z sucy cinꝰ recent' bibiꝫ puocat vrinam et confẽt veterinaꝝ que fit ab opilacione epatis et febribꝫ insimul. Sed illiꝫ qui ea multu vtit̃ ḋ̃ tm̃ ꝓpter sitim patit. Et ꝓpter ea cinꝰ ẽt purgatiꝫ calend et ē eiꝫ opacꝫ scriptor in hmoi opacione absinthio &c.

Ramen ligni corrosiui ē fi-
rma de ligno corrosiuo ossi
cinꝰ pulueriata sup vlcera humi-
ḋ̃ sicat ea atq; mundificat et
ꝓa ea ꝑ ꝑat putredinē ꝛ sicca
que consumit sicut nit' pedicul.

Ucer ẽt calidꝰ et humidꝰ
in ꝓmo ḡdu et eiꝫ decoctꝫ
potatꝫ puocat vrinam ꝛ tost lapi-
dem rumpit. Et dicit Zacharias q̃
ritem lauat ventre ꝛ puocat
vrinam et confẽt dolorẽ lumboꝝ
ꝛ spasmꝫ. Dicit q̃ ea̅ intimat
pulmonē plus omnꝭ et ideꝰ
qui ẽt vlcꝰ pulmonis roquat
sanguinem ossa ad lucte et bibat.

Coralliꝰ ẽt frigidꝰ et
siccꝰ in ꝓmo gradu
et ẽt duplex sc̃ albus et rubeus
Et rubei virtus ẽt manu-
Coralliꝰ rubeus tritus cum
aq̃ et potus confẽt stomachis
stringit̃ et dissentit ꝛ repellit
humores ꝓlemb ꝛ confert de-
lentibus in stomacho. Et qui
pulmꝰ emittit ocloꝰ lapides
lacinatos abstergit lacinat.
et dejectat coagulationē ꝓtis et
cruditat confortat cor.

Stoma sit frigidꝰ in
ꝓmo gradu ḋ̃ arbi-
tromaꝝ et malos sc̃ pilis ꝛ flos
et summitates s̃ scripti. Stoma
sunt bona stomacho. Et qui aspi-
tum ꝓsunt tussi antiq ꝛ vlceribꝫ
interiorꝫ et sputo sanguis ꝛ coli
te pyson. Humorem. Stoma
puocat vrinam ꝑ actus qui stringit
ventre. Abey chesne. Drias su-
git stoma ꝑ ꝑ potu vini sic ꝑ qui
mastrauit ea nimꝭ ꝑ ẽt aspe
rat̃ in caput et minuit ydro
corꝫ guttat colicꝰ ꝛ dolorē nuorꝫ
Et stup. ꝛ sucus corꝫ sumꝫ con
fert colicꝰ que guttat in stomacho.

Cerasa nigꝝ pure dulcia
nimis nocent ꝓptr
dulcedinē q̃ ea cito sunt dulcia
putrida et acetosa. Et dulcia ci
to descendit a stomacho ꝛ innume
ta q̃ inst' cibꝫ ẽt pessima. Et putrida
faciunt commu. Acetosa vo descendit
plusqꝫ putrida et ꝑa sti auxiliat
D. deu corpa administrant humi-
ḋ̃ mollitꝫ ventre et sicca retinent
ꝓpter. Et nuclei eorꝫ valent am-

lapidem vem et reste Cum
arbond crupto & pulueri cu vino
et aq̃ aurat tussim antiq̃m & acut
visū et vocat appetitū abi Et
qñ bibitur cu vino pōt conft
laxdi vemd

Cocula fetida & calida et
sicca in 3o gradu. et e
dispota ꝑ camomillā & dzy
tant flos eius et mistet cu cera
resolut apostemata dura & flec
matica Et dicit quid qñ vete
rans bibit eo ea in balneo pq
qñ egredit & stuba balnei
meliorat colore eius & facit
eum vomere

Cvcumis e calidus et siccus
in 2o gdu & dzy crudi
est nutrimentum lenitiua & stip
tica. purgativa vene. et ipe me
liorat colore & aufert obscuritate
Et qñ bibit & cū sirop. v. cū succo
aliquo ad ꝓpositū valente ꝓhib
omnia humiditatū ad actiū qñ limi
tū eius. et sedat herisipula qñ
fit vngentū ad eo & cōfert apostē
matibz calidis omnib Et dicit
qñ sumitur de eo i potu pondꝰ an
reozꝑ vini in aq̃ infricat. Cōfor
tativū ꝓpetat cruci est qñ letificat
cor. eo ꝙ occidit minietates eius et
qñtitates eius adq̃ ad z. cruc
Tus fuit quedā mulier q̃ labora
uerat diebz aliqbz in potu & dedi
sibi in potu dragmas di. ab eā
et cepit stare & cepit q̃ sui sepq
et se mpſ fiunt eī Et dicit cucumis
gerat medicinā ꝓpter qd non pōt
in vino letificat adeo dom̃ faciat
in amicū ab excellenti letitia
Cabem agreste digerit ribus et
ꝓpria facit et no laudat q̃ mi
nuit appetitū abi. et nocent
vinum et meliorat colore Et
aliqui cōsuerunt modicū dare
de eodo in aceto modico in vino
coctam lubricati in ꝓna & ꝓpter
Camapus est calidus & sicc
in secundo gradu & Gene
cus comedit & egerat ſpma
et minimus vsus eig facit zodd
capitis Camapus qñ coquit
et ponit sup apostema flegmo
et sup glandulas repellit humi
et hꝰ intellige no pōt de semine
sed crud de folijs et stipite & cor
foralibus spacijs Et camapi
agrestis melior hanff expellit
crud in locis qualibz qñ
fotus fuerint cum eo
Cucurbita est frigida et
humida in 1o gradu Et
Cucurbita e miaris malicie
qñ cum fructy estui & hꝰ
q̃ bn digerit & nisi cito descē
dat & sto macho corrumpit
eig e mala valde Et conft
apostematibz calidis & fodu
et e qñ supponit sine suba sine
succus eius
Cucumis dicit aliq̃ nisi bleta

panis porcini vel malu tre et
ypn̄ gt calidū et siccū in tcio gr̄
du dyastoles 4zn dat de vnd
re cum ȳdromelle purgat
multū flegma et chymū corpib
4t qn̄ bibit de eo pondꝰ tib an
reozo cū dulci vino vel cū mel
licrato auxat yetica 4 pozis
tis qn̄ dat yetico q̄ cōstringit
in dnō et cooperat multū panis
ut sudet nam cū appet sp
dre cum crocum et misset cū
melle et fit inde suppitoriū
et laxat ventre 4t qn̄ em
plastrat cū eo ventꝰ laxat ve
tre et expellit fetū et sicc eiꝰ
cōsecat cū melle et fit inde col
liriū et const aq̄ de te de uti ad
oculꝰ et debilitati visus

Quamomum est calidū in
sco et siccū in tcio gr̄
du 4t. 4 quamomū aperiat
stomachū et const frigiditi
stomachi et epar et facit cum
miete pumpinū flegma dissol
uit et aperit opilacōes et pu
rat virtutē et nocumenta et absterg
git obstructe visus et excrescat
huiditates q̄ sunt in capite
et stomacho et cōsumat eē bzo
4t de qualitate cuius est q̄ vinū
commodis eius const obsc
uratiū visus q̄ accid tabi hui
ditate 2 const tussi asthm

vo et ydropisi et doloribꝰ cund
et strangurie

Quminum est calidū et siccū
in tcio gradu de rebꝰ
cuius est calida de secunda et
septima et const tussionibus
antiquis et inflationibꝰ ven
tris et qui ypn̄ bibit cū aq̄
et aceto const asmatice 4t y
uocat vinū et expellit ventꝰ
sectus et auxt inflationes

Quarui est calidū et siccū
in tcio gradu de frigi
dis yuocat vinū et calefat
et est bonū stomacho facit di
geri cibum 4 nisi. cōst tordiate

Qubebe sunt calide et sicce
in tcio gradu et sūt aperie
opilacōnū que sūt in toto corpe
et purgat virtutē et mundificat
renes a lapide qui guat cū
4 paulus et e bona cubebi gut
turi et stūgit ventre et frequent
tumeste cubebe tollit fastidiū

Celidonia est calida et sic
ca in tcio gradu 4t qn̄
dat cū radice cum yetico que
est yt̄ opilacōn expatiū cū vino
albo const et quasi masticat
D. 4 hec planta tert et cop
mitur sicut eig et misset cum
melle et coquitur in rasis eius sup
pnab acuit visū 4t acrigmint
radices et folia cū vinis suis et
simil bus in pria estate et tertio
in virtutē et expellunt fetus et

mittat in vmbra donec coagulet
et mspissetur et fiat mel crassi
et qñ datur potui de radice eius
cū amsio et vino albo curat pe
tericad Et qñ fit emplix eidem
et vino curat formicad Et qñ
masticat tollit dolore dentiū

formicze Calamentū est calidū et se
cūd in tcio gradu Secū
calamentū emplastrad supstorhu
hentē stratical dolore e medi
cina magn qñ attractit a pfundo
et calefit uictuas ab omib; humo
ribus aduerit aute adustione ma
nifestu et qñ sumit in potu pro
cat menstrua Et qñ sumit in po
tu est de pnētibz lepr̄osis non
solū replendo humores sed replen
one forti. sed ea mediat et subti
liat humores grossos incisione
et subtiliando fortifi et roborat stoma
chū et dolōr latez et passionib;
et colice passioni et rigoribus
febriū Et suppositū domus est co
uenies ad resistendū venenis
mortiferis et mundificat uteru
Et accipit cruditū seu coctū et te
rit et bibit cū mellē et pipe et
occidit vermes q̄ dicūt lumbrici
et ascarides Et qñ sucus eius
distillat in aurē occidit vermes q̄
quantūcūq; eo cū ampulla de li
quore desuper

Centhaurea est duplex scz
maior et minor scz habz
flores subruleos apud nos e quib;

Et est calida et secūd in 3m gradu
Et entaurea e ex meliorib; et
verioribz medicinis ad epilep
ticos cū cepe et cepis nascentib;
duricei splenis qñ apponitur
extra aut qñ suitur in potu
P. Et qñ fit emplix eidem con
glutinat vulnera et mundificat
et carnē antiq et incarnat et co
solidat ea Et qñ coquit et sui
tur in potu decocto lauat cole
ra et clymud grossū et fit eid
en clistere ad stranguriā et lapat
nitrū q̄ deducit sanguinē et aufert
dolore eius. Et qñ mixtet cū
melle abstergit obstructiones
vesice

Coriandrū e calidū in 2m
gradu Et tenet cantum
qui potat q̄ ipm est frigidū Et
dicit q̄ qñ fit emplix cum
melle et oleo q̄ ipm est cum
syre Et coriandrū qñ mixtet
eidem cerusa et litargio et aceto
et oleo rosaceo et ponit sup
apostema calida et acuta multū
confert. Et qñ de ipo bibitum
multū obtenet sitim et nocet
et ideo oportet cauē a minimo po
tu eius. et eis qui minuit alleg
Et coriandrū prohibet fumus proc
ascendē in caput et ppt hoc ponit
in cibis epilemptico qui ca
pit epilepsie et nupcis ascendentib;
ad caput

Camphora e frigida et sicca

in tcio gradu dr ypi est gumi
arboris dr qui misc cum qui
tcis pua & medicinis q stringut
ventre stringut calcibus dr lusis
const ad zolid ad cestudies cali
dab q sunt in capite et in toto
corpe Item tumpsion stringit
ventre et facit accidere ca nob
albu ascise. const caliscuos ad
aq ysteica cosumat mebr cozis

Quinta est frigida z sicca
in tcio gradu & herba
dios scribit pua frigidis. Qui
bibat pur vinu calidu veme
diat nocumento eius et accipi
cdm huius plante cu toto semie
aute aq desiccet z terit et cozpi
tur sucub huius plante cu cote
semie et siccat in sole et amist
in collirijs q sunt ad sedandas
locis oculoz et c opti in hoc
ss ad uisiua no sufficit

Cepe e calidu et siccu in
gtio gdu dr cepe aperit
orificia venaz q st in ano qui
fit suppositoriu cu eo zprocat
menstrua dr qui dissoluit in
aceto et limit mlt morphea
aust cd dr sucub eius const
aque deste deuti ad octiu z obscu
ritate visus dr qui comedit
quat teto ste z inflammacois z au
fert rheuma et efficit dolorem
capitis. et fit multos fumos
astendit ad caput D. Aru sucub
eius misceatur ad accto z limit

morphea in sole cuit cd dr qui
sucub destillat in aure const dif
ficultat audiendi et tonitru aq
et aq q cecidit in cd dr qui lini
tur cu ea talis pua fit in al nas
ci capillos. et qui cogit procat
vinu et facit dormire dr dor
mire qui cd sucu eius inungit
frequent impetigo cuat cd

Quarta pica e calida z sic
ca D herba planta est totu
plena lacte sicut alia lactucina
dr qui sumut cozis semie & ul q
gna et fiant inde pille z postea
bibit aqua frigida pfigit flegma
et colera et cholera assid dr lac
eius qui sluitur in potu pd suit
lac lactucinoz fit hec cd dr qui
coquit folia huius cu oleribus
et no alijs eius facient hec ibus

Quinta est calidus z sicca
in qrto gradu et sus diu
sicute lignoz cineb huius dicit
utute dr ea diuturnus ul breuis
t dimittat huius tractatu quia
& hyb spaz tractandi dr in ecia
practica Qz hec e sciendu q illis q
cecidunt vulde minuat liquiminu
& emie sumpta in brodio ul cocta
dr sit dos ℥ ij ea dimidia dr est
liquiritia attodi caz nib seu mustu
loz si ypis calidi fuit in sysd spe
gia et loco attricus

Sabinus utut crust pa
est infrigidativa et sic
est deglutinativa Unde est q ypi

bene valet ad vlcera vbi ē calor et rubor quia infrigidat ꝛ displi dut qz ꝛta ē bals ꝛ ꝛgeti albi

Dyascorides dicit ꝙ ob qñ a cuit ꝛ pñs fird sirp ꝯ et lappatia et limitur qñ aggregat sirp cū alopicia facit in ea nasci pilos et ꝯfert apostematibus mamillaꝝ et testiculoꝝ ⁊ qñ sinitur in potu cū aceto cōfert doloi splenis et epilempsie

Dyascorides dicit ꝙ vtus calet ē inflamatia mordificatia adustiua cauterizatia ⁊ si misc̄t cū axungia aut cū oleo fit maturatia cōsolidatiua mollificatia repulsiua incarnatia ⁊ oportz q̄ sciab̄ q̄ calor nō extincta est fortior q̄n extincta ⁊ q̄n calx ablut̄ sepe cū aq̄ fit sine mordificatione

Dactilus calefacit ꝛ exsiccat in p̄mo gr̄du et q̄at sag vine grossū et cōsumit cito ad cocti ⁊ est malꝫ illis q̄ꝝ q̄ p̄uo ē calida et epar calidū ⁊ illi aut q̄ nō st̄ calidi cōp̄ionib̄ et nō st̄ debilib̄ nē si vsus ē eis ingrat

Dragmeta ē frigida ꝛ sicca in ꝛo gradu et est gumi cuiusdam arboꝝ d. virtus cuius ē conglutinatiua et ē simil oī gumi arabici et p̄ma administrat in cellulis oculoꝝ et in medicis tussi et asperitat̄ cane pulmonis ꝛ abstersionib̄ nocte ꝛ cū cathaꝛi ad vsulam. q̄n fit cū ouo ouino cū mel le et pone sup̄ ligatura ꝛ constringit q̄ ꝛ pa dissolut̄ aut dat̄ de co ꝛ vna ꝙgꝙ infundit̄ in vinū dulce coctū et tunc est valet ad dolore renū et ad vlcera vesice habitꝫ lauat ventre constitutiui et vlceribꝫ pulmonis

Danetum ht̄ tres spes et est calidus et siccus in ꝛo gradu d. Gen̄ cuiusq̄ speciei danti. q̄ bibit̄ calefacit et pudat vrinā et menstrua et sedat tussiones et tussim antiq̄

Dsp tamen est calidꝫ ꝛ secundū in tio gradu ꝛ oppo cuius est simile oparis polegij domestici nisi q̄ breuior vtq̄ cuius et fugat serpentes in quocūq̄ loco q̄ ⁊ est alia spes q̄ vocat candiptanū ꝛ facit omnia que facit dyptanus pudrat vrinā et menstrua

Epatica est frigida ꝛ sicca in p̄mo gradu ⁊ habet virtutē abstersiuā ⁊ repercussiuā infrigidatiua et phlebet nupe trigine et apostemata calida ⁊ q̄ sit cumpliꝫ cū ea ꝛ confricet cū melle confert ictericie et phlebet fluxui humoꝝ ad mebra q̄ ē frigida ꝛ stiptica

Endiuia ē frigida et humida in p̄mo gradu ⁊ cuius sunt p̄ plures spetes

Dames ille species nolo dicere agas
tis et domestice sunt septice et
infrigidantes et si bone stomacho
que qñ coquunt et conducunt con
fernunt debilitati stomachi Et qñ
sit emplin ad aqua et eis pli
aut ad oleo bñ sedat inflamma
tionē stomachi. ¶ Et fit ad eis
emplin ad cordiacā passionē co
fert podagre et apostematibz
caliditē oculoz Et qñ fit em
plastrū ad eos et oleo confit' he
respiule Et qñ aq' eius misce
tur ad cerusa et aceto fit unge
tū ad vesice vbi oportz infigidā
Et qñ in radice eius e vermis in
figit et illa que adhēret acu
linit sup loca pili palpebre
facit eas adhērere Salcampi
et rabey avicenne. hec eius auct
albedine oculi rabey avicenne
hec est et melioribz medicinis
desse destruo calidi grate

Ericea e calida et humida
in 2o gradu Q provocat
vrinā et facit digeri cibum
et mollit ventrē et valet contra
paralisim et semē eius ministrat
in collyriis ad tollendū albuginē
oculoz qd quidā co facit aliqñ ad lactē aut
aceto et faciunt crocidē et sunt
et vad quidā rassuat carnem
a putredine

Epithimū est calidū et sicc
in 3o gradu Q provocat
vrinā et facit digeri cibū et
mollit ventrē Cū bibunt de
eo dragme quatuor cū melle cuo
dies pile et aceto purgat colera
et melancoliā et e commodus
melancolie et vertigini si inunctū
naribus Q sedat dol et minuit
fortis vñ rabey avicenne dol eius
instigat adunata una vsqz ad q
tuor et sicci et triti a drag una
vsqz ad duas

Elleborus est duplex albus
et niger et e calidus et
siccus in tertio gradu Qui albus
albus fortis et difficulter movet
facit cū accidentib timorē et co
catē ad egestiones vētris et co cū
stabiem et impetigine et lentigines
confert verrucis fistulis et vlceribus
fraudulentis Cuius nigri cū dice
pstinus corrodat humores. et ex eo
fiunt sibi acte et nō conuenit nisi
robustis corporibz et aumoris et repe
rens e dictis quod qñ oportet
et cui facit acquirere mentem sanam
et mobilitate et humores laudabiles
e deplecione bonū habet est cum eius
pretas p̄d vocans dicit Et duat
cū fortitudine colera grossa e flegma
cū calida nigra. et est operibus pulcri
nibus et mundificandis corpis et
instrumentum sensus et nouos e vigilad
et vesicad et mentem. et e humanis
cum maniis egestionibz oris p̄d
est zodi emissum tollit mania
vertigo. epilempsia e paliss e aqua
que descendit ad oculos et e tussi

ad lapsum et cauteru et spes eius et
ector qui se comedit et ponit in
collirijs et confortat visū Et s dis
tillet aceto et vetereb eius in aure
constet tyritus et sibulū et cornubo
rut auditū et ablint ob eo aceto
tunc constet dolentibus dentū et eo
set cū fumis sulphuris et sebrib
longis et grane et calē et cū tu
dinib difficilib evadet cū eis
pusent vinū et mesura z pica
tus cū aceto sup aute sedny mus
uet sedente eius et panis stem
nigrit Helleborus albus corpib
mi tribuat sby e vinū e et sour
veneno Nigri aut vtus e vsq
ad tpa mud tollerabilis lig adhuc sit
difficilis spacū at sic. p sumat
radix raphani et intimitur fust
elleboi ad vnū ul ad duos dies
et tur pbi raphani priat exprimat
culatū pietra elleboi Similit
pt infundi vinū dulci a nij aliq
sympo aut imo gallico a carnim
et pt dui mo ysē a cū sibus elleboi
ri. Danū dt et pp amplū pce
pliud. ypocus calidmedū oiga
qui admisct bonifacit opacione
eius. Dilit epithimū polipodiū
consecū pillis. quab sopit mpl
quasq inanitedū e optuy ad cgtu
dinē nucis colicas et colicū mbed
et lepidū pp grauitatē z pij elle
bori nigri polipodij aā z vij agu
nici lapidis lapsuli pulmē colligā

tide aā z j cū decocto e adimg
vinū vsq ad aureos duos z sunt
sane et crapte Et tu libri recez
dū q alie cripsit cum medi
cinis laxatiuis. Depis elleboni
nigri e a cunq. vsq ad duo
mud vinū ut dicū. cunctū hē
pondus grauer quinq ordi Et d
bet scie q elleboy infusiōnis ss
cule indurate nisi duo ut dcm
dcm remollit cū

Emula e calida z humida
actio gdu D cū bibit
decocto cuj pondus vinū et
mesura Et qn venit indigo
cum et misceat cū melle z sit
mile lohoch z administret confe
ctus et cū arcuari anglicy et
cū aceto mixto spleticū cum
qui cogit in vinū et sit emplas
trū cū consit stratū Hermaph
ro vbo ypocras Emula confe
ctū et vigorat z restituit ofa
stomachū et mundificat pectus
et expellit suffocationē q sit in
venis p vinū et mesura et
hē vinū emulatū

Asperbin est calida z sic
cū in quo gdu et e qui
veneno dolet aqua coquit
cum qua quinq calefa
z subtiliando et e medicina
valde violenta et p ducens ad
anguistias et suspiria z sudores
et est inimica cordi quia e
stomacho pt vehementer vo

sue ¶ Solucione ducit fleuma resolutum et grossum aliter ppfundis humoribus et tenacitatem ac viscositatem ab humoribus grossis difficilis curationis non est et res similis adhuc et ex rebus mundificatibus mundis et consumentibus humiditates subtiliando in eis et dissolut in aliquo a aliquo calido et consit existentibus mundo frigidis simul et paucis super ortum mundo et spissum et ex mundabile ad illud. et invoquit super epar et splene et consit doloribus eorum frigidis. et sicut paucis cum cum acetositate frigidorum fortis et debet ei. et ex eo quod fuerit stitucus ad bonum ¶ Et est medicina bona litargie et oblivioni ¶ Et ppe inveterato eo ex et de calore despue in corpus et ex medicinis educentibus aquositatem ¶ Et dicit d. amicus eo ex infrigidat et dicit ¶ Et ppter ei aqua mellis et aliquis speciebus odoriferis aptis ad spissum et ex quibus resistentibus cum mediocritate eo quare accidit timet ¶ Humilit' et alie. Dispositio est a curare vno vsq; ad 2 constituat aut quadriennio sicut aut nisi amd. pmaqui e. et e simul venenum. vnde oz q pp amd a pmo datur

Epilis e callida et sicut in primo gradu calida et sicca melior. pe plante cuj e cortex radicis ipius et huc cuj semen et acutus ¶ Et melior e in hijs ipius huius quinquepetalis quinq; bonis q cuj cortex est subtilior. et lenior. et facilit' purgatur. et e huius et rubedine aliquo sup quid cum peteryt medetur cum sicut vo e multa 2 frigida quia pnicosa et plit' que est orta in loco thermali ¶ Et melius quibus calidioribus mediocribus e principium verbi. et hac cum et succus ipius nocet cordi 2 quia et stomacho et disrupit venas et excoriat vesicam et delinquit in stomacace faciens calculum in pube vel oportet q rejiciat sicut rejicit aut per hunc duci in fluxum lacti dulci d'acetoso 2 re movet hac interiora 2 optimum reprimit 2 cum sic a sua malicia quo hanno ap pue Solutive sua educit fleuma vehemt 2 aquositatem et humores melancolicos a carnibus et e ex medicinis magnis p[ro]pria ab ¶ Et epilis pute nuc sup dos ptes 2 quor. minibulum oz citrino 2o ptes quinq. albe epatice ptes 4o confice ad pnos pulli a crudum dosis cuj e a 3 scil vsq; ad 3 duas simul solucio cum sicut alia tas et plumt endiv ¶ Et quid ad carne citrinum 2o et mystice 2 lacte cum a aurip duab vsq; sicut plutey bonus de sorcino et radi et cuj e acutus duab vsq; ad 11

Et lauend cum gt aqua vna vs
q; ad tres

Vide salnie Hyperaciu gt alid et sectu in
primo gradu ℞ ij stu herbu
apit epulacones et fortificat epar
et valet cu[m] palisiu ⁊ yerba ℞.
est ho und febribz antiquis

Aliqui cosuenit aque ci
bor suob in ere seu vas
de ere. cales sunt pri mtie ele
plancid et comedo et dolore epa
tis et splenis et meld calid ⁊ mag
me cu[m] edentes eo eis reb acrab
et bibentes eo eis vina dulcia ⁊ qz
co medunt cibu qui stetit ⁊ eis
de vna et nocte ⁊ pgnis mulcd
et qd pon[er] vas exced stup pistes
assatus calidis sunt vne[m] nocti
fud D. qtus eis adusti ⁊ stipacu
et dsicat et replet ⁊ subtiliat
et restrigit mdisiant vlcer et in
carnat et cosolidat ea ⁊ absterget
obsaudate visus et diminuit cau
ne sngfluu nc sinit ead augeri
phibet augeri vlcer fuedulcta in
corpe ⁊ admit[er] aut sic recipiat[er]
sal plur et pl equali pond[er] ⁊ pot
ad fundu olle lamid cupree ⁊ desup
fr[i]git[er] D illo pulue ad fr[i]ssitudine
calami. deinde sipponat lamina
alia et ita sup[er]spergit[er] ut pr[i]us pulue
deinde ita sipponu[n]t lamid alia
⁊ sic fac vsq; plus no hab de lamibus
⁊ pone ad fornace figulez ⁊ tridin
ibi maneat qusq; figuli extinguat
alius alius ⁊ tu debes vas tuum
lutare sup[er]pone cacabo dum exhe
pulueru seu mussd ead ⁊ cote
et laua eo plubus aqb ⁊ vne ead
eo ℞ flos eis ⁊ stipticy dimi
nuit cane sngfluu et replet a
postemata et absergit absaude
visus ead mordicitate multa ⁊
flos eis agregat[er] ni sup[er]flue cup
vbi ipm infundit ⁊ sepat aliqd
dibz pib ⁊ inutilib aspa ag
aspice alia

Manuere ⁊ alqd aug co
lor e rubeus D calefat
calefactiue pauca subtiliat et
absergit macias oculi et au ft
grossed pulue brazo et teritur
cum lacte mulier et ast ebulliue
et lacuib et bibit[er] ad vinu et
valet sngfluie et fluxui nimi
o mestruo ℞. qn sicat stup
cote ead aq et bibit[er] cu ft spu
to pgnis inmanuedo mane
⁊ ft pulueb eus eo polidat ol
cere oculi et curat

Frumentu ⁊ calid et
sicu et stupp[er] in primo
gradu ℞. tm mlt qz
gt quod in hudite et siccate
ffurfur frumenti mixtu cu suc
cu[m] ficuz cu ft stupefi unu[m] ex
hiuo ad unc ℞ unu[m] ex fil
linu frumenti q fuit[er] in pulueb
cu ft stupefi pgnis et vlceib pul
mo nis et pectis ⁊ tussi ⁊ asperi
tate D. dz eo quit surfur

frumeti cū aceto et fit inde emplim
aufert sabiem et ẽst emplim et
minuit̃ mappostematibz calidis
in principio corp et qn roquit̃ cū
nucis et fit inde emplim cōst
appostematibz mamillaꝝ q fiunt
a vagulacione lacte ⁊ amilid
⁊ amidum fit & frumeto hc
ꝑ fit in estate lauā frumeti
q̄nquies vel sepies in die et
frequent̃ effunde aquā ⁊ tor
cubi fit q̄ssi ꝑ in fiunt vulde
mollificati. Inde calefi cū
pedib; cuib ita q̄ totū medulla
manicat in aqua Diligēs vero
signaturā tere. Inde equal
in pole et hebib amilid &
amilid const huoribz tuoribz
qui currit ad oculos vl ad
oculid qui bibit̃ abstinēdit
a cibo qui vomit aptē ⁊ le
nit asperitat̃ gutturis et qn
mispet̃ cū latte in aliq̄ cibo
facit hc vl ℞ emplastꝝ
fit cōpanē frumeti attēpet
et cōplet. quia in pane ẽst
sal et frumetū. qui ⁊ frume
to ẽst calb que attrahit ab
interioribus et cōplet ℞
ffrumetū ẽst cōpositū cōtra
cutibz cōtritis b quarꝝ qua e
frigida ꝑt acetositatē ⁊ alia
calida a pane. et fermētū acu
tore putrefactiue abēs a se
ffrumetū pistorū qui infundi
tur in aqua ⁊ colat̃ ꝑ q̄ linb

hoād et ponit̃ cū sanguine sub
dissodio et sanguine mus ⁊ zucco
cū q̄nte nucle mice aq ⁊ dat̃
in potu infirmis febricitantibz cū
sero. Sedat febres cōtinet ꝑdut
stim & sitim

Epsis e calidi et sicci
in primo gradu ⁊ ozy
bibit̃ cōp nidice ponder quatuor
aureoꝝ ad mellicro. cendit apti
tudē ⁊ sitim inducit. vnces
aconitum. cui ponit̃ de co an
ri quantum. ad aqua mell ⁊ ꝑ
cando. vtile inducit sitim ⁊ cōpel
lit mictum et exsiccat vlcera qui
ponit̃ sup ea cōpositionem sine
mordicatione

Eb ⁊ ballotta e calidi et
sicci in primo gradu vel
nidicib eius e puncte vinum qui
bibit̃ sicca ⁊ leuco cuius id ⁊
⁊ cōst delati lacte ⁊ ꝑmit̃ me

Emmytice ẽst calidi ⁊ sicci
in primo gradu ⁊ fridis
cuius qui comedit̃ cruda ⁊ cocta
et prat̃ cū aq et sale cue sputum
extricat et purgat vinā ⁊ ocu
lum inanimeti cuius ⁊ ad sto
machū et ad stubiem ⁊ ꝑtid
et lauando calefi adusta ⁊ nun
dificat pigue ⁊ mūt vinā ⁊ et
qui volt cū sumē eligat cū qui
ẽst frigidior et amarior ⁊ leuco
et qui volt sumē de sicco eius no
decogt cū decoc cuius ẽst

cab vna

ab vncia semis vsq; ad duas. Et
dosis decocti eius est a dragmis
decē vsq; ad quidā. et pulueris
eius a dragmis tribꝰ vsq; ad ℞

Fabia est frigida et sicca in
primo gradu. q̄ generat flu
dositatē et ventositatē et ē tarda di
gestionis et generatiōis. et ex hui
modi malū et est bona ad crassum et
facit augmentū in carne. Et q̄n
coquit cū aceto et aq̄ et comedit
cū cortice suo abstinēdo sibi ab vsu
ab vsibꝰ necessarijs. Et sibi re
centes siccatas q̄ fiunt ex pluꝰ
inflatum. Et bandus in libꝰ suo
de agricultura. fabas nō debet aliquis
comedere solicitatiōnes et phisici pessi
mos ponunt quia generat
ventositatē multā. Et fabe cruꝫ
comedit subtilitatē ingenij et
cogitationes

Hordeum est calida et sicca in 2o
gradu. q̄ que ex eis sunt
sunt veteres et maturē. et male sto
machū et laxant ventrē. et ipse pau
tant sitire et abstinēdo sitim et
pedant calorē. Qui sicce. et abus et
inducit sitim et ventrē mollit
et ipse sunt cōuenientes gutturi et
tunice pulmonis et vesice. et renibus
et asmatico et dyssenterie. pp̄ aquas
egritudines antiquas et epilepticos
et ipse coquunt cū vino et bibit cū
decocto et purgant plus a superflu
tatibꝰ et conferit tussi antique et
doloi antiquo pulmonis et qui tenu
tur ad mictū et urinam laxat vētre

Humus dissoluit sinū diū
pientem ligneum ex pu
quibꝰ solutur. Sed ex materia
que ē calidior. et acutior. sicut mul
tum ipsius et a materia q̄ detinat
ad dulcedinē que ē parū nociua
catiū grutum sinum. et ē ei simul
alia amissa aliqn ad pulmō
cum et medicis oculorum humo
apostemata et vlcera. Et omnia
fluxus sperat hec ℔

Fenicul ē calidus et
siccus in tertio gradu et
est duplex. s. tomentosum et agrestꝰ
Fenicul qui fuit in cibis aug
mētat effectū in lacte et semine eius
similit hꝫ facit qui fuit in potu
Et qui fuitur ad ordeū et qui bi
bitur decocto sumitatis eius pur
gat vrinā et vinū corrupt dolorē
renū et vesice et dat ex eo ad po
tū in vinū cū morsus venenosꝰ
pro auxilio. decocto eius pugnat
nocumenta. Et qui fuitur in potu
ad aquā frigidā in febribꝰ sedat
nausea et inflamatiōnes stomachi
Stadio ad cibꝰ qui tenet. et fit
amplius ad ea mouēda ad melle
cunat morsū rubidi canis. Et
qui expuit sucus explicat et su
mitatibꝰ eius. decoctū in pice e
duc vicios in cullibꝰ oculoꝝ
et acuit vsū et ē magni iuuam

Fungorū ḋ̄m ḋ̄ sūt due
species ꝙna ē apta cib⁹
alia non ē apta quia accidit ⁊
causē ꝓp̄ quas accidit ſ̄ nūle aut
quia nascit̄ in locis putridis aut
in⁹ cauernis aliū vermiū ⁊ a
mixta plantis nl arbor⁹ malis et
mortiferis aut ꝙr ſ̄ mali ⁊ mor
tiferi in ſp̄e ſua ⁊ ex quo sunt
ꝑ ſ̄ qui repent in cib⁹ hui⁹ dī
vestes et qui frangunt ⁊ ponunt
in loco et mittunt ibi corrumpunt
cito alia nō ſp̄ebus ponunt in nimb⁹
et cibis aliis et ē multū ⁊ dī abi
libus cibus ꝙmpti ꝙsub eoꝝ ē
malis ⁊ accidit eis ex eis ſp̄s
cacū et colica passio et ipi quidē
nutrunt mūmeto sup fluo mi
quia sunt difficilis digestionis
et egred̄ intra cū ſterore nīe
gi sine immutatione ⁊ in lib⁹ ⁊
dicta q̄ boni ex eis nō ſ̄ nutrimi
et sunt frigidi licet si quis eis
vtat nimis quant grossē hu
moreb⁹ et ex eis ſ̄ ſp̄s malē
mortifē ⁊ ita vidi homines q̄
ab eis ē passus angustiā et
ex arteriis anhelitus et sinco
pin et subito frigidū et tame
aut ſ̄ pauci potuit poliqui
dere cū bannuch et sic euo
muit fungos illos ex q̄bus
quati erant in stomacho suo
grossi humores ⁊ dicit in li⁹
de ciminis q̄ ipi quant grossos
ciminos vestibus frigidis ⁊
ſ̄ dicitur in posterioribus aut simul cū
acetō et sale ⁊ de cocto suturegie et
origanū et sterc⁹ galline cū aceto
misto cū melle sicco in libris ⁊ al
causi ꝙmixtis fungos quat
strangurinean⁹

Squama ferri lauat ventri
fungo ferri ē suspecta et qui
fit cū ea nastulē stringit fluxū
antiquū matricis et qui linitur
cū ea sup pudend⁹ consolidat et facit
oriri pilos in allopicia antiqua
et aqua in qua extinguit ferrū
candens aut vinū consolidat fluxū
ventris et vlceribus intestinor⁹ et
tremori splenis et colice passioni
et fluxui qui fit a stomacho simul
corroborat stomachū relaxatū
et debilitatū maxie acetū ⁊ B
dein coquit ⁊ sonia ferri cū aceto
fit medicina q̄ depurat sanies
antiquā que fluit ab aure

Glans ē frigida ⁊ sicca ī
primo gradu ⁊ vtilis cui
est sedium ⁊ B q̄ cuat nimiū fluxū
sanguinis nestrum ⁊ sputum
sanguinis et confert vlceribus intestinor⁹
et fluxui ventris et sistit hae
facit cortex arboris interior ⁊ folium
cui cū glutinat plagas recentes q̄
apponitur ⁊ q̄ apponit̄ folium
sicut sanat vlcera putrida et
veluera ⁊ arbor glandis est
totalit̄ stiptica. et illud in quo
est maior stiptricitas ē pellicula
q̄ est inter corticē et fructū ⁊ lignum

Et similit pellicula que est mē fructu et corticē

Inquit Et Premie habi ramos hentes nodos foli a eius sunt oblonga acu te similatis Et ubi gremib e conglutinat vlued rebetia did sunt pgreudlenta et coquit et bibitur aqua eig et frangit lapi dem Qđ sepe cuib pdcat vi uum et ypy est frigida et sicc in ꝑmo gradu

Cum cerevisia cu dyspl matur ai vino mixto aq cunt crisin antiquid et melio rat colorem facit et acut visu et prodest appetitu tibi et qui bibi cum vino solo const lapidi renu

Galla est frigida et sicc sēdo gradu D que capi tur ab arbore sua recens i matu ri pua rotudu nodysa no ꝑforata et est grus Et est alia q est leuis ꝑforata Et melior e no matura pria Omnes spes galla p st̄ stiptice stiptitate fortis que qui terit et pulūisat sup carne suppura dat ei cū sentit ad plena corrosiua et phibent humidi tē que cēt ad gingiuas et qui accipit id qđ e mē galla et ponit ad locu corrosiu dentiu et dentiu galla p qui sit ypo ny et const ex ibi ami ex sui humidi tatib antiq et qui pulūisant et dat in potu in aqua a vino cohibit hen tibus vlera intestinoꝝ et fluxu antiq et sunt valde necessa in cibis cord et vtiles quid ami sorum de sunt ad stipticitatis vacuandi et stringendum

Cumi arabicu est frigida et sicca in sēdo gradu sic git vtute medicinaz acutaz Et ꝑ ponit sup robustione ignis no sinit locu vesicari Et digerat lenit asperitate pectoris et strugit ventre Abuberig Et mouet ven tre et cohibet intestina et pdest vl cerib pulmonis Habito Et con glutinat intestinu in q est Et nasmo Et consolidat ossa fracta qui sit emplastu ad eo et pdest mor sum qui terit i ipore et deglutit qđ inde dissoluit Et quando dops cuis ad crisin et ad retine du ventre et aureus Qđ cria qui misterit ad alios medicis et aureus et venis

Cucurbita e calida et sic ca in tcio gradu D ꝑ tubraticis e calefactiua et qui dat eo cui potus dragme vnig cū pipe et ruta et vino repellit morsu venenos Et qui bibit eo pcio cuib dieb vna cū aqua const doloribus lateꝝ et capi et attractiui nimoꝝ et cū cassiꝑ eoꝝ et doloribus epatis et stomachi et ꝑ dolet morphi ad Habito Et ge no vdi mediana sui melioꝝ in morsu cum tribidi et qui dat eo ex qualibz die ʒj. trita et cibat ad dragma vna mixe cū aquis et pulsibus exteroꝝ fluuialiu

adustoni in principio egritudinis antequ
tricatur hec quidē plurimū animā e
venenis mortiferis auferūt et aufert
nocumentum oris malicie

Galanga e calida z sicca
in tio gradu ymac confert
flegmatice et humidis q guat in stomacho
et facit cibū digeri et confortat colice et
facit odore oris bonū et calefacit
renes Abeg arestue stringit ventosi
tates et e conuenies habenti colera
aduentosa z humi emotiua eorū accidentiū

Gariophilus e calidus et
siccus in tio gradu Actum
ingredit in medicis q acuit visū
reuocat magi abstinentie cui alliū
boni et stomacho confortat stomachū z epa
ti et confortat cor et stringit ventre
et digerit cibū et valet acide ruc
tuantibz et potus spasticis aperit

Ipericon e calidū et siccū
in tio gradu D. qui fit
in stabulo cū eo pugnat ver
mia et muscas et qui bibit ep semē
eius cū vino eunt girtana
et qui bibit eodem q̄uor diebz
eunt sanitus Et qui fit emplastrū
cū pilis et semine eunt robustuz
ignis et fugat serpentes si comedā
tur z te si in manibz portet serpē
tes fugiunt manibus

Vsopus e calida et siccā z 3o
gradu D. vtilis cum qui
calefactiua Adm ipa coquit cū
aqua et sirupi melle et ruta et
dat i potu confortat apostemati pulmo
nis et asmati et tussi antiq et ca
tharro q̄ distendit a capite ad gut
tur et pectus et confortat nutrice
bus difficultatem cum in q̄ egrit
homo stare erectus et occidit lumi
bricos Et qui fit loetch cū eo et
melle cita sanat hic Et qui bibit
decoctū eius ad ex melle purgat
thymum grossū et comedit cū feni
culo recentibz ad mulcendū ventre
et qui administret cū cauū et pruno
z prunoli lenificatiuis et mulcivat co
lore et fit ep eo emplastrū cū fenu
et uitis ad splenē et ydropisim Et
qui bibit cū vino repellit aposte
mata dura

Irugi sunt calida et sicca in
primo gradu D. hꝫ vtilitate
calefactiuā valde studio aut qui
bibit z purgat mestruā et vrinā et
dissipat torsiones et inflationes ve
tris Et qui bibit cū vino confor
tatiuū epatis et mirsini venenosoz
animaliū nutrimentiū Et bibitur
de eo pondus z vnius aut plus z po
tetur cū semine hanc reddit homines
studiosos et purgat colera

Ypericon e calidū z siccū
in primo gradu Et cui due
sunt species nobis nate vna q̄ producit
flores minores alia vocat̄ sanguis
sudenbalorum D. ambe sūt calefa
ciunt et subtiliat et purgat vrinam
Et qui fit fumigatio cū eis expellit
animalia venenosa et reptilia Et
vtilis granoz iuniperi e contra eglis
abes q̄ impossibile e q̄ animal edat
nisi quia si quis comedat multū indu
cunt zodiacū et calefactiuū corpus et
mordicationē stomachi

Ysopus ē frigidꝰ ⁊ siccus in tcio gradu ℣t eius sunt tres spēs ℣t una h̄t semen nigrum et semē vergens ad rubedinē alia h̄t semē subrufū ⁊ flōre citrinū et ste ambe spēs st̄ malē qz fluant nimia et subtilia ꝯsumunt igit̄ alīs eis qz no ꝯsumunt in eis fl̄ corrūpit Iusqꝫ ambus vō herbis semē albū ⁊ flores albos ē conuenient vsui medicine D. Quare Iusqꝫami qui expīmit a pl̄o semē nigredit̄ in spessū ⁊ in collirio pdaūb dolore aurīb⁹ et ē conuenies ausui huiusmodi aqꝫ auenāqꝫ et dolori miti. ℣t fit ex eo emplm̄ rōdfumū et ē gnalīb⁹ apostematibꝫ calidīb⁹ q̄ fiunt in aculīb⁹ a⁹ in pdīb⁹ aut q̄cūqꝫ alio loco fiat apostema calidū ℣t semē eius fiunt h̄t dr̄ic et rōdyce ē bonū tussī et bathareo et ausui huiusmodi cum ad sedū ℣t q̄n aceti fiunt ex foliis eius conferunt ad dolorē ꝑ daūb⁹ et fit emplm̄ ad eis aut etiā ex foliis recentibus ⁊ stat dolore

Brionie dr̄ē ē calidū et siccū in 2o gradu D. ℣ibitur ē coctū eius ex fert eo q̄ssanīb⁹ nūos et durā splenis et strangurie ⁊ iuncturaꝝ vlceribus et pustulat mēstrua et expellit fetū ℣t q̄n bibit̄ in aceto resoluit durā splenis

Balle pithecos ē calidū et siccū in 3o gradu D. ℣ fit ex ea medicina huius petigine

et omīb⁹ aliis hentibꝫ opilationes in epate D. ℣ bibit̄ de foliis huius herbe septē diebꝫ ꝯtinuis cū vino curat pticam ℣t q̄n bibit̄ cū vino melle q̄nos diebꝫ aut paucioꝝ

Lauendula sedū ℣t ē media inter caliditē et frigiditē et existit in 1o gradu D. ℣ lenes ē medicinā appīdue accipit ex eis obstructas vias et st̄ diue digestiuis malis stomachi D. ℣ conuenit lenis ex eo ⁊ ex q̄n exsiccat ⁊ dessicat his pertinet ad q̄ prima stīngit ventre ⁊ aq̄ eius sedū lapat ℣t accipit ex eo cum sumpma malū et ē malagmatibus et pulmoī ℣t oportet q̄ exsiccet in aceto exterius ⁊ ⁊ interius ⁊ sic tūc liuat ℣t q̄n occurrunt eo eis ꝫō gīne ⁊ tussi lucent conserue relaxatiue stomachi ⁊ stīngit ℣t q̄n misceatur cū mellē replent vlcera putrida et auferunt superfluitatē vlcerū et mundificant sicut prius eo ℣t q̄n in aceto coquunt dissoluunt scrophulas et duras apostemata ℣t q̄n fit emplm̄ ad eis ⁊ ad fistulas vlceris conferunt pdagre

Laudanū ē genus gumi cuiusdā arboris q̄ dicit D. Serapio eo laudamus ē ad quod ē bonum odoris calidi vergentis sub mollitie tactus ℣t q̄n malleat adhēret manibꝫ et nō fit in eo subtilium et assimilat̄ resine pmi ℣t mollificat et resoluit repulsiones

compata et matiat et const ẽgtu
dinbus matricib et fortificat eam
d. ℞ Ru fit inde suffumigacoes ad ex
pellend̄ fœmin̄d et ponit i con
strenib natalin et const duri
tubus matricum

℞ Lupinus sunt calidi et sicci
in p̄mo gradu ℞ virtus
p̄ma est que desiccat sine mordici
one ꝯtus secunda ẽ abstersiua
resolutiua mundificatiua apertiua
℞ virtus tria ẽ q̄ occidit lumbricos
qui fit ex eis emplis ꝯtus z qui
conducit ad mellẽ et bibunt ad
vinu aduersus dq̄ et emplis ex
fumis lupinoz const strangu

℞ Lactu ẽ q̄dam arboꝛ que
nascitur in thu arabu et
est calida et sicca in sc̄do gradu d
℞ virtute extenuandi p̄ et macre
faciendi pigues ℞ bibunt de eo
z zeb ad q̄tuor ad aq̄ et bibunt de
eo splenetici epilemptici z asmati
ci ℞ et q̄ bibit ad mellicto p̄uoꝛ
menstrua et ipa abstergit meatus
que sunt in oculo absterione fortẽ
et velociꝰ. et curat debilitate visus
q̄ ministretur ad vinu et fit inde collu
riu ℞ est q̄dam mirre humor odo
rem bonu et administrat infrigi
℞ et h̄ virtute q̄ nascit̄ in fauis
pigues et apit opilationes p̄ficit
rat viscera et ẽ bonu dolor̄ capitis
et ventris

℞ Oleum est calidu z siccu in sc̄do gradu ℞ et eius multe sunt spes sed
nobis sunt tres note q̄ albu
liliu et celestini coloꝛis liliu q̄d
dicit̄ p̄ius et aliud q̄d ẽ aureum et vocat̄ p̄ius liliu albu
ministrat̄ ad p̄ritu. et fit ex flo
ribus eius oleu et ipm mollit
duritiem matricis ℞ et q̄ fit emplis
ex foliis humidis ẽ const mor
sibus venenos. et q̄ coquit̄ z supp
mitur. conseruat combustiones ignis
℞ et q̄ radix eius coquit̄ cum
oleo ingnes et administrat curat
combustiones ignis et mollit
duritiem matricis et ualet et i
aurat vlcera ℞ et q̄ tenit z mis
cetur ad mellẽ aurat inueteratos
ulceꝛu et excoriationes ipoz z absterg
it impetiginẽ et scabiẽ vlceꝛosa
et sursum capitis et vlceꝛa humida
℞ et q̄ abluit facies ad eam mu
dificat ipam et aufert rugas eius
℞ Rane vero cum cum nocumento
venenoꝛ et const. dq̄ distillatio
nis florꝛ potata allenat partes
Simili ꝙ vel cruda que mitur in flore potata allenat ꝙ
℞ et rudis coquitur atq; ad oleu de
cocta const a postematibus flegma
tis et diris ℞ et dicat d q̄ si
et semel tenit simul tritum mul
ta et imittent ad vinu et stru
de emplis et const herpetes ℞ q̄
liliu celeste i p̄ius stirpe ẽ cele
ste et subtiliat z const tussi et

subtilat p trahs humidit q̃ fit
difficilis expectoracois ⁊ qñ bibu
tur ⁊ ↄ mellificatus purgat
fleuma grossum et colam et quat
tossiemes veteres ⁊ qñ bibit cu
aceto consumit morsꝰ venenos ⁊ sple
neticos et spasmo et consumit horri
bus et hompilacoibꝫ febrium ⁊
qñ bibitur cu vino placat mi
stroa ⁊ dolorꝫ assue ponit
cuis desim et a ⁊ duabꝫ ꝝ
ad ℥ ⁊ fit mixtale cu
melle expellit stridꝫ aigst ad a
qua ⁊ fit emplim ad cu ℥ ⁊
fert aposemathꝫ et strophulis.
mollit al et expellit fistulas
qñ terit et ꝓiat in eis ⁊ dꝫ go
mis ꝓcedit radia ꝑtes et ꝑ
gat aqua et humid albeu assue ꝙ
fit collirid ad suffusoa radiꝫ ꝑti
cꝫ aufert nubila oculi ⁊ qñ fit
ꝑtermittentia ad sues ꝓpus t bꝫ
aufert corisam et emigraneam et
zodagꝝ ⁊ ꝙ placuit ⁊ ꝓpara
tio eius et q̃ accipit ad aq̃ ℥ mel
le recto et sic valet ad opilacoem
epatis et ad ydro pisim ⁊ ℔ ſ
eius ℔ in laterine ab aqueis
duabꝫ ꝝ ad trebul gouer ⁊ pire
contrite ad ℥ vnd ꝝ ad duas
ad mellis tte ⁊ Qđ lilium crocum
stidij ℈ qñ acquirit et ad lectoa
eius fit oīb collirio confert dolorꝫ
denticꝫ ⁊ qñ acquirit folia eius
ad uinu et fit inde emplim confert
apystematibꝫ flegmatisꝫ et ea

tumb matutinis quoꝝ hunderis uo
cid ad sanie venit ⁊ resolvit ca
ligines albedines et caliditat et
siccat in ſtio gradu ℈ ꝙ
dicitur ab yndia et atribꝫ aru
bum. et ut dicit fluit ℥ pados
et inde confert multis humiditatibꝫ
egritudinu in epate. et valꝫ ad dis
sentiam et ſedat dolore latens et
ex fumigijs ⁊ ℔ dat ex ex aures
vnub et removet putredine a sto
macho et ꝓficit ipm. et qñ bi
bitur ad aqua ex fert dolorꝫ la
tend ⁊ epat et vlceribꝫ interiorꝫ
et tussiombus veteꝝ

Lenticula est humida et fri
gida in ꝑtibꝫ gradꝫ ℈
⁊ fit emplim ad ea ꝙ confert
hemipule ⁊ aposematibꝫ calli
dis et podagre et confert acpa
ture interstitiorꝫ infirmitat

Lactuca ē frigida ⁊ humida
in 2o gradu et ē duplex
ſ domestica et ꝙ ſ domestica lactuca
agrestis ē ꝙbꝫ domestica mis q̃
habet ſtipticitate maiore ſ folia
eius sunt albiora et subtiliora et
asperiora et ſapor eius amarus
et ℔ lac ℈ domestica lactuca ē
bona ſtomacho. et infrigidat ve
hemt sitim et provocat lac
et qñ ipa decoquit ē magis nu
tritiua ⁊ qñ comedit ꝓuocat
evellit ⁊ sine ablutione expellit illis
qui decoquunt ſtomachꝰ suꝰ et
assiduis ꝙpotibꝫ eius. debilitat visꝰ

Et qñ sit emplij in eo cōst aprica
tibus dñs ℣ sed plus eius bibat
cū flumi venarū et extinguit libi
dinē et pollutionē somnib⁹ ē sopnijs
℣ lactuca e melioris nutrimēti ⁊ me
lioribz ch̄m omnibus alijs oldilz
qua ipa gnat sāguē bonū Et ego
quidē comedēdo lactucas qñ cenā
mutemus Et quia in stomacho meo
gnabat calida et sic infrigidauī me
ipm et mutauī cēnā pisces sumi comē
do cū lactucas ⁊ bo qz no nepo a
liqua herba cū qua possū cumere ni
si oliuas simul cū ipis

Laurus h̄t folia ⁊ fructus et
corticē nubes que cale faciūt
et exsiccant in tertio gradu Et apud
nos no hemus nisi gemma lauri
℣ gemma lauri ē calidioz folijs qz
adurunt cū oleo et cū melle co
fecta assumpta quē cogit choleā stue
factiōis humiditatū ad pectus Et qñ
sumit in potu cū vino expellit pue
tum corporis ⁊ augmentat mulieri
bus

Lapis lazuli e ille cuius co
lor ē celestis mixtus et ē
lenis sine asperitate et admixtione
alterius lapidis ℣ ysle lapis ipi
gredit pulueribus qui deplacat ꝑt ali
quos humores acutos et removet
q̄ no augeāt pili et nō multi pli
centur et oportet q̄ teneat multū cum
suspendit ipse infantes removet ab
eis timores Et si teneat cū aceto et
linit ipse morphea curat cū cholā
azeste Lenit melancoliā ⁊ furores
adustos ꝑ secessū qñ ablutus et vnc
tus educit ꝑ vomitū ⁊ ꝑ ventre
humores grossos ⁊ melancolicos

Et confortat ad cogitationes debiles ⁊ cordis
simul est epilempsia et manīa et
melancolia et confortat tremorē cordis
et ꝑsecutat alepra et curat melan
colicos et sincopim, et mundificat
pectus et pulmonē et confortat asma
ti ab humoribus grossis et cogitatiui
bus solutis et ꝑficiat alepē et suppri
mit eductē menstrua et eductē pacien
tibus febres melancolicas. lauatē
aut se terat bene. deinde sumat ymy
sinditē aquā dulcis et lauetur
simul teneāt in pistillo ⁊ pōssit
in mortario ⁊ misceat. et fiat ē
trociscos semp recentes quando aqua
pestea ablutus aliquātō cū aqua
rosacea Pulueres huius lapidis
dāt ad bibendū cū succo rutē & pe
nidij et cū subtili antiquo ⁊ e
pallēpsto medicētur ad cogitatiōes
melancolicas et ipis cum ꝑ

Lapis iudaicus sēm ē cōst
similis ungiū et lapidi rēm et
vesice et ꝑt hanc cām nominant
eum homines ꝑpulueru lapidum
albedo ē debilitat appetitū et sum
git lapidē renū

Lingua ut dicit ē ꝑ tertiū
et mollificat infrigidatiua ē
glutinatiua et replet vlcera ꝑ sudi
tatem et auget spūm quē fit in
eis et cōsolidat ea et cōfortat aute
rugo spūs et abstergit pedes eius et
lentigines et erisipelas et similia

Melibeus est calidus et siccus
in ijdē gradu Et dicunt

alio nomine cōmuniter dicta et hꝫ ꝑdere
calidis aceti ℞ vtus eius ē calidi
plusqꝫ frigida ℞ eadē vtus eius
ꝑt quia tarde ℞ aia ꝙ resolui

Absinthium calidū ē calidū et siccū
in ꝑmo gradu ℞ vtus ꝑ
mis eius ē ꝙ quis potauit cū vino
albo fugat lapidē ꝙ pellit vrina
Paulus ℞ de semine eius bibut
ʒ due etc cū vino albo conferunt
lapidi renū

Absinthium ꝑt frigidū et siccū
ꝑmo gradu et ypocistis ꝑt
frigidus mitigat ē cōfortat ventre

Ambolani ʒ ꝑt generis
ꝫ citrini nigri chebulici
et emblici albi ℞ vtus citrinoꝝ
ē purgat calend et thonice stoma
chum ℞ dosis eoꝝ ℥ij ꝑ ad ℥ij
℞ eorum ꝑt ʒ i ad ʒ ij
℞ ꝑtes tres ʒ i ad ʒ ij albi
℞ ꝑtes nigroꝝ
qui dicunt vndi ꝑt fortificat sto
machū et purgat melancholiā pur
gredine debili ℞ dosis eoꝝ i ſi
simul ꝑt ʒ i ad ʒ ij albi
ambolani emblici ꝑt confortant
oliuaꝝ qui ꝙ iuuat inuocat
stomachū et mitigat inuamentū
in eis quę in thebulis ℞ simul
dicit vltimi ambolani ꝑt calidi
et stiptici expellunt sperma ven
tris et corroborant ipm cum vsq
claudicat et inebriam et ipsum per
turbat ℞ emendatur diebus antiquis
et zedoarie et galange cōfert indu
cit nauseam et vomitū

Malagmata ꝑt frigidi et sicci
in ꝑmo gradu ꝫ actoris
℞ an dubium ꝑtū inferit calidita
stomacho ℞ huius malagmata a
ctoris cōfert cordiace et affectui
et abstinet libidinē ℞ albey de
ꝑfectate nigri malagmatis ē ꝙ mg
eius cōfert inflammationi que ꝑt
epate ꝙ ē ꝑt immundi petit vini
℞ succus eius cōfert cale stoma
chi et stringit ventrē et pellit appe
titum albi ℞ cōfert pregnantibus

Malum ꝑt frigidi ē humidi
in ꝑmo gradu et ꝑt domes
tica ℞ domestica ꝑt conuenientibus
cibis qui agrestibus ℞ ipsi mala
ē stomacho mollit ventrē ē sanguinē
eius cōfert in lacte ℞ albey ē mala
stomacho cōfert vesice et pulmoni eius
ē mugis immatura et bona assi
pectoris et pulmoni et vesice ℞
cumplin co eius filijs ℞ coctū ē oleo
rosaceo cōfert apostematibus vesice
et renū ℞ qui fit cumplin ad ea
et aurugine pectoris in apostematibus
calidis ꝑdit et cunctis ea

Mentha ē calida et siccū in
ꝑmo gradu ℞ eadē ꝑt
et dissolut in aqua et bibit ℞
au ꝑt dolore renū et vesice acce
dente ꝑt cotidiano me suppositū
in eis ℞ fit cū co cumplin pestilen
tiam et pellit vrinā

Mastix ē calidus et siccus
in ꝑmo gradu ℞ mastix
cōfert fluxui stomachi et cursui san
guinis qui bibit et ē lenis stomacho
inducit enectuationem

Mustus est caliduꝫ 2 siccus in 2o gradu ꝙ calore suo perficiat omia intorni membra qꝫ bibitur aut ponit eo tunc in emplu & dicunt aliqui q admiscent 1 me dicinis oculi et abstergit albugies

Mel est calidꝫ et siccu in 2o gradu sdm & q̄ velit q̄ dicatur in tno D. quel bonum est illud qđ e dulce et in quo e acuitas aliquta in gustu et habet odore bonu. et colo nigꝫ e vergens ad rubedine nō est in mis liquidꝫ. et q̄m e abstersiuꝫ 2 aptum ori ficioꝝ venaꝝ repl nit liuiditatēs & io pdest oltri bus fluxibus sanguinis et pfluuijs & quitur od aceu humidꝫ 2 limit od eo imperigo et curat od & qui misc̄t od sibi tritꝫ et distillatu tepidꝫ in aure pdit tymtu & qui fit linimentu cu eo oculi pedicu los et lendes & mel abstergit tenebros itatē visus qui fit callidu cu eo q̄ uexatꝫ debz ab stinuis & qui fit cu eo gargarisuꝫ tritꝫ cu fert apostematibꝫ gutturis 2 fauciu et sq̄nancie pdcat virtutē 2 cu fert tussi & qui fit loochꝫ cu eo aut bibitur cōfert illi q̄ comedit fungos mortiferos. et confert mor sui canis rabidi & mel cuius spumꝫ nō est abstersiuꝫ facit tussiꝫ et laxat ventrem

Melon est frigidꝫ et humidꝫ in primo gradu sicc & fortis humectatiuis 2 epotaticis et confert febribꝫ adurentibꝫ 2 illi tis corpe vbi apparet q̄ grauet flegma humidꝫ ad respectū cole acute existens in sto stacho 2 epa te et venis si e tunc dicit̄ depstanis

Mespilum est calidꝫ et siccu in tercio gradu dicitur q̄ cu quitulis fabe et aqua autequ veniat rigor febꝫ duabꝫ horis removet eu & qui terit 2 sub ligniu et ponit q̄ cu applicat 2 mollit asperitatem cutis pulmo nis et clarificat voce et ypa ca cidit lumbricos & qui tenet in ore meliorat odore oris & qui misc̄t od apio et castoreo cu nucleis amigdalaꝝ et fit linimentu cu ea dyspnoica 2 aceo abstergit nigre dines & qui misc̄t cu ladano et vino et oleo amethino retinet capillos cadentes. et liniunt cu ea nares et auſt bathazred an riquid & ypa replet vlcera oculi et abstergit albugines ymis 2 cu fert obscuritati visus et asperitati palpebraꝝ

Manorana e calida 2 sicca in tercio gradu D. dicitur cum in potu venerit y dyopsi in pulmone et stomacho 2 epa te et venis si e tunc dicit̄ depstanis

Menta est calida et sicca in tercio gradu dicitur q̄ cu quitulis fabe et aqua autequ veniat rigor febꝫ duabꝫ horis removet eu & qui terit 2 sub ligniu et ponit q̄ cu applicat 2 mollit asperitatem cutis pulmo nis et clarificat voce et ypa ca cidit lumbricos & qui tenet in ore meliorat odore oris & qui misc̄t od apio et castoreo cu nucleis amigdalaꝝ et fit linimentu cu ea dyspnoica 2 aceo abstergit nigre dines & qui misc̄t cu ladano et vino et oleo amethino retinet capillos cadentes. et liniunt cu ea nares et auſt bathazred an riquid & ypa replet vlcera oculi et abstergit albugines ymis 2 cu fert obscuritati visus et asperitati palpebraꝝ

Mandragora est frigida et sicca in tercio gradu et ypa nducit subreꝫ et nysybili tatem

Mentha ē calida et sicca in
tercio gradu ⁊ abet calefa
cit stomachū et fortificat
spūs et sedat nauseam flegmati
cam et facit eructuare ⁊ digerere
⁊ delectare cui ē sedē vomitū
flegmatis qđ bibit² cū sucū sbi
li cum decoctō ⁊ mixta ad allec
tria et p ob recipere libat amor
si tauente et aliqz venenosis
ſpūmedicū seu ep aq decoctionis
mente matrice inſrigidata ⁊ cale
facit ⁊ dequit² ⁊ ay giroy

Origanū ē calidū ⁊ siccū in
quarto gradu ⁊ ſſolida ḡs
plante laxant flegma ⁊ colerā
⁊ digerūt ⁊ ſpectāt cum ē q̄lqs
at melancolia et aquā ēbrū
q̄ eadius ⁊ facit alic ſpēs lac
tramosas ⁊ venenosas ponde
⁊ z vnij occidit ꝓtēa q̄ deſectat
huiditatē epatis

Nenufar ē frigidū et hu
midū in primo gdu ⁊
⁊ bibit² ad mdice cui sicci ad
vinū confr fluxū antiquū et
vlceribꝫ intestinoz et resolvit a
postematis ſſlēmis et fit emplas
tū ex eo aufr pollicē cū semb suis
manſat inducit ſopnū sedat
dolorē ⁊ lēnit nenufarinū ē ſpe
cies oleo rosaceo

Vva mustati ē calida et
sicca in 2o gradu aufr
stimos tuc a stomachō ⁊ digerit
cibū expellit vētositēs corrobo
rat stomachū et epar ⁊ confr
lentigines facies et ſſ pigmē q̄ te
mat ſſplene et mollit apostema
tis duris

Nux auellana ē calida ⁊ ſic
ca in 2o gradu ⁊ ſſuccū
comiſte sunt grauis digestionis
nocent stomacho grauant cerebrū
mouent tussim cū comeduntur
ad fecibꝫ et nitida cū medicinis
mortiferis ſſ ciaca optima ay ypaq
⁊ q̄ unus terit ſſ ē ad ptis
se pus ⁊ ponit² sup pubilicū ꝛ
ſſert tussim ⁊ cortex eius q̄
terit et misc² cū oleo et linitur
cum nūc capitis inflatū facit
eius crini capillos pulchros et
facit crescere duos in alio pecta
⁊ ꝛ cū huidū ſſ magſ nocet
stomacho alijs ⁊ ſſ dulcorē
et delectabiliores alijs

Nigella ē calida et ſicca in
tercio gradu ⁊ ⁊ nigella
cumit corrigit q̄ assatur et c
dunt ⁊ resolvit inflationes
ventositatis ſorti q̄ accipit² intes
tinis et nitrat lubricos q̄ cō
dit² confr asmatic ⁊ pneumat
nitidis q̄ retinentur et hu
res viscosos

Asparagi ē calidi ⁊ sicci
in q̄rto gdu ⁊ ⁊ asparagi
ri ꝓdat dolorē capitis et q̄lz
egritudinē in qua oportz calefacere
et misc² semē eius in medicinis
asmaticis q̄ ypnoticis dat humo
res grossos ⁊ dicit² q̄ nasturtiū ⁊ sicut² ſſ tribuit eius ꝓ dēs
semb eius ⁊ dum q̄ recentes

ꝑt aquositatẽ et aggd humiditatẽ
que in eo ẽt hẽt virtutẽ deliquiãdi se-
mie eius Et qñ fit cumplitq; eũ
eo et melẽ repliuit diuitiãe ꝑplẽ-
nis Et qñ coquit ad lactẽ cũ pus
et sanguine in parua remanet dolorosa
oris stomachi Et qñ aliq̃d membro
patit dolore antiquũ scilicet dolor
podagre et sciatice et mungit melle
et pulmõ patur despũ pulmõis
mãs nasturcij confert

Nasturciũ inter herbas Et omnib
virtutib ẽ descriptum Et qñ bi
bit ex eo subtiliat et madit humo
res grossos et viscosos et cpuũ i ãu
mistione purgatorios ab stomacho
vlcerib et ꝓtrahit et mozphea Et
qñ dissoluit in ag̃a aut vino et dis-
tillat in aurẽ dolore eius et
ventositatẽ que ẽt in ea sim ꝓbi
lium et tollit humiditatẽ fluxib
ab ea Et qñ dissoluit in aceto
mundificat ꝓdẽ que ẽt in ea Et
qñ bibit ad acetũ confert suffocatiõ
matricis q̃ accidit eo sing ꝓmissis

Oleum Et gratum gratie cali
dum et adhe est humidũ
Et oleũ q̃d fit ex olivis nouis
nõ bene maturis ẽ oleum expes
sum et ẽ conuenies sanis Et ꝓ
illud q̃d ex eo fit nobis sine pur
gatione bonũ edentib Et oleum vetus
olivarũ maturarũ optimarũ i me
diocribus Et omnib speciebus oleis est cali
de lenientes corpus et phibet
frigus adueniens corpi et facit
cpus abile ad motũ et mollit
ventrẽ et debilitat virtutẽ medi
cinarem vehementem et diuitias pe-
tri cũ medicinis nocentib et e
nemdatur ex eis et sit hẽs appetitũ
Et qñ bibunt ex eo cibũ z. y. cum mel
& aqua ordei vel ag̃a calida lapsat
ventrẽ Et qñ coquit ad mutũ et
bibunt ex eo cibũ z. y. cessant tuxiõi
bus veteribus et expellit humores
Et qñ fit ad eo clystẽ est calidi
que fit ab appematibus nitrosis
et opilationi que fit a pituita diu
Et antiquũ ex eo ẽ calidus ag̃
plus ẽ repletiuũ Et ꝑ no habes
oleum vetus et indigẽs ex eo ex
que cpus diu fiat ꝓ melius vtẽ eo

Ostreis ẽ calidus z siccus
in primo gdu Et sit fumus
de eo ꝑ tubũ medicinã ad matricẽ &
oculos expirat sub eius aquositatẽ et di
mittes ꝓ tubũ tpe q̃ssi vij ag̃
deinde fiat balneum donec cessent
patitur abeo postea dolorosa et molle
et debilitat Iste fumus lapsat ve
trẽ provocat vrinã et menstrua
calefacit corpus Sed si eo ad cuius
dit nil bibit nimis facit corru-
ptionẽ et vrinã suppressã Et qñ
confortat ad vinũ et sit inde emplas
trum est morsus canis rabidi et
morsus hominis Et qñ coquit
ad acetũ et ponit sup pectinem &
fert stupefactionẽ et ꝓhibet corruptiõ

Ordeum est frigidũ et siccum
in 2o gradu Et ẽ
nutritiuũ mundificatiuũ qñ tritum et
aqua ordei ẽ nutritium ad eo
pellendũ calidũ et siccũ et asperitatẽ
cum pulmonis et vlceribus eius

Et qui misper cu aceto forti z pomi
in stabiem vlcer sp cunct cd et si
mul ordei strigit ventre et sedat
dolore epatis cald.

Ozimud est calidu z siccu
in 2o gradu. Vnde bona
rum. const stomacho frigido z si
cut digerit cibu grossu et const
pat et cordi et auert tristiciam et
pilositatem et obscuritatem sicut
cruttum cocus et capit opilacio
nes cerebri et confert cordiace
que e a flegmate et melancolia
Et qui comedit aut odorat con
fert opilacioni nariu.

Olibanu est calidu et siccu
in 3tio gradu. Olibanu
e calidu et stipticu calefacit et
absterget obscuritate rubi z re
plet vlcera carnosa et mundat
ea et consolidat vlcera recencia
adsue nigredine Et qui bibit
olibanu const spuce pigranus
et vulcanq; nigredo sanat cibsimo
ni const Et qui bibunt de eo
sani para melancol cobi nimio
cu vino biberint inducit mania

Papauer est calidu z sic
cum in tercio gradu. Vtut
huius granu est calefactiua sub
tilliatiua et mollificatiua Et
idcu qui datur eo cu ius potu ad
melancoliu et cu vino confert
vigilie sobrietati prodiacio z eo
cisimilibz et dolorib et tussibz
ventos z tussi et distillacioi rume
et scabiei et vlcere Hab ayesue
Oliuarum edulcat stomachu grossu
et viscosu a pitib remotis z metu
nu pe et bibit cu aq melliti ca
lida Et cost guttar migrantib
et purgat venu et nocumenta z sut
aborsus et e medicamine bonu
purgacioni nigre et e medicamine
corpu nigro sobrietatis Et pe bibitu
cu aceto auc hoard parcissimi Et
limitat in spuma dorsi ciusdem ouis
et olei ametini Et dos eius est
a.ij. vsq; ad z. duab

Opium est frigidu et siccu
in qrto gradu et e quasi
papauis nisi fortius at in hoc modo
agunt pigri depcauit vere q
accidit sup plantas cassue sunt
in capitib papauis cu lacte illo no
ctumo ne euaporet cortex cum
denudat lac expressu ex cassinis cal
liguet tandu ingrossat et sic
dicit opium ut gumi Et dum su
mit de opio pua quantu p[ar]u grani
orobi sedat dolore et facit dormire
et mutescere et const nisi ar
senicu antiquu Et qui accipi
ex eo quantu magis fuit subtilis
et postea accidit. Et misper cu
aceto rosato et limit inde caput
const zo de Et qui misper cu aceto
rosato et mirra et aceto z despuma
tur in auro const doloi eius
Et qui misetur ad vitellu ouu
et azaro tto const apostematib
calidis oculoz Et ad dolore

in acetu cum sperma lenticule exi
tum calidus et sit ex eo suppos
torium et imponit cum eo et facit dor
mire ℞ opium gt bals seu fundi
tum metri mayoranas gt opiatum et
cum cad eo omnis morbi & ad
calida acgit ad eo pdunt omnis do
lores genuum in eius exhibitione
e hendus timor et summa cautela
adhibenda et ipm suspectat et
medicat omnes ssus. Debilitat cor
valde et debes gt e vinum & vene
nis prepue notetibus medis pdab
℞ go apsne dmus. dicit q in
manicad eius e solid in obtundo
faciend dzne alias vo omnib
morb quib eis e malus ℞ hoc
stratus portabat ipm. et valet
ad dns obtalmiad et egritudine
auriu Quamadrudes dicit q
ipm est opilatum et indurat cor
tate Qz Dampio corrigit eos
dictos q duos curauit quid d
qd experimentatores & ipo recitant
sunt gt ad vitate ipsius quid
apd ipsius usitat experiencia d

Pyrona e calida 2 sicca
in p̄mo gradu d ℞ en
bibit de radice eius cum tritum vinu
amigdale amaricatis q no purga
tur in ptu mundificat cab p nes
sma ℞ qui bibit cu vino vo
sert dolori ventis putrid et dolori
vesice et remi ℞ qui acquit ad
vinu et bibit singit ventrem
℞ qui bibit eo grumis cum
rubeis dce ut qui consumunt
flumen menstruos et dat ad eo
medend in potu pueris et post
multu ℞ nitrosum quod calit
lapidis ℞ quod urinad et
mundificat epar et renes qui
sunt in eis opilationes ℞ do
adhr e quitatis amigdale cu
melliratas ℞ qui terit et arbi
tur subtilit et suspendit sup
puebs opilationes eunt eas
℞ qui acquit cu vino aliqua
pontica singit ventre

Pruna e arbor calida 2 sic
ca in p̄mo gradu d ter
tiam pim co gt patientibus pauca
et qui tritur et pulmonat stypti
cum et sit ad eo stomacho mundo
et expellit sitim et somnium et
qui bibit singit vomitu et mo
uet urinam

Papaueris plures gt species quid
gt papaver rubeum et e
duos q domesticum et silueste
ste et gt quercinum et papaver
album. et eo eis ad domesticum et
silueste q papaueris rubei suy ℞
calefacat et desiccat attenuat et
educit flegma. qui masticat et
succy eius mundificat debes qui
sit ad eo appetitum sd gt sten
mitica et mundificat vlcera sicca
da Qz alios flores papaueris q dicta
ca infrigidat et gt ℞ facit
dormire dormitione facit vino
infrigidant in q̄tu q̄tudis 2 mor
tificant ℞ tu debes scire q pa
paueris in pribus suis no gt nar-

ortieu i stupefactiu ul mortificatiu
tuu Sed illud e ele qz grauat
in plagis calidis sz in frigidis ulc
maximis

Pirus st frigidu et siccat i 2o
gradu Q Quut eo eis
multe sreb. et omnd st stiptica
Et debet eo corp bibit pisq' sut
despecta et stingit ventre et qz
comedunt cum stomacho no
cent. Silue stria vo st stiptica
ora domestica Q Quid qz pira st
melliora qz cetera Et calida
e amplia comestiua pmo 2o 2 pe
pue magis stiptica et 3a sm
stipticitate et tpis Facit opi
lacones et pcoquet sbito nil
apostemata ul alios morbos co
sutos quam de opilacone Sed
pp eius comesta crudi ul coctu in
uat digestione et reprimit ventu

Polius mo tutu e calidu et
siccu et st due spes Q
Qtus ambaz spez est qz qn de
cocto corp bibit toll morbos
venenosos et yeticos et ydropi
Et qn bibit cu aceto est apos de
maribz splenis ffacit thy zodam
et e malis stomacho 2 lapat thy
uetere et puocat menstrua

Hulffe Ptissin est calid 2 siccu
in tercio gradu Q folia
eius qn sumunt et coquuntur in
aqua ea semie suo et potant ad
melle const hemoribz vlcer i pul
mone Et administrat ei mdio
rebus ptea et eradicat superfluitates

apetetie et vtat eo meliores ad pm
cand mestrua et ad ducend ptu
dum sanet thy renibz et vesice

Psillium est frigidu et siccu
in 2o gradu Q habet o
tute ni frigidatiua et qn fit em
plastru ad eo et alios roseaceo 2 acce
to et aqua const dolos uetustos
et auffert lacrimas oculo 2 cofft
obtalmie calide et dolos capitis
et hz qn eius mu stillaco fuit sup
caput ul oculos emplastra et
infundit die ac nocte in aq Et
mu addit ei pauo mellis et bibi
tur extinguit ens fluores mapi
mos acutos sbito et sitim et
soluit ventre m

Plantago e frigida et sicca
in 2o gradu Et e hup
Q vtus semib. eius q abster
git pp suu subtilitate et con
fert vlceribus corrosiuis oibus
et puredinosis Et vbi est
aliq inflamatio extinguit ea
et mitigat fistulas et vlcera
aut humidi antiq Et semi et
folia et radix st aptissima epilati
onid capitis et remid pp absorsio
ne que e in eis nisi qz semen
est brauis in hz casu Et quia fo
lia eius desiccant fit vtus eis
subtilior i mis frigida q superflu
itates aquosas que est in ea repleti
tur et desiccat Et debet sic qz
e sollempnis medicina Semen
eius bibit frequent cum ae
nad seu lapidem in renib Q corrodit

plantagine hordeū ydropisim au-
nopum et const eis et sup eā cōst
epilemptic et asmatic ℔ qn cū
succo foliōr eius fit collirio oris cō
fert vlceribz que sunt in eo

Persica sunt frigida et hu-
da in secundo gradu ℞
cōmutatiuis p̄sert st̄ bona stomacho
et mollint ventr̄ ⁊ immatura vo
stringunt et qn deglutiat stinguit
sitim ⁊ albet ℔ cū tenuit ⁊ dilu
eius et flos et copimit sucus et
bibit̄ erat aperiēs ℔ qn succ
foliorū eius miscet in aure occidit
vermes qui sunt in ea

Palipodium e calidū et siccū
in tercio gradu ⁊ bene ayse
ne ⁊ p̄cauē polipody e qd p̄gerit
melancoliam leuit̄ qn bibitur
simpl̄ cū zucco ⁊ aliqn misc̄t
cū aliquibz decoctionibz ⁊ cōfectio
nibus ℔ dosis eius simpl̄ cū
zucco e ʒ duē et de cocta cum
aliis medicis ʒ qnor ⁊ purgat
melancoliā et gallā cū mire gallaꝝ et gallina
cū et fit pluries bonū et similit
cum aqua cichi fit pluries ⁊ cum

Pyr est duplex ⁊ hūdū
et siccū vtrūq; in tercio g
du ℔ succus hūdi const ad
matic et ꝑcutiēs frigidū
℔ cū de ipa suitur in potu vna
ℨ et semis cū melle ℞ ad p̄
dua qn misc̄t ad edē auf̄t
impetigine et mollit omia apos
cematā dura ℔ cū ponit in em
plastro et mitigat loca podagri
ca materiatione facta

Portulaca e frigida ⁊ hū
mida in 2o gradu ℞
p̄cutiens eius e stiptica ⁊ frigida
et const apostematibz o culoꝝ
et aliis apostematibz acutis et
inflammationi que ē in stomacho
et interanis et cōst mordicat
cōi vētri et vesice et febribz
et sputo sanguinis a p̄core et vul
neribz interanoꝝ ℔ cū misc̄t
cum oleo rosaceo et in fundit sup
caput et const ad zodam

Piper est calidū et siccū
in q̄rto gr̄u ℔ ē grād
albū qd ē immaturū et aliud
nigrū qd ē maturū ℞ p̄cutiens
pipis est calefactiua et attrac
tiua ⁊ ructatiua vrine et repul
tiua ⁊ abstersiua obstruēs calo ri
sui ℔ qn sūitur in potu aut
fit inunctio cū eo cū aliq̄ vnge
to const ngnibz febrium prodi
cap et const ulceribz veneno
sis et expellit ictū et adhuc
tur in locis et in pluribz q̄ st
conuenientib⁹ tuss et dolōr per
toris ℔ qn sūit in unguento
ad fistulas lauri cōst tertianis
venen ℔ qn mastic cum
staphisagria et cū passulis mo
tanis facit desendere flegma
de capite et ypn̄ sedat dolore et
conservat vētre digestiuū et
ingredit in confectionibz speci
quibz vtunt̄ cum ꝛo dunc cib
cibozo ad p̄uocandū appetitum
℔ qn misc̄t cū pice reprimit

scrophulas ℔ria qñ mispet̃ in
nare absergit morphiam ℔
qñ mispetur ad aceto et fit emplin
ea co respluit apostema splenis
℔ s sumit in potu fat hꝰ edem
splenis phibet torsiones et ve
tositates q fiunt in stomacho et
intestinis ℔ mulcit flegma
vtroq q agregat in pectore
et in pulmone et intestinis

Pectoral ẽ calid et sicc
in 3io gradu ℔ frugit
liquor qñ ẽ fusus et putrefactione
forti et attrahit flegma ℔
edus qñ coquit ad aceto z fit
ad eo collucd ꝑ cons ℔ dolen
tiam z cons ẽ membr spe q fri
gꝰ fuit vincat et to fuat cor
pus animi frigore acib ne
noceat ei et amissioni sensus
et motus et ẽ innatus magꝰ
in hꝰ in palis et in gonoibꝰ sẽbꝰ
et vocatur vulgariꝰ ſ bertud

Pozrud ẽ calid et sicc in
3io gradu ℔ frustu fuerit
mestrua mundificat pectus et
aufert eructuationes acetosas et
mollit ventre ℔ ꝓ cibꝰ eius
ẽ q ℔ struit dentes et gingiuas
℔ dens asperit alios eius facit
obtenebrari visus et ẽ malid
stomacho ℔ qñ fit emplin ea
co et sale mundificat oleum sordes

Plumbi pulis seu ℔ ẽ
calidꝰ multu ℔ vtus
eius prima ẽ q humectat ℔
vtus eius 2da ẽ qñ accipit mu-
tum et pistellis et ponit in eu
oleum comune aut in rosaceo z tem
tur fortiter frictionib et ore hꝰ
oleo in medicamine apostematis
calidis z q fiunt in vna et pertine
et ano aut in medicam emoro
roidaz, confert apostematibꝰ inanulla
ri et ẽ medicina tosenis multu
℔ seu hat pilitudine adunct
ad oculos nutrit̃ que ꝺspendit
ad pedes aut inctuas aut ad ꝑ
tes alias aut apostemata calidꝰ
et mala ℔ s cu administrat hac
medicina in apostematibꝰ in q̃bꝰ
est cauꝺ fiat opilacõ mirabile
℔ pleriꝰ ꝑt fieri ad aliq̃s suos fri
gidos simul cu oleo et est medi
cina consensus multi

Ris est calid z sicc in
3io gradu ℔ dens si
ni egent pulibꝰ cui ꝑt
pueritias quas habent in vent
aut ꝑt fluxu multoz humoz
sup quos ℔ vincat calida aut a
liqua assiatica, cuꝰ respi qui
ꝑt dissoluat et du in potu ℔
pauca mutuati z frigidat vetere

Rosa est frigida et sicca
in 3io gradu ℔ vtus
eius prima ẽ q infrigidat z ꝺ
siccat ℔ pueris eius z plus ꝺ
siccatiꝰ ℔ vtus eius 2da ẽ q co
fert apostematibꝰ inguinarib ℔
rupi exteriora ẽ magꝰ stiptica
qui recens ℔ munitiꝰ aqua
in aceto fricta ad oculi an fert

Nucis. Nucum conft colicos ventositates calorem et dolorem in capite a colera et phibet fumositates calidas acutas et conft doloribus a calida causa fcis stasi. Cepe quid cepe manducab mois qui accepit cepe plus nocte nocturnis et zucaro et stat cui applicat decoctabz et pliter fiat suaue cum

Rapa e calida et sicca in 3o gradu. Dulcia conft et commesta mutat et quat ventositates et mutat libidine et auget sperma. Et decoctu eius qui infundit sup podagra et sup fissuras que fiunt a frigore conft eis. Et qui fit emplim cum rapa ipa contra ictu fuit canis rape valet cum venena. Et conft morsibz venenos et sedat dolore corp et valet porcubz venenos. Et qui potat cu vino et vdormelle mutat libidine

Rabarbaz e sicu et calidu in 2o et du. Dulces ajesue Rabarbaz e ex medicis budes et pellemptibus in quo aggrunt multa ex intestinis que querit et refrigerat inidificatem. Sed plurime educit colerem et flegma. Et maior ptes eius e inidificatiue cpis et stomachi et conft doloribz pugnis carp et visceru et claudicatiue sagnime et auxilio opilationes et morbos quotid im. Et opilatio fiunt vbi pis vetera grossiores fleb et cu febre opilatio. Et ipm quidu e medicina singulis et e medicina bona dissentie et ppe qd e epoca appd et bibitu eius succo plantaginis et pauco vino septico et conft febribz opilatiois et febribus antiquis. Et debz ipm dari in aqua lactis et ppe capim ita q ipm stet in infusione lactis. Et non tem nil insitu endime et ipm cola to aut in aq plantaginis. Et no p'mittas qu sanp audit in sua ctate sperma cpis quia ppe ipm imutacionem eius e cu ipo et potib mo dici addi. & vnu albu ouu sup cio eius infus e a z. duabz z ss usq ad dece. Sed tuc debz colari infusio Rubarbari et postea con trita et a z. j usq ad q'tuor. Attrita subtilit' in pulbili nu debz coqui & dulcia z. vnus

Ruta e calida in 3o gradu. Et est cura domestica et silvestris et sunt ambe calefactiue adustiue p'vocatiue vrine et menstruo. Et qui comedit ruta aut bibit frigit ventre. Et qui suit in potu ex semine eius vnus e medicina conferens multu cum medicinab morsibus. Et qui coquit folia eius sola a cui storbz sicco et mulcib auffert multitudine ex medicinarz mortiferarz. et e optima medicina cum multis venenosis qui administrat sanct dioscorides. Et qui comedit aut bibit ruta spe absendit sperma. Et qui coquit cu aceto sicco et fuit potat tossi neb. et ebrij huc modo consumpta conft doloi lateris et doloi p'cordij et asmati et trisi et apostemati pulmonis et doloi matricis et virgenbz sedat et suffocat ad matrice

et fit emplij conſt dolor inferior
et comedit ſola ſaud e aut ſalitu
acuit viſum ℔ qui teſt et inſert
ad acetu et oleu rosaceu et fit lini
cio ad ea conſt dolor capitis ℔
qui inſtillat aq̃ rosar a frons
eius abſtinebit ſanguad ab eis ℔
qui admiſcet ad nucē et ficū in
morphea alba auſt ad et miſce
tur ſuccus eius ad ſucu feniculi et
melle et fit collirium ad ea conſt
debilitat viſus ℔ qui miſcet ad
acetu et oleu rosaceu et inſtat ad
tempꝰ et fit liniment ad ea que
ſt hēſipule et ſcabies et vlceribꝫ
capitis liquidis ℔ nitrū qui
maſticat p̃ cōnectiuis repat
et allegat auſt ſtercus ypoc

Raphanus e calidus et
ſiccus in tcio gradu ☿
Raphanus qui comedit gignit ve
toſitates et no ſit bonus ſtomacho
ſunt enutuāe pauxilat vrinā ℔
qui comedit p̃ cibū mollit ventrē
cibū ad deſcendū ℔ qui ſuit au
cibū pellit ipm ad ſuperiora et no
ſinit ad deſcendū ab ſtomacho
℔ ſi deſquit ſuit conſt tuſſi a
tique et ſuoribꝫ aggregat in ſto
mo et e commenies vētoſitat ℔ qui
fit emplij ad ea conſt ſplenetici
bꝫ ℔ qui comedit conſt ſtingu
lacami ſingult ℔ qui bibit pau
cat urinā ☿ Oleū ad raphanū
qui bibit ad acetu fricat cutē
pauxilat vrinā et pluit dulce
et tubore ſplenis aſſeruat in li

de agrestibus conſt dolor veneris
ſed et tuſſi et deſtillat corpꝰ a nari
bꝫ venenoſ qui linit ad ea et ſa
nat eius conſt venenū p̃dictū
℔ qui comedit nephamq et priat
ſup ſarpone meitur ſtatī ſtuſſi
conſtat ſternutatiſ et e inutilis ad
pit oculoꝝ et dentiū et palatū repur
gat cibū et e ad venenū bonū
ſtomacho et gignit bonū ſp̃m in ſuppo
nibus pribus membroꝝ

Reſina e calida et ſicca in
tcio gradu ℔ et eius ſit
multe ſpēs ℔ Quib ſpēb ſimilib
calefacit et deſiccat. Quā diuſ
ficant abūdāce. Oppōit ep aliqua
corp e ℔ acuitate et puctione ꝛ ſi
pore et vtute grauiꝰ maior qꝫ
alia ℔ et melius quidē diu gestā
tū e maſtico ℔ ro quia ad hec
qꝫ e in ea deſiccatiue ad panū ag
conſt epat et ſtomacho et inteſti
nis ℔ et ad in ea vtus deſtructiua
e ſiue mordicatiue et no trimito

Sparagus e grat coplexionis
qui elixatur obſcure rana
et comedit mollit ventrē ꝛ pro
cat vrinā ℔ qui coquit nidꝰ eiꝰ
et coquit. Decoctū ipius conſt ſtrag
uinē et ycteriē et ſtrangurie

Spongia e calida et ſicca in
primo gradu ☿ Spongia
mouda et ſicca repurgat apoſtemata
flematica ꝛ roſiuntiat rotundā vl
nodū qui ſupponit ad aceto vel aqua
℔ inuenit lapidē ſpongia et ꝑ
lapidē frangit qui e in renibus

non in vesica ut volt ℔

Triades ē calidꝰ et siccꝰ 1o gradu ꝺ consumo eius consumit dolꝰ peccꝰ

Quinta ē calidꝰ et siccꝰ 1o gradu ꝺ frangit lapidē ꝛ prouocat urina et menstrua pducit. et inflationes iuuat et quedā aquositates

Genciana ē calidꝰ et siccꝰ 1o primo gꝝdu ꝺ digerit ꝛ consumit ad oleo et mellē et aq̃ repellit apostemata calidꝰ et mollificat ea ℣ q̃ confortat ad aq̃ repellit apostemata q̃ sunt in nidice anꝫ et apostemata ilium ℣ q̃ misceꝫ ad mellē ꝛ fit inde lohoch expellit superfluitates q̃ sunt in pectore et pdat tussim

Quando vermiculꝰ texit sua per se calidꝰ et dimittit ꝛ sibi dolꝰ inducit ꝛ unde accidit inde zethsa ℣ dicunt aliq̃ medici q̃ zethsa ē calidꝰ et siccꝰ ad primo et ē bona cordi et fortificat illud et clarificat pugnē eius et pp̃ hoc ponit in medicinis cordis ℣ quidā ex eis ponunt ad ut possit finaliꝫ ter ꝛ melius pulueriꝫ sup̃ dictā cor ℣ quibꝫ hoc non videtur ꝺ precendit ut amittat virtutē sua ꝗ sicut subtiliat ad incidi et tenuat ad margaritas ꝛ pp̃ ad coralla et sic tenet ꝗ sicut

Tormo ē calidꝰ et siccꝰ in primo gradu ℣ eius sunt due species ꝗ liquida et siccꝰ ꝺ Tormo liquida ē pigmentū mixtū ex tribꝰ ℔ Tormo prima virtꝰ ē q̃ calefacit et ꝺsolꝺ ē q̃ mollificat et mutuat ℣ tertia ē q̃ mouet tussim et

cornua mucedine et pinot mistꝝ qui bibitur ℣ qui subito mouet sinus eius ē plus alibi ℣ ꝺicit hec ℣ prohemio et 1o ℣ de nigenio similitꝝ q̃ est una ex herbis nocentibus ꝺ nigella ꝛ nigella

Spice sunt plures species et nobis magis quas sunt speciandi. et spica celtica q̃ ad ventre vocatur spica romana ℣ de tribꝰ speciandi ē calidꝰ ꝛ siccꝰ primo virtꝰ. et pp̃ hoc q̃ bibit ꝗ stringit ventre ℣ qui bibit ad aq̃ fortē ꝺbat sinopim et confortat cordiacē et inflationibꝰ et epatis ego et vetuste et egritudinibꝰ renū ℣ qui decoqꝝ in aq̃ et ꝺbat in ea mulier confert apostematibꝰ epatis calidis ℣ ad virtutē spice celtice ad pdictā venū et confert stomacho ℣ qui bibitur ad decoctū absinthii confortat apostematibꝰ calidis epatis et vetuste et inflationibꝰ stomachi et nocetibꝰ venenosis ꝗ aliud et nigella ꝺcit in confectionibꝰ oculoꝝ

Genciana ē calidꝰ et siccꝰ 2o gradu Habens ℔ virtutē magnā q̃ pducit ad stomachū purgandū melancolia et colera et fortificat subam cordis tu misceꝫ ad medicinā q̃ ꝺbat nimis ꝺ ē viola ℣ pro decoctis eius pla confortat q̃ ipm tritū ℣ ꝺpis eius pota ē ʒj ℣ in decocto ʒ ij

Corbi ē frigidꝰ et siccꝰ 1o primo gradu ℔ structus alle ē superioꝝ virtꝰ ē eius pma

ē frigida ⁊ tria ē q̄ retinet ventrem retentione fortē

Galis ē frigida et sicca i⁰ primo gradu ⁊ dr̄u bibit⁹ plia ipius trita cū modico pipe ⁊ vino pauco confert colicis que dicit⁹ plios ⁊ q̄n cubuerit⁹ corpus plior⁹ et cōfortatur ad actū et fit emplin eorū dicat vētositat⁹ ⁊ dentes corticē adurat⁹ sup̄ pedes pedagricos tritū confert eis multū et mundificat superfluos capitis

Galia ē calida et sicca in 2⁰ gradu ⁊ dentes pliorū et ramorū eius q̄n bibit⁹ ꝑuocat vrinā et menstrua et expellit fetum et denigrat capillos ⁊ confortat appetitū et abstindit fluxū sanguinis et mundificat vlcera sanguinis ⁊ q̄n ad dentes ramorū et pliorū ipius fit ablutio sedat ꝑ ictū gentium ad ramos q̄n mulcos

Galopendria ē calida ⁊ sicca in 2⁰ gradu ⁊ dr̄u bibit⁹ q̄n acquiritur et bibit⁹ q̄tuor diebus replinit et coronat splenē ⁊ lit⁹ aut sicaut plia ipa ꝑtenant et fiat ad eis emplin sup̄ splenē ⁊ q̄n tenuit⁹ et mi scetur ad vinū ⁊ bibit⁹ confortat desallatam vrinā et singultū et vetat ⁊ purgat lia pectoris vnā et vesice

Gunige ⁊ sinodactily sunt calidus et sicci in 2⁰ gradu ⁊ habet vtute lapidatiua ⁊ sanat⁹ aq̄ bibit⁹. Dat⁹ ar. ℔ in dolore inferiorū in tres sinibus ad eis dem ipe mald ē sto mache

Golatred ē frigida et sicca in 2⁰ gradu ⁊ dr̄u ei⁹ sp̄lucē species rud q̄dū sit rubea grossa et vocat⁹ golatro pumisero. et aliud sit grossa nigra et vocat⁹ golatro nouā and ⁊ aliud sit in vna cella vnū solū grossū sp̄ crispū et vocat⁹ alkekengi ⁊ dr̄u bibit⁹ cū iudicio pericorticē radicis supinati ⁊ fiat dezmiē lenior simplicio q̄ q̄ vini papinis ⁊ sicus ei⁹ ꝑuocat vrinā ꝑuocat⁹ fetū ⁊ dentes ydropicos et cū fenicē ei⁹ ⁊ grossa et cumit⁹ ⁊ si minus dat fiat inunct⁹ cui accidit sic ꝑ bibit⁹ mollificat cumit⁹. ⁊ corticē radicis ingredit⁹ in emplin q̄ dentes dolorē narcotizando ⁊ ingredit⁹ eciā in cōfectiones aliq̄s et sic q̄n acquirit⁹ in vino ⁊ tenet⁹ ei⁹ decoctū in ore sedat dolorē dentiū ⁊ golatra mouida cū inducit sup̄nū no rotundū ⁊ ei⁹ bibit⁹ cū radice ei⁹ ℥j ad vinū et q̄n bibit⁹ cū ea ℥j. duc inducunt superfluitates ⁊ ebriate. ⁊ bibit⁹ vel ⁊ quor diebus ⁊ quor ℥. occidit ⁊ q̄n alkekengi ponit⁹ in multis medicinis que confunt cruci et vesice ⁊ effectus alkekengi in diebus fiat veteranus ꝑ ꝑuocatos vrinā. cognoscitur pectus pliorū eius. et plia eius desiccant⁹ in vmbra et ambo⁹ operā sit vna habens effectus alkekengi confortat apostema tibus corpis tū nutrit⁹ ⁊ q̄ cotur ⁊ q̄n limit⁹ sup̄ apostema q̄tid

consert eius et gramen eius qui bibit
consert vlceribꝫ rend et vesice

Galia mita ẽ calida et sicca in
tio gradu ℞ tria vtilia
eius ẽ q abstergit putredinẽ vlcerꝫ
putredinẽ malũ ꝫ corrodendo aut
quos. et sicat ipa mundificat vlcera
melancolica p̃dicta qu̇ ponit sup
ea ei mellẽ. et aust hemispulium
℞ ppt eam su subtilitꝫ puuat
uestrua plus ꝯ alia medicina et fit
migꝫ pegrinẽ et mitficat sptum
vitalẽ et expellit motum

Gambucus et ℞bulis sut
calidi et sicci in tio gradu
Gambucille spes s̃ omib vtilib
Vtilis ebuli qu̇ sumit laxat hu
miditates aq̃sas ℞ pllia eius in
aq̃ decocta comesta p̃ alui laxat
ventre fleuma ꝯ tridies vo eius qui
coquit in vino et datur decocto vo
pico mixo mo cumat ℞ qu̇ cogit
in aq̃ et rubet sedat in ea et sup ipm
mollificat diuicas mitib ꝯ curat
anib cuastationes ℞ qu̇ semen
sumitur in potu ad vinu facit hꝫ id
℞ qu̇ in decocto eius sit sessio ex
pellit secundinas. ℞ qu̇ suus pllis
vel eius distillat in aures aust
pbilium et tyntid et otid eius
q̃ sũ in eis ℞ qu̇ cum eo limat aqua
phibet pubiem et pritide consert
tussi antique ℞ qu̇ sumit ꝫ potu
consert coartatoi anhelitus et fit
gargarisma cum eo consert halitum
dentiens in fauces et pharinge
℞ accipiunt similitudines ebuli de
se deue cum pilis pub et tritum

et datur cũ sucu eius in potu con
fert lapidi vesice

Serpillum ẽ calidꝫ ꝫ sicu
in tio gradu ℞ vtilis
eius sedi est pubtiliatiua et regu
liatiua ℞ tria vtilia ẽ q̃ pmouet
vrinã et menstrua

Serapinũ est calidꝫ ꝫ siccu
in tio gradu ℞ vtilis eius
feminda est q̃ subtiliat et
abstergit ℞ tria vtilia ẽ q̃ mun
dificat maculas q̃ sunt in oculo
et subtiliat eas ℞ ẽ eo melioꝝ
medicinis aque dependuti ad
oculũ et ad obscuritatẽ visus q̃
acridit ab humoribꝫ ipsis albedi
dẽ pcutit eius ẽ confortat colicos
et venenatis nitetrinos ꝯ cor
tat et purgat fleuma vtrosq
℞ vtilis eius suspt ẽ azij vsqꝫ
ad aureu vnu mixtꝫ in aqua
decoctis ã in aq̃ nitrꝫ in aut
in aqua mellis

Scamonea ẽ calida ꝫ sic
ca in iij° ẽ du ꝫ Johannes
apostus Oribasius educit colend ad
fortitudẽ et ipa est limitata cordi
epati et nutritis. facit nausea
et sitẽ. ℞ educit nil detrit appe
titum cibi. et limat in potum p̃ter
capitis cui aquo alio pico nil olei
calidi et ẽ magni iuuamenti su
bertis et litargie. et suppont cu
lanu et educit menstrua vtrius
eius ẽ a grauis q̃ vsqꝫ ad iij ꝯ
libꝫ ℞ scamonea abstergit cute et
melioat colorẽ et aust dolorem
capitis antiquu qui administrat

cu oleo rosaceo et aceto 2 effudit sup caput

Quilla ē calida et sicca in 3o gradu ℞ hr vtute acutam adustiuā ℣ qu appt et fuit hr multa et maxima vmanicta stram datur ad laxandū ventre et ad puocandū vrinā in sebre et in vdropisi et dat illi qui coqueit ℞ stomacho suo et ad ebus vacat in eo et nuo digerit et dat appetitū et ad torpores ventis et ad cruditatē antiquā et recentē et ad stomachū frigidū ℞ pectoris

Cuacion ē calida et sicca in tio gradu ℞ qn coquit cocta et crudā frangit lapidē et emittit cū vrina ℣ puocat vrinā et menstrua ℣ expellit fetū et qn comedit cōfert vtilit ictericis

Agrestis brionie ē sicca herbe ribeus ℣ stomachū ℣ stomachū ℣ frigidus in tio gradu et cōfert in cruditatibus carnis et marcnat vtilem et sic supportat vinū frigit ventre ℣ sistit stomachū intinus fluxus et eius appetitus

Popli qd ℣ frigidū et siccū in tio gradu stipat stringit ventre et confert vtilit oib⁹ inflammatis in alē et cōsumit stomachū et confert singultui qn dat in potu cū eo et cordiace calide

Saudalū sunt tā quā ℣ albū rubeū et citrinū appetit ab ℣ Daudalū ē frigidū in tio gradu et siccū in 2o gradu Albeū confert cordiace cū sēb⁹ qui limat ad cib⁹ sup cor ypar ayenammd qui misset ad suos plat aut seruire ā potentiore aut lēnicta aq confert pdicte calide et apostematib⁹ calidis et ꝓhibet humores de ipo nebulis

Cemprinū ℣ frigidū 2 humidū in tio gradu ℞ qn fit emplastrū ad ea confert herisipile et pruritui et vlceib⁹ fumiditatis ℣ apostematib⁹ calidis oculoꝝ 2 cū pustulis igneis et pdigne ℞ misce suc⁹ eius cū oleo rosaceo et linit ad eo caput et confert dolori capitis ℞ si ℞ in potu cū vino expellit lumbricos ℞ fit emplym ad ea in obtalmia et confert

Agrimonia ℣ frigida et humida in tio gradu ℞ hr vtute stiptica frigida ℞ qn bibit⁹ ex suco eius confert fluxui sanguinis et fluxui venaris antiq et putidi colici ℞ et distillatui vrine quia puocat vrinā puocatione fortē ℞ qn bibit⁹ in sebrib⁹ pyodicis dū ac cessuy paroxismi ꝑ horā confert multū

Celsum ē calida et sicca in 2o gradu ℣ studio cum fraude ℞ qui accipit 3 ß ℞ bibit ad mellicron laxat ventre ℞ sanie eius si accipit ℞ eo 3 ß laxat colera ℞ flegma ℞ si sumatur cū lacte vtilit ponderi 3 viij facit hoc idem

Smape ē calida ℞ sicca in 2o vel 3o gradu ℣ venas cui calefacit et subtiliat ℞ expellit qui mustiolū ℞ qn trit ℞ misced

ad aquā et fit nūc gingiuissima cum
appēmatibꝫ indicib⁹ ligare et assumi
antiquē pulmonis ꝓ ad ea gargu
rismatē ⁊ fit ad ea emplim ad re
bus adh⁹ conemetibꝫ repliunt symphu
las ⁊ qñ teritur et applicat nāibus
remouet strictura ⁊ cost epilepsi
cōtrahūb eob et illas que patit ex
citatem mucib ⁊ qñ mistet ad
fletibus et ponit sup aure dom infe
fiat confert stomace et dunaci ꝓbib
et ē conuement ꝑ debilib omnib
aucib qñ volumꝰ attrahē aliqua
humore ad epiora ⁊ fit ex ea ad
ag⁹ et melle colliriū et confert obscu
tati visus ⁊ ꝑtui palpebraꝝ

Sulphur viuꝰ ⁊ ē pulueris
subtē et h⁹ virtutē repliuti ag
et attractiuū et resistit venenis qñ
trit⁹ et ponit sup locū morsure
ꝺ confert tussi et educit sanies
ex pectore ⁊ qñ trisglutit ⁊ cum
potabili aut fit fumigiū ad ea confert
asmati. et qñ fumigat mulier ad
ea educit fetū ⁊ qñ mistet ad re
sina pini et accto confert scabiei vete
rose et aufert morphea. et sanat
ul⁹ pestē ad ag⁹ et cum potabili petechiā
tuat. et ē bonū cōtra ⁊ qñ
pulūsat sup corpus auft pediculos
⁊ qñ cum⁹ fumigat ad ea confert
ꝓdictis

Sal petre ⁊ ē calidꝰ ⁊ siccꝰ
in 3o gradu ⁊ bonꝰ cum
2a ⁊ est qui aggut et repliuit ⁊ b
tus cum etia ē ꝙ phlebꝫ putrefac
cione ꝑ humiditatē sup abundā
tē qñ mistet ad olea et inunguit ad ea
mō igne bonꝰ subt et ab facit ⁊ stru
bicē pleuēti et dēp et unge frigore

Sal armoniacꝰ ē calidꝰ et
siccꝰ in qrto gradu ⁊ ꝑtiat
abstergit ⁊ absterciuꝰ subtili
atiuꝰ et limatiuꝰ ⁊ ⁊ ꝑtē cui
ē ꝙ extenuat abiunctionib ad cor
iora et confert cassi ꝓfluē que
fit ex humiditate et subtiliat

Tribulꝰ ⁊ duc species ꝺ
tribus sunt ⁊ species ⁊
agrestis nascens in stipulis ⁊ a
nascit in fluuiis et ambe species
infrigidant et siccant ⁊ sem
eius ꝺ ē humi confert lapidi re
nū et vesice ⁊ qñ decoctū eius
uenit sup locū vbi humidat pul
cēs cōbit cōb

Cymbū ⁊ saturegia ⁊ est
calidꝰ et siccꝰ in 3o gradu
ꝺ est calefactiua mitigat ⁊ putrefa
repliuti ꝙ uult uinū et nucem
uua et expellit fetū ⁊ purgat
uebra interiora et fit secure
superfluitatēs aperiēs

Camamindi ⁊ est calidꝰ ⁊ siccꝰ
in tertio gradu ⁊ carnem dut
fructꝰ ꝙ ꝺ serunt ex pteis iudic
et ⁊ calidis ribei ⁊ fetui ꝺ ē
ꝙ calefaciūt laxant et repliunt acu
tate eius et abstinent uomitū et
auferūt ꝑtē ⁊ ⁊ ab ictericis duab ꝺ
⁊ ē dut eius debilis aperit ⁊ ꝑ
ꝺ ē

Gumbit ē calidus ⁊ siccus i tcio gradu. Et melius ē illo qui qđ qz grossū et albū habz asperū. Gumbit ducit humores flegmaticos grossos et viscosos et a remotis et ꝓximis membris. et ipm qđ mundificat ꝓbis aflegmatis grossis et putridis et ducit membris et loabz mꝰis et quibz humore grossū et viscosum et ali ad dolore mitigat et ab inspectibz flegmatis ꝑ qz mortificat et mundificat cibū stomachū et expellit ab eo superfluitates adhesiones in villis eius. Et ē medicina bona ꝓbis flegmaticos. Et dos eius cōuenit ē a zj vsqz ad duas et eius decocti pcedit qz a zj duabz vsqz ad qtuor. Et qui vis ipm mistū accipe zj. & eo mellis & zinzibis et zj. & zucchi

Gyutmoltus ē calidus et siccus in qrto gradu. Quia eius superfluitates. Et ꝓpter hoc illius lucticuitas ē acutus et ē cibus aduersa amaritudo. Et ētus eius sua ē calidi et siccꝰ in qrto gradu. Et sicci vero qz qđ abstergit et mundit et ferit cibus quidā qđ ē in eis qz lac et ꝓpter ipm ē sanus ⁊ ꝓpter sunt filia. Et dicit qđ sit medicina volentes ad ꝓgnandū humores vanos qz multū animal & eo

Folia vitis qui tenuit et sit emplin ad eis qđ zade et sꝰ frigidi et sicci ꝑ qđ sunt ꝓbis effrenatis vtendum in nimis. et qui contingunt & inde stomachi ⁊ ꝓgnantibz hemoth appetitū corrupti & agrestis et stiptici eius corroborant stomachū. et confortant illi q̄ no ꝓt digere et confortat stomachū relaxatū et impgnantibz et hemoth ꝓhibet ad qua cum mistis crudis. Et dicit qđ valet ad egritudines epidimiales. Et dicit sic fiat. Accipiant vue lactis sui matutine et ponat ad solem vbi nullꝰ die. postea exprimat ab eis vinū et ponatur in ꝓle et oportz qđ illud vinū dimittat vetustū plurib; diebus ad hoc qđ sit potabile. qđ facile dulces cum nose maioris nutrimenti sꝰ qui vue et sunt stomacho conuenientes ⁊ reputi quid in eis ē stipticitatis quia ē nata qđ eis egritudo. et ē cibus hoc in eis qđ mundat humores crudos et quia corpi conferens et sit citū in via sua tardē ad recipiendū putrefactū et in toto corpe subdꝰ ꝓbis ꝓpter hoc

Rinum pdictū ē in 2o gradu in caliditē et venit ex eo ē in tcio gradu et mundificē in 2o gradu. Et mitigat omnes egritudines in qđ gradu ē ꝑ estimatū caliditē inuente in eo. Vinum noctis nocuit & ei ꝓbis et vino oportz cauere ab eo si aliqđ mebꝝ ē egrum. Et si pauci & eo sumat in disposicione sanitatis ⁊ nocet ad aquā

no nocet · et quod de eo ē verū nul
tū albū subtile quod erūt vinū nisi
quia facit dolorem capitis et q̄ bibit
eo eo potus nocet stomacho ¶ Vinū nu
uū gnāt inflationē et ē difficilis
digestionis · inducit pessima mala
et quod erūt vinū ¶ De mediocre
int' nouū et vetus ē sine mali
cijs hoīs · quasi ē conuenies
sanis et egris ¶ Et vinū album
subtile bonū est stomacho · et co
uenit vsus eius magis in sani
tate et in egritudine · et ē frigidū
ad molliendū ventrē qui rubeū
et nigro ¶ Et vinū nigro ē grossū
et tarde digestibile nigro pat cane
· et post fluxum venatis ¶ Et vinū
rubeū ē medium int' albū et nigro
et egit ētue cij ē media int' ētu
tes illoꝝ ¶ Dulce vō ē grossū et car
de replectiuū inflat stomachū
laxat ventrē sē nutrit nisi q̄
ētus eius ē debilis · et confert
vesice et renibus ¶ Et qui ē ētus
conſt apostematis et vlceris q̄ im
fundit lana no lota in vrinā
et suppurat ¶ Et qui potū sup ve
teres fundubenta · sup veteres
pigmenta et sup veteres ad que
erunt studentes somnū vō stipticū
ē magis puocatiū somni facit so
dam et nocet · stomacho vō est
magis conueniens cibo et stringit
ventrē ¶ Et vinū leue confert
vesicis et renibus · et nisi noctis humis abi
nisi quod vinū

Quemlibet ē cuiuslibet et secta
rijs p̄o gradu albugeny
const balthazar qui sit frigidus
in 2o et siccus in 1o vel 2o · et debet
uti de eo cum ē confectio ba
thasar et abstinebit sanguine me
struoꝝ · Avicen ¶ Vellit superflu
tates flegmaticas q̄ st' in stomacho
et in intestinis et excitat lubri
cū et asthamaticū

Viola ē frigida · et humida
in primo gradu · et dry
sit emplin ad pulsus solid mis
gidat et tonsit inflammationi
ons stomachi · et apostematibus
cuiusdā oculorū et epatis am
¶ Et dicit q̄ flos eius a yche
que ē in ea qui bibit eū aq̄
const sincopim · et epilepsiā
que accidit puerīs

Nutritiū prima vuas
sun ¶ et ētus que
dicunt ¶ Et tria ētus ē q̄ ab
stergit et repellit et sputum
dū in medicis q̄ aperit ob
laciones et abstinent · unde
dicunt vuas et ē longum in
anocatio stomachi · et ab eo q̄ fat
situm sanat nicil ¶ Et ē ferē eo
rebus nutritis et in venit eo
agulatiū sup vinū in Judea
sicilia hyspania et arabia
¶ Et suba cui assimilat subē sal
¶ Et qui repellit in aq̄ et bibit
repellit ventrē et ē bonus sto
macho et confortat dolorē epate et
renū et vesicē · et cum sucū celidonij alleuiat
et obstructiones vasis

Est calid in pmo 2i gdus humid in medio pmi lenit ventre co fert stomacho co q abstigit d quod est in co & re nouam sp ep evelem et expellit cd sua absterpone

Zinziber e calid 2 humidum in tio gdu d e calefaund et unnit ad digend cibid et mollit ventre nulli fraudne leui et e bond stomacho Zanzeri zinzib' cost opi lacoi epatib. q fit ypr frigite et hu dte digerit cibid 2 repl uit hudtatib grossis q sup in stocho et in uite pnis et mol lit ventre cost obstrute vi sub qn thi nunittit et d fit flet

Restat nre die nl po nē cap'lm vend & medicib sup nnazo nre dicazo q sumunt ep alib et corp nebris et corp sing tatibus De lepore qn assat cebz eius et comedt cost tremoi qui accdit pg egritudi neb Et qui bibit cd aceto ca put eius robustd cost epilep tic et est tiacu cuith medicib mortifeib et ybe lacti coagulato in stocho Et qn fit limicio cd sugne eq calido mollificat morphea et spectigne De Vi neta entrich Adeps anc ec sedat dolore se dicone fezi sine mag et e melior oib ad pribz sm no nrem alig stibu liore nl magf nulli sialty ner magf replubz De gullo et gul lima Sub & crepit gulli lapat ventre fl oz q dcogt d cocte fezi cher Ab. D qn gulli stin dunt p medid et ponunt calidi super morsd venenosd cofert Et oz q remouet sepe vinu pg alind Est cebz eius qui bibit cd vinu cost vinu venenos Et qn dcal lacat gullig et accipit pellicda stu macht intor et depcat 2 dut & ea in potu cd vinu cost hen te dolore in stomacho De limace Quercken Spungut limaces cd stilu et manat ab oc humidtat et tollit in vase q humdtas co gluticat pilos palpebraz qn no rce oriunt De cane fluuiali D qn ce canes fluuialib adu runt et accipit ep eius ypos pondi ad corp tid cd aurea vnu et cenis geniame et bibit cd vinu tbi diebi cost mirabiliter maito morsus canis rabidi Et qui dcogtur 2 comedit cd corp cost ebetib pulmonib De scor pione thesaurat Ab Scorpio qn tetit et ponit sup locu punc ture spine et cinis eius adustus confert lapidi renu et vesice De Ciriaco cepi Acu cicadis & sic cat et bibit cost lepos 2 hentib epilepticos malo 2 corrupto humore 2 corpib corp et cost spasmus et egritudinib renu et hentibus ydropisim cacus sd

Con morsu rabidi canis

De vipera vrdehuppe ꝯ qui bibit nus eus const de lai colice

De vespe vcelis. Pled in q' agit vespis const nihil de lai nisi a Paulus dt q' qui pulmo vespis deprat et ponit ex eo pondus 3 vnc const asinat nihil dt de bes scie q' pellis vespina medet dolore uentris si ponit sup Qui li valet unguis vespid sanctura dolorem unguit & ysopi et lubrici ꝯ qui tenet contra forti et ponit sup nuos mesos expulsiuat eos et us q' q' vespis dissoluat in pq ꝯ deb dt qui tenet contra forti et bibit eo eis ad aque sue dimeti eo ponat vnid et singule lapid et cunt vcelis de lapide yrudinib celidonieis lapis celidonie us inuenit in vent yrudinib q' nidi et nistellis ex vent hirundinu dno lapides duos rubeus et nigr. Sed ord tollit cauend e ne pr nil nr pre sint quia dnt ne liore effen rubeus q' ꝯ smat hu manoib et nr animos mente epi legtoib panno lineo nudo liga tis et in simse bracheo extra cru ligatus pred fuat grauid yrundines tantes seu gestantes yrundines gas plus negoc boib optinuit sine nidicat et ad'oib nris re gid et dnos fuat yrundo ob quid qui eas dnt dicebit ois placebit et ad arbitriu sm tut ponit dt cui dlent oculi trib ad aqua et mitt in eis smat stem e panno lineo extra mitt trahis cottidianas q' trahis compescit et adiuuat hus rebus malos expellent' opatur h' d' in libro suos simplicium Antonius ex q' pnuit ex yrudinu nistis gt inuenit duos lapides quos vng dt rubeos colore, alt dt celos rob plumb qui qui ponit pel le vituli antiqua cute apparet et cutis curat et ponit sup aduentu epilepticis e imo pte brachij sup spatulas a ponat sup collu eius et unat qdiu quod fuit capti epilepticis q talit sunt sanatus dt dicit Constantinus dt rebes appen d' yrudines in nidi die qui epi lepticis et limaticis sanat si in collo suspendit et se libet Scripo qui accipit pullos yrudinu et in anguilleo linee et fit pus qui dnt unt eius et scindit et inuenit in vent eius duos lapides q' vng e rubeus coleis et alt dt celeus dimpt qui si stringt in cuco vituli a eius aure qui trahit gat e ambu lant et suspendit in brachio de in collo epileptici tollit ei et multa fecerat dt et cunti cunctis pfect De cantaride ꝯ qui fruit et digerit in su mens st meliores et oport q' ponat in vasa vas tres uu ve treat et ligat panno lineo sup os vasis Unde dat dissolu ollis sup vapore aceti fort qui bullit sup igne dm inuenit

omib⁹ posten⁹ inp̃ant⁹ in lind⁹ et re
pocant⁹ et melioꝝ⁹ et p̃cipuꝝ⁹ opa
tiones ꝑ illa q̃ ꝑ dupz colez et
in alijs casꝫ sunt lineꝫ tinctureꝫ
citrine et grosse et oblongꝫ ¶ pa⁹
aut pizꝫ que sunt veneꝫ coleis
et debilib⁹ ¶ et ⁹ntib⁹ cozꝫ e putre
factiua cubefactiua vlcerat iua
et obq̃ cu⁹ inspet cu⁹ medicam⁹
gnemetib⁹ apostematib⁹ cacoe
ꝓb⁹ et que sunt ad stabe vlcera
tiua et ad inspectione malad ¶ et
estimant quidꝫ q̃ cu⁹ inspet cu⁹
aliquib⁹ ofectiuib⁹ conf̃unt ad
ydropsim ꝙt ⁹tiuꝫ casꝫ pzte q̃
hent in pucadꝫ venad ¶ et
sunt quib⁹ co nigꝝ mois q̃ dubat
ꝙ eib⁹ in potu inspet⁹ ꝑuenit ꝙ
medicam⁹ q̃ sunt ad ꝓpugnand
venaꝫ ¶ debet ꝑie q̃ e valde fo
tib⁹ medicam⁹ et valde forte vene⁹
ignis ꝑ ꝑ ⁹ti eib⁹ q̃ebeab⁹ in
inspcõe q̃te ¶ De stigna ¶
pulinbranna zoto⁹ tuscuꝫ alpin
et plinad ꝙdam⁹ q̃ pulinat
sup lom ¶ dicit quidꝫ q̃ poly
pulus ꝑtus stigit plinad ꝙd
uenis ¶ De coagulo leporis adi
tem magen ¶ coagulu lepiꝫ
dispolum ꝫ potabi ad accetu⁹ est
epilepsie et fluxui uentiꝫ ꝫ re
pulsiue pigue et lac q̃ coagula
t⁹ in stomacho ¶ et nob⁹ expien⁹
stuꝫ q̃ ⁹tu e et ypy e caldꝫ
et subtile et ꝛepulsiuꝫ et ꝑcid
¶ De castoreo bebergeil ¶
castoreꝫ e veneꝛ ¶ et q̃ bi
bit eo⁹ pondꝫ amouet ad dolo
rem pulegij ꝓuocat mictꝫ et epile
lit ꝑtu et secundinã et dat ꝑ pon
du acetu ad nisiadꝫ ꝓ nutꝫ nitꝛe
uozꝫ et tussiuꝫ et singultuꝫ ad
medicat⁹ mortificat⁹ ¶ et q̃ fit su
migui ad eo q̃ sit lit⁹ rigue⁹ ꝫ sit
inuutꝫ ¶ oleo pigtur cost ꝛeuo
ri nariu⁹ et cordis et doloꝝ ꝛuo
ꝝ et uteri ꝫ ¶ et oliter ꝛeq̃ eub
e calestina ¶ de quib ¶ copleto
oui est pizꝫ ſgidiuꝫ q̃ corpꝫ q̃
ud et ꝛestat sue mordicue q̃
in albugine oui ꝙbuit⁹ lind et
ponit pzꝫ adustiõ⁹ q̃ub⁹ d aque
fuerꝫ cost multꝫ ¶ et q̃ inspet
ꝛ oleo uiperar cost opilatiuꝫ uenꝫ
¶ De sputo ¶ sputu fumeliet
et ricinni e ꝑte et e ꝛepluti⁹ ab
stinn et abstigit macilab⁹ corpib⁹
et facie et lentiginib⁹ et inspet
gine et panni et pigue mortuꝫ
sub cute ¶ sputu quidꝫ hominꝫ
e comiꝫ omib⁹ animalib⁹ hominꝫ
venenu occidit hoiez et ypy oc
cidit porpone ¶ de urina ¶ uri
na hominꝫ q̃ sunt in potu cost
morsui ꝑuenꝫ et medicab⁹ morti
feꝝ bibit⁹ et cost in pua⁹ ydro
pisi ¶ et urina vetꝫ multi or
est q̃ retenꝫ in oculis huidꝫ
oculoꝝ et in fumib⁹ capit

et impetigem et serpiginem et scabiei
et phibet dilatacoes vlcez frendu
lentoz in corpe Est vrina mensuan
qu sciat ni potu constat assuati vri
na apti Est ꝑtinte frugib lapi
deꝫ Est vrina lucis virt in lapid
qui bibitꝫ ai aq constat dolos ꝑ
macht et ipe frangit lapide rend
et reple vrina vñ assi ꝑm q ꝺ
potat aunt dolore renu & sag
uine Ꝓ quid medicoz sit q
dat in potu sigue capum zsua in
unctu ad mellit y dat pro ꝺ sag
uis hui et cauꝫ et lepoz et cu
qu assant et adunistrant qli ipoz
constat vlcib intepuoz zplurimu
ventib antiq Ꝙagnib vñ annis
qu sunt in potu aiat mozsu annis
inbib De cerebro Ꝓ quid dicit
q qu cerebz lepoz comedit cost
tremoꝝ membroz Est sugnis gallu
ne stigit sigue minigaz cerebu
De sterczore Ꝓ ouis sterczis ei qu
lutiu et calid attem et hst sim pluri
et min Sterczib annis ass comedet
aiat sanaca et dissenteꝝ zrecta
anaq Sterczib nisinum cu ꝺebitum
panib et aceto bullimoz clipa
taz & sterczi constat unamoz anaq
et mundili sanare Sterczib lu
pi potum aunt calicd cia sup inf
mu sufferaz Sterczib capitoz o
st dolos inteꝝnoz Sterczib bouu
cu hystid sup ventre y drapis co
sert immunento magno ꝛpolinib
aqua cib et attemmib ventrem
Sterczib columbaz mundo ad sanan
dum nasturcu tust cystudinibus an
tiquis sanat podagz emigranea
et dolos inteꝝnoz Sterczib un
oz caput ventre Sterczib cap oz
magnine plurisid qu bibitur
ad vino constat vtilis Sterczib
vi aietib mixtu ad aceto quat
sanum sunt et mistet ad ead ds
pluta et ai oleo ꝛpatoz aunt
combustionib Sterczib muoz
sumptu in potu ad olibanu et
aqua mellib fat nigi lapidem
Sterczib annis qu tollit in qua
te ꝙ equo asendit pellis q ꝺ
cuticul et in uno pcutiat aq
stigit ventre Ad emma Sterc
cub hominis exsiccatu pulueriz atq
et potati in pmis paroxismi à ead
mellit ad mixtid et colligid aiat
animam febre intpellatid Est si
uero fuit dat ꝙ duob vl treb vl
x q̃dr paroxismi Est sit dyri
z una duc vl treb De cpate Ꝓ
Thar canis rabid qu fuit in
albo aunt mozsu canis rabid
Thar cuoz et ligat comedid
fuat cale epilepticu Thar lu
pi pessi sepe in medicis q sunt
de canopatijs et fuit cosen
multu cpati Thar asini qu come
dit constat epilepticu & by simun
in iciunio De caseo lacte z bu
tiro Spinlac cost lutibaz ani
o ad gst neces et dulce et e adst
calid aptuo mulsid und sicut
mebra achyuntib pub mulid
ꝙt sud absterpione et adstet
mellib et phibet ab eis acutib

humorꝫ ne ꝓueniat ad eu. z ꝑ
dat medicinaꝫ humoꝫ malꝫ
et ꝓt̃ haut cau constt̃ hoc modꝫ
vlcꝰ in pulmone z ꝓtuꝫ ¶ But
rum ¶ vaccaꝫ et omn̄ caꝑꝝ
repliuit et matriat ⁊ ¶ Lactis
recens sine sal̃ qñ comedit̃ ꝙt
nutrim̃ et ē bonꝫ stom̄ho z bon̄
sapoꝝ facilit̃ digerib̃ ad nutr̃
augz z carne et ingrossat z mollit
ventre n̄ salsiminē ꝓtat ¶ Qz
qñ acquit̃ aut coꝝpunct̃ ad assa
ꝑgat ventre ¶ Sed vetꝰ caseū
pessimꝰ ē nutrib̃ nutrim̃ qñ recēs
sine sal̃ et ē malꝫ stom̄ho
et nutr̃ stib. et nō digerit̃ unꝰ
macerat et nutrit ad bre in
stom̄ho maꝝie q̄ sit ꝙ lacte
vaccinꝰ et ad caꝑ nutrit̃ z fit
carnib̃ multū ¶ Carne tyri
¶ et ē unꝰ ꝑgens et ingrit tu
rā ¶ ad tori calefiat z dessicat
et repliuit de retentione z repleu
tione fortē ¶ Tria verificāt ꝙpien
cia q̄ tyrꝰ qñ ponit in unꝰ
z bibit ꝙ ex eo dess̄ ingrossat cu
tib̃ corꝑis d̄n cau et remā
ꝑ q̄ cau mult̃ ¶ De felle vacce
pessimꝰ recens et ligit ob cuꝰ z
subnige in aqua fluente tagꝝ
vetꝰ tb̄ vetꝰ et ꝙ tinge
ad ag̃ et dessert in unꝰ z ꝑua
ꝑ si ꝙ tinꝰ suꝰ ad aduꝝ
tranꝺ oculis ꝑ ꝑua ligit ob
cuꝰ cū filo sic ꝙt recens et
subnige in melle z ibi dimitte
¶ fel galli ¶ est multū utile ad
aquā d̄strendā tam ad oculum
et ad obscuritate et ad asperitate pal̄pe
bꝝ ¶ fel thauri ¶ qñ mixt̃ cū
melle et linit̃ nubē ꝙmouet ꝙst
¶ Qñ misc̃ ad lacte caꝑne a mulie
bri et distillat̃ in aure aḡ eucuat
sanieꝫ cum cō ¶ Qñ misc̃ cū
mel̃ cuit̃ ꝓbie vlcerat̃ z fistulosū
capitis ꝑ fumū in aure ¶ Qñ ꝙ
sicc̃ ꝓ ꝑ vnꝰ fit lubricꝰ constt̃ ꝙdam
fel omib̄ ad multū constt̃ ¶ Fel
thauri nisi q̄ ē debilioris aquaꝝ
et omia sicca cōmouet fluxad
ventꝝ et ꝓ̄ infirmitꝫ q̄ suppom
tur ano ¶ vel si lana involuat̃
in eis et liget ꝑ umbilicū nisi
cito ut nimiū constt̃ ¶ De medul
la ossiū cui ē ꝑcor omibus
et ꝑcor medulla vituli ꝑ thauri
ꝑ caꝑ. ꝑ arietis et ſ̄ dulcis mol
lis ꝓtinē repolutiē ꝓbatiē et re
plētiue vlcꝝ ¶ De pigredine
et adipe ¶ cui ꝙt anal̃ huiꝰ
gnat̃ in eo pigredo ſ̄ porci ¶ Et
qñ ē recēs tur gnatur z eo a deꝝ
ꝑcid thauris caꝑ et aliis qui
bꝰ ut omnia ¶ Qñ dulcis cū adipe
ē calefiūt ¶ De ꝙliis serpentib
die die notet abestinēt ¶ Qliū
serpentū qñ tꝰgitur in unꝰ z ꝺ
tillat̃ in aure dulcꝝ ꝙd̄ ꝙst ei
multū ¶ Qñ ꝙliū serpentū qñ
bulliēt ad acetū z colligit ob cui
ad consūt dolꝰ d̄ntis ¶ De aquat̃
piscium ¶ Aqua pistū pulꝝ
constt̃ volucribus putridis ꝙst
plures dolꝰ stutiē z vicibus
nutrimꝝ ¶ Qñ fit ex ea elixe

et hc. de quo attigit humores q̄st̄
nisty et tanit nutrimt et dispant
ulcera que sunt in eis Et alia que
media plus utunt q̄st aq̄ agrital
le sitje Et nos quid administramus
cum in vlceribus putridis q̄st̄ more

De ossibus combustis Cap̄ vtus
corp̄ q̄st calefactum et desiccatum
de sterilitate facit Et dicit q̄ q̄
utut p̄ce e in ossib̄ homis z p̄t̄ hab
cum cinit quid cinis ossi cinis cpli
sium et dolore uterinop Et dic
q̄ calamus porci qui admist dulci
calor cis fit albus et dic cpcm in
potu et repellit infirmas uteri z
et pudendis corp antiquas z sic o
fert colic Et dicit q calamus
huius qui admist et bibit ad ori
mellē extenuat splēm Et dicit
q ossa dp bou adusta abstinent
sanguis fluxui. qui fuit cum ille
in potu abstinet fluxu ventr

De cornibus Cap̄ q̄st admistis
cp cornibus e cinis d cervi
simil admist et admistum ad
repigendū gingiuā et dentes
dolentes Et id mirabiliter q̄
cornu cui qui admist z ablut
cinis vlcera uteri z fluxum
sanguinis et ventr et dic ad an
tiq̄s dolor suis Et sup cinis admist
sic incidit in fistula z purit in
alla trica z lucrat capill cinis et
remittit in fumo dum albescat
et limat qui dat in potu occidit
lumbricos et pulmonē Cap̄ vulpis
qui depicat et bibit confert asmati

82 ℔ℨ℔ℳ ℔ℨ℔ℳ
mstealab ℔p̄ mimud
℔ℨA vnge & fac ant
vel prima p̄cip z dispa
ad aqua pluuiale z suppone
et ſ ℔ℨA q̄m mag
p̄ss tue lubricos z
vnge capita ℔ℨ℔ℳ
ℳ ℨℨVAℨℨ ℔ℨ Blumey
z pl aq̄ Rue y cyngib
coq minuta olla acy
vitrata ad aqua usq̄
ad ℨ minuta p̄ z
adm p mittes simil
ſt adacto dic z pone
calidis q̄m pare vtaſ
vlcer do mylica dulcis.
z mundab.
ℳ ℨℨℨℨ flores nymf
ℨℨlicos ſ rosas & ſpic
z aquile ad pondus sup
dict & dulcis ſacch.
vals cad aqua ad
pusſ libr tria ter
Aqua optima
℔ℨℨℨ ℔ℨℨℨ fugit ſlugis
Dissolu nit tyc nat
cyprine pund. z mad ſp
pund limed aqua ista
z ſtyl pone & nocte orba
℔p pone p̄ ſtyl pusſulos
q̄ crustat in ventribus ul
cer tyrin
℔p vals p̄ cōtra morsu
vipe
℔p cōtra ſistulam in fem

ut ny talle. z Gon ad
radix vitis mitigat
z mponat vomitu
t pnitiz ibi donat ps
uabit
Ps ron roluid quado bibit
ad quatuor. tste murs
Ps ron feuchin z dolor
capitis quado vng z oxy
rapu a bibit ad quat
tal. tste murs.

Certissmu ron lapidez venu

Nym weyn aschez von weisem wyne
vnde thu dr aschen yn ein cleynes
zeybelyn vnde trewes. esst dr aschen
gluten welschen weyn magest du
den trehaben Adne suse den stercksten
blanken weyn den du trehaben
kanst vnde las den selben weyn
zu nemn malen durch dr selbe aschen
sorgen/vnde wen her denn so durch
gesegen yst So thut das selbe durch
gesegen yn ein veyne fleschyn vnde
bals das obir eyn tag Dornoch wen du
denn etzwas den sweyn fulyst So treyst
des abundes eynen lessil vol wayn
meleche vnde wen du yn der waine
sicht so nym thweyne lessil ful das
sal gebryslich den sweyn bretschen

Incipit expendiu de regimine sanit

Noluerq; vigi sapiit tota pe-
la salerni / Si vis ina
limẽ si vis te reddere sanũ
Curas hinque gnes inpti arcẽ pgra
Per mẽs cenato pax nõ sit t̃ nam
Surge ꝙ cibũ sopnu fuge meridiã
Aut bñs a nullis sit sopnus meridi
Quatuor h̃ sopno venit lenimẽ
diano / ffebres pigries capite delor
atq; catharreis / Mensibus in q̃bz
st post prandia fit sopor egr
In q̃bz sẽ nõ est sopnus post pñ
dia p̃odest // Quatuor co ventre
generant ventre retento / Spas
mus ydropsis colica vigo ad stomia
vigo mouet et tebra stomia
tenebrat / Nimiũq; potes ven
tre allenare salubre est // Secreta
capite sub frigore ne gradieris
Nec fuces sub pole t̃ st h̃ nimiũ
Hy malus sentꝰ ydest ut balnea
vetas / Si fluxus pateris het ni
caueas motibus / Lenabilia po
tu fugias nimiũ q̃z motũ
Si tibi deficiat medici / media q̃z
fiant / Het tã menus leta reqes
moderatu dieta / Triste cor nu
frequeꝰ reqes sine st labor inge
Vita cosimmut h̃ tã sine breui
Triste cor ad mortẽ cogit te cre
metas / Opus gaudiũ facit
ut tua floreat etas / Hec tacet
altiua regie durabile nõ est

Het equat vires fessa gi mel
lenat / Vrinam celina si sint
tibi prandia tua / Dimibus
assueta nibeo suade dieta
Ebbo sic ee nisi sit mutare nece
Est vtile tibi sequi tuo q̃
potas / Pauc̃ibus sane st esse
cotidiane // Quale quid aut
qñ / q̃tũ q̃ etas simul ordo
Sta nõre cibo di medicꝰ dicatꝰ
Het estu q̃ꝰ reglet balnea supnu
h̃ mutata iuuat / mutata nocet
Tribz rebus modice pñde mbeꝰ
Est calor estus dapibz nocet ni
moderatis // Autumni fructꝰ
mortalis dat tibi luctꝰ / Bñe
Nimiũ vis sumere de mensa pe /
Si vitare velis morbos et vitare
sane / Sto bibe mi peas / et nõ
comedas saturatus / Aut stas
aut sumes mutata bõ medicꝰ
Si matꝰ cena stomachꝰ sit mapa
na pena // Vt sis nocte benꝰ
sit tibi cena brevis / Phosforꝰ
ut fiat pauꝰ a morte levat
Pone gule metas vis ut tua
floreat etas // Tu migꝰ cenes
das stomacho nisi nimiũ an
Purgatu q̃q; cibo que fuisse
ris ante // Si desidi poteris
cognuisse certo // Het tibi sunt
signa subtilis in ore salina
Hui prandendi e spes parcq;
bibendi // Vt digestiua tibi
pimula sit bene cena

Cepe papagi bibe. sang pg talia
uane / Uno cui bibis hausto
nugis sanies / Cunctaq; po
tes cane ne post balnea potes
Post cena stare aut passi mille
meare / Qui dixit hec nullu qui
hoc dicit galienus Joce calc sta
pasce l. i frigore minute
Si fore vis sang ablue sepe manu
Loco pg missa t cost minuca bona
assidefiat palmas et lumina red
dit acuta / Omnis homo vinu
primat nubile vinu / Si bona
vina nupsit hec quigi pbatu illis
ffrigida fomenta frigentia frigida
fristu / Tessera que frigiat sub
tili vina liquore / Nare pbat
odor color in tactu sapor ore
Omni potatorem vini qgstate vies
Appetit et gaudet / fastidit dgrit
ardet / Omnis subtile creat in
sene cor imeritile / Odd vinu
tale creat imeritile senile /
Oi vinu rubeu nullu quigi bibat
Quod stipat vapo limpidu ebu
fiat / Dat nutrim plus
candidu dulcia vina / Omnia
libens mane. cibo gstat iane
Salubia cd cruda fiunt tua po
tula cuta / Adde cost flore
nimium potent amore
Nus admitti ppoti debi cibati
Ma sapit esu male que dat
absti sale / Sal vinu fugi
tat simul insipidu saporat
Cruit pfecta visio frumenti mixtum

Ac gnum stabiem pferit sine vi
gratu // Calleu nuo cruta pira
cephanis et tyriaca // Hec sut
antidota cou mortale venenu
Una cremeia vina rubeuia pig
meia inua / Cuncta semella puta
nature st valitud / Nutrit et
impigrat tibutu lac ouis ysopus
Testiculi porcina cro terebella nu
dulle // Dulcia vina cibus gustu
comodior ouu / Scorbilior matrix
fetus vuesti recentes // Est cro pe
cuia sine vino peior cuncta / Oi t
huic vina tur st cibi et medicina
Opus cebelli nisi vlpina st cauu
Dine cebelli cld unat st fugi die
Physicus ut stut palisti inde sigt
Lordu simillu depsio tristicia
Lyssat laus cpatis u gallina nil nocet
Est splen splenetico qi dat carpa
spe salubris // Dissuadent edi ve
nis nisi plinus edi / Alui porcop
bona sed malu st reliquop Nec
nisi natu de ubre supta suop
Cuncta petit lactis u mortua vina lacti
Defluuialis anas gen dulce nunuis
Oi ud cauisse et fetula vina pauisse
Sin me gtanus ne venusasset anas
ffilia pstet iubet hoc p lege tenui
Qp bona sint ouu cuddu lege
nuu // Oi pisces molles st magni
corpe tolles // Odd si st duri pi
sces sunt plus valitu // Post pisces
nuo sit / pi cazuet castus assit

Ymia mag' p dest' mort aliqd / tria
mors est / Casus ante datu obz
est. sed post medium / Casus e
frigus stipans durus ql' secus
Casus an aliqd amst si deflunt
alimenta quib / Langorem stomac
casus addit ope / Si am stipetur
timet ille dapes / Ad fundu sto
machi dd stupta cibaria crudit
Vim digestiua nr minu ille leuat
Si stomachus plenu nl si minu
appetit ipe // fit gratus stoma cho
ansiliatrix ql dapes / Humectat le
uit. solut sitim febre huiusce // Sua
det ql lauat ne penett nudet ql
sord / Oppia pma pomu lac casi
us et caro salsa / Et cad anima
leprima homina capnus // Het melli
calida sunt infirmis inimica // ffrigida
nocent / eligenda sunt. assatu cohibent
No comedas crustu cohard quia
gignit adustu / Carnes fumate
no fumate minus ate / Sorgi nu
mellaru fuge potu diuisa
Casus agrestia mortalia tibi nl alia
Ni vehibendo bibas ac itaq bibas
Casus est carn que dat animu nutrim
Obz malez st septe solig aer
Opus huor opub membr applicabile rei
Stis annexa dicut q huor ytu
Esse sigmu color stab discrim sepus
Dets cosilez st ptib. minis adipis ob
Arteie rene cas cartilagu cetissi

Officijs aime st septe membra de
nigri / Epar cor cibi cystes
pulmo stomachus splen / Sten
oculi manes ob collu pectus et
umer // aratiq restia st officia
hui membra / Dat cibi nutri
cor arterias epar anas / Stomach
testiculi spumatica nsa ministrat
Primus corpus anali spus ql st
Dz sanguis in tm dyspsid. duus
et sibi quotid Hu stomache pma
digestio fit ql sord Hu renes
quatu in curte tria membra
Ord sacr pma cibi trismittit ad
pma // ffeces vesica relig tenet
hospita fida // Pma sibi prob
p oculos ul manifestus // Sessiat
sudor. pilus ql st p oculos
Ob oculi nasi umis p'gnt manifes
Semmatu st quinq. pmd pulsid ql
dulce / Sacrati ad vitea cumu
bus cib / Salsu ad cole comi
cet sanguine dulce / Sacre me
lancolice. vitiosu sid sanguis ossi
Pma sedma st alibi tegnime lumia
Formica sinistera vitiosa st respi
anima / Hyis optima dit que
coniectura vocat // Nec opus qui
replere balnea sepius
Het moderatu inmat. nus datu
nocent / Causa epilep febre ge
mmd cystodit et augent / Et pu
tredo pleuri empiema pma dura

Sinor spissus liquescq; colaces
egressus sinit nullu clausu
ponza // Aut ne quae quat
putrida febris // Sagreis pu
duat nitas febresq; acutas
Aut in lipalia fregestant
cotiom // Sic in lippina fre
gestat intiom // Sanus emu
tens in venis sulpa reddit
Totius colend medius tuer
tur illi pessimy humo
inest mauo sit cogt extra
Sr spasmo febris est augm
salut // Sres st no plures
in tuo corpe morbi // A morbis
consilis comunis et officialis
Morbu cosiliz caupsit coplexio
prauq; Si caret officio mor
bum facit officinlem // Morbi
comunis si st cavebit v trogz
Quoq; modis morbi st de cautr
pmy // Corpis aut animi comu
nio magna sedus // Et calor
est pilis sed tenus est cibz aare
Arcus adest int ad sit via
larga ve stricta // Aluinus aut
in puaedis humoribz epatis fris
Impedit ventre via stricta
vicinia nocebit // Anditas
venis victu chimi qz grauis
Nascit ep melanc elephan
tia nascit ep co. ffleu tsimian
psuit comuq; sagreinis allo
apsalij in tyria tue manet allopiaq;

Pleuresis e vad respiandi grate
Lotinia sbt cuss. lateris q; dolore
ffla satt lento & melanc nascit
ypos // Cum fuerit assthetes, sed
fit tympanic & co. Phrenitis oritur
venet. emp. stat epiq; supinat
Sensus et arb media curat ad vitu
sophie. Her cum nolent esse
vitab neatt ille, Dugi sophia trat
ejus. alinde petit // Sapiens
nocumis se minimat et racione
Uni medicandi venis et animos
querit here // Sarb etas regio. vel
coplexio forma // Morbi et sintho
mata repleto cpus et aer // Her si
pensanda medico cum nolenti
Arb pus insurget in eum que mul
gis vegat // Acta natura vincit
morbi patientia // Dispectu me
dici considerare debet // Sacro sci
lectus crasis assecrato sensus
debet attendi. Huic substancia morbi
Est potior. nota medicie cui dicta
Una si no cuias fuerit regit et mu
le curas // Urinale gd. aut qui quo
ciens sint ordo // Ssti notande cibo
debet medicus dicendo // Sacri
blanda gdb replero gaudia sopitus
Conveniens cibi corpa lapsa iuuat
Une petit egritud. et si contra dat
Que potibus nu vigit cu vota ipleat
Subleuatus spe mori sopitus spe vivi
Ssti videndi sus pg dolero fluxq

Assecat et p̃ir extendit ꝙpmit aut
Pugit extendit frangit stupet
ac aanlis // Perfrat et laxat
pulsat granat atq; fatigit
Intingit pugit extendit et aq̃
uat erat // Agrotineus cruens
albus niger humor et aura
Feb egestu tuor dolor ac opa lesa
demarare solet loed mebri pacietꝫ
apostant opꝫ lesd dolor egestu tuor egp
tur morit ho cũ salute crescit
in orto · Cũ vinu mortp nu est
medicamen in ortis // Si medici
ous egrob posset mederi
De vinis minor debet uti veteri
Agrib et vinu ventiꝫ pluuo
sputu // Sudor apostema vomitꝫ
sunt ita signa // Quinquagꝫ die
remanentes bis vnctu // Purgud
cũ morbo natuꝫ mostrat hic
Tali nempe die pg semp terminatd
Tratud vietd fuit sanabe morbu
Semp cale manes sigt morbu
dominu // Prolongat morbu
egesto matiei / Aquatic multa
ventis debilitatꝫ // Quib assyꝫ
constricto multa porotꝫ

Confortat cerebꝝ sinus et strida qu
Affocat hinc marp epylia ctarꝫ z acr
Car chinq et stridos alios absentia mustꝫ
Agarico ꝙ sene colligutida mirabolani
Balsamu cu carpa ul pilo betonice ꝙ
Cor balsamita maiorana ul camamilla
Abr tamd ꝑsumat · melliloto ul anetu

Penetrand polid patentia ul calamento
Dirigunt nicta cutis vi medicam
Salnia asparagi matho pinetugꝫ
sinape // Sinapi mustaca iuuat
armatica cuetu // Ablunt vot
mu gaudia sepi gerit / Dormict
et vigilet ꝙ moderate sapit
Sta nocent cerebr volupt catu
li cebello // Argentu vinu ce
rusagꝫ fetidi gingi / Simpla
ul cena nocturna legumina pluꝝ
Acer tbatꝫ subito dormic alimd
Lasdus et fructus oleu dulces
et alime / Balnea post cibos
apud ul mordicatiu / Qui ꝑ
emite vomitu nasturcia cepe
Hec ꝑsumpta cellit artetica marisca
storꝫ // Quicia vbena nicta
tep memice ꝙ study // Sclegi n
licitu repientu sic ꝙ gelli
Agrib et erici videt respice
gemmis // Et loca nudanda ge
lida si det aptꝫ / Quanꝫ hum
ni cerebꝝ p genua omnia
Assatꝫ cost aq̃ feruet fed vsuat
Ablueti pedib ꝙ manꝫ purgat
cerebꝝ
Sta nocet oculis ignibꝫ lucis albis
sinus // vigilat
Sump vetus et vinu pulmis stoꝫ
Neutus et ebetus sinus fingustꝫ
calor ꝙ // Lusus et cauliꝫ luc
sul ꝙ legumina cocta // Pmissi
rsus nec lucture nec ꝙ thus

dune gsentat cerebꝝ in

dune nocet oculis

dꝫ ꝑsumpta cellis

dꝫ marti oculis

Ruffent mg subtiles si minus assut // Que fiunt frigus o pid madrugod eca // Hyp et basilicon stupha q tracto colli Ortyz mela cicolia spiamus st oculi

Dr inmat aures Aures ista inmat sonitus dulcet canoros // Et dulcet pungui suos cute q̃ lauri Et clamp ri^es cygnoq̃ pauca

Dr nocet auribz Auribz ista nocet sonitu rebello repente // Omi terribiles auster turbatus et acr / Largi frequens sonitu que red dit petra mordo = Limpha fluens ledit dromed vtres plene //

Dr ysp' dentibz Dentibz ista nocet frigus subitoq̃ calores // Putrida gingiua vomitu repla cruda Die gargarizent duas vel trigi st

Pulm ysp' pulmo Pulmoni confert mel butiri recens nouellu // Omne comme sit vetus q̃ dulce // Ac vue paste ficus liquirica gumi Oporiap et gume dragagan prisanu sunsur / Colatu lactis pinguedo grossa medulla // Et sme lini semigrad violoq̃ humbe bombacis seme vel cucumis Colliria multa creant vnguenta capelli

Primog cumi vel primea assatura vini // Dulce seporiscq̃ cali das hic appit herbas // Vt st' po legiu saluiaq̃ vel calamentu Hyssopus origanu cenomurca pssio pulium // Et bolus armenicu dulcis medulatus nyrs •

Pulmone ledut hi scripti sua pe acetid Sal piper et pul nib. assum ieiunus arebit ffrictus ebriis sepus vomitusq̃ frequentes // Et stomacho splenis cpatis stipacio venes // Caphud tetus mustu omnimodi nec polia sorbia aq̃gres cstillus topaqui aq berilli Dt cordis cui. vel cibus bisantia blatera // Candalus et cibus albi nucleus gur. et amb // Anze fru go feruid crudoq̃ comestu Nasc auricq̃ calamu vel spica galanga // Stomacho cipus et nuc mustata cubebe // Aut alacri liquid vel basilicon cedrinu Buglosse cyades et nuiradus melissa // Prassii bulendula cenomura rulenimu // Spericon tetus pathmegia vel crocea Et rosa vel viola sic arabubatim menta // Abrotanu polliu po legia vel staniola // Agrestis lactu ca vel assi cortice ceri // Aut cunis accetosis auricq̃ sile addit Vnd sepor oblectus pungue nec humolid // Candia bis cu lice semd deuid corpus

Ysop nocet pulmoni

Hec nocet cordi

Cordi ista nocet solum nisi pura legumina
Et nimis multum relud alia cepe q̄ porri
Et succisa nimis p̄que fleuma cāt
Cinapis atq; malus odor angustat
Plane / Balsica succisa stomacū nimis
Nimis vigilie / Impetus q̄ dum ex
Ibis gelidis re morari / Colliatudo
motus ira nil tristicia fari

Hec ꝑsut cpar

Hec ꝑsut cpar spodium vespertina nitrum
Equus ac alcohol ligni verbascum
Gummi / Lassia cū ligno nil stula
Rebus acuit / Sandalus et spica
Amomum mirabolani / Balsamum
Et carpo nil pilo myo q̄ mastix
Munia ponticum nil diuretica nil
Grus ardet / Spodium
Lactuce nil acetose / Persica nec
Cerasa cibi oia sagacis augent
Lupinum ulmorum carnes pe
Ficedula // Hec ꝑsut cordi iecoris
Ꝑdesse videtur

Hec nocet iecori

Ista nocet iecori stridet q̄ si
Scrupula lupinum sicut simul
Stibi ingenti / Passio sit iecoris
Nebrip̄ durace q̄ // Contigium
Q̄ iecur amet q̄ est ergo nocebit
Quid que cuiq; nocet dat nocitum

Hec ꝑsut splen

Hec ꝑsut splen caper senis mirabolani
Epithimum lingua sic auricula cretula
Elleborus q̄ nigri fungo stomachi
Feni // Et lapis armenius lumbi
Stellati cicerum // Apostumati si
Ler et magnes aqueritus q̄
Camedreos camepitheos acumo
Niacus q̄ / Polegium polium scabi

pendula nil calamentū // Dra
gantum q̄ thimi satureia balsa
mum // Hyssopus pyreos et mu
rorum melissa // Alteā bacchi
cum nasturtium sive blitum / Et
semen genesta semidiui
flos salicis aq̄ fragum et chamepi
Equidem spica castorea cum cara
midis // Et ranunculi nil ver
bar. cucu cimini // Et nucu
mentalis anisum petroselinum
detrunce cicadis aqua setidi
gallinam vipe // Dulce senum
diuretica nil acore staphisagria
Hyrcinum sagacis vires acu. ac
amaturdi // Dactilus et frigid
arida nil septica quercus / Summa
corrupti nil cepula sive homina
Balsi venis plenus stas nil pilis
Quid que ledit animi lesum
quoq; corpus // Sagacis stanc
ter spar at illud quadrat // Hec
nudat nudum pe cappi stipulis herbaq;
Permaq; fuscella borago nil
camamillo // Tempta polipodii
etate venis q̄ capilli // Lapsus
q̄ nisi pe pectoris nimis nigris
Splen calidi venis vmbilici
et stelopendis

Hec purgat coleam citrii ni
trabulum // Sic alcee epar
vomitum q̄ mercis ciamathus
aut alcee stricti aut cappis
semina meti / Et mercuri pul
verabar sic vide orig / Alba et
elleborus cappar" nil semenum

Volatum eius vel vestis

Est valde ⁊ sue qualitatis
in 3° gde valet ad
rem vnam pestilentiam
q̄ q̄ cito dr̄ sumpta
mane vel ad actu aut
in introitu lecti. Est
valz rem cordiale pessimū
dd cum q̄ potest dolorem
⁊ debilitatem vel putredinem
da cor vel epar. vel ea
retiva interiora stomachi
stat⁹. bulit eius.
Valz rem rabiem ⁊
hydrophobiam passionis
Rem quassum. ⁊ cū
humo q̄ dr̄ manipurg
tur rapiat⁹ ad actu
⁊ bibit vanit ad stom
Rem tussim ⁊ bibit⁹
ad cyathū vel 3 vnc.

Est melancolia purgat epatica
fructus. Oculos stitic sene
sic cum dulcedine. Temperat
cum phlegmate ebrij calefac
Nigredinis tre sunt simul mi
scta satiric lapidi magnet q̄
et lapis armeny ana stibii
vel pumicis. Hec vitrum clet
rum purgat calc lapidum
albi vel alum pep cum
q̄ lenis. Salsum vel gemme
fortis sucus cum mel
dicunis

Item dy Schweyne zu entrichte Aberden Nym fenid queckw vnd leüttge myst vnd stoß vm dus
yn den hilß vnd smere den Schweyne dus selbige yn keyde ongen vnd hynd yn dosh zu dy
ongen eyme cleyne cöule so gemyst ye

Require aliqñ' mḟ̄ḟ̄ pr̄ebit aut̄ videt
r remedijs g̃t aliq̃ mad̄ dat̄

Ad ſtud ad tym

Vſo brewet mony bur gu
ſm ſtalbald. yn ayalg
ſt poppij ſtyſſt. Ad
my mpt mary. Zouſ bune
waſſo. vnd my tyne dar
vbl. vnd iiij ſtyſſt hoſſey
ſb aueſſo writ my ſſyane
daz pet may nach ynaud
vnd thut. ry dc aſtey
ſſyane. ry ſtr ry dy burly
vnd ju day aueſſ. tju dy
audrid acht tyne daz
vbuig malg. aualy daz
waſſ aual gu gittenay
hyſſyt. Se gorſt nach
ry yn vnd arnet ry dal
Durch ynaud. yn dyſſpulueres
vbuigey ry tyne ſtyſſt
may ſb mayſſ dy
ſſyane dal. vnd pet
daz gau dal. vnd gorſt
ry dnd yn dy ruſſey
burly. Vnd ſcht dy
kopp yn vnd ſtyſſe dy
writ. ſtin vnd tear
ry dy ſſyane. vnd tut
dy hoſſyll de gull pl
vor gotey ſy ry de ſſyane
writ yne kuney vlaſſo
odd mayſſ. daz e ſtyſſ
tuig ſt. Vnd pet yn

Aliq̃ q̃li mad̄ iubd̄ reape z̃es boles
r pres

Pauſati. r. Poſulti

Pro tonſ peſtilenciam

Primo tocalle album, vncia ſt̄e Ireos
vncia ſt̄e tyriaca vncia ſt̄e terra ſigillata
vncia ſt̄e bol armen vncia & ſiat quatlibz
dictoꝝ materialiū diſſimilū pulueriſet²
2 ſeruet² adptem quotlibz Primo aceto
album deuino ſt̄e aqua roſata ſt̄e aqua
endiue ſt̄e aqua acetoſe

Aque

Capiat² dequolibz dict̄ materialiū tanta
quatitates ſicut pt̄ retro in duodeno denario
matſdebut reper 2 miſceant² 2 capiantur
aque ſupradicte dequalz quid in tanta
quantitate ſcot poſſ vaipe media pe
nomius teſte de duo 2 ille tue aque cū
materialibus miſceant² in ſimil 2 bibat
patiens in hyeme tepidum in eſtate
frigidum 2 ſi fieri pt̄ in rontimenti
quo ſenterint ſe pluentiu admin ad
~~dicto die~~ miſca octo horas
Et ſi in ſanitate volt vaipe pt̄ duabus vicibus
in ſeptimana dema

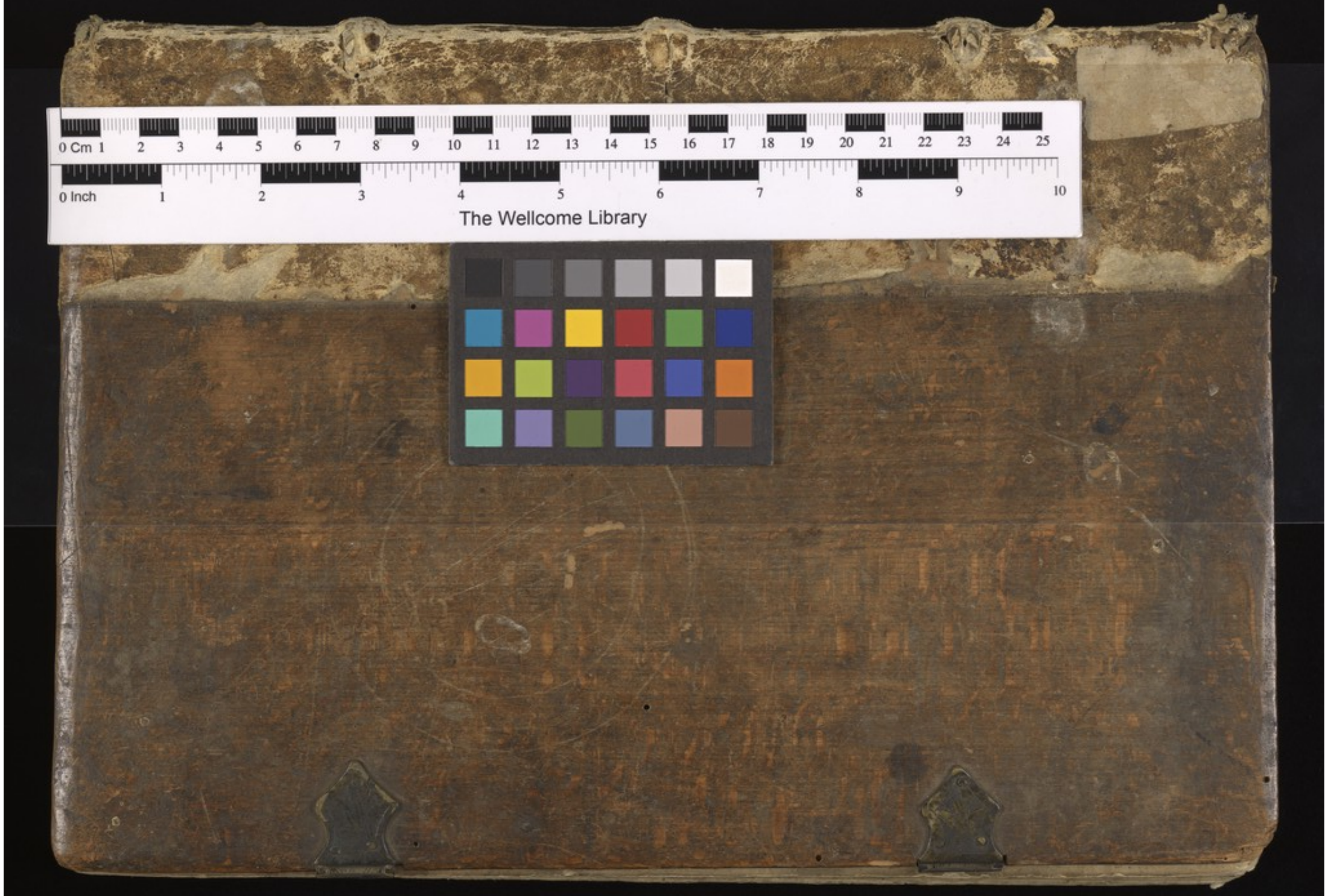

0 Cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
0 Inch 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
The Wellcome Library

gre ꝓsumend ꝯ ad ꝓsumcone
cuib ꝑdm exigencia hmōdi
ub et hꝫ ctuus vulebit in
ptcula vbi & ꝙbuit ſingli
bi ptcularib et corp cure

Tenco ctu egtudines
curandab ctu tā vſat
ſm ctu mūmeta ctra
dictas. ttio ctu mcisonem
in puti capllo dicend ſt &
ūcab et quē & mediamb
dicend. & ttio aut mchil
tur quia hꝫ ſt opus cyro

[illegible] actuar ꝙbet
cu mūmet ꝙ pauc quātat
ulte qlit ꝙ. aut ſuit vtus
tib mūtat cu alib ulte q
tib et pauc qlit ꝙ. Ind o
et te ſtie. q infirmib aliqn
ub minuit. aliqn augmen
aliqn cgt. mediocrit di

buit. Aliqn aut ex toto abſtra
hitur. cū mūmit infirmib mūmē
tū qui mediocrib mūdet ut ca
lor nālib no occupet ſ multi cu
digeſtione mūmēti ſi ut magis
ſ occupet ctu malicia morbi ti
net timet & cau dnat. et ergo
ne deſipiat tāb mūmētū dimi
nuti ꝯhibetur. qualit prudē
tes fiant homies qui cotidie ſut
imperiti in arte medicine qꝫ ſtmi
mit in corpe ſuo aliq & naturā
diminuit ſibi mūmētū & ſic
audit infinite. Iuget dr mu
timentum papue in qualite qꝫ
multū nocitab cogit ut vtus
nālib conſtret. Et ſi fuit vtus
appetitus ꝓtus et fuit nāe ut
malicia morbi maturet tūc au
getur mūmētū in qntite no in
qualite. Equat vo mūmētū
qui morbis cuiꝰ ē et studiget
vtus tuis & cōſtruere ꝙtinuā
nā morbi dimanitate. Sed
omino cibus infirmo denegat
qui morbi ē acutus et papue
qꝫ ſt in statu qr tūc materie opa
tur et occupat dr mr morbi
ad expellendū quod ꝑ tūc ſtie
tur cibus corrūpetur nā dr aer
digeſtiuꝰ et minuet materiā
morbi ideo nā hoc debet no ſſe
faciendū. qr in talibꝫ cautis ſſimus
penit no apparet ſi magis abhor
ret mūmētū. Et ſi quis ꝑ
dutet hoc inclinatur ad cor
dendū te ꝓpter magis aggrauā

The Wellcome Library